

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1893

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA OCH
FÖREGÅENDE TID.

SJETTE ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS,

TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI,
1895.

Uti förorden till 1889 och 1890 års kommunalberättelser, af hvilka den förra utkom i december 1891 och den senare i september 1893, uttalas den förhoppning, att ett normalare förhållande beträffande tiden för årsberättelsernas utkommande snarligen skulle uppmås. Sedan 1891 års berättelse under förlidne sommar blef synlig och de tvänne följande, för hvilka tryckningen samtidigt pågått allt sedan början af oktober månad 1894, nu utkomma temmeligen på samma gång, torde sagda förhoppning hafva slagit så pass in, som det öfverhufvudtaget är möjligt med afseende å den statistik, som utgör ett så betydande och viktigt bihang till stadens årsberättelser och hvilken kan uppgöras först, efter det derför erforderliga uppgifter blifvit tillgängliga.

Angående berättelsen öfver Helsingfors stads kommunalförvaltning kunde emellertid vissa nya önskningsmål uppställas. Berättelsen har en alltför liten spridning. Undantager man de några exemplar, som i utbyte försändas till Stockholms samt enhvar af eget lands stadsförvaltningar, utdelas berättelsen egentligen blott till de personer, hvilka på ett eller annat sätt direkt deltaga uti stadens styrelse och förvaltning. Skäl synas dock förefinnas, att dessa berättelser gjordes lätt tillgängliga för hvarje medlem af kommunen. De borde derför saknas hvarken i något allmänt bibliotek, någon läsesal eller bokhandel i staden. De innehålla nämligen — visserligen i en ganska koncentrerad och torr form — en sådan mängd Helsingfors stad rörande faktiska notiser af hvarjehanda slag, att det näppeligen torde finnas någon stadens innevånare, härifrån undantagna icke ens arbetaren, sjuklingen, fattighjonet och folkskoleleven, som ej dervid hade något intresse förknippadt och deraf kunde inhemta någon fingervisning. Ett sundt kommunallif förutsätter ett icke ringa mått af intresse och värme för den kommun man tillhör, men huru skall man kunna varmt intressera sig för det, man ej känner. En närmare inblick i kommunalförvaltningen är dessutom i hög grad uppfostrande i medborgerligt hänseende och likasom hvarje annan kunskap helsosamt bindande — om ej för den rena fantasin och uppenbara illviljan, så åtminstone för tanklösheten och oförståndet. Säkert skulle man med mera verklig insigt i stadens förvaltningsärenden och häri ernådda resultat finna

mindre „kommunala synder“ och mera allvarligt och uppoffrande arbete af obestriddligt värde.

Men den framkastade tanken om större spridning af kommunens årsberättelser förutsätter axiomatiskt, att berättelsen framdeles borde utgifvas dubbelspråkig, d. v. s. tryckas äfven på landets andra språk. Obestriddligen är ju en icke obetydlig del af stadens befolkning mäktig endast det ena tungomålet. Och i hvarje händelse torde Helsingfors såsom landets hufvudstad hafva den betydelse, att den beträffande redogörelsen för sin årliga verksamhet såsom kommun borde, likasom statsverket, vara tvåspråkig. Någon nämnvärd kostnad utöfver utgiften för tryckning borde förslaget icke heller medföra, och då siffrorna äro gemensamma för hvardera språken samt tryckningen af de statistiska tabellerna utgör den drygaste kostnadsparten af berättelsen, men samma sättning med den obetydliga ändringen af rubrikerna och noterna kan tillgodogöras äfven för en finsk upplaga, kan tryckningskostnaden för en sådan ingalunda för stadskassan blifva så betydande, att den kunde väsendtligen inverka på frågans afgörande.

Åtminstone såsom en bilaga kunde dessutom i stadens årsberättelser ingå de väsendtligaste uppgifter om verksamheten under hvarje år inom alla de välgörenhets och andra föreningar samt uppfostringsinrättningar m. m., hvilka antingen af stadens allmänna medel, dess donerade fonder eller utskänkings- och utminuteringsbolagens vinstmedel erhållit understöd under året. Såsom ett oeftergiftigt vilkor för meddelande af dylika understöd borde derföre bestämmas afgifvande till stadsmyndigheterna af härför erforderliga korta redogörelser.

Slutligen skulle den praktiska nyttan af årsberättelserna i icke ringa mån höjas, om berättelsen vore åtföljd af en del teckningar, hvilka i texten beröras, såsom af under året fastställda nya stadsdelar, smärre ändringar i stadsplanen, nya indelningar af stadens arrendemarker till bostads- och villaområden, åtminstone planritningarna till nya på stadens bekostnad utförda byggnader m. m.

Beträffande de uti denna berättelse förekommande, vilseledande eller meningen vanställande tryckfel anhålles, att läsaren benäget ville observera rättelserna å sista sidan.

Helsingfors i Januari 1895.

Th. Tallqvist.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

I. Stadsfullmäktige	sid. 1.
II. Drätselkammaren	” 111.
III. Fattigvårdsstyrelsen	” 154.
IV. Inqvarteringsnämnden	” 165.
V. Förmyndarenämnden	” 169.
VI. Helsovårdsnämnden	” 170.
VII. Folkskoledirektionen	” 170.
VIII. Brandkommissionen	” 173.
IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	” 176.
X. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	” 179.
XI. Förlikningsnämnden	” 182.

Tabellbilagor.

Areal. Väderlek. Temperatur.

Tab. n:o 1. Helsingfors stads yttnehåll vid utgången af år 1893	” 3*.
Tab. n:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1893, jemförda med de under åren 1883—1892 rådande	” 4*.
Tab. n:o 3. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1888—1882 och 1878—1875, jemförd med medeltalen af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder	” 6*.

Befolkning. Dödlighet. Helsovård.

Tab. n:o 4. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte år från 1810—1890 samt för åren 1891, 1892 och 1893	” 7*.
Tab. n:o 5. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1890—1893	” ”
Tab. n:o 6. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 december 1890, jemfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 oktober 1880 och den 1 mars 1870	” 8*.

Tab. n:o 7.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 december 1890	sid. 8*.
Tab. n:o 8.	Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 december 1890	„ 9*.
Tab. n:o 9.	Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennium från 1811—1885 samt för hvarje af åren 1886—1893	„ 10*.
Tab. n:o 10.	Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödseln i Helsingfors åren 1884—1893	„ 12*.
Tab. n:o 11.	Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1884—1893, fördelade efter församlingar.	„ 13*.
Tab. n:o 12.	De i Helsingfors åren 1884—1893 döde, ordnade efter kön och åldersklasser	„ 14*.
Tab. n:o 13.	Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1884—1893, fördeladt på månader och kvartal.	„ 16*.
Tab. n:o 14.	Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1884—1893	„ ”
Tab. n:o 15.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1884—1893 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jemförda med totalmortaliteten	„ 17*.
Tab. n:o 16.	Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1893, jemfördt med åren 1888—1892	„ 18*.
Tab. n:o 17.	Af distrikts-(fattig-)läkareno i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1884—1893	„ 20*.
Tab. n:o 18.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1893 hos Helsovårdsnämnden, jemfördt med åren 1883—1892	„ 21*.
Tab. n:o 19.	Antalet och beskaffenheten af de å Helsingfors kommunala sjukhus behandlade sjukdomsfall under år 1893	„ 22*.
Tab. n:o 20.	Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1884—1893	„ 23*.
Tab. n:o 21.	Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1891—1893 . . .	„ ”
Tab. n:o 22.	Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1893	„ 24*.
Tab. n:o 23.	Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1886—1893	„ ”
Tab. n:o 24.	Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda synor, besigtningar m. m. under år 1893	„ 25*.
Tab. n:o 25.	Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1893	„ 26*.
Tab. n:o 26.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten under år 1893	„ 27*.
Tab. n:o 27.	Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade brunnsvattenundersökningar under år 1893	„ 28*.
Tab. n:o 28.	Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade undersökningar af lysgasens svafvelhalt under åren 1890—1891	„ 29*.

Undervisningsväsende. Bibliotek.

Tab. n:o 29.	Antalet intagna och afgångna samt inskrifna och närvarande elever vid Helsingfors stads folkskolor under läsåren 1883—1890	sid. 30*.
Tab. n:o 30.	De i Helsingfors stads folkskolor inskrifna elevers lefnadsstånd, undervisningsspråk, fördelning på klasser m. m. åren 1884—1890, enligt förhållandet den 1 maj	” 32*.
Tab. n:o 31.	Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimitterade, föräldrarnes stånd m. m. under läsåren 1891—1892 och 1892—1893	” 34*.
Tab. n:o 32.	De i Helsingfors stads folkskolor inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1891—1892 och 1892—1893	” 35*.
Tab. n:o 33.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1892—93, jemfördt med den under åren 1891—92	” 36*.
Tab. n:o 34.	Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1885—1893	” 37*.

Allmänna val.

Tab. n:o 35.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1884, 1887 och 1890	” 38*.
--------------	--	--------

Domstolarnes och polisens verksamhet. Sedlighetspolis. Eldsvådor.

Tab. n:o 36.	Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1883—1892	” 39*.
Tab. n:o 37.	Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1883—1892	” 40*.
Tab. n:o 38.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1883—1892	” 41*.
Tab. n:o 39.	Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1892—93, jemfördt med åren 1889—1891	” 42*.
Tab. n:o 40.	Antalet af de personer, som blifvit tagna i fängsligt förvar samt hållna i läns- och stadshäktet i Helsingfors äfvensom orsaken till deras hållande i häkte, under åren 1885—1890	” 43*.
Tab. n:o 41.	Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendomen under åren 1889—1893	” ”
Tab. n:o 42.	Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1890—1893	” 44*.
Tab. n:o 43.	Prostitutionen i Helsingfors år 1893	” 45*.
Tab. n:o 44.	Antal personer, hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1884—1893	” 46*.
Tab. n:o 45.	Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats under åren 1884—1893	” ”

Tab. n:o 46.	Eldsvådorna i Helsingfors åren 1884—1893	sid. 47*.
Tab. n:o 47.	Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1884—1893	„ 48*.

Gårdar, byggnader, rum och hushåll.

Tab. n:o 48.	Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 december 1890	„ 49*.
Tab. n:o 49.	Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 december 1890	„ 50*.
Tab. n:o 50.	Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 december 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra	„ 51*.
Tab. n:o 51.	Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 december 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo	„ ”
Tab. n:o 52.	Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 december 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo	„ 52*.

Fabriker och handtverk. Telegraf. Telefon. Post. Passagerare- och gods rörelse.

Tab. n:o 53.	Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1893 jemfördt med åren 1889—1892	„ 53*.
Tab. n:o 54.	Passagerarörrelsen å Helsingfors bangård åren 1889—1893	„ 55*.
Tab. n:o 55.	Telegramvexlingen å Helsingfors telegrafstation åren 1885—1893	„ 56*.
Tab. n:o 56.	Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1884—1893	„ 57*.
Tab. n:o 57.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1886—1893	„ 58*.
Tab. n:o 58.	Antalet hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1887—1893	„ 59*.
Tab. n:o 59.	Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1893, jemförd med samma trafik åren 1891 och 1892	„ 60*.
Tab. n:o 60.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs järnvägsstationer åren 1889—1893	„ 62*.
Tab. n:o 61.	Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1889—1893	„ ”
Tab. n:o 62.	Värdet af Helsingfors stads import och export under åren 1891—1893	„ 64*.
Tab. n:o 63.	Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit till Helsingfors från inhemska orter under åren 1882—1893	„ 70*.
Tab. n:o 64.	Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1874—1893	„ ”
Tab. n:o 65.	Helsingfors stads trävaruexport under åren 1892—1893	„ 72*.
Tab. n:o 66.	Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fyrtyg under år 1893, jemfördt med åren 1885—1892	„ 73*.
Tab. n:o 67.	Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1885—1893	„ 74*.

Tab. n:o 68.	Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1891—1893	sid. 74*.
Tab. n:o 69.	Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1893, jemförd med den under åren 1889—1892	„ 75*.

Sparbanker.

Tab. n:o 70.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1886—1893	„ 76*.
Tab. n:o 71.	Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1884—1893	„ ”

Gator. Afloppskanaler.

Tab. n:o 72.	Helsingfors stads gator och allmänna platser jemte dertill hörande gångbanor, fördelade efter de underhållsskyldige, samt huruvida de äro stenlagda eller ej, enligt förhållandet år 1886	„ 77*.
Tab. n:o 73.	Längder och ytor å Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1893 jemte uppgift å planerings- och stenläggningsarbeten, utförda t. o. m. 1883 samt under hvarje af åren 1884—1893	„ 78*.
Tab. n:o 74.	Uppgift å Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jemte infallsbrunnar, vid utgången af 1893	„ 86*.

Vattenledning.

Tab. n:o 75.	Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1893	„ 89*.
Tab. n:o 76.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1893	„ ”

Gasbelysning.

Tab. n:o 77.	Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1882—1893	„ 90*.
Tab. n:o 78.	Lysgasens medelljusstyrka i Helsingfors under lysåren 1884—1893	„ ”

Fattigvård.

Tab. n:o 79.	Antalet personer, intagna å Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1884—1893, fördeladt efter månader	„ 91*.
Tab. n:o 80.	Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1876—1893	„ 92*.
Tab. n:o 81.	Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1876—1893	„ 93*.
Tab. n:o 82.	Uppgift öfver de för kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård levererade, uppköpta och från fattiggårdens jordområde	

	skördade produkter under 1893, jemte beloppet af och kostnaden för utdelade dagportioner under 1884—1893	sid. 94*.
Tab. n:o 83.	Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1893	„ 96*.

Beskattning. Finanser.

Tab. n:o 84.	Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1893	„ 97*.
Tab. n:o 85.	Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1884—1893	„ ”
Tab. n:o 86.	Sammandrag af taxerings- och uppbördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1886—1893 (till fyllande af behofven för 1887—1894).	„ 98*.
Tab. n:o 87.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter under åren 1884—1893	„ 102*.
Tab. n:o 88.	Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1893	„ 104*.
Tab. n:o 89.	Helsingfors stads consoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1884—1893	„ ”
Tab. n:o 90.	Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1893, jemförda med fastställd stat	„ 105*.
Tab. n:o 91.	Helsingfors stadskassas ställning den 31 december 1893	„ 116*.
Tab. n:o 92.	Helsingfors stads donerade fonder år 1893	„ 118*.
Tab. n:o 93.	Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1893	„ 121*.
Tab. n:o 94.	Kostnaderna för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1882—1893	„ 122*.
Tab. n:o 95.	Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1893 jemte uppgift å försäkringsgifvarene.	„ 123*.
Tab. n:o 96.	Värdet af Helsingfors stads löseegendom under åren 1885—1893	„ 124*.

Grafiska teckningar.

1. *Grafisk framställning* af medelkonsumtionen i dygnet och antalet konsumenter vid Helsingfors stads vattenledning.
2. „ „ af vattenuppfordringar under år 1893 vid Helsingfors stads vattenledning.

ÅRSBERÄTTELSE.

Årsberättelse

1893.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden torde följande böra anföras:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Redan vid tiden för uppgörande af det förslag till Helsingfors hamnbana, som sedan i hufvudsak kommit till utförande, hade underhandlingar rörande mark för banan inledts med innehafvarene af de lägenheter, genom hvilka banan var afsedd att framdragas.

Afträdande af områden, disponerade af Helsingfors Varfsbolag och enkefru E. K. Lenngren.

Bland sådana lägenhetsinnehafvare voro äfven Helsingfors Varfsbolag och enkefru E. K. Lenngren. Utom att Varfsbolaget hade eganderätt till tomterna N:ris 3, 5, 7, 9 och 11 i kvarteret N:o 103 *Korpen*, hade bolaget arrenderätt såväl till det s. k. *Skeppsvarfsområdet*, innefattande lägenheterna N:ris 81 och 82 enligt äldre stadsplan, för obegränsad tid eller *så länge inrättningen bedrifves*, mot en årlig afgäld till staden af 203 mark 44 penni; som till en del af *Qvarnberget*, intill år 1897, mot ett årligt arrende af 140 mark. Enkefru Lenngren åter disponerade mot en årsafgift till staden af 17 mark 44 penni samt 0,11 tunnor råg i grundränta lägenheten N:o 80 *Qvarntomten*, äfven för obegränsad tid eller *så länge qvarnen underhålles*.

Under ofvannämnda förberedande underhandlingar hade ifrågasatts att till Varfsbolaget och enkefru Lenngren afstå eganderätten till de af dem disponerade, staden tillhöriga arrendelägenheter, emot att de såväl för utvidgning af Badhusgatan som för hamnbanans behof skulle afstå nödig mark samt undanskaffa å dem befintliga byggnader. Och sedan Hamnbanebyggnadsstyrelsen hos Drätselkammaren gjort framställning om vidtagande af åtgärd derhän, att den för hamnbanan er-

forderliga marken inom Varfsområdet och Qvarnberget ställdes till byggnadsstyrelsens förfogande, förordnade Drätselkammaren vid sammanträde den 15 december 1892 till syn å stället, ej mindre för träffande af definitiv uppgörelse med Varfsbolaget och enkefru Lenngren än ock för erhållande af förslag angående omreglering af nämnda lägenheter. På grund af de vid syneförrättningen träffade öfverenskommelser och dervid uppgjortt förslag, hvarmed äfven Helsingfors Varfsbolag och enkefru Lenngren förklarar sig nöjda, fattade¹⁾ Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i saken gjorda hemställan²⁾ följande resolutioner:

att Helsingfors Varfsbolag afträder till staden för hamnbanans behof från den 1 Juni 1893 af tomterna vid Badhusgatan och Skeppsvarfsområdet en 11,88 meter bred jordremsa längs Badhusgatan från Qvarnvägen till Varfsgatan samt förbinder sig icke blott att senast inom en månad från nyssnämnda dag hafva från platsen bortskaffat de å nämnda jordremsa befintliga byggnaderna, utan äfven att å de ställen af bolagets mark, der stödjemurar längs banan komma att uppföras, på ett område längs dessa af stödjemurens fundamentsbredd, ökad med 1 meter, eller högst 3,8 meter, samt, der banan är ledd genom skärning, å ett område af 1 meter, räknadt från doseringens öfre kant, ej uppföra byggnad eller använda dessa områden till upplagsplatser eller annat ändamål, som kan utgöra hinder för ombyggnad eller reparation af stödjemuren eller doseringen;

att återstoden af hela det nu reglering underkastade området fördelas i tre bostadstomter, å en särskildt uppgjord karta betecknade med N:ris 1, 3 och 5, samt en fabriksomt, utmärkt med N:o 7, hvilka förenas med kvarteret N:o 199;

att Helsingfors Varfsbolag af dessa tomter bekommer med full eganderätt utan lösen bostadstomterna N:ris 1 och 5 samt fabriksomtten N:o 7, hvarjemte Varfsbolaget medgifves rätt att, så länge å sistnämnda fabriksomt varfsrörelse bedrifves, begagna vattnet invid tomten i enahanda utsträckning som härtills, med staden uttryckligen förbehållen rätt att, der sådant utan hinder för varfsrörelsen ske kan, verkställa utfyllningar och anlägga kajer vid stranden af berörda tomt;

att staden förbinder sig att anlägga och underhålla stängsel emel-

---

¹⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 9. — ²⁾ Drks skrif. N:o 20 af den 26 jan. (Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 6).

lan nästnämnda, bolaget tillerkända tomter N:ris 5 och 7 samt det för järnvägen afträdda området äfvensom att öfvertaga underhållet och renhållningen af den intill järnvägsområdet stötande andelen af Badhusgatan;

att enkefru Lenngren i stället för den arrendetomt, som hon innehar och hvilken hon den 1 Juni 1893 afträder, erhåller med full eganderätt utan lösen den med N:o 3 betecknade bostadstomt, mot förbindelse att inom en månad efter nämnda dag hafva undanskaffat de å den projekterade förlängningen af Qvarnvägen till tomten N:o 1 belägna, med a och b å kartan betecknade uthusbyggnaderna, äfvensom att jämväl, i den mån de å nämnda väg belägna öfriga byggnader förfalla, och senast inom den 1 Juni 1923, bortskaffa desamma;

att alldenstund den å Qvarntomten befintliga brunn vid den nya indelningens genomförande kommer att befinna sig inom fabriksstomten N:y 7, Helsingfors Varfsbolag förbinder sig att medgifva egaren af bostadstomten N:o 3 fritt tillträde till och vattentag från nämnda brunn intill utgången af år 1894, inom hvilken tid staden förbinder sig att anlägga vatten- och kloakledning intill vestra gränsen af tomten N:o 3; samt

att för bostadstomterna N:ris 1 och 3 skola till efterrättelse gälla de stadganden angående byggande m. m. som den 19 Juni 1886 äro af Kejs. Senaten föreskrifna för Brunnssparkens östra villaområde, och kommer för möjliggörande häraf underdånig ansökan i ämnet att af staden till vederbörlig ort inlemnas.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige att skriftliga aftal med Helsingfors Varfsbolag och enkefru E. K. Lenngren skulle genom Drätselkammaren afslutas i enlighet med dessa beslut samt att karta i två exemplar, upptagande sagda förslag till omreglering, skulle af Byggnadskontoret uppgöras, i och för vinnande af nådig stadfästelse å den sålunda beslutna ändringen i gällande stadsplan.

Bestyrelsen för läroverket för gossar och flickor, hvilken varit betänkt på att för läroverket åstadkomma ett eget hus, hade hos Stadsfullmäktige ansökt¹⁾ om upplåtande för detta byggnadsföretag af tomten N:o 23 vid Högbergsgatan enligt äldre stadsplan eller N:o 4 vid Röddäldsgatan enligt nu gällande stadsplan och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, sedan genom Drätselkammaren³⁾ och Folkskoledirektionen utred-

Afstående af tomt till läroverket för gossar och flickor.

1) 1892 års berättelse pag. 8. — 2) Stfs prot. den 9 mars § 11. — 3) Drks skrif. N:o 292 af den 3 nov. 1892

ning inhemtats, att ifrågavarande tomt, med afseende å sitt läge till redan förefintliga folkskolor i staden, icke lämpade sig till tomt för en folkskola, att för det angifna ändamålet kostnadsfritt afstå den ansökta tomt, som har en areal¹⁾ af 1,873.575 kvadratmeter och vid anställd syn uppskattats efter ett pris af 26 mark per kvadratmeter till ett värde af 48,712 mark 95 penni. Drätselkammaren skulle emellertid anmodas att till Fullmäktige inkomma med förslag angående de närmare bestämningar, som för tomtens öfverlåtande kunde befinnas nödiga.

Öfver detta Stadsfullmäktiges beslut anfördes²⁾ besvär af förre Prokuratorn A. von Weisenberg, Provinsialläkaren A. Palmberg och Handlanden E. Lönnbeck samt af f. d. Löjtnanten H. Liikanen³⁾ och kunde ärendet icke under året slutbehandlas, då dom i sista instans ännu icke fallit.

Inköp af Gumtäck
täck allodial-
säteri.

På sätt af föregående års berättelse framgår⁴⁾ hade Friherre Standertskjöld-Nordenstam förnyat sitt anbud rörande försäljning till staden af Gumtäck allodialsäteri, och sedan Drätselkammaren berets tillfälle att äfven öfver detta nya anbud yttra sig⁵⁾, beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige i förstärkt antal i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag, enligt hvilket för Gumtäck egendom skulle erbjudas högst 500,000 mark, att, såvida Friherre Standertskjöld-Nordenstam skulle godkänna det erbjudna priset, Drätselkammaren uppdrages med honom afsluta köp och köpeskillingen gäldas sålunda, att staden öfvertager i nämnda egendom intecknade skulder till ett sammanlagdt belopp af 460,000 mark samt till Friherre Standertskjöld-Nordenstam utfärdar en skuldsedel å återstoden, löpande med 5 % årlig ränta. Ofvananförda motanbud å 500,000 mark skulle likväl blifva gällande endast under 14 dagars tid.

Vidare beslöto⁷⁾ ordinarie Stadsfullmäktige att dessutom åt Drätselkammaren uppdraga:

att med säljaren träffa närmare aftal angående villkoren för köpets afslutande, äfvensom med inteckningsinnehafvarene om öfvertagandet af de till dem utfärdade skuldförbindelserna samt vid tillfälle omsätta dessa lån eller annorstädes upptaga dylika på fördelaktigare villkor;

att inkomma med utredning angående Gumtäckts eller delar deraf

¹⁾ Drks skrf. N:o 326 af den 15 dec. 1892. — ²⁾ Stfs prot. den 25 april § 1 och den 3 okt. § 1. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 2 och 3 okt. § 2. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pag. 6. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8. — ⁶⁾ Först, Stfs prot. den 14 febr. § 1. — ⁷⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 13.

eventuella införlifvande med staden samt egendomens organisation och förvaltning i öfrigt;

att i händelse egendomen eller någon del deraf skall med staden införlifvas, träffa öfverenskommelse med Helsinge kommun, vederbörande domare, presterskap m. fl. angående ersättning för dem frångående inkomster genom Gumtäckts afskiljande från Helsinge socken; äfvensom

att i sammanhang med det Drätselkammaren tidigare meddelade uppdraget att inkomma med amorteringsplan för det lån, som för reglering af köpeskillingen för rådhusannexet och för uppförande af de nya kommunala sjukhusbyggnaderna skall upptagas, jemväl observera det för Gumtäckts inlösen nödiga belopp.

Sedan Friherre Standertskjöld-Nordenstam inom bestämd tid förklarar sig godkänna omförmälda anbud, afslutade¹⁾ Drätselkammaren i öfverensstämmelse med berörda uppdrag den 3 Maj med honom köp om egendomen. Enligt det dervid upprättade köpebrevet skulle lägenheten den 1 påföljande November af staden tillträdas.

I Sammanhang härmed hade med Friherre Standertskjöld-Nordenstam träffats aftal, hvarigenom ett den 14 Februari 1879 mellan staden och dåvarande egaren af Gumtäckt, Friherre Hjalmar von Bonsdorff upprättadt, på Friherre Standertskjöld-Nordenstam sedermera transporteradt arrendekontrakt om staden underlydande lägenheten N:o 12 Sofielund förklarats upphäfdt, så att lägenheten från och med den 1 November skulle af staden öfvertagas.

Jemte det Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige anmälte om inköpet af Gumtäckt och återgången till staden af lägenheten Sofielund samt såsom sin åsigt uttalade, att anledning till införlifvande af någon del af Gumtäckt egendom med stadens afhysta område för närvande icke förelåg, framställde Kammaren förslag om egendomens disposition.

Då arrendatorerne af villalotter i förstäderna Hermanstad och Majstad genom i lägenheten in-tecknade kontrakt äro tryggade vid fortfarande besittning af sina områden, skulle denna disposition beröra egentligen blott hufvudstommen af egendomens odlade mark och derå befintliga i stadens ego öfvergångna byggnader. Drätselkammarens förslag, för hvars uppgörande på förmånligaste sätt för staden Kammaren såsom experter anlitat trenne i jordbruk förfarne män, går derfor ut derpå,

Återgång till staden af villalägenheten N:o 12 Sofielund.

Disposition af Gumtäckt.

¹⁾ Drks skrif. N:o 206 af den 21 sept.

att på en hand skulle utarrenderas ej mindre Gumtäckt egendoms odlade mark och byggnader, med undantag af tvenne med b 2 och b 3 å karta öfver lägenheten betecknade lotter af Kottby hemman, hvilka lotter skulle reserveras för att framdeles på skeende ansökningar utgifvas såsom villaplatser, samt alternativt med frånskiljande af hela Kottby hemmans del, än och staden underlydande villan Sofielund, på en tid af 15 år från den 1 November 1893 och emot ett minimiarrende af 8,000 mark, utöfver den villan Sofielund åsatta grundräntan af 49,419 hektoliter råg, äfvensom för öfrigt på följande villkor:

att å arrendator ankommer att underhålla de i arrendet ingående byggnaderna, men ej öfriga hus, hvilka arrendator dock egde begagna, till dess staden ville på annat sätt öfver dem förfoga;

att arrendator åligger att af arrendemarken på anfordran från stadens sida afstå större eller mindre områden, hvilka staden före arrendetidens utgång kunde vilja på annat sätt disponera, emot nedsättning i arrendet i proposition till arealen af den frångångna odlade marken;

att egendomens skog borde af arrendatorn få användas endast för kreatursbete och äfven detta blott till den utsträckning, som med hänsyn till möjligen företagen skogskultur kunde tillåtas; samt

att staden skulle förbehållas fritt tillträde till den mark, der vattenledningen är nedlagd, och skulle ersättning för skada i följd af remont och utvidgning af vattenledningen bestämmas genom uppskattning enligt de grunder, som tidigare voro mellan staden och egaren af Gumtäckt säteri öfverenskomna.

Till ett dylikt aftal med arrendator bemyndigade¹⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som genom utfärdad kungörelse skulle uppmana hugade spekulanter att inom utsatt termin till Kammaren inkomma med förseglade anbud.

Förvaltningen
af Gumtäckt.

Omedelbart efter Gumtäckt egendoms öfvertagande af staden den 1 November hade Drätselkammaren uppdragit åt reservfänriken Alfred Rautell, som redan härförinnan varit af Guvernören i länet förordnad till ordningsman på platsen, att mot åtnjutande af samma arvode och öfriga förmåner som tillförene tillsvidare jemte sin innehafvande polisbefattning i egenskap af uppsyningsman på ort och ställe bevaka stadens rätt och intresse, såvidt det rörde bostadslotterna i Hermanstad I et II och Majstad. Då behovet af en emellan nämnda funktionär och

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 12.

Drättselkammaren stående förvaltande myndighet emellertid snart gjorde sig gällande, redan af skäl att Drättselkammaren är för långt aflägsen från platsen, hemställde¹⁾ Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige om be- myndigande att, för närmaste framtid och intill dess Kammaren efter vunnit erfarenhet finge tillfälle att inkomma med annat förslag, upp- draga åt någon dess ledamot att minst en gång i veckan på bestämd dag och timme uti på stället upphyrd lokal hafva mottagning, inhemta personlig kännedom af befolkningen i Gumtäckt förstäder, att såvidt möjligt verkställa alla der erforderliga mindre syner och undersökning- ar samt att införskaffa all för ärendenas föredragning i Drättselkam- maren erforderlig utredning och öfverhufvudtaget för denna föredrag- ning bereda alla Gumtäckt lägenhet rörande frågor, äfvensom att lemna uppsyningsmannen förhållningsorder, kontrollera hans verksamhet och i öfrigt betjena sig af honom såsom biträde samt således med tillhjälp af denne underlydande tjänsteman handhafva den närmaste förvaltning- en af Gumtäcks egendom. Denna hemställan samt förslaget att åt ifrågavarande Kammarens ledamot finge tilldelas ett arvode af 150 mk i månaden, resemedel häri inberäknade, äfvensom åt uppsynings- och ordningsmannen ett arvode af högst 1,600 mark, förutom hyresmedel och ersättning för ved högst 900 mark, allt per år, hvarjemte staden fortfarande skulle bekosta en telefonapparat å Gumtäckt, godkände²⁾ Stadsfullmäktige och skulle de föreslagna arvoden påföras det i bud- getförslaget för 1894 upptagna anslaget för organisationskostnader m. m. för Gumtäckt.

Med anledning af att handlanden A. F. Böckermans konkursmassa hos Drättselkammaren för ett pris af 4,000 mark utbjudit den konkurs- massan tillhöriga skolbyggnaden å lägenheten Fjelldal, hvilken tidigare varit erbjuden³⁾ till inlösen efter värdering, föreslog⁴⁾ Drättselkam- maren, efter att hafva inhemtat Folkskoledirektionens tillstyrkande utlåt- ande, att Stadsfullmäktige ville besluta att till det erbjudna priset in- köpa det af staden disponerade, å villaområdet Fjelldal belägna skol- huset, under förbehåll att detsamma finge af staden tillträdas den 1 Juni 1893, men att köpesumman icke erlades förrän i Januari 1894, i hvilket års budget härför nödigt anslag skulle observeras, samt att gäl- lande arrendeafval om den mark, hvarå nämnda skolhus är uppfördt,

Inköp af ett folkskolehus å Fjelldal.

¹⁾ Drks skrif. N:o 291 af den 21 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 7. — ³⁾ 1891 års berättelse pag. 61. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 89 af den 20 april.

skulle vid köpets afslutande upphävas. Härtill funno Stadsfullmäktige skäl bifalla¹⁾ och upptogs²⁾ köpeskillingen 4,000 mark i 1894 års utgiftsförslag.

Utarrendering af
området N:o 1 af
lägenheten N:o
17 Sörnäs.

I och för anläggning af en tunnbindarifabrik i förening med verkstad för limning af toma petroleumfat äfvensom för uppförande af en magasinsbyggnad, hade handelsfirman A. Parviainen & C:o anhållit att för en tid af 10 år, räknadt från den 1 Januari 1893, få arrendera ett område å lägenheten N:o 17 Sörnäs, och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning⁴⁾ bifalla ansökningen sålunda, att till bemälda firma för sagda tid och mot en årlig afgäld af 508 mark skulle såsom upplagsplats under benämning N:o 1 af lägenheten N:o 17 Sörnäs utarrenderas ett område af 5,080 qvadratmeters areal.

Utarrendering
af ett område för
petroleumcistern
å lägenheten
N:o 21 Sörnäs.

På framställning⁵⁾ af Drätselkammaren, hos hvilken handelsfirman A. Parviainen & C:o anhållit om tillstånd att af det åt sjökaptinen F. L. Henell på arrende intill utgången af år 1901 upplåtna området N:o 21 *Sörnäs värdshus* få utbryta och af staden arrendera en del för uppförande af en petroleumcistern af samma utseende och beskaffenhet, som den af firman inom nämnda område förut anlagda cisternen, i hvilket afseende sökanden inlemnad en med arrendatorn Henell ingången öfverenskommelse samt en likaledes närlagd karta, å hvilken öfvermålade plats var närmare utmärkt, beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige att åt bemälda firma intill utgången af år 1901, emot en årlig afgäld af 200 mark, utan att dock den af kaptin Henell erlagda arrendeafgiften för återstoden af lägenheten skulle sänkas, samt med vilkor, att de af Fullmäktige den 17 Maj 1887 fastställda bestämmelserna för den tidigare anlagda cisternen blifva gällande äfven för nyanläggningen, arrendera det ansökta området af 1,066.6 qvadratmeters yttinnehåll.

Utarrendering af
ett område i
Djurgården för
vaccinbered-
ningsanstalt.

På grund af att Medicinalstyrelsen för Finland anhållit, att Drätselkammaren ville införskaffa och till Medicinalstyrelsen afgifva definitivt svar, huruvida och på hvilka vilkor Helsingfors stad vore hugad att, för uppförande af en anstalt för beredande af animalvaccin, till statsverket upplåta ett i Djurgården befintligt, triangelformigt område, som omslutes af gamla Djurgårdsvägen, jernvägen och parkvaktarebo-stadens tomtplats, föreslog⁷⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, att

1) Stfs prot. den 25 april § 16. — 2) Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. N:o 45. — 3) Stfs prot. den 17 jan. § 10. — 4) Drks skrf. N:o 333 för den 22 dec. 1892. — 5) Drks skrf. N:o 335 af den 22 dec. 1892. — 6) Stfs prot. den 17 jan. § 11. — 7) Drks skrf. N:o 24 af den 26 jan.

åt statsverket för en tid af 30 år och emot en årlig afgift af 60 mark skulle för det angifna ändamålet arrenderas ofvannämnda, med N:o 8 b betecknade Djurgårdsområde af 1,557 qvadratmeters areal, och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla¹⁾.

Hos Drätselkammaren hade Helsingfors velocipedklubb anhållit, att klubben måtte för anläggning af en velocipedbana på arrende för nio år från den 1 Januari 1894 upplåtas ett å ansökningen bilagd karta närmare angifvet område i Tölö park, beläget emellan den omkring Djurgården ledande vägen i söder och den till Fredriksberg förande vägen i norr, mot ett årligt arrende icke öfverstigande det belopp, som utgick för den till 1,764 hektarers areal beräknade odlingsbara delen af sagda område. Vid af Drätselkammaren i anledning häraf föranställd mätning och syn befans det ansökta området upptaga en ytvidd af 2,900 hektarer och deri ingå hela nästnämnda odlingsbara område, utgörande en del af de ängslotter N:ris 6 och 7, hvilka för en tid af tio år, räknadt från den 1 Januari 1893, utarrenderats åt gårdsegaren C. F. Zwegyberg, emot en årlig afgift af 355 mark, men med förbindelse för Zwegyberg att, ifall staden funne sådant nödigt, före utgången af arrendetiden afstå någon del af marken emot nedsättning i arrendeaavgiften i förhållande till den honom frångående arealens vidd. Det af velocipedklubben åstundade området kunde således utarrenderas och pröfvade Drätselkammaren också lämpligt att hos Stadsfullmäktige hemställa²⁾ om bemyndigande att emot en årlig afgift af 80 mark 30 penni för den begärda tiden upplåta ifrågavarande område, med rättighet för klubben att å detsamma anlägga en velocipedbana, dock med förbehåll att den mylla, som därför upptogs, skulle uppläggas å anvisande plats till stadens disposition. Hemställan blef af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

På grund af derom hos Drätselkammaren gjord ansökan samt Kammarrens framställning⁴⁾ efter försiggången värdering och auktion, beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige att under de för bostadstomter gällande vilkor utarrendera för en tid af 30 år och emot en årlig afgäld af 208 mark tomten N:o 9 af 2,076.75 qvadratmeters areal vid Östra chausséen å villan Vallgård.

Hos Drätselkammaren hade Veterinärläkaren Artur Bärlund an-

Utarrendering af tomten N:o 9 vid Östra chausséen å villan Vallgård.

Utarrendering af tomten N:o 10 vid Broholmsgatan i kvarteret N:o 299.

¹⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:o 263 af den 30 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 8. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 44 af den 16 febr. — ⁵⁾ Stfs prot. den 9 mars § 12.

hållit att få inlösa endera af de uti förslaget till stadsplan för Broholmen med N:ris 10 och 12 Broholmogatan betecknade tomterna i kvarteret N:o 299, för att bebyggas med hus för en tillernad djurklinik och hofbeslagsinrättning, samt att emellertid och intill dess berörda stadsplans förslag vunne vederbörlig stadsfästelse få på arrende öfvertaga den af dessa tomter, för hvilka sökanden, sedan värdering försiggått, kunde bestämma sig. Och hemställde Drätselkammaren¹⁾ därför hos Stadsfullmäktige, efter det mätning och värdering af ifrågavarande tomter försiggått och arrendet af tomten N:o 10, för hvilken Bärlund beslutit sig, å auktion utbjudits, att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till sökanden på arrende upplåta under de för stadens bostadsvillor gällande vilkor den uti förslaget till stadsplan för Broholmen med N:o 10 betecknade tomten i kvarteret N:o 299 af 1,230 kvadratmeters areal och ett till inalles 18,450 mark uppskattadt saluvärde emot en årlig afgäld till stadskassan af 1,015 mark, med rättighet och skyldighet för arrendator att, sedan det uppgjorda förslaget till stadsplan för Broholmen vunnit nådig stadfästelse, inlösa nämnda tomt. Till denna Drätselkammarens framställning biföllo² Stadsfullmäktige.

Utarrendering
af ett område af
lägenten N:o 32
Stora Broholmen.

På framställning³⁾ af Drätselkammaren beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att åt John Stenbergs Maskinfabriks aktiebolag upplåta den del af lägenheten N:o 32 å Stora Broholmen, som enligt godkändt förslag till stadsplan för Broholmen skall med tomten N:o 1 vid Broholmogatan förenas, på arrende intill utgången af år 1894 emot en årlig afgäld af 370 mark och med skyldighet för bolaget att, för den händelse stadsplan för Broholmen dessförinnan fastställes, omedelbart inlösa ifrågavarande område till ett pris af 7,401 mark 45 penni.

Utarrendering
af ängslotterna
N:ris 6 och 7 i
Tölö park.

Sedan Drätselkammaren, som såväl genom kungörelse uppmanat hugade spekulanter att inlemna förseglade anbud å öfvertagande af ängslotterna N:ris 6 och 7 i Tölö park (Djurgården), för hvilka det gamla arrendet utgick med år 1892, som genom underhandlingar med särskilda personer sökt träffa öfverenskommelse angående ifrågavande ängslotters utarrendering, icke lyckats erhålla något förmånligare anbud, framställde⁵⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige, att dessa ängslotter för en tid af tio år, räknadt från den 1 Januari 1893 och således till utgån-

¹⁾ Drks skrf. N:o 101 af den 13 april. — ²⁾ Stfs prot. den 9 maj § 15. — ³⁾ Drks skrf N:o 47 af den 23 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 15. — ⁵⁾ Drks skrf N:o 106 af den 4 maj.

gen af år 1902, skulle arrenderas åt gårdsegaren C. F. Zwegberg emot en årlig afgift af 355 mark samt med skyldighet för honom att, ifall staden funne sådant nödigt, före utgången af arrendetiden afstå någon del af marken emot nedsättning i arrendeafgiften i förhållande till den frångående arealens vidd; och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna framställning.

Enär arrendetiden för upplagsplatserna N:ris 1, 2 och 11 af lägenheten N:o 21 Sörnäs skulle med redogörelseåret utgå, hade dessa platser redan den 27 April, emedan brädgårdarna i Sörnäs under hösten fyllas med trävaror för följande års skeppning, men innehafvarene, ifall de under sista arrendeåret sålunda begagna sina upplagsplatser, löpa risken att nödgas förflytta sina varor eller erlægga en godtycklig planhyra, om vid utbudandet någon annan än de sjelfva stannade för högsta anbudet, å inför Drätselkammaren förrättad auktion ånyo utbudits på arrende åt hugade spekulanter på alternativt 5 eller 10 års tid, och gjordes härvid anbud å upplagsplatserna N:ris 2 och 11 af handlanden F. Stormbom, hvilken erbjöd sig att för N:o 2 betala 200 och för N:o 11 250 mark i årligt arrende under 5 års tid, hvaremot något anbud å upplagsplatsen N:o 1 icke erhöles, samt blef Drätselkammarens i anledning häraf gjorda hemställan²⁾, att handlanden Stormboms anbud måtte antagas, af Stadsfullmäktige godkändt³⁾.

Utarrendering
af upplagsplat-
serna N:ris 2 och
11 af lägenheten
N:o 21 Sörnäs.

På grund af fröken Anna Melans gjorda ansökning att få arrendera bostadsvillan N:o 12 å Mejlsans, samt sedan föreskrifven värdering och auktion af villalotten förrättats, hemställde Drätselkammaren hos Fullmäktige om bemyndigande⁴⁾ att för en tid af 30 år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande arrendevilkor åt sökanden, som vid auktionen gjort enda anbudet, utarrendera emot en årlig afgift af 110 mark ifrågavarande odisponerade villalott af 1,0 hektares areal, och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla⁵⁾.

Utarrendering
af villalotten
N:o 12 å Mejlsans.

På enahanda hemställan⁶⁾ af Drätselkammaren, som i anledning af en af arkitekten Gustaf Nyström inlemnad dylik ansökan låtit anställa värdering och förrättat auktion, vid hvilken endast af bemälda arkitekt anbud gjordes, beslöto⁷⁾ Stadsfullmäktige att till sökanden Nyström för en tid af 30 år och under de för stadens bostadsvillor i öf-

Utarrendering
af villalotten
N:o 14 å Mejlsans.

1) Stfs prot. den 30 maj § 8. — 2) Drks skrf. N:o 108 af den 4 maj. — 3) Stfs prot. den 9 mars § 9. — 4) Drks skrf. N:o 93 af den 20 april. — 5) Stfs prot. den 9 maj § 13. — 6) Drks skrf. N:o 94 af den 20 april. — 7) Stfs prot. den 9 maj § 14.

rigt gällande arrendevilkor utarrendera odisponerade villalotten N:o 14 å Mejlans af 0,82 hektarers areal, emot en årlig afgäld af 125 mark.

Utarrendering
af norra delen
af Råholmen.

Med anledning af att arrendetiden för den norra, under Mejlans hemman lydande delen af Råholmen skulle med den 31 Juli utgå, hade Drätselkammaren i vanlig ordning föregående år låtit å karta affatta sagda holme och sedermera derstädes förrätta afträdessyn. Härvid hade synemännen föreslagit att ifrågavarande andel af holmen, hvilken har en areal af 1,96 hektarer, måtte såsom en särskild villalott utarrenderas mot en årlig arrendeavgift af minst 100 mark; och hemställde¹⁾ Drätselkammaren, som biträdde synemännens åsigt i ärendet, efter försigång auktions för utarrendering af lägenheten på en tid af 30 år under de för stadens bostadsvillor gällande arrendevilkor, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att på nämnda tid och vilkor upplåta ifrågavarande del af Råholmen åt Kamreraren H. Hellner emot den af honom vid arrendeauktion erbjudna årliga arrendeavgiften af 225 mark, till hvilken hemställa Stadsfullmäktige äfven funno skäl bifalla²⁾.

Utarrendering
af staden under-
lydande delen af
Tallholmen
jemte tillhörande
fiskevatten.

Hos Drätselkammaren hade fiskaren Albert Walfrid Pehrman, som enligt kontrakt med förre innehafvaren af Melkö hemman besuttit den del af sagde hemman tillydande Tallholmen, hvilken jemte särskilda andra holmar genom nådigt reskript af den 13 Augusti 1890 tillagts Helsingfors stad, framställt anhållan om att fortfarande under en tid af 25 år få besitta den af honom innehafda marken och begagna fiskevattnet vid Tallholmen och öfriga staden tillagda holmar och klippor samt derjemte disponera en mindre strandäng å Rysskär äfvensom uppsamla vindfällena från denna holme, och anhöll Pehrman tillika att få till ego inköpa lägenheten tillhörig åbyggnad, bestående af en mindre stuga och tvenne uthusbyggnader, alla mycket gamla och bofälliga, för ett pris af 40 mark, utfästade sig Pehrman härvid att för lägenheten och ofvannämnda förmåner till stadskassan erlægga en årlig afgäld af 60 mark samt dessutom hålla tillsyn deröfver, att ohägn å ofvanbemälda holmar icke finge föröfvas. På framställning³⁾ af Drätselkammaren, som för sin del trott sig kunna godkänna omförmälda anbud, med förbehåll likväl att äfven åt annan person, ifall sådant befundes lämpligt, meddela rätt att begagna tillhörande fiskevatten, beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige antaga anbudet med det af Drätselkammaren föreslagna vilkor och skulle arrendet räknas från den 1 Januari 1893.

¹⁾ Drks skrf. N:o 154 af den 20 juli. — ²⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 16. — ³⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 27 juli. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 30.

Till Drätselkammaren hade arrendatorn af staden underlydande villaområdet N:o 23 a Hörneberg, enkefru Valborg Löppönen, inlemnadt Förlängning af arrendet till villan N:o 23a Hörneberg. en till Stadsfullmäktige ställd skriftlig ansökan om förlängning på tio år eller åtminstone någon kortare tid af arrendet till berörda område, med anhållan att ansökningen, åtföljd af Drätselkammarens förord, blefvo till Fullmäktige insänd. Och bemyndigade ¹⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren på derom gjord framställning ²⁾, att på en tid af fem år, räknadt från den 1 Januari 1897, under nu gällande vilkor förlänga det med enkefru Valborg Löppönen ingångna aftalet angående arrende af ifrågavarande villaområde.

Uti en till Magistraten inlemnadt, till Stadsfullmäktige ställd skrift- Villaegarenes i Berghäll anhållan om nedsättning i arrendeafgifterna. velse af den 25 Februari hade ett flertal innehafvare af arrendetomter inom området Berghäll anhållit om 20 % nedsättning i arrendeafgifterna för sagda tomter, motiverande denna sin framställning dermed, att den penningeknappa tiden svårt inverkade på sökandene såsom betungade af stora skulder för tomternas bebyggande och öfver höfvan dryga arrendeafgifter, hvilka omständigheter ytterligare försvärades genom oförmågan hos deras hyresgäster, hvilka utgjordes af kommunens fattigaste personer och nödlidande arbetare, att erlægga sina hyresafgifter. Drätselkammaren, till hvars yttrande ansökningen remitterats, föreslog ³⁾ emellertid, efter att från Byggnadskontoret hafva införskaffat fullständig utredning i ärendet, att ifrågavarande ansökan såsom fullkomligt obefogad måtte lemnas utan afseende; och blef detta afstyrkande utlåtande af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Hos Stadsfullmäktige hade Helsingfors svensk-finska evangelisk- Upplåtande af plats för likstation å villan Arkadia. lutherska församling genom dess förberedande af frågan om liktransport till församlingens nya begravningsplats i Malm by af Helsinges socken utsedde delegerade anhållit, att ett å en bilagd karta betecknadt område af villan Arkadia blefve kostnadsfritt upplåtet till en jernvägsstation, afsedd för sagde transport, såsnart det nu gällande arrendeaftalet om ifrågavarande villaområde med år 1900 utgår eller ock derförinnan, om öfverenskommelse med arrendeinnehafvaren kunde träffas angående markens tidigare afträdande och anföres för denna anhållan hufvudsakligen följande skäl:

att Jernvägsstyrelsen uti en till Kejs. Senaten afgifven förklaring

1) Stfs prot. den 21 nov. § 7. — 2) Drks skrf. N:o 257 af den 16 nov. — 3) Drks skrf. N:o 63 af den 9 mars. — 4) Stfs prot. den 21 mars § 16.

i ärendet framhållit att någon del af jernvägens nuvarande område icke kunde för ändamålet disponeras;

att den plats Jernvägsstyrelsen ansett böra till likstation användas eller en å jemväl närsluten karta upptagen del af Kajsaniemi park icke torde kunna ifrågakomma, emedan Kejs. Senaten i skrifvelse af den 7 Oktober 1880 förklarar, det någon del af sagda park icke vidare finge med jernvägens område införlifvas; samt

att sedan äfven grekisk-ryske trosbekännare önskat för sig erhålla en del af den inköpta marken i Malm by till ny begravningsplats, stadskommunens samtliga medlemmar komme att hafva nytta af ifrågavarande områdes af villan Arkadia upplåtande till likstation.

Drätselkammaren, till hvilken ärendet för inhemtande af utlåtande blifvit remitteradt, föreslog ¹⁾ på de af församlingen framhållna skäl hos Stadsfullmäktige:

att åt Helsingfors svensk-finska evangelisk-lutherska församling mark för likstation afgiftsfritt skulle upplåtas på villan Arkadia å den plats, som å vidfogade karta betecknats med röd färg och är belägen mellan hamnbanan, Vestra chausséen och en gata betecknad med A.B, på arrende från år 1900 eller tidigare, ifall församlingen derom träffar aftal med nuvarande arrendator af förenämnde villa, samt med eganderätt, ifall området blefve i stadsplan intaget, men med förbehåll att platsen till staden återgår, ifall en jernvägsstation för liktransport icke vidare här uppehålles.

Som emellertid direktionen för finska teatern uti en till Drätselkammaren ställd skrift gjort anmärkning emot förslaget om likstationens förläggande omedelbart invid nämnda teater, samt ingenjören vid hamnbanabyggnaden om att uppgift saknas, huru en nedfart till den tilltänkta stationen lämpligen kunde anordnas, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan att infordra delegerades för stadens svensk-finska evangelisk-lutherska församling yttrande rörande dessa anmärkningar. Då sådant yttrande icke under året inkom, blef ärendet tillsvidare oafgjordt.

Upplåtande af
plats för sim-
skola och sim-
inrättning vid
Ursins klippa.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 8 Maj hade Helsingfors Sällskap anhållit ej mindre derom, att sällskapet finge kostnadsfritt disponera öfver platsen invid Ursins klippa och derutanför belägna

¹⁾ Drks skrf. N:o 111 af den 18 maj. (Stfs tryckta handl, N:o 21). — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 11.

klippan Lilla Flisholmen, för uppehållande af simskola och en siminrättning med en manlig samt en qvinlig afdelning, under en längre tid, helst 10 år, än ock att åt Simsällskapet måtte öfverlemnas en del af det för allmänna simhus i Gräsviken beviljade anslaget, mot skyldighet att vid Ursins klippa underhålla ett tidsenligt arbetaresimhus. Drätselkammaren, till hvilken ärendet för afgifvande af yttrande blifvit remitteradt, ansåg företaget förtjena understöd, men anförde att Kammaren beträffande den för inrättningen ifrågasatta platsen funnit, att densamma intill utgången af år 1897 disponeras af byggmästaren Elia Heikels konkursmassa och att det sålunda ankom å Simsällskapet att med massan träffa öfverenskommelse om arrenderättens öfvertagande under sagda tid, hvarjemte Kammaren föreslog ¹⁾ att Stadsfullmäktige ville besluta:

att med godkännande af nämnda öfverlåtelse bevilja Simsällskapet förlängning af arrendet med ytterligare fem år eller till utgången af år 1902 med vilkor att platsen vid förefallande behof till staden tidigare afträdes emot att kostnaderna för inrättningen enligt verkställd värdering ersättes;

att platsen invid Ursins klippa jemte lilla Flisholmen äfven under den förlängda arrendetiden finge af Simsällskapet arrendefritt innehafvas samt att, sedan ritningarna till siminrättningen blifvit godkända, af anslaget för simhusen i Gräsviken 2,000 mark utbetalas till Simsällskapet såsom bidrag till inrättningens uppförande, med förbehåll att arbetaresimhus å platsen uppehållas, för hvilkas begagnande högre inträdesafgift än 5 penni icke får uppbäras, samt att åt folkskoleelever lemnas afgiftsfritt tillträde till simhusen; och

att i 1894 års budget upptages ett anslag af 2000 mark för ersättande af det ur anslaget för arbetaresimhuset i Gräsviken använda beloppet.

Dessa förslag till beslut blefvo af Stadsfullmäktige godkända ²⁾. På framställning ³⁾ af det för granskning af förslag till budget för 1894 af Stadsfullmäktige tillsatta utskott blef ofvannämnda tillskottsanslag å 2,000 mark emellertid från budgetsförslaget åter bortlemnadt ⁴⁾, emedan Gräsvikens utfyllning ännu icke slutförts och ovisst vore, när sådant sker, samt lämplig plats för ett simhus derstädes vid sådant förhållande tillsvidare saknades.

---

¹⁾ Drks skrf. N:o 109' af den 25 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 10. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 14. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13.

Upplåtande af
plats för halm-
förbrännings-
ugn å Sandudd.

Uti skrifvelse af den 12 Oktober 1892 hade Styrelsen för Allmänna sjukhuset i Helsingfors hos Drätselkammaren gjort förfrågan, huruvida Kammaren vore villig att för en ugn, afsedd för förbränning af affallshalm från Allmänna sjukhusets särskilda afdelningar, upplåta lämplig plats å stadens mark, helst i närheten af stadens kolerabaracker eller i hvarje händelse invid körväg. Till upplåtande af plats i närheten af Kolerabarackerna kunde Drätselkammaren emellertid tillstyrka bifall endast på vilkor, hvilka icke voro för bemälda Sjukhusstyrelse antagliga, men enades Drätselkammaren och Sjukhusstyrelsen efter försiggången skriftvexling, att Kammaren skulle hos Stadsfullmäktige hemställa¹⁾ om bemyndigande att till Styrelsen för Allmänna sjukhuset i Helsingfors afgiftsfritt för en tid af 15 år upplåta en å karta närmare angifven plats å Sandudd, i och för uppförande derstädes af den ifrågasatta halmförbränningsugnen, under förbehåll likväl om rätt för stadens sjukhus att vid förefallande behof äfven använda samma ugn, och funno Stadsfullmäktige skäl till denna hemställan bifalla²⁾).

Stenkummel å
Uttern och
Uttergrundet.

I skrifvelse af den 28 Mars till Magistraten hade Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen i landet anhållit om underrättelse, huruvida hinder från stadens sida skulle möta att afgiftsfritt uppställa och framdeles bibehålla tvenne stenkummel, det ena å norra ändan af staden underlydande holmen Uttern, och det andra å det s. k. norra Uttergrundet, samt för kumlarnes uppförande använda nödigt material ur det å berörda holme befintliga stenbrott; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige, till hvilkas afgörande Magistraten öfverlemnadt ärendet, på förslag af beredningsutskottet bifalla bemälda Styrelses framställning.

Försättning af
särskilda bygg-
nader å Mejlans.

Uti det kontrakt af den 21 Juli 1892, hvarigenom Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges derom fattade beslut, åt Finska Trädgårdsföreningen för en tid af 30 år upplät en del af Mejlans hemmans område, ingick bland annat bestämning derom att fem särskilda, utom arrendemarken belägna byggnader, hvilka å den kontraktet bifogade kartan betecknades med b, c, d, e och f, skulle tillsvidare upplåtas åt Trädgårdsföreningen till begagnande emot en årlig hyra af 428 mark och med skyldighet att underhålla byggnaderna samt att, då annan disposition af byggnaderna kunde ifrågakomma, inom 3 månader efter skedd uppsägning afträda desamma till stadens förfogande. Sedan Träd-

¹⁾ Drks skrif. N:o 201 af den 14 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 10. — ³⁾ Stfs prot. den 11 april § 5.

gårdsföreningen emellertid uti skrifvelse till Drätselkammaren anförde, att det under vintern 1892—1893 visat sig, att ifrågakvarande byggnader, emot uppgift, voro så bofälliga, att en remont af desamma skulle förorsaka dryga kostnader, hvilka föreningen, då den när som helst efter 3 månaders uppsägning måste afytta, icke ville ikläda sig, samt därför anhållit att om möjligt vid utgången af året få återlemna byggnaderna till staden och blifva befriad från vidare erläggande af den för dessa bestämda hyran, biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning ²⁾ till Trädgårdsföreningens anhållan, hvarjemte Drätselkammaren bemyndigades att under hand försälja byggnaderna till pris, som kunde erhållas, med skyldighet för köparen att bortskaffa dem.

Med anledning af att Stadsfullmäktige till Drätselkammaren återremitterat ³⁾ ett af Byggnadskontoret uppgjort förslag till stadsplan för området emellan Östra chausséen och Norra hamnen samt anmodat Kammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med nytt projekt, hade Drätselkammaren ⁴⁾ för frågans allsidiga belysning ej mindre affordrat Byggnadskontoret nödiga beräkningar öfver utgifterna för en anordning i den af Fullmäktige angifna begränsning, än ock, för att utröna huruvida innehafvarene af nuvarande till fabriksstomter använda lägenheter vore sinnade, att först efter utgången af den tid, som af deras besittningsrätt till sagda lägenheter ännu återstår, eller genast efter det motsvarande tomter blefve uti stadsplanen intagna, inlösa desamma till ego, ansett nödigt inbjuda resp. fabriksinnehafvare att underteckna en skrift, hvori de under vissa förbehåll förklara sig villige, att för den händelse omförmälda fabriks- eller villalägenheter blefve i stadsplanen intagna, omedelbart derefter tillösa sig eganderätten till hvar sin af de nybildade fabriksstomter, som närmast motsvarade det af dem innehafda området, i enlighet med värdering, som af staden i vanlig ordning föranstaltas och under de betalningsvilkor, hvilka beträffande af staden försålda fabriksstomter äro gällande; och skulle enligt Drätselkammarens beräkning af arealen fabriks- och bostadstomter uti den del af den nya stadsdelen, som låg emellan Hagnäs torg och villan Hörneberg, fabriksstomterna, försålda till ett pris af 3 mark per kvadratmeter, inbringa i kapital 333,585 mark och i årsinkomst, efter 6 % an-

Indelning till stadsplan af området emellan Östra chausséen och Norra hamnen.

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 212 af den 21 sept. — ³⁾ 1892 års berättelse pg. 2. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 19 af den 12 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 3.)

nuitet, 20,015 mark 10 penni, samt bostadstomterna efter ett pris af 12 mark per qvadratmeter representera ett kapital af 83,076 mark och den årliga inkomsten, ifall dessa tomter försåldas på samma vilkor, som blifvit fastställda för försäljning af bostadstomter inom nuvarande stadsplan, å 7 % utgöra 5,815 mark 32 penni. Då Drätselkammaren dessutom räknade på en tillfällig årlig inkomst tillsvidare, och intill dess alla torg och öppna platser toges i anspråk för sitt egentliga ändamål, af 1,400 mark, skulle total beloppet af de nya intraderna i rundt tal stiga till 27,000 mark. Ifall dessa medel användes till betäckande af utgifterna, hvilka af Byggnadskontorat beräknats medföra en kostnad af 57,400 mark, kunde de nödvändigaste anordningarne för anläggandet af vägar och tomternas förseende med aflopps- och vattenledning slutföras inom förloppet af det tredje året, efter det försäljningen af tomterna försiggått, utan att medel behöfde för ändamålet uttaxeras.

Drätselkammaren föreslog därför, för den händelse Stadsfullmäktige funne skäligt att redan nu intaga området mellan Östra chausséen och Norra hamnen från Broholmogatan till planteringen inom kvarteret N:o 208 uti stadsplan, och inga förändringar uti det föreliggande förslaget till indelning af sagda terräng vidtages, att Stadsfullmäktige ville fatta följande beslut:

att uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra nödiga ritningar i två exemplar och tillställa desamma Stadsfullmäktige för att inlemnas till slutlig fastställelse;

att likaledes lemna Drätselkammaren i uppdrag, att sedan stadsfästelse vunnits, efter försiggången värdering, omedelbart försälja redan bebyggda bostads- och fabriksstomter äfvensom i mån af efterfrågan och sedan nödiga vägar, kloaker och vattenledning till dem hunnit anläggas, föryttra äfven öfriga inom den nya stadsdelen befintliga tomter, samt att uti 1894 och derpå följande års budget upptaga anslag för utförande af de vägbyggnader och öfriga här ofvan föreslagna provisoriska anordningar, dock icke till större belopp än summan af under året inflytande annuitet å löseskillingen för de försålda tomterna.

Dessa Drätselkammarens resolutionsförslag blefvo af Stadsfullmäktige oförändradt godkända¹⁾.

Promenadväg
längs stranden
af Botaniska
trädgården.

I projektet till stadsplan för Broholmen ingick äfven förslag till en promenadväg längs stranden af Botaniska trädgården²⁾. Till denna

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 19. — ²⁾ 1892 års berättelse pg. 1.

del blef projektet emellertid icke fastställt af Kejs. Senaten. Universitetets consistorium hade häremot gjort anmärkning och hade Drätselkammaren, som af Magistraten anmodats ej mindre att afgifva utlåtande i anledning af denna anmärkning och införskaffa utredning rörande egande- eller dispositionsrätten till den mark, som var afsedd att tagas i anspråk för anläggningen af den föreslagna promenadvägen, än ock att sedermera öfverlemna ärendet till Stadsfullmäktiges vidare behandling, jemte biläggande af en kopia af en å Byggnadskontoret förvarad karta af år 1826, utvisande Botaniska trädgårdens egentliga begränsning mot stranden af Kajsaniemi park, framhållit¹⁾ att ifrågasvarande mark, med undantag af en obetydlig sträcka invid Unionsgatan, helt och hållet består af tilländningar och af för Botaniska trädgården utan stadens medgifvande i vattnet verkställda utfyllningar, tillkomna senare än begränsningen för nämnda trädgård bestämdes, hvarför staden ock otvifvelaktigt vore i sin fulla rätt att begagna det för promenadvägen erforderliga området med undantag af den förut nämnda platsen vid Unionsgatan; och skulle vägen, för den händelse öfverenskommelse med Universitetets consistorium icke kunde träffas rörande sistberörda plats, genom en obetydlig förskjutning kunna anordnas på sådant sätt, att den till och med uteslutande komme att ligga på staden tillhörig mark, om ock vägens prydliga utseende häraf måhända något stördes. På grund af den förebragta utredningen föreslog Drätselkammaren äfven, att Stadsfullmäktige till affordradt underdånigt yttrande ville yrka på bibehållande i förslaget till bemälda stadsplan af strandvägen, som för allmänheten säkert blefve en synnerligen angemän promenadplats. Stadsfullmäktige beslöto²⁾ afgifva sitt yttrande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

Hos Drätselkammaren hade Maskin- och Brobyggnads Aktiebolaget anhållit om tillstånd att vid stranden af staden tillhöriga holmen Pannkakan, hvilken bolaget innehar på arrende, uppföra en fartygsslip i enlighet med en af sökanden inlemnad ritning; och funno Stadsfullmäktige på framställning³⁾ af Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Hamnkontorets yttrande, skäl meddela bifall⁴⁾ härtill.

Fartygsslip å
holmen Pann-
kakan.

Hos Drätselkammaren hade arrendatorn af teaterkaféet, restauratören F. O. Petterson anhållit om tillstånd att i Teateresplanaden upp-

Musikestråd i
Teaterhus espla-
naden.

¹⁾ Drks skrf. N:o 112 af den 15 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 6. — ³⁾ Drks skrf. N:o 49 af den 23 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 16.

ställa en mindre musikestrad, hvilken för att göras så litet som möjligt störande skulle förses med glasväggar och till den kallare årstiden borttagas. Efter å stället företagen besiktning och sedan restauratören Pettersson förklarar sig villig att ikläda sig de af stadsträdgårdsmästaren Olsson till 300 mark beräknade kostnader för en nödig befunnen förstoring af en buskgrupp, för att densamma helt och hållet måtte kunna omsluta byggnaden, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, att åt entreprenören för teaterkaféet skulle meddelas tillstånd att å en plats emellan kaféet och den i esplanaden uppförda allmänna bekvämlighetsinrättningen uppföra en musikestrad enligt förededd ritning samt att förenämnda plats tillsvidare, dock endast under sommarmånaderna, för ändamålet afgifvits upplåts åt sagde entreprenör. I anledning häraf bemyndigade²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren, att för återstoden af året mot någon mindre afgift upplåta ifrågavarande rättighet åt restauratören Pettersson äfvensom anmoda Kammaren att i sinom tid inkomma med framställning såväl angående den afgift, som framdeles borde af sökanden i berördt hänseende erläggas, som ock beträffande de öfrida förbehåll, hvilka tilläfvats borde för omförmälda rättighets åtnjutande uppställas.

Tillskott i anslaget för remont och drift af vattenledningen.

Hos Drätselkammaren hade Vattenledningskontoret i skrifvelse af den 18 Maj anmält, att såväl anslaget för remont och underhåll af vattenledningens byggnader m. m., upptaget uti årets utgiftsstat med förslagsvis 15,000 mark som ock det med förslagsvis 7,000 mark upptagna anslaget för betäckande af driftkostnaden för filterna, genom de ovanligt stora utgifterna, som förlidne stränga vinter medfört, redan voro helt och hållet tagna i anspråk, ehuru härför ännu enligt aproximativ beräkning erfordrades tillsammans 10,000 mark. Drätselkammaren nödgades därför hos Stadsfullmäktige anhålla³⁾ om beviljande af nödigt tillskottsanslag för bestridande af sagda kostnader, att utgå af det till Stadsfullmäktiges disposition anvisade budgetsanslaget och biföllo⁴⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Kommunala sjukhusets nybyggnader.

Till fullgörande af Stadsfullmäktiges i förstärkt antal redan förlidet år⁵⁾ fattade beslut rörande kommunala sjukhusets tillbyggnader och en dårdvårdsbyggnad å Fattigvården öfverlemnade⁶⁾ Drätselkammaren uppgörandet af ritningarna åt Arkitekten O. Törnqvist och tillsatte

¹⁾ Drks skrf. N:o 136 af den 29 juni. — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 10. — ³⁾ Drks skrf. N:o 120 af den 18 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 4 juli § 9. — ⁵⁾ 1892 års berättelse pag. 21. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 33 af den 2 mars.

en byggnadsstyrelse, bestående af Arkitekten Gustaf Nyström, Doktor Axel Holmberg och Stadsingenjören Herman Norrmén, med uppdrag att utföra särskilda planerings- och andra förberedande arbeten, tillhandagå arkitekten med nödiga anvisningar samt uppgöra förslag till entreprenadkontrakt äfvensom öfvervaka arbetets utförande. I mån sagda bestyrelse sedermera till Kammaren inlemnad färdigblifna ritningar, utvärkade Drätselkammaren deras fastställelse¹⁾ äfvensom utgaf på entreprenad utförandet af byggnaderna.

Då nämnda förberedelser emellertid hade kräft något längre tid, än som förutsetts, hade Drätselkammaren icke kunnat till de af Stadsfullmäktige föreskrifna terminerna, den 1 Februari och 1 Juni år 1894, uti entreprenadkontrakten ovilkorligen utsätta byggnadernas fullbordande, utan hade på byggnadsstyrelsens förslag tiden för slutförandet af de tre epidemipaviljongerna af trä, desinfektionsherberget samt lik- och obduktionshuset, i händelse af ogynnsamma väderleksförhållanden, beroende af byggnadsnämndens pröfning, förlängts antingen för alla dessa byggnader eller en del af dem till den 1 Juli 1894.

Om vidtagande af denna förändring uti den af Stadsfullmäktige fastställda tiden för byggnadernas fullbordande i syfte att trygga byggnadernas solidaritet, anmälte²⁾ Drätselkammaren med anhållan om åtgärdens godkännande, som icke heller af Stadsfullmäktige förvägrades³⁾.

Tidigare hade Stadsfullmäktige⁴⁾ på Drätselkammarens derom gjorda framställning bifallit till följande arvoden åt ledande arkitekten och ledamöterna i byggnadsnämnden, nämligen åt Arkitekten Törnqvist 450 mark i mån, för 16 månaders tid att räknas från den 1 Mars, åt ordföranden i byggnadsstyrelsen, Arkitekten Nyström 120 mark samt åt enhvar af ledamöterna Doktor Holmberg och Stadsingenjör Herman Norrmén 80 mark allt per månad och för 18 månaders tid från den 1 Januari framåt.

I sammanhang härmed må anföras att Kejs. Senaten, på Stadsfullmäktiges derom gjorda ansökan, medels utslag af den 10 April bifallit⁵⁾ dertill, att den samma af 77,700 mark, som i stöd af Senatens resolution af den 15 Juni 1881 reserverats för uppförande af ett hus för hvarvarande realskola, finge användas såsom bidrag till bestridande af kost-

Arvode åt ledande arkitekt och ledamöter i byggnadsnämnden för kommunala sjukhusbyggnaderna.

Användning af realskolebyggnadsanslaget.

¹⁾ Drks prot. den 12 jan. § 24, den 9 febr. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 121 af den 25 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 13 juni § 14. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 18. — ⁵⁾ Stfs prot. den 16 maj § 2.

naderna för de af Stadsfullmäktige beslutna utvidgningarna af stadens kommunala sjukhus.

Brädfodring af kolerabarackerna. Sedan Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 30 September anmält, att kolerans möjliga uppträdande i landet under den inträdande kallare årstiden nödvändiggjorde till en början brädfodring af en af kolerabarackerna och dess förseende med eldstäder, samt anhållit att af de för kolerafarsotens bekämpande till nämndens disposition ställda medel få för antydda ändamål använda ett belopp af omkring 300 mark, godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna Helsovårdsnämndens framställning.

Vattenpost vid Petersgatan. Hos Drätselkammaren hade föreståndarinnan för skyddshemmet för fallna qvinnor, fru Ida Mäkinen, gjort framställning om uppställande af en vattenpost för inrättningens i gården N:o 14 vid Hafsgatan behof uti den närbelägna vattenledningen under Petersgatan, enär vattenet i den brunn invid nämnda gård, som härintills användts, blifvit otillräckligt och dessutom befunnits vara af dålig beskaffenhet samt kostnaden för släpning af vatten med häst blefve för skyddshemmets begränsade tillgångar alltför kännbart. I anledning häraf hemställde²⁾ Drätselkammaren, som emellertid af Vattenledningskontoret inhemtat, att kostnaden för en vattenpost å förenämnda plats, ifall dess inrättande skulle uppskjutas till varmare årstid, icke öfverstege 200 mark, hos Stadsfullmäktige om bifall till ansökningen samt föreslog att kostnaden för nämnda post skulle bestridas ur anslaget för vattenledningens underhåll. Härtill funno Stadsfullmäktige skäl bifalla³⁾.

Makadamisering af körbanan å nya chausséviadukten. Vid det Stadsfullmäktige förlidet år⁴⁾ fattade beslut om höjande af vestra chausséen i och för åstadkommande af en viadukt öfver hamnbanan, beslöto Fullmäktige tillika, på förslag af Drätselkammaren, att den nya chaussésträckan tillsvidare endast skulle grusas och, ifall af behof, i midten förses med en smalare makadamiserad körbana.

På framställning af Hamnbanebyggnadsstyrelsen, som var ense med Drätselkammaren om att stenläggning af körbanan å ifrågavarande del af chausséen redan på grund af de dryga kostnaderna härför borde lemmas till framtiden, men ansåg att trafiken icke ens provisoriskt kunde vara betjent med den föreslagna smalare makadamiserade körbanan längs midten af chausséen, emedan det svårigen kunde undvikas att icke körande komme att begagna sig jemväl af de omakadamiserade

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 19. — ²⁾ Drks skrf. N:o 28 af den 12 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 6. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pag. 17.

delarna, hvilka snart blefve gropiga, isynnerhet höst och vår, då marken är uppblött, och således äfven vådliga, utom att spårvägen vore dragen å ena sidan af chausséen samt att makadamisering af mellanrummet emellan spårvägens skenor i hvarje fall måste utföras, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, med frångående af tidigare i saken fattadt beslut, att tillåta bemälde byggnadsstyrelse att verkställa makadamisering af hela bredden af körbanan å den nya chausséviadukten.

Stadsfullmäktige hade vid den 29 December 1892 hållet sammanträde beviljat ett anslag af 2,500 mark för inrättande i södra hamnen af en duc d'Albe för kompassjustering, men tillika beslutit att frågan om densammas placering skulle lemnas beroende och af Fullmäktige framdeles särskildt handläggas. Vid slutlig pröfning af frågan stannade²⁾ Stadsfullmäktige likväl vid den af Hamnkotoret ursprungligen föreslagna platsen för duc d'Alben och ville i ärendet blott hafva tillagdt, att arbetet skulle utföras med nödig soliditet inom gränserna af kostnadsförslaget.

Duc d'Albe för kompassjustering.

Sedan folkskolans vid Kaserngatan lärarepersonal till Folkskolektionen inlemnad en skriftlig framställning, hvaruti påpekades de brister, som vidlåda nyssnämnda skola, och förslag väckes om inköp af den närmast skolgården belägna tomten N:o 23 vid samma gata, hemstälde Folkskolektionen hos Stadsfullmäktige, att ifrågavarande tomt blefve med det snaraste inköpt för stadens räkning samt att ett tidsenligt skolhus, inrymmande åtta å tolf lärosalar jemte gymnastiksal, här uppfördes.

Byggnadsförändringar i folkskolegården N:o 21 vid Kaserngatan.

Denna Folkskolektionens hemställan remitterades af Stadsfullmäktige till Drätselkammarens utlåtande, men fann Drätselkammaren, efter tagen närmare kännedom af tomtens N:o 23 vid Kaserngatan dimensioner, att om ock ett skolhus här kunde få plats, detsamma dock ej erhöles tillräckligt luft och ljus samt att ingen möjlighet förefans för anordnandet af någon rymligare lekplats, hvarföre Drätselkammaren också, till afhjelpande af de förnämsta missförhållandena i folkskolehuset vid Kaserngatan, efter meddelande med Folkskolektionen och med dess godkännande, föreslog³⁾ att gårdsplanen till detta skolhus förstorades icke blott genom undanskaffande af gårdsbyggnaden, utan ock genom den stora uthuskomplexens ersättande med en mindre byggnad på lämplig plats. Af de uti gårdsbyggnaden inrymda lokalerna borde

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 13. — ²⁾ Stfs prot. den 11 april § 9. — ³⁾ Drks skrif. N:o 123 af den 20 april (Stfs tryckta handl. N:o 35).

i sådant fall gymnastiksalen inrymmas i någon lokal uti hufvudbyggnaden och vedlidret flyttas till källarene. För frågans fullständiga utredning hade Drätselkammaren dessutom genom Arkitekten R. Björnberg i samråd med Folkskoledirektionen låtit utarbета ritningar och kostnadsförslag till de här af föranledda byggnadsförändringarna och nybyggnaden, för hvilka totala kostnaden uppginge till 18,328 mark 10 penni; och skulle dessa medel enligt Drätselkammarens förslag upptagas i utgiftstaten för år 1894, under hvilket år de ifrågasatta byggnadsarbetena borde utföras.

Stadsfullmäktige hänsköto¹⁾ emellertid ärendet till behandling af ett för ändamålet särskildt tillsatt utskott, hvilket icke kunde godkänna det af Drätselkammaren framställda förslaget, emedan de anmärkta bristerna härigenom, enligt utskottets förmenande, icke afhjelpes, hvartill förnämsta hindret vore, att alltför många klasser inrymts i gården, som icke är fullt lämplig för skoländamål, och hvilket hinder undanrödjes endast då, när staden om några år uppför ett nytt folkskolehus för det ständigt växande antalet folkskoleelever i denna trakt af staden och det nya huset då bygges tillräckligt stort för att tillåta en reduktion af skolsalarnes antal i det gamla. Alla mera omfattande ändringsförslag beträffande nu ifrågavarande byggnad borde derföre enligt utskottets mening uppskjutas till antydda tidpunkt, hvilket likväl icke skulle förhindra några mindre kostsamma förbättringars omedelbara införande.

Såsom sådana föreslår utskottet följande:

att vestra flygeln af uthusbyggnaden nedrifves;

att vedlidret inredes till afträde;

att nödiga vedkällare inrättas under hufvudbyggnadens flygel mot Kaserngatan;

att i sammanhang härmed vidtagas nödig reparation af hörnrummet i hufvudbyggnadens subasementsvåning; samt

att för detta ändamål i 1894 års budget skulle upptagas ett anslag af tillsammans 6,986 mark 50 penni.

Utskottets betänkande blef af Stadsfullmäktige till alla delar godkänt²⁾, hvarjemte den beräknade kostnaden 6,986 mark 50 penni senare vid uppgörande af nyssnämnda års budget blef behörigen observerad³⁾.

---

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 15. — ²⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 18. — ³⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. N:o 45.

I stöd af det uppdrag Stadsfullmäktige genom den 31 Maj 1892 Kajbyggnader i stadens hamnar. fattadt beslut lemnat Drätselkammaren, och sedan Kammaren fått emotaga ett af Ingeniören O. Ehrström utarbetadt förslag till kajbyggnader och anordningar för trafiken i Helsingfors stads hamnar, ansåg sig Drätselkammaren böra till Stadsfullmäktige inkomma med förslag i hithörande frågor, utan att likväl vara tvungen att i detta sammanhang yttra sig om Ingeniören Ehrströms vidlyftiga hamnprojekt i hela dess vidd. Enligt Drätselkammarens åsigt hvilade största vikt på anordningarna i Södra hamnen och var det dessa Kammarens förslag gälde¹⁾.

Ett af Stadsfullmäktige för ärendets vidare behandling särskildt tillsatt utskott²⁾ omfattade i de flesta delar Drätselkammarens förslag och hade en afvikande åsigt endast i följande punkter³⁾.

Enligt utskottets förmenande borde nämligen alla vexelspår å Magasinskajen förenas åt norr i en knippe med hufvudspåret, hvilket möjliggjordes genom en obetydlig afsnedning af varuskjulen och förskjutning af jernvägsspåren, i stället för att dessa spår enligt Ingeniören Ehrströms af Drätselkammaren omfattade förslag sluta stumt å Packhustorget, för att förenas endast genom ett skjutbord, hvilken anordning icke tillåter vagsvexling med lokomotiv, hvarigenom väsendtliga hinder och svårigheter vid varulastning och lossning vore att befara. Som utskottet dessutom på anförda skäl ansåg en inhägnad af varuskjul och spår på Magasinskajen icke allenast öfverflödig utan till och med störande för trafiken, förordade utskottet dess bortlemnande. Den ändrade anordningen af jernvägsspåren komme icke att medföra någon ökad utgift, men genom bortlemnande af hägnaden skulle inbesparas 4,500 mark.

Utöfver de å Magasinskajen föreslagna varuskjulen ville utskottet för sin del förorda uppförande äfven å Packhustorget af ett skjul — öppet men lemnande tillräckligt skydd mot regn och af den storlek förhållandena möjligtvis medgifva. Detta skjul afsåg att tjena samma ändamål som de för närvarande vid Södra hamnen befintliga skjulen; och med kostnaderna för de tidigare uppförda enahanda skjulen till grund uppskattades utgiften härför till 25,000 mark.

Det otvifvelaktigt viktigaste af utskottets ändringsförslag gälde emellertid hambanans framdragande till Skatudden, hvilket skulle ske

¹⁾ Drks skrf. N:o 122 af den 6 maj. (Stfs tryckta handl. N:o 23). — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 11. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27.

sålunda, att jernvägen från Magasinskajen leddes uti en båge, berörande norra delen af Södra båthamnen och yttersta ändan af Vestra kajen, hvarifrån banan å en bro med rörlig del å dess östra ända komme öfver till den å Kejsargrundet i Ingeniör Ehrströms förslag projekte-
rade kajen, och vidare fortlöpande tvärs öfver denna kaj, längs Slotts-
kajen och på rörlig bro öfver Skatuddskanalen uppnådde Skatudden. Drätselkammaren hade deremot föreslagit banans ledande till Skatudden längs Vestra kajen och Salutorget med passerande af ett vändbord vid Norra båthamnens nordvestra hörn.

Då för en öfvergång af hamnbanan på anfördt sätt öfver Södra hamnen redan finnas af statsmedel, för igenfyllning utaf en del af Södra båthamnen jemte höjning af kajen derinvid, anslagna 44,400 mark, hvilket belopp skulle innehållas, i händelse arbetet icke kommer till stånd, blefve tilläggskostnaden enligt utskottets förslag endast 55,000 mark. Härtill kom visserligen utgiften af i rundt tal 90,000 mark för kajbyggnaden å Kejsargrundet, hvilken i detta fall genast måste utföras, men ansåg utskottet i likhet med Ingeniören Ehrström denna kajbyggnad i hvarje fall omedelbart behöflig för vinnande af landningsplatser, särskildt för de större, skärgården trafikera-
nde ångbåtarna.

På grund af ofvanbeskrifna ändringsförslag kräfde kajbyggnaderna och öfriga dermed sammanhängande anordningar i Södra hamnen ett anslag å 1,065,950 mark mot af Drätselkammaren till anvisning förordade endast 867,950 mark.

Efter sålunda försiggången beredning af ärendet fattade¹⁾ Stadsfullmäktige följande definitiva, dels med Drätselkammarens dels med utskottets förslag öfverensstämmande beslut, nämligen

att i enlighet med Ingeniören Ehrströms förslag (pag. 40—47) skola utföras skjul, plattformar, spår, stensättning, aflopp, vattenledning och bekvämlighetsinrättningar å Magasinskajen, dock med iakttagande af de afvikelser beträffande spåren, utskottet ofvan förordat;

att å Packhustorget uppbygges ett öppet varuskjul i enlighet med utskottets förslag;

att i öfverensstämmelse med Ingeniören Ehrströms förslag (pag. 47—51) och sedan stadsplan för Skatudden i häraf berörda delar vunnit stadsfästelse, men inskränkt till omfång enligt kostnadsförslaget II (pag. 61—63), å Skatudden utföras kajbyggnader, utfyllningar, spår,

¹⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 1.

stensättning, belysning och aflopp äfvensom det ur kostnadsförslaget utlemnade skjulet;

att med förenämnda arbeten genast vidtages och desamma slutföras så fort ske kan, dock att anläggningarna å Skatudden så vidt möjligt utföras i sammanhang med gatuplaneringar dersammastädes;

att för dessa arbeten af de för hamnanläggningarna upplånade medlen nu anvisa ända till 900,950 mark;

att tillsätta en delegation utaf fem personer, uti hvilken Stadsingeniören vore sjelfskrifven ledamot, för att handhafva öfverinseendet öfver arbetena;

att bemyndiga denna delegation att med Jernvägsstyrelsen träffa öfverenskommelse angående spåranordningar, spårtyper och andra, statsjernvägarne berörande detaljer, att besluta om ordningen för arbetenas utförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslaget, samt att i samråd med Drätselkammaren vidtaga sådana ändringar af mindre omfattning, hvilka befinnas ändamålsenliga för arbetet eller den blifvande trafiken men icke föranleda att kostnadsförslaget öfverskrides;

att anmoda Drätselkammaren att, efter att i samråd med delegationen hafva uppgjort förslag till ändringar uti stadsplan för Skatudden i de delar, som betingas af hamn- och kajbyggnaderna derstädes, till Stadsfullmäktige inkomma med definitivt förslag till ny stadsplan för Skatudden;

att uppdraga åt delegationen att inkomma med förslag till nödig kontorsbyggnad för statsjernvägarnas behof, kransystem, kraft- och belysningsanläggning, äfvensom i öfrigt göra framställning angående möjligen nödig ansedda, mera ingripande förändringar uti anläggningarna; äfvensom

att arbetsledningen vid ofvannämnda kaj- och hamnbyggnader öfverlemnas åt stadens Byggnadskontor.

Beträffande de olika förslagen rörande hamnbanans ledande fram till Skatudden, beslöto Stadsfullmäktige låta med afgörandet anstå, till dess Drätselkammaren inkommit med närmare finansiella beräkningar angående de för hamnbanabyggnaden disponibla medlen samt Hamnbyggnadsdelegationen, senast inom September månad 1894, afgifvit fullständig kostnadsberäkning jemte förslag till sagda arbetes utförande¹⁾.

Till medlemmar i Hamnbyggnadsdelegationen utsågos²⁾ Herrar Alfred Hamnbyggnadsdelegationen.

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 14.

Norrmén, Lennart Gripenberg, Theodor Tallqvist och Gustaf Nyström, hvarjemte arvodena för delegationens medlemmar bestämdes till 30 mark för sammanträde åt ordföranden samt 20 mark för sammanträde åt enhvar af ledamöterna.

Ändring af
stadsplan, påkal-
lad af kommunala
sjukhusets
nybyggnader.

Sedan Stadsfullmäktige, med föranledande af deras beslut om uppförande af särskilda tillbyggnader till stadens kommunala sjukhus, hos Hans Kejs. Majestät anhållit att, till beredande af plats för en sjukhusets paviljonger omgifvande plantering¹⁾, den å nu gällande stadsplan för Helsingfors mellan kvarteren N:ris 170 och 171 upptagna Kalkelgatan finge uteslutas äfvensom södra delen af Kyrkogårdsgatan, som å stadsplanen innehar en bredd af femtom meter, blefve inskränkt till en bredd af endast nio meter och den gatan sålunda frångående jordremsan med kvarteret N:o 170 förenades, allt på sätt en ansökningskriften bilagd planteckning närmare utvisade, hade Kejs. Senaten vid deraf den 13 Februari skedd föredragning funnit godt Stadsfullmäktiges ifrågavarande anhållan bifalla, hvilket genom Guvernörens i länet resolution af den 27 i nämnda månad Stadsfullmäktige till kännedom²⁾ och för ändring af stadens originala plankarta meddelades Magistraten.

Ändring af
stadsplan i och
för utvidgning
af Badhusgatan.

Sedan Stadsfullmäktige hos Hans Kejs. Majestät i underdånighet anhållit om sådan å en i två exemplar ansökningen bilagd planteckning utmärkt ändring i den för staden gällande plan, att ej mindre Badhusgatan från Qvarnvägen till Varfsgatan blefve utvidgad, än ock det öster om förstnämnda gata belägna området till tre bostads- och en fabriks- tomt disponeradt, jemte det Fullmäktige tillika hemställt, det för nyssnämnda bostadstomter finge lända till efterrättelse enahanda stadganden, som påbjudits i den för östra villaområdet i Ulrikasborgs Brunnspark den 19 Januari 1886 fastställda byggnadsordning, hade Kejs. Senaten vid häraf den 1 Maj skedd föredragning funnit godt ifrågavarande ansökning bifalla. Vid härom Sstadsfullmäktige lemnad under rättelse af Magistraten, som erhållit del af Kejs. Senatens förestående beslut genom Guvernörens i länet remissresolution af den 9 Maj, antecknades³⁾ detta endast till kännedom, emedan stadens Byggnadskontor redan genom Magistraten meddelats föreskrift att låta förberörda ändring uti stadens originalplan behörigen införa.

Ändring i stads-
plan i anledning

På framställning af beredningsutskottet beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige

1) 1892 års berättelse pag. 21. — 2) Stfs prot. den 9 mars § 3. — 3) Stfs prot. den 30 maj § 2. — 4) Stfs prot. den 24 okt. § 19.

ingå med underdånig hemställan om sådan ändring i stadsplanen, som betingades af Fullmäktiges den 11 Mars 1892 fattade beslut¹⁾ att åt Aktiebolaget P. Sinebrychoff upplåta ett emellan tomterna N:ris 1 a vid Sandvikskajen och 28 vid Boulevardsgatan beläget, staden tillhörigt område.

Med anledning af att det af Stadsfullmäktige den 13 December 1892 godkända förslaget²⁾, att med Rådstufvurättens 2:dra och 3:dje afdelningars lokal uti rådhusets tredje våning förena ett rum i rådhusannexet, likasom ock de allaredan vidtagna förändringarna att, medels öppnande af dörrar uti den för sagda byggnader gemensamma väggen, bereda för 1:sta och 4:de afdelningarna äfvensom för stadsfiskalerna hvar sitt rum uti nämnda annex, innebar ett sammanbyggande af tomterna N:o 2 vid Katrine- och N:o 7 vid Alexandersgatan, å hvilka tomter sagda byggnader äro uppförda, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning⁴⁾, enär beviljande till tvenne tomters förenande, enligt § 9 i gällande byggnadsordning för Helsingfors stad, skall af Kejs. Senaten utverkas genom Stadens Magistrat, hos Kejs. Senaten ansöka om tillstånd till ifrågavarande tomters sammanbyggande, hvilket tillstånd äfven den 19 Juli blef staden meddeladt⁵⁾.

Deremot hade Kejs. Senaten vid den 10 April skedd föredragning af Stadsfullmäktiges underdåniga hemställan om ändring i stadsplanen i och för inrättande af en sqvär å Senatstorget⁶⁾, med anledning deraf att å detsamma skulle resas en ärestod till åminnelse af Kejsaren-Storfursten Alexander II, icke velat⁷⁾ Stadsfullmäktiges ifrågavarande ansökan bifalla, Stadsfullmäktige dock obetaget att, sedan monumentet blifvit å sagda torg upprest och de lämpligaste anordningarne derigenom kunde bättre och säkrare bedömas, med ny framställning i ärendet inkomma.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 16 Februari 1892 angående utprickande af ny farled till Gräsviken vester och norr om Busholmen med anledning af den förra farledens i sundet mellan staden och Busholmen afstängande genom anläggandet af en provisorisk bro för hamm-banebyggnaden öfver sagda sund, hade Drätselkammaren hos Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen i Finland gjort framställning om

1) 1892 års berättelse pg. 6. — 2) 1892 års berättelse pg. 20. — 3) Stfs prot. den 11 april § 8. — 4) Drks skrf. N:o 69 af den 16 mars. — 5) Stfs prot. den 12 sept. § 19. — 6) 1892 års berättelse pg. 3. — 7) Stfs prot. den 16 mars § 1.

sagda farleds utprickande och hade bemälda Öfverstyrelse i anledning häraf låtit undersöka och med fem stycken remmare utmärka en farled mellan Busholmen och holmen Uttern samt derifrån norrom förstnämnda holme. Då nämnda Öfverstyrelse emellertid ej mindre af staden fordrade ersättning för ofvan anförda farleds utprickande med inalles 48 mark 80 penni, än ock utbad sig underrättelse i sinom tid, huruvida den sålunda inrättade nya farleden äfven under seglationstiden 1893 skulle bibehållas, framställde¹⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Hamnkontorets yttrande i ärendet och på dess förslag, hos Stadsfullmäktige, att de af Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen hafda kostnaderna skulle ersättas Öfverstyrelsen och påföras Hamnbanebyggnaden samt hos samma Öfverstyrelse anhålla om farleds utprickande till Gräsviken äfven framdeles, men något beqvämare genom att dragas icke genom sundet emellan Busholmen och Uttern utan från stora farleden vesterom holmen Uttern och Uttergrunden direkte in till Gräsviken, äfvensom att Öfverstyrelsen benäget åtog sig söka utverka, att sagda farleds utprickande och eftersyn måtte med statsmedel bekostas; och godkände²⁾ Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens hemställan.

Annulerad garantiförbindelse för vattenlednings utsträckande till Sjömans- och Rödbergsgatorna.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt³⁾ att den af gårdsegerene invid Sjömans- och Rödbergsgatorna den 10 Oktober 1882 afgifna garantiförbindelsen i erläggande af en vattenafgift motsvarande minst 4 mark per år och rum, för vatten- och afloppslednings utsträckande till sagda gator, blefve af Stadsfullmäktige annulerad, och gjorde Drätselkammaren detta på framställning af Vattenledningskontoret, som såsom motiv härför bland annat framhållit, att någon på antalet rum fotad beräkning af vattenafgifter icke förekommer, sedan den nya vattenledningsafgiften trädte i gällande kraft, och att ifrågasvarande rörsträngar numera utgöra integrerande beståndsdelar af stadens vattenlednings- och kanalnät samt betjena en mängd personer utom garanterna, hvadan beräkning af icke-garanters konsumtion, som rätteligen borde garanterna tillgodoräknas, icke låter sig verkställa; och funno Fullmäktige skäl⁴⁾ till Drätselkammarens hemställan bifalla.

Åtgärder till förekommande af vattenlednings förorenande.

Med anledning deraf, att ett ovanligt stort antal fall af tarmsyfus i staden yppats och sjukdomsorsaken möjligen kunde sökas uti vatten-

¹⁾ Drks skrf. N:o 21 af 19 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 274 af den 14 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 13.

ledningsvattnet, hade Sundhetsinspektören, Doktor Sucksdorff, funnit sig föranlåten att den 12 Augusti anställa syn å stadens vattenledningsverk i Gammelstaden och dess närmaste omgifningar, hvarvid han, ehuru väl något säkert resultat i ofvanberördt afseende icke vunnits, dock påfunnit särskilda missförhållanden, nämligen:

att å den norra udden af Broholmen, å hvilken vattenledningens filtra befinna sig, funnes ett enkan Johansson tillhörigt afträde så beskaffadt att, då behållare för exkrementers uppsamlande saknades, dessa af hvarje stridare regnskur ovilkorligen nedspolades i den åarm, der vattenledningens vattenintag är beläget;

att invid åbranten å samma norra udde var ett upplag af hushållsaffall, hvilket såväl vid regn som vid torr vederlek med största lätthet kunde inkomma i åvattnet;

att å åns östra strand, några hundra famnar ofvanom vattenledningens vattenintag, funnes ett af en s. k. trädgårdsryste arrenderadt jordområde, till hvilket hvarje vecka från staden hemtades spillning, som uppsamlades å en ängslinda vid åstranden, något tiotal meter från sjelfva åkanten, och hvilken spillning, isynnerhet vid något starkare nederbörd, lätteligen nedspolades i åns vatten; och

att på Vanda ås vestra strand omedelbart ofvanom den öfver ån ledande landsvägsbron funnes ett simställe, som ganska mycket anlitas såväl af fullvuxna som barn.

Härom hade Doktor Sucksdorff anmält hos Helsovårdsnämnden och ehuru väl Heltovårdsnämnden i anledning af denna anmälan icke påkallat Drätselkammarens mellankomst i annat afseende än beträffande det ofvannämnda afträdet, hade Drätselkammaren likväl, efter å stället tillsammans med t. f. vattenledningsingeniören anställd besigtning, vidtagit följande åtgärder:¹⁾

gått i författning om uppförande åt enkan Johansson af ett nytt afträde, försedt med vattentät behållare, sådan att äfven hushållsaffall kunde deri uttömmas, samt uppdragit åt Vattenledningskontoret att låta öfvervaka dess behöriga tömning;

inledt underhandling med trädgårdsmästaren Schiräjeff om det med spillningsupplag behäftade jordområdets afstående, hvartill denne, med förmålan att han arrenderat plantagen af Handlanden A. Krivetz till 1895 års utgång emot en årlig afgäld af 600 mark, äfven förklarar sig

¹⁾ Drks skrf. N:o 133 af den 31 aug. (Stfs tryckta handl. N:o 25).

villig, under vilkor att staden ansvarade för det Krivetz tillkommande arrendet, hvarå för år 1893 afbetalts 50 mark, samt Schiräjeff ändock tillåtas afberga sistnämnda års afkastning af marken;

utverkat genom tillmötesgående af arrendatorn af Forsby hemman, J. Saarela, förbud mot simning vid åns vestra strand, till den del den tillhörde hemmanet;

uppdragit åt Vattenledningsingeniören, då en vida farligare förorening af vattnet kunde ske genom klädtvätt än simning, ej mindre att med färgareenkan A. Handolin, som innehar ett strandområde nedanför vattenledningens pumpverk, omedelbart träffa aftal, enligt hvilken enkan Handolin skulle emot en därför betingad årlig ersättning af 120 mark ställa en henne tillhörig bykstyga till förfogande för alla i trakten boende, hvilka derjemte skulle anvisas att förrätta all sin tvätt der och under ingen förevändning i hemmen, än ock att vid samma strand på stadens bekostnad anordna en klappbrygga;

beordrat Vattenledningsingeniören att, då vid lågt vattenstånd möjligen genom sugning i den större åarmen vid vattenintaget en återströmmande rörelse från den mindre armen kan förutsättas, hvarigenom föroreningar från en färgaren Lindström tillhörig, derstädes förefintlig klappbrygga kunde föras till vattenintaget, låta i den mindre åarmens fördämning anbringa en ställbar lucka, hvarigenom det förorenade sköljvattnet kunde vid behof genomsläppas; samt slutligen,

då af Sundhetsinspektören muntligen hos Kammaren anmälts om förefintligheten af tvenne afloppsdikey, ledande det ena från det staden tillhöriga området och det andra från Forsby hemmans ladugård och hvardera utmynnande ofvanom fallet, gått i författning om begge dessa dikens igenfyllande och ersättande med andra, genom hvilka afloppet ledes åt annat håll.

Vid härom hos Stadsfullmäktige gjort meddelande, hemställde Drätselkammaren tillika, att Stadsfullmäktige måtte godkänna omförmälda af Kammaren vidtagna åtgärder äfvensom bemyndiga Kammaren att med trädgårdsmästaren Schiräjeff och handlanden Krivetz träffa aftal om öfvertagande, på förutnämnda vilkor, af det till Wiks ladugårds mark hörande område, som af Schiräjeff bebrukas; och blef denna Drätselkammarens hemställan af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾. Vid faststäl-

Arrendering af ett Wiks ladugård tillhörigt område i Gamlestadens.

¹⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 45.

lande af budgeten för 1894 upptogs¹⁾ derföre äfven till arrendebeloppets betäckande en post å 600 mark.

Sedan Stadsfullmäktige erhållit del af Guvernörens i länet skrifvelse till Magistraten af den 16 mars, hvori omförmäles, att läneveterinären på grund af en å Forsby hemman utbruten rotsepidemi föreslagit, att det stall, hvori de af sjukdomen angripna hästarna stått, måtte uppbrännas, hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att efter samrådan med arrendatorn å Forsby inkomma med utlåtande i ärendet. Vid af Drätselkammaren i anledning häraf föranstaltad syn framgick, att den ifrågavarande byggnaden, innehållande ett mejerirum, ett boningsrum, stall för 20 hästar och fähus för 32 kor samt en större svinstiga, visserligen var af otidsenlig inredning, men att uppförande af en dylik byggnad emellertid skulle medtaga en kostnad af 11,600 mark, hvarför synemännen, hvilka vid förrättningen biträds af stadens sundhetsinspektör, på dennes tillrådan föreslogo rifning och nyläggning af en del golf, rengöring af byggnaden och omsorgsfull desinfektion, för hvilka alla åtgärder kostnaderna uppskattades till 1,500 mark. Då arrendatorn af lägenheten I. V. Saarela i saken hörd emellertid förmält, att han redan å annan lägenhet i närheten anskaffat stallrum för sina hästar och icke ansåg sig vidare kunna begagna det gamla stallet, hvilket såsom ganska förfallet vore i sådant skick, att detsamma icke kunde medelst desinfektion med säkerhet befrias från det smittosamma sjukdomsämnet, men för sin del deremot vore villig att, för den händelse staden till honom utbetalade hälften af den summa, hvarför byggnaden ansetts kunna utföras eller 5,800 mark, under stadens kontroll och enligt godkänd ritning, nästinstundande år uppföra tvenne byggnader i den gamlas ställe samt af samma omfång och storlek som denna, men stallet placeradt skildt för sig, på det att den inficerade platsen icke vidare behöfde användas, föreslog²⁾ Drätselkammaren, äfven med afseende derå, att ifrågavarande uthus till följd af sitt bofälliga skick antagligen vid arrendetidens utgång år 1907 måste helt och hållet ombyggas, det Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att med arrendatorn Saarela träffa närmare öfverenskommelse angående utförandet af de af honom föreslagna tvenne uthusbyggnaderna mot en ersättning från stadens sida af inalles 5,800 mark, hvilka

Åtgärder till
hämmande af
en å Forsby
hemman utbruten
rotsepidemi.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 43. — ²⁾ Drks skrif. N:o 79 af den 6 april.

skulle upptagas i utgiftsstaten för år 1894. Detta förslag godkände¹⁾ Stadsfullmäktige med tillägg af den närmare bestämning, att de nya uthusbyggnaderna skola såsom laga hus tillhöra hemmanet.

Ifrågasatt tomt-
plats för Lots-
verket.

Uti skrifvelse från Handels- och Industriexpeditionen i Kejs. Senatens af den 31 maj hade Guvernören i Nylands län anmodats att inforra och sedermera till Expeditionen öfversända Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida och på hvilka vilkor staden befunnes villig att vid strand, som vore lämplig till upplägningsställe för ända till 20 fot djupgående fartyg, till finska kronan upplåta tomtplats af omkring 100 kvadratmeters areal i och för anläggning af en eller flere för statsverkets behof afsedda byggnader och hade nämnda skrifvelse genom Magistraten till Fullmäktige inkommit. I anledning häraf beslöto²⁾ Fullmäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande³⁾ i ärendet, att i enlighet med Kammarens och Byggnadskontorets förslag uti afgifvande svar å anförda skrifvelse meddela, det en å Skatuddens norra strand inom det å en närsluten plan af linierna a—b och c—d begränsade område belägen tomtplats, fyllande de af Handels- och Industriexpeditionen i dess skrifvelse bestämda vilkor, kunde af staden till statsverket upplåtas till ett pris af 13 mark per kvadratmeter, dock under förutsättning att sagda tomtplats i dess helhet af statsverket öfvertages.

Ifrågasatt ut-
sträckning af
vattenledningen
till villorna
N:ris 4—6 i ve-
stra Brunnsparken.

Innehafvarene af villorna 4, 5 och 6 i vestra Brunnsparken hade hos Stadsfullmäktige gjort framställning om utsträckande af stadens vattenledning till nämnda villor, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva hört Drätselkammaren, som icke allenast från Vattenledningskontoret införskaffat kostnadsförslag öfver denna vattenledningens utsträckning utan äfven affordrat sökandene solidarisk garantiförbindelse för en staden tillfallande årsinkomst, motsvarande 8 % af den beräknade anläggningskostnaden, på Kammarens förslag⁵⁾, då sådan garantiförbindelse icke kunnat erhållas, för närvarande afslå ansökningen.

Budget för år
1894.

I sammanhang med fastställande af utgiftsstaten för nästföljande år 1894 beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige efter vanligheten till utförande af särskilda allmänna arbeten, af hvilka här utöfver redan härförinnan omnämnda sådana må anföras följande.

¹⁾ Stfs prot. den 11 april § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:ris 256 & 266 af den 9 och 30 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 30 nov. § 24. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 268 af den 30 nov. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 244 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 39). Stfs tryckta handl. N:ris 37, 40 och 44. Stfs prot. den 29 dec. § 13.

Af stadens Vattenledningskontor hade redan till 1892 års budget inlemnats projekt och en till 260,000 mark sig belöpande kostnadsberäkning för 3 nya, öfverbyggda filtra vid vattenledningsverket i Gammelstaden. Förslaget lemnades dock af Stadsfullmäktige¹⁾ dervid beroende. Vattenledningskontoret ansåg sig emellertid i sitt förslag till utgiftsstat för 1894 böra återupptaga frågan och påyrka att ett anslag på 100,000 mark skulle upptagas i budgeten för förberedande arbeten, förnämligast bergssprängning och rörläggning, afseende uppförandet af nya filtra för vattenledningen. Denna anslagsbegäran motiverades utom annat dermed, att stadens närvarande filtra vore otillräckliga att under alla omständigheter förse staden med filtrerad vatten, hvaraf fara lätteligen kunde uppstå, särskildt om en epidemi utbröt.

Nya vattenlednings filtra.

I likhet med vattenledningsingeniören hade Drätselkammaren²⁾ ansett en utvidgning af stadens filterverk nödvändig och hade därför föreslagit, att frågan om anläggningssättet och totalkostnaden för de nya filtra skulle lemnas beroende på närmare utredning, men att emellertid ofvanberörda anslagsbelopp, 100,000 mark, skulle i budgeten upptagas, hvartill Stadsfullmäktige funno skäl bifalla med anmodan till Drätselkammaren tillika att låta uppgöra och till Fullmäktige insända fullständiga förslag beträffande byggnadssättet och kostnaderna för de nya filtra.

Innan ofvananförda beslut blifvit af Stadsfullmäktige fattadt, hade Drätselkammaren hunnit till Fullmäktige insända ett af Ingeniören C. Hausen afgifvet³⁾ betänkande rörande tillämpning af ett nytt system för filteranläggning, hvilket betänkande utarbetats i anledning af en af bemälda ingenjör på uppdrag af Drätselkammaren företagen resa till Stockholm och Westerås för inhemtande af kännedom om de derstädes till utförande komna vattenfiltra, af hvilka ett å sistnämnda ort var öfverbyggt; och hade Drätselkammaren uti åtföljande skrifvelse⁴⁾ ansett sig böra framhålla, att förrän beslut fattades, huruvida anläggning af öfverbyggda filtra skulle komma till stånd samt, i sådant fall huruvida öfverbyggnaden borde göras af sten eller trä, denna fråga borde blifva föremål för grundlig pröfning af fackmän, hvartill också tillräcklig tid syntes föreligga, alldenstund den ifrågasatta öfverbyggnaden i ingen händelse komme till utförande innan år 1895.

Nytt system för filteranläggning.

¹⁾ 1892 års berättelse pg. 26. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 11. — ³⁾ Stfs tryckta handl, N:o 41. — ⁴⁾ Drks skrif, N:o 267 af den 30 nov.

Vattenvär-
mingsapparat å
hästhon på
Jernvägstorget.

Bland diverse mindre arbeten hade Vattenledningskontoret upptagit anbringandet af en vattenvärmningsapparat å hästhon vid kokhuset. Då det emellertid var osäkert, huruvida de i sammanhang med hamnbanan och de nya kajanläggningarna förestående anordningarna å Salutorget kunde medgifva kokhusets qvarstående på dess nuvarande plats och trafiken å Jernvägstorget syntes i högre grad än den å Salutorget påkalla en apparat af ifrågavarande slag, hade Drätselkammaren föreslagit att en sådan blefve anbringad å den på Jernvägstorget befintliga hästhon samt härför i budgetsförslaget upptagit en post å 700 mark; och godkände Stadsfullmäktige denna utgiftspost¹⁾.

Införande i
budgeten af en
ny hufvudtitel,
benämnd *Stadens jordlägenheter*.

Med afseende å inköpet under året af Gumtäckt egendom och då staden redan härförinnan var i besittning af särskilda jordlägenheter: Forsby, Grejus, Reimars och Mejlans hemman, de der icke hörde till stadens afhysta mark, men för hvilka staden likväl årligen vidkännes vissa utgifter, hade det synt²⁾ Drätselkammaren lämpligt att sammanföra utgifterna för alla dessa lägenheter under en ny hufvudtitel: *Stadens jordlägenheter*, hvilken å inkomstsidan skulle motsvaras af en likaledes nybildad hufvudtitel, hvarunder skulle uppföras stadens inkomster genom arrenden m. m. från dylika lägenheter.

Köpeskillingen
för Gumtäckt.

Under ofvannämnda hufvudtitel infördes, förutom det på pg. 33 redan anförda anslaget å 5,800 mark, utgörande halfva kostnaden för ny stallsbyggnad å Forsby samt 700 mark utskylder för samma hemman, hvilka uti tidigare stadens utgiftsförslag varit observerade under titeln: *Staden åliggande allmänna onera*, den för Gumtäckt egendom utfästa köpeskillingen 500,000 mark, till hvars gäldande lån, hvarom längre fram skall anföras, blifvit upptagna, samt ett för år 1894 för egendomens organisationskostnader förslagsvis beräknadt belopp å 7,000 mark, uti hvilket bland annat skulle ingå utgifterna för lagfart, som i följd af den höga karteringen af köpeskillingarna blifver ganska kostsam; för aflönande af ordningsman m. m.

Organisations-
kostnader för
Gumtäckt.

Inskränkning i
allmänna arbe-
ten.

Vid votering af anslag för allmänna arbeten, följde Fullmäktige i öfrigt den af Drätselkammaren³⁾ uttalade principen, att dessa arbeten skulle såvidt görligt inskränkas, i det att, förutom några större sådana, hvilka icke kunde uppskjutas och hvilka vore afsedda att bestridas dels med redan upptagna dels till upptagande föreslagna lånemedel, hufvud-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 21. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 12. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 12.

sakligen endast de arbeten, hvilka hänföra sig till underhåll och remont eller utgöra nödvändiga kompletteringar till förut påbegynta anläggningar, under år 1894 skulle komma till utförande.

Då arrendatorn af badhuset i Brunnsparken under den tid han innehafvt detsamma, sökt, såvidt på honom ankommit, att försätta badinrättningen i ett mera tidsenligt skick, ansåg Drätselkammaren staden å sin sida icke böra undandraga sig bekostande af den remont å byggnaden och komplettering af badattiraljen, som vid hållen syn ansetts behöfelig, hvarföre kostnaden härför, 2,500 mark, innefattande jemväl priset för en pulsometer, afsedd att ersätta den nuvarande otillfredsställande pumpinrättningen i badhuset, i Kammarens budgetsförslag äfven upptogs och af Sadsfullmäktige godkändes¹⁾.

Remont af badhuset i Brunnsparken.

Anskaffande af pulsometer.

I Drätselkammarens utlåtande angående särskilda låneoperationer²⁾ anföres, att Kammaren för att utröna den effektiva kostnaden för tillbyggnaderna till kommunala sjukhuset och den nya dårdvårdsbyggnaden å fattiggården, för hvilka byggnader af Fullmäktige till förstärkt antal anvisats 565,000 mark att af lånemedel bestridas, anmodat den tillsatta byggnadsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen att inkomma med yttrandet, huruvida auslaget vore tillfyllest eller, om så ej vore fallet, med förslag öfver eventuella merkostnader, och hade Kammaren från bemälda byggnadsnämnd fått emottaga en beräkning, utvisande att utöfver det beviljade beloppet ytterligare för hägnader och planteringar erfordrades 12,500 mark. Dessa 12,500 mark blefvo derföre af Drätselkammaren i dess förslag till budget observerade och af Stadsfullmäktige beviljade³⁾.

Tillskottsanslag för kommunala sjukhusets nybyggnad.

Från Fattigvårdsstyrelsen åter erhöi Drätselkammaren det svar å sin ofvananförda förfrågan, att Fattigvårdsstyrelsen redan tidigare framhållit den nuvarande ekonomibyggnadens otillräcklighet, som vid fattiggårdens utvidgning blefve än mera kännbar, hvarför en tillbyggnad deraf borde ega rum, för att kunna fylla ytterligare ökade anspråk på ekonomins handhafvande, jemte det en utvidgning af föreståndarens böningslokal vore högeligen önskvärd; och bilade Fattigvårdsstyrelsen sin skrifvelse, för att åskådliggöra huru Fattigvårdsstyrelsen tänkt sig sakens verkställande, med en planteckning, uppgjord af arkitekten B. Granholm, hvilken äfven, på det att kostnaden för den tilltänkta ombyggnaden måtte i någon mån kunna bedömas, angifvit en approxima-

Anslag till en tillbyggnad till ekonomibyggnaden å Fattiggården.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22, — ²⁾ Drks skrif. N:o 232 af den 19 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 36). — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22.

tiv kostnad därför å 25,000 mark. Denna summa upptogs af Drätselkammaren uti budgetsförslaget och bibehölls¹⁾ der af Fullmäktige jemte det Fullmäktige beslöto²⁾ anmoda Drätselkammaren att låta uppgöra samt underställa Fullmäktige fullständiga ritningar och kostnadsförslag för arbetet, äfvensom afvakta Fullmäktiges beslut, innan arbetet vidtages.

Utvidgning af och trottoir till Badhusgatan utanför Skeppsvarfvets tomt.

På förslag af Stadsingeniör Normén hade Drätselkammaren upptagit ett anslag å 11,500 mark för utvidgning af Badhusgatan utanför Skeppsvarfvets tomt. Då emellan den förra trottoiren och hamnbanan fans ett härför disponibelt område, som i alla fall icke kunde lemnas i det skick, hvori det befann sig, hade Stadsingeniören ansett nämnda område kunna till fördel för trafiken å den på detta ställe trånga gatan tillgodogöras sålunda, att körbanan utsträcktes öfver den äldre, östra trottoiren ända till den derinvid belägna trädplanteringen samt en ny bredare trottoir anlades ytterom trädplanteringen, mellan denna och hamnbanan. Förslaget godkändes³⁾ af Stadsfullmäktige.

Planering af Kyrkogårdsgatan från Lappviks- till Gräsviksgatan.

Under rubriken regleringsarbeten ingår i den fastställda budgeten endast planering af en del af Kyrkogårdsgatan, i och för fortsättande af den under vintern 1892—1893 planerade delen af sagda gata, hvilken utan tvifvel komme att blifva en vigtig trafikled och därför icke kunde lemnas ofullbordad, helst det dertill behöfliga anslaget ej utgjorde mera än 7,100 mark⁴⁾. I sammanhang härmed måste dock äfven den under ifrågavarande gata föreslagna afloppskanalen från sjukhusets tomt till Gräsviksgatan för en beräknad kostnad af 2,500 mark⁵⁾ komma till utförande.

Makadamisering af Östra chausséen från Broholmogatan till spårvägsstallet.

Af Byggnadskontoret hade föreslagits en betydligare remont af Östra chausséen jemte en utvidgning deraf genom igenfyllande af diket å dess östra sida, dit spårvägen i sådan händelse borde förflyttas. Detta arbete hade beräknats medtaga en kostnad af 27,260 mark, men hade Drätselkammaren icke upptagit denna post uti sitt budgetsförslag. Med hänsyn till den befarade arbetsbristen i staden under instundande vinter hade likväl Magistraten⁶⁾, som ifrån Drätselkammarens förslag utslutit åtskilliga nyanläggningar af vägar uti förstaden Berghäll till ett sammanlagdt belopp af 19,500 mark, helst stenbokning torde vara det

1) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22. — 2) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22. — 4) D:o pg. 22. — 5) D:o pg. 22. — 6) Magsts skrf, N:o 234 (Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23).

lämpligaste arbete, som kunde anvisas åt en icke yrkeskunnig arbetarepersonal, uti budgetförslaget intagit hälften af det för makadamisering af Östra chausséen från Broholmogatan till spårvägsstallet af Byggnadskontoret äskade anslaget eller 13,600 mark;

samt för fortsättning af chausséen genom Djurgården från Östra till Vestra chausséen ett afvenledes af Byggnadskontoret föreslaget, men af Drätselkammaren icke upptaget anslag å 4,000 mark¹⁾. Begge dessa anslag biföllos af Stadsfullmäktige²⁾.

Såsom af relation å pg. 25 angående kajbyggnader i stadens hamnar närmare framgår, fattade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 7 November icke något definitivt beslut, huru hamnbanan skulle ledas fram till Skatudden, och blef härmed oafgjord äfven frågan om hvilka kajarbeten, utöfver de å Magasinskajen redan beslutna och påbörjade, skulle i den närmaste framtiden komma att utföras. Något anslag för nya kajer eller hamnanläggningar kunde därför icke ingå i budgeten. Då af den i Drätselkammarens utlåtande³⁾ angående särskilda låneoperationer framlagda kalkylen emellertid framgick, att staden, för hamnbans fullbordande och framdragande ända till Skatudden, hade att utöfver statsbidraget 1,800,000 mark tillskjuta 375,000 mark, men denna merkostnad, enär af statsbidraget ännu inestod för sträckan Magasinskajen—Skatudden 250,000 mark, egentligen måste anses hafva åtgått till de vidlyftiga kajarbetena i Sandvikshamnen, som i samband med jernvägsbanken i Södra hamnen utförts, och således vara att hänföras till de ändamål, som med 1892 års obligationslån, stort 4,500,000 mark, hvaraf 1,500,000 mark att använda för särskilda hamnarbeten, skulle tillgodoses, upptogs i utgiftsförslaget för 1894, att af nämnda lånemedel bestridas, ett belopp å 375,000 mark⁴⁾ för de redan i hufvudsak 1893 i Sandvikshamnen utförda kajbyggnaderna;

och för enahanda kajbyggnader i Södra hamnen, jemlikt en af Ingeniör Norrmén Magistraten meddelad tablå öfver de härför erforderliga, förnämligast fullbordandet af Magasinskajen och anordningarna på densamma afseende kostnader, 386,960 mark⁵⁾.

Utaf de af Drätselkammaren upptagna poster för remont och underhåll af redan förefintliga planteringar samt hithörande nyanläggningar.

¹⁾ Magsts skrf. N:o 234 (Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 23. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 23. — ⁵⁾ D:o pg. 23.

gar nedsatte Stadsfullmäktige anslaget för underhåll af planteringar och trädskolor från 42,000 mark till 35,000 och bortlemnade¹⁾ helt och hållet från budgeten på Magistratens förslag 5,000 mark för planeringsarbeten å Observatoriibergen, 4,000 mark för enahanda arbeten i Brunns-parken och 2,500 mark för planering och plantering å Kamptorget. Magistraten erkände väl, att planteringarnas utseende i någon mån skulle komma att bära vittne härom, men var likväl öfvertygad, att stadens trädgårdsmästare skulle veta så begå, att anläggningarna åtminstone i stadens centrala delar icke skulle alltför märkbart beröras af det reducerade anslaget.

I budgetrubriken *planteringar* kom derföre, utom nyssnämnda 35,000 mark, att ingå följande poster:²⁾

Anslag för nytt plank mot Hesperia park.	för ombyggnad af planket mot Hesperia park, i det att det förra höga och vanprydande planket skulle ersättas med ett lättare spjelstakett, 2,500 mark;
Anslag för hägnader och trädskolor samt uppköp af träd och buskar.	för underhåll af hägnader i allmänhet 1,000 mark; för utvidgning af stadens trädskolor 2,000 mark; för inköp af träd och buskar 1,500 mark;
Anslag till plantering invid skolhuset vid Folkskolegatan.	för plantering af träd invid skolhuset vid Folkskolegatan 500 mark; samt
Anslag till strandskoning kring Kajsaniemi svandam.	för strandskoning kring svandammen i Kajsaniemi park, hvilket arbete, redan tidigare påbörjadt, icke kunde få afstanna i sitt halfärdiga skick, 1,500 mark.

Som öfriga anslag rörande allmänna arbeten hänföra sig till det årligen återkommande underhållet och föga eller alls icke afvika från motsvarande poster uti 1893 års budget, kunna de här förbigås, endast beträffande renhållningsväsendet må ännu tilläggas.

Renhållning af stadens allmänna platser och gatuan delar. Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuan delar hade till år 1891 varit upplåten på entreprenad för en kostnad vexlande mellan 12,300 och 15,000 mark, men verkstälts på ett mindre tillfredsställande sätt, hvarför densamma sedan den 1 November sagda år ombesörjes genom stadens Byggnadskontor, under uppsigt af en utaf kontoret antagen uppsyningsman för stadens renhållning. Härigenom har utan tvifvel en förbättring af gaturenhållningen åstadkommits, men kostnaden derför äfven oproportionerligt ökats. Densamma utgjorde nämligen för år 1892 enligt bokslutet för året 50,240 mark 97 penni

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 24.

samt var upptagen såväl i budgeten för år 1893 som i Drätselkammarens förslag för år 1894 till 40,000 mark. Magistraten ansåg dock dessa kostnader vara alltför betungande för stadskassan och en reduktion af dem nödvändig samt trodde en sådan kunna genomföras antingen genom återinförande af entreprenadsystemet, med indelning af staden i vissa renhållningsdistrikt, eller ock genom att, med bibehållande af det existerande systemet, betydligt inskränka snökörningen från stadens gator och förminska antalet af vägar, som under vinter skulle för trafiken hållas tillgängliga, och hade Magistraten därför, med afseende jemväl å de för tillfället rådande lägre arbetslönerna, för ändamålet upptagit en förslagspost af endast 25,000 mark¹⁾. Stadsfullmäktige upptogo emellertid i budgeten för renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar ett belopp af 35,000 mark²⁾, emedan det enligt budgetsutskottets tanke³⁾ svårligen var görligt att behörigen sköta denna renhållning med endast 25,000 marks anslag, åtminstone icke innan en ändrad anordning i renhållningen införts, hvartill alltid åtgick någon tid, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige tillika anmoda Drätselkammaren att taga i noggrant öfvervägande, huruvida icke ifrågavarande utgift kunde nedbringas, t. ex. genom att renhållningen för sommartid skulle upplåtas på entreprenad, medan den vintertid fortfarande såsom hittills, då risken för entreprenören under vintrar med större snöfall visatt sig vara alltför stor, skulle ombesörjas af Byggnadskontoret.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Sedan de för granskning af Helsingfors stads räkenskaper för år 1892 utsedde revisorer afgifvit föreskrifven berättelse⁵⁾ öfver förloppet Revision af 1892 års räkenskaper. ej mindre af den verkställda revisionen, än af den revisorerne utaf Stadsfullmäktige uppdragna inventeringen af stadens lösegendom, och dervid förmält, att såväl Drätselkontorets räkenskaper under redogörelseåret handhafts med sedvanlig omsorg och skicklighet, som ock de

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 24. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 24. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 16. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19.

redovisningar, som af öfrige stadsstyrelsen underlydande myndigheter för året afgifvits, befunnits upprättade med nödig noggrannhet, samt stadens drätsel således blifvit med omtanke och sakkänedom förvaltad, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige meddela stadens förvaltande myndigheter ansvarsfrihet för förvaltningen af stadens medel under sistlidet år.

Anslag till soppkockningsanstalt.

Uti skrifvelse för den 28 Oktober 1892 hade Fruntimmersföreningen anhållit om ett anslag af 2,000 mark ur de till Stadsfullmäktiges disposition stående medel till en af föreningen inrättad soppkockningsanstalt i Sörnäs för fattige och biföllo²⁾ Stadsfullmäktige härtill sålunda, att nämnda belopp senare skulle ersättas stadskassan ur Helsingfors Utminuterings aktiebolags vinstmedel.

Anslag till en provisorisk arbetsanstalt för kvinnor.

Med afseende å för tillfället rådande nöd och arbetsbrist i staden hade åtskilliga intresserade personer sammanslutit sig till en bestyrelse för en provisorisk arbetsanstalt för nödställda kvinnor och anhöll denna bestyrelse uti skrifvelse af den 4 Januari 1893 hos Stadsfullmäktige om ett anslag af 3,500 mark för anstalten. Härtill biföllo³⁾ Stadsfullmäktige under enahanda förbehåll som vid nyssanförda anslag för soppkockningsanstalten.

Under samma förbehåll beviljade⁴⁾ Stadsfullmäktige ytterligare åt denna anstalt för nödställda kvinnor på derom af anstaltens bestyrelse i följd af trängande nöd främställd begäran ett 1,500 marks bidrag.

Anslag för ett tillfälligt arbetshus för barn.

Af enahanda skäl och med enahanda förbehåll⁴⁾ beviljades af Fullmäktige för underhåll af ett tillfälligt arbetshus för barn utöfver de i gården N:o 14 vid Skarpskyttegatan och å villan Surutoin befintliga dylika anstalter ett anslag af 2,500 mark.

Fördelning af Helsingfors Utskänknings aktiebolags vinstmedel för år 1892.

Sedan Magistraten jemte skrifvelse af den 2 Mars till Stadsfullmäktige insändt en till Magistraten inlemnad, till Fullmäktige ställd skrift från Helsingfors Utminuteringsbolag, deri bolaget anmäler att till Drätselkontoret levererats vinsten af bolagets rörelse under år 1892 med 56,376 mark 94 penni samt bolagets reservfond, 2,400 mark, att af Stadsfullmäktige disponeras, tillsatte⁵⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott med uppdrag att inkomma med förslag till fördelning af sagda medel. Efter det utskottet, som fått emottaga 14 skilda till Stadsfullmäktige ställda ansökningsskrifter om understöd ur omordade medel, förberedt ärendet, godkände⁶⁾ Stadsfullmäktige följande anslag att

¹⁾ Stfs prot. den 13 jan. § 2. — ²⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 5. — ³⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 6. — ⁴⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 11 och 12. — ⁵⁾ Stfs prot. den 9 mars § 7. — ⁶⁾ Stfs prot. den 25 april § 19.

utgå ur den ännu icke disponerade summan å 49,276 mark 94 penni, nämligen:

till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under nästkommande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis på sön- och helgdagar samt under lämplig årstid äfvensom att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 % af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;

åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål 4,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas antal och anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats å galleriet bestämmes till 25 penni;

åt aktiebolaget *Orkesterföreningen i Helsingfors* 5,000 mark att under tiden från den 1 Oktober 1893 till den 1 Maj 1894 utdelas i månadliga rater mot skyldighet för bolaget att under samma tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom Helsingfors arbetareförening och föreningen *Arbetets Vänner* samt de oförsålda vid ingången;

åt Kommerserådinnan *Alice Borgström*, för fruntimmersföreningen, 3,000 mark till föreningens arbetshus för ålderstigna kvinnor och barnkrubba;

åt samma sökande 1,000 mark till hennes barnkrubba i Sörnäs;

åt *Maria föreningen* 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga kvinnor;

åt Helsingfors *Arbetareförening* 5,000 mark till föranstaltande af populära föreläsningar och folkskolekurser;

åt föreningen *Arbetets vänner* 2,000 mark till bekostande af dess lärokurser och föredrag;

åt föreningen för lyttas bistånd 2,000 mark;

till anstalten *Turva* 3,000 mark med skyldighet att öfver anstaltens verksamhet till Stadsfullmäktige aflemla årsberättelse;

åt Maskinisthustrun *Anna Strandström* 1,000 mark för upprätthållande af ett sjömanshem, hvaröfver Skeppsbefälhafvareföreningen härstädes, på Stadsfullmäktiges derom gjorda begäran, torde genom någon föreningens medlem utöfva tillsyn;

Bidrag till en sommarkoloni för arbetande kvinnor. ått fröken *Agatha af Schultén* 2,000 mark såsom bidrag till föranstaltande af en sommarkoloni för arbetande kvinnor;

Bidrag till föreningen Helsingfors arbetshem och nattherberge. samt¹⁾ ått föreningen *Helsingfors arbetshem och nattherberge* 10,000 mark på samma villkor som föreningen tidigare beviljade 25,000 mark eller såsom räntefritt lån mot inteckning i föreningens fastighet näst efter föreningens statslån å 200,000 mark samt återbetalningsskyldighet endast i händelse föreningen kommer att upphöra med sin verksamhet samt dess fastighet att användas för annat ändamål, hvarjemte Stadsfullmäktige ville medgifva föreningen att, derest densamma af allmänna medel beviljades ett lån på ytterligare 25,000 mark eller någon del deraf, låta inteckna jemväl sistnämnda lån med förmånsrätt framför lånen ur vinstmedlen; dock att Stadsfullmäktige hade rätt att genom en af dem utsedd kontrollant öfvervaka föreningens verksamhet samt att inträde i föreningen icke, såsom hittills, blefve beroende af de nuvarande medlemmarnas val, utan att enhvar, som hyste intresse för föreningens ändamål, erhöile rätt att deri ingå såsom betalande medlem; hvarom allt Drätselkammaren egde vid lånets utgifvande träffa närmare öfverenskommelse med föreningen; äfvensom

Anslag för försköning af Observatoriibergen 3,976 mark 94 penni) återstoden af vinstmedlen, 5,976 mark 94 penni (rätteligen blott 2,000 mark) till försköningsarbeten å Observatoriibergen.

Öfverbalansering till år 1894 af för mycket å Utminuteringsaktiebolagets vinstmedel anväsa 6,000 mark. Som i ofvanstående fördelning af Utminuteringsaktiebolagets vinstmedel för år 1892 likväl, förutom ofvan påpekade missräkning å 2,000 mark, äfven ett annat fel derigenom uppkommit, att Stadsfullmäktige redan den 29 December 1892 ur ifrågavarande medel till arbetshuset för fattiga barn beviljat ett anslag af 4,000 mark, hvilket icke vidare beaktats, biföllo²⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning³⁾, att det öfverskjutande beloppet å 6,000 mark måtte få öfverbalanseras till nästkommande år, för att då observeras å de enahanda vinstmedel, hvilka Utminuteringsbolaget torde komma att för år 1893 öfverlemna till stadens disposition.

Ökad statsbidrag för folkskolorna. Till kännedom beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige delgifva Drätselkammaren Hans Kejs. Majestäts resolution af den 14 Februari 1893 i anledning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansökan, att det ått staden för underhållet af dess folkskolor beviljade statsunderstödet af 52,000 mark om året måtte, räknadt från 1893 års början, höjas till 95,000 mark

¹⁾ Stfs prot. den 4 juli § 1. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 269 af den 19 okt. — ⁴⁾ Stfs prot. den 11 april § 1.

samt att derjemte ett tillskott af 38,000 mark till statsbidraget för år 1892 måtte beviljas, enär utgifterna för dessa skolor enligt 1892 års stat belöpte sig till 363,162 mark 28 penni och för år 1893 beräknats till 383,405 mark 37 penni; och var denna resolution så lydande:

att Kejs. Senaten väl finner bidraget ur allmänna medel till underhållet af Helsingfors stads folkskoleväsende, enligt den för dylika bidrags beviljande i allmänhet antagna grund af 25 procent af stadskommuns samtliga effektiva utgifter för dess folkskolor, hafva kunnat från innevarande läseårs början den 1 September 1892 beviljas till ett belopp af 90,000 mark och staden således undfå ett årligt tillskott af 38,000 mark till förberörda härförinnan beviljade statsbidrag af 52,000 mark, men emedan de af landets Ständer för ändamålet anslagna medel ej medgifva beviljandet af bidrag till detta belopp, finner Kejs. Senaten godt att till änberörda för underhållet af folkskolorna i Helsingfors beviljade statsbidrag härmedelst förunna ett tillskott af 19,000 mark, i följd hvaraf detsamma skall räknadt från sagda den 1 September 1892 ur nästnämnda medel utgå till sålunda förhöjdt belopp af 71,000 mark om året och på reqvosition qvartalsvis utbetalas från landt-ränteriet i Nylands län.

Stadsfullmäktige biföllo¹⁾ till Folkskoledirektionens förslag om anvisning af 766 mark 76 penni tillskottsanslag i hyresmedel, utöfver de i årets budget upptagna enahanda medel.

Tillskottsanslag för upphyrande af folkskolelokaler.

Uti en till Hälsovårdsnämnden aflåten skrifvelse hade Fattigvårdsstyrelsen, med anmälan att fattigvårdens sjukafdelning vore till fullo upptagen och att flertalet af de sjuke personer, åt hvilka betalningsförbindelser af Fattigvårdsstyrelsen utfärdats för inträde till de allmänna sjukhusen i staden, icke heller derstädes kunnat beredas utrymme, framhållit nödvändigheten af att upphyra några rum, der nödig sjukvård för den arbetande och fattiga befolkningen i staden kunde beredas. På grund häraf och då upplyst blifvit att äfven kommunala sjukhuset vore så upptaget, att intagande derstädes af de utaf Fattigvårdsstyrelsen anmälda sjuke omöjligen kunde försiggå, samt att dessutom i stadens epidemisjukhus, afsedt att intaga i messling, skarlakansfeber och smittkoppor insjuknade personer, icke funnes utrymme för patienter behäftade med fläcktyfus och difterit, anhöll Hälsovårdsnämnden, att ett anslag af 4,000 mark blefve stäldt till nämndens förfogande,

Anslog för upphyrande af lokaler för medeltäsa patienter.

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 12.

på det nödigt antal rum för 15 patienter kunde upphyras till den 1 Juni 1894 samt till samma tid bestridas kostnaderna för underhållet af i denna lokal intagna patienter, deras sjukskötsel, läkemedel, tvätt m.m. och blef denna Helsovårdsnämndens anhållan af Stadsfullmäktige bifallen¹⁾.

Anslag för allmänna polikliniken i Helsingfors.

Då Stadsfullmäktige afslagit en af föreståndarene för allmänna polikliniken i Helsingfors gjord anhållan om understöd för upprätthållande af några i sammanhang med polikliniken stående sjukrum, hade bemälda föreståndare uti en till Helsovårdsnämnden ställd skrifvelse, med anmälan att de ej ansågo sig kunna fortfara med sjukemottagningen å polikliniken, derest bidrag för underhållet af sjukrummen dem fortfarande förvägrades, anhållit att bemälda nämnd ville till Stadsfullmäktige ingå med sådan hemställan, som i anledning häraf kunde ifrågakomma. Helsovårdsnämnden, som ansåg att den verksamhet, allmänna polikliniken utfört, måste betecknas såsom synnerligen nyttig, hemställde därför, att Stadsfullmäktige för det begärda ändamålet måtte bevilja ett anslag af 4,000 mark, och funno²⁾ Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla, hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto anmoda Drätselkammaren taga i öfvervägande, huruvida ej anslag för ifrågavarande ändamål borde upptagas i nästkommande års budget.

Anslag till en sjuktransportvagn.

På framställning af Helsovårdsnämnden, som ansett sig böra framhålla behovet af en sjuktransportvagn för stadens räkning, emedan det härintills brukliga sättet att för transport af sjuka, äfven smittosamt insjuknade personer, använda första bästa hyrkuskdroshka, som derefter utan hvarje föregående desinficiering finge betjena allmänheten, icke kunde från helsovårds synpunkt försvaras, beviljade³⁾ Stadsfullmäktige ett anslag af högst 1 200 mark, att utgå ur det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof, för uppköp af en täckt vagn, afsedd att dragas af en häst, med plats för fyra sjuka.

Tillskottsanslag åt Fattigvårdsstyrelsen.

Med anmälan att några anslagsposter i den för fattigvården för år 1893 fastställda utgiftsbudgeten icke varit tillräckliga att bestrida dermed bestämda utgifter, anhöll Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse till Fullmäktige af den 14 December om beviljande af tillskott för betäckande ej mindre af redan förefintlig brist än under nämnda månad ännu uppstående sådan. Hela det bristande beloppet kalkylerades af Fattigvårds-

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 22. — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 21. — ³⁾ Sifs prot. den 31 jan. § 11,

styrelsen till 17,500 mark, men behöfde enligt nämnda styrelsens förnämmande hela denna brist likväl icke anvisas, utan endast 6,500 mark, för den händelse Fattigvårdsstyrelsen i stället för att till Drättselkontoret inleverera den till 11,000 mark beräknade inkomsten för arbetsinrättningens ännu oförsålda tillverkningar, finge direkt tillgripa desamma. Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ anmoda Drättselkammaren att på Fattigvårdsstyrelsens requisition emot redovisning förskottsvis utanordna ända till 10,000 mark; hvarjemte ärendet i öfrigt skulle i afseende å utlåtande till budgetsutskottet öfverlemnas. Och fick detta Fullmäktiges beslut, efter ärendets behandling²⁾ i sagda utskott det tillägg³⁾, att Drättselkammaren skulle bemyndigas att utöfver anförda 10,000 mark till Fattigvårdsstyrelsen utanordna för ändamålet tilläfventyrs ytterligare erforderligt tillskott; hvarvid emotses kunde att för 1893 uppstode öfverskott i stadskassan, som medgäfvade reglering af ifrågavarande utgift utan betungande af 1894 års budget.

Enär en för polisinnrättningens behof för omkring 12 år tillbaka inköpt häst, enligt hvad ett af Veterinärläkaren Gustaf Lundgren utfärdadt intyg utvisade, ej vidare kunde för sitt afsedda ändamål användas utan måste affifvas, men Poliskammaren ej kunde undvara det för polisinnrättningen erforderliga antalet ridhästar, hade Poliskammaren genom Magistraten hos Stadsfullmäktige hemställt om anslag till ett belopp af 500 mark för uppköp af en ny, yngre häst för polisinnrättningens behof, och biföllo⁴⁾ Stadsfullmäktige härtill.

Emedan kommunalberättelsen för 1891, hvilken bort af Drättselkammarens afledna sekreterare O. Ehrström utarbetas, i följd af andra maktpåliggande arbeten, hvaribland särskildt må nämnas det omfattande betänkande om stadens kajbyggnader, som af Ehrström utgifvits, icke hunnit före hans frånfälle påbörjas, och då äfven berättelsen för 1892 hade bort, jemlikt gällande reglemente för Drättselkammaren, före årets utgång afgifvas, samt enär den blifvande nye innehafvaren af sekretariatet i Kammaren icke skäligen ansågs kunna åhvälfvas dessa efterliggande arbeten, hade Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige hemställt⁵⁾, att utarbetandet af kommunalberättelserna för åren 1891 och 1892 måtte få af Kammaren öfverlemnas åt någon derför särskildt vid-

Anslag för uppköp af en häst för polisinnrättningens behof.

Anslag för uppgörande af kommunalberättelse för åren 1891 och 1892.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 14. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44. — ³⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 215 af den 5 okt.

talad person, samt att Kammaren blefve bemyndigad, att till detta ändamål använda ett belopp af förslagsvis 2,000 mark. Och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna¹⁾ denna Drätselkammarens hemställan, likväl med den närmare bestämning, att utarbetandet af sagda berättelser borde ske under Drätselkammarens kontroll.

Arvode åt tjänstförrättande stadsläkare.

Med anledning deraf att Medicinedoktorn Carl Qvist af Kejs. Senaten beviljats afsked från sin innehafda stadsläkaretjänst och Stadsfullmäktige på framhållna skäl uttalat som önskningsmål att tjänsten icke måtte omedelbart besättas, hade Magistraten ansett sagda tjänst tillsvidare böra genom vikarie bestridas och förty anslagit vikariatet för tjänsten ledigt att hos Magistraten ansökas. Och framställde²⁾ Magistraten, efter det Helsovårdsnämnden uti infordradt yttrande beträffande storleken af det arvode, som borde vikarien tilldelas, i sådant afseende föreslagit ett belopp af 500 mark per månad och, enär den med ordinarie tjänsten förenade lönen måste under ledigheten inleveras till civilstatens enke- och pupillkassa samt för aflönande af vikarien sålunda fans disponibelt endast det med tjänsten förenade arvodet eller 1,600 mark om året, till Stadsfullmäktiges bepröfvande, huruvida icke sagda vikariatsarvode borde bestämmas till 500 mark för månad, samt den del, som icke betäcktes af omförmälda, i gällande aflöningsstat upptagna arvode, kunde påföras anslaget för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande. Denna framställning blef af Fullmäktige godkänd³⁾, med den närmare bestämning, att omförmälda vikariatsarvode skulle beräknas från den 1 Februari.

Extra tillsyn öfver ångbåtstrafiken.

I sammanhang med fastställande af budgeten för år 1893 hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att inkomma med närmare förslag angående anordnandet af den extra tillsyn öfver ångbåtstrafiken, för hvilken i utgiftsstaten upptagits ett anslag af 1,600 mark, och hemställde⁴⁾ Drätselkammaren därför, efter att hafva inhemtat Hamnkontorets åsigt i saken, hos Stadsfullmäktige, att Hamnkontoret fortfarande skulle utöfva tillsynen öfver ångbåtstrafiken, men att åt yngre hamnvaktmastaren J. E. Stenman uppdrages att tillsvidare särskildt utöfva sagda extra fiskalsyssla samt att åt honom härför, då hans tjänstentöfning utsträcktes till veckans alla dagar och särskildt helgdagarna, tilldelades ett årligt arvode af 400 mark att utgå ur ofvannämnda budgets-

¹⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 3. — ²⁾ Magsts skrf. N:o 34 af den 18 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 80 af den 23 mars.

post. Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾ med det, i öfverensstämmelse med Hamnkontorets förslag gjorda tillägg, att en extra hamnkonstapel, som öfvertog en del af Stenmans tidigare åligganden och för öfrigt för inträffande sjukdoms- och andra förfall för de ordinarie hamnkonstaplarna stode till disposition, finge anställas mot en aflöning af 750 mark per år.

Jemlikt Stadsfullmäktiges derom meddelade förordnande²⁾ hade Drätselkammaren anmält³⁾ att för bevakning af stadens hamnar, till hindrande af kolerasmittans införande i landet, under hela den tid sådant bevakning utöfvats, inalles utgifvits 3,942 mark 25 penni, och beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att, under åberopande af sin till Guvernören i länet den 11 nästlidne Oktober aflåtna hemställan om ersättning ur allmänna medel för de kostnader, som för anordnande af ifrågavarande bevakning blifvit ur stadskassan bestridda, hos Guvernören anmäla om beloppet af omförmälda kostnader. I skrifvelse af den 5 Juli till Magistraten underrättar emellertid Guvernören i länet att Stadsfullmäktiges ofvan anförda framställning, som blifvit till Kejs. Senaten insänd, icke bifallits, hvarför Stadsfullmäktige funno sig föranlåtna besluta⁵⁾, att ifrågavarande belopp skulle utanordnas ur det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedna behof, men för Drätselkammaren tillika framhållas, att utgifter af ifrågavarande slag framdeles icke finge af Kammaren förskottas utan Stadsfullmäktiges begifvande.

I skrifvelse af den 2 maj anmälte Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige att, med afseende å den i Ryssland allt fortfarande förekommande koleraepidemin, särskilda åtgärder i syfte att förebygga koleras uppträdande i Helsingfors och vid dess eventuella förekomst derstädes vore att vidtagas och skulle kostnaderna härför stiga till 10,000 mark, men för den händelse att koleran blefve synnerligen hotande, måsta beräknas enligt ett af Helsovårdsnämnden till Drätselkammaren förlidet år inlemnadt utgiftsförslag till 48,433 mark 33 penni. På grund häraf anhöll Helsovårdsnämnden äfven hos Stadsfullmäktige att för mötande af koleraepidemin ett belopp af 10,000 mark genast blefve ställdt till nämndens förfogande, men att, derest faran för kolera blefve öfverhängande, Helsovårdsnämnden för ändamålet berättigades att använda ända till 46,133 mark 33 penni.

Kostnaden för bevakning af stadens hamnar till förekommande af kolerasmittans införande.

Anslag till åtgärder i syfte att förekomma kolera epidemi.

¹⁾ Stfs prot. den 11 april § 12. — ²⁾ 1892 års berättelse pg. 3. — ³⁾ Drks skrif. N:o 319 af den 1 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 7. — ⁵⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 5.

Med anledning af denna Helsovårdsnämndens framställning beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige ur det i årets stat för oförutsedda behof till Fullmäktiges förfogande ställda anslag anvisa ett belopp af högst 46,433 mark 33 penni till sådana åtgärder, som för kolerafarsotens förebyggande och bekämpande erfordrades, hvarhos Fullmäktige åt Helsovårdsnämnden öfverlemnade att efter omsorgsfull pröfning af förhållandena skrida till användning af berörda anslag på de tider och i den utsträckning, det verkliga behofvet sådant påkallade.

Anslag för utdelning af kokt vatten under möjligen inträffande koleraepidemi.

Vid den 6 September 1892 hållet sammanträde hade Stadsfullmäktige beslutit anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag hvar och huru samt med hvilka kostnader tillhandahållandet af kokt vatten lämpligen kunde anordnas vid möjligen utbrytande koleraepidemi. Vattenledningskontoret, hvars yttrande Drätselkammaren först ansåg nödigt affordra, antager²⁾ att ifrågavarande vattenutdelning är afsedd endast för de obemedlades räkning och uppställer på detta antagande sina kalkyler och förslag, enligt hvilka uppkokningen af vatten borde försiggå å stadens materialgård; antalet utdelningsställen bestämmas till 12, hvarvid torgen och trakterna utom staden i främsta rummet borde komma i åtanke; transporten förrättas af formän med deras egna åkdon och vattenutdelningen verkställas af körsvennen, så att en extra personal för detta ändamål kunde undvaras.

Anläggningskostnaderna blefve enligt Vattenledningskontorets beräkning 2,300 mark och *driftkostnaderna* pr dygn 145 mark.

Drätselkammaren, som af ett särskildt utskott låtit granska Vattenledningskontorets ofvananförda förslag, kommer i hufvudsak till enahanda resultat, dock att driftkostnaden blefve billigare om flere kokningsställen inrättades, och hemställde därför hos Stadsfullmäktige:

att inrättningarna för vattnets kokning skulle förläggas till tre olika platser, Materialgården, Kokhuset och villan Ås;

att vattnet till en början utdelades endast på 10 platser, nämligen Sandvikstorget, Narinken, Jernvägstorget, Tölö, Packhustorget, Salutorget, Kaserntorget, Norra kajen, villan Ås och Sörnäs lastageplats;

att vattnet utdelas kostnadsfritt;

att ett anslag af 2,300 mark beviljas för uppköp af kokapparater och tunnor äfvensom nödiga rörledningar, skjul m. m.;

¹⁾ Stfs prot. den 9 maj § 17. — ²⁾ Drks skrf. N:o 68 b. af den 16 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 7).

att samtliga erforderliga tillbehör oförtöfvadt inköpas samt uppställas, såsnart Helsovårdsnämnden anser sådant nödigt; samt

att ett anslag af ända till 15,240 mark beviljas, hvaraf 2,840 mark för inrättningarna och 12,400 mark till kostnaderna för vattnets kokning och utdelning under 100 dygn å 124 mark.

Då ärendet af Stadsfullmäktige till pröfning¹⁾ upptogs, sedan äfven Helsovårdsnämndens yttrande öfver behöfligheten af åtgärden inhemtats, väcktes af Herr R. Heimberger förslag att vattnet icke skulle tillhandahållas allmänheten genom formän, såsom Drätselkammaren föreslagit, utan tillräckligt många fasta stationer för vattnets kokning inrättas och vattnet der distribueras, hvarigenom driftkostnaden kunde betydligt nedbringas, om ock sjelfva anläggningen blefve något dyrare. Sedan Herr Heimberger lemnats tillfälle att till Fullmäktiges nästföljande sammanträde inlemna närmare beräkningar öfver de kostnader, det af honom uppkastade förslaget betingade, och hvilka beräkningar visade en *anläggningskostnad* å 4,500 mark och en *driftkostnad* per dygn å 75 mark, hvadan total kostnaden för kokning och utdelning af vatten under 100 dagars tid således skulle uppgå till blott 12,000 mark, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren, att, då Helsovårdsnämnden finner sådant af behovet påkalladt, anordna kokning och utdelning af vatten å redan nämnda platser, antingen på sätt Herr Heimberger föreslagit eller enligt Drätselkammarens förslag, samt anslå ända till 15,240 mark att användas till ifrågavarande ändamål.

Detta anslag blef emellertid icke taget i anspråk, emedan någon utdelning af kokadt vatten under året lyckligtvis icke behöfde ifrågakomma.

Stadsfullmäktige till kännedom meddelade Magistraten uti skrifvelse af den 29 April³⁾ att, sedan Magistraten hos Guvernören i länet anhållit om åtgärd derhän, att staden i enlighet med 2:dra mom. 8:de punkten af Guvernörsembetets i länet kungörelse af den 25 Juli 1893 blefve ersatt för de utbetalningar, inalles 2,490 mark, hvilka till aflöande af öfver- och underläkare vid kolerasjukhuset samt föreståndaren för sanitetsstationen förskottswis bestridts ur stadskassan, Guvernören öfverlemnade ifrågavarande ärende till Kejs. Senatens afgörande, som vid föredragning den 10 i förutnämnda månad behagat tillägga Helsingfors

Ersättning ur
statsmedel Åt år
1892 anställda
koleraläkare.

¹⁾ Stfs prot. den 16 maj § 9. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 9 maj § 8.

stad bidrag för aflönande endast af öfver- och underläkaren vid kolera-sjukhuset och detta blott för den tid bemålde läkare efter den 25 Augusti 1892, då de undfått Medicinalstyrelsens förordnande varit vid sjukhuset anställde eller in summa 1,020 mark, hvilken summa Kejs. Senaten anbefalt Guvernören att af allmänna medel i länets ränteri utbetala.

Ångbåt för befordran af läkare till och från kolerabesigtning underkastade fartyg.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 23 September hade Magistraten, som föregående dag genom skrifvelse från Guvernören i länet, på Medicinalstyrelsens derom gjorda framställning, anmodats att omedelbart låta författningsenligt anställa kolerabesigtning å samtliga till Helsingfors stad från hamnar inom S:t Petersburgska guvernementet i Kejsardömet ankommande fartyg och farkoster, med föranledande af § 8 uti Kejsarliga förordningen af den 9 Augusti 1893, hvari stadgas att besigtningssläkare skall genom vederbörande kommuns försorg och på dess bekostnad befordras till och från fartyg inom ortens hamnområde, anhållit att Drätselkammaren måtte oförtöfvadt vidtaga härför erforderliga åtgärder samt, efter det beräkning af de dermed förenade kostnaderna blifvit uppgjord, ingå till Stadsfullmäktige med framställning om anvisande af medel till detta ändamål.

Ehuruväl Stadsfullmäktige uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 12 September erinrat, att utgifter af ifrågavarande slag framdeles icke finge utan Stadsfullmäktiges begifvande förskotteras, hade Drätselkammaren på grund af sakens brådskande beskaffenhet likväl icke tvekat att efterkomma ofvanberörda af Magistraten meddelade föreskrift, och hade därför, efter från Hamnkotoret inhemtadt förslag, den 26 i nyssnämnda månad i och för läkaretransport till och från fartyg, som äro besigtning underkastade, tillsvidare emot en ersättning af 6 mark per dag engagerat en sjöforman, som borde för detta ändamål ständigt vara till hands. Jemte anmälan om hvad sålunda tillgjorts, anhöll¹⁾ Drätselkammaren hos Fullmäktige om godkännande af åtgärden samt om bemyndigande att, i händelse det nu vidtagna arrangementet framdeles skulle visa sig otillräckligt, få för ifrågavarande ändamål fast engagera en ångbåt, som enligt uppgift från Hamnkotoret torde kunna erhållas för en ersättning af 25 mark om dagen.

Denna Drätselkammarens framställning blef af Stadsfullmäktige godkänd²⁾, men uttalade Fullmäktige tillika önskligheten af att förhy-

¹⁾ Drks skrf. N:o 208 af den 28 sept. — ²⁾ Stfs prot, den 3 okt. § 14,

rande af ångbåt för läkaren, såvidt möjligt, endast i undantagsfall skulle ega rum.

Enär frivilliga brandkåren genom realicerandet af sitt länge närda önskningsmål att åt sig skaffa en egen byggnad, ådragit sig en större skuld, hade vid uppgörande af kårens inkomst- och utgiftsstat för år 1893 i budgeten uppstått ett deficit af 9,475 mark. Och stod kåren så mycket mera inför nödvändigheten att, derest icke medel till betäckande af nämnda brist kunde erhållas, upplösa sig och realisera sina tillgångar, som kåren, sedan Kajsaniemi park icke vidare upplåtes till dess sedvanliga folknöjen höst och vår, sett sig tvungen att för framtiden upphöra med dessa nöjen, hvilka dock inbringat kåren icke så litet. Kåren vände sig derföre genom sin bestyrelse till Stadsfullmäktige med en framställning, huruvida det icke vore med stadens fördel förenligt att bidraga till uppehållande af en frivillig brandkår härstädes, samt att i sådant afseende från och med år 1893 bevilja ett anslag af 9,000 mark om året såsom bidrag till frivilliga brandkåren i Helsingfors. Denna utgift ansåg bemälda bestyrelse så mycket mindre bortkastad, som staden, i händelse frivilliga brandkåren skulle upplösas, väl blefve tvungen att väsentligen förstärka den ordinarie kåren, hvilket sannolikt medtog en vida större årsutgift än den nu ansökta subventionen.

För inhemtande af utlåtande remitterades denna ansökan af Stadsfullmäktige först till Brandkommissionen och sedan till Drätselkammaren.

Brandkommissionen, med undantag likväl af Brandmästaren, som yrkade på den ordinarie brandkårens förstärkande och ett tillskott i anslaget för densamma af 16,000 mark per år, yttrar i sitt afgifvande betänkande¹⁾ bland annat att, emedan de utgifter Helsingfors stad, ifall frivilliga brandkåren upplöses, skulle få vidkännas genom nödvändigheten att, på sätt uti § 16 af den för staden gällande brandordningen af den 17 November 1882 för denna händelse föreskrifves, förstärka brandväsendet, komme att uppgå till vida vägnar större belopp än det årliga bidrag af 9,000 mark, hvarom bestyrelsen för frivilliga brandkåren anhållit, Brandkommissionen anser sig böra förorda bifall till ansökningen, dock att, enär omständigheter kunna inträffa, hvilka göra det begärda anslaget obehöfligt, detsamma borde utgå endast tillsvidare.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

Drättselkammaren åter, som icke kunde biträda Brandkommissionens mening i ärendet, men ansåg det af Brandmästar Wasenius framkastade förslaget i många hänseenden förtjent af en genomgående granskning, föreslog, det Stadsfullmäktige ville besluta att åt ett särskildt utskott, hvare representanter för såväl det ordinarie som frivilliga brandsläckningsväsendet borde ingå, öfverlemnna det af Brandmästar Wasenius väckta förslaget samt att eventuelt uppgöra förslag till deraf betingad omorganisation af stadens brandväsende, äfvensom att tillsvidare låta med afgörandet af den begärda subventionen åt frivilliga brandkåren bero.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ med bifall till Drättselkammarens förslag i öfrigt att, med afseende å de svårigheter, för hvilka frivilliga brandkåren kunde blifva utsatt under förväntan på det slutliga afgörandet af detta ärende, anvisa åt kåren såsom bidrag för innevarande år å det till Fullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof ett låneförskott af 9,000 mark, angående hvars liqviderande komme att framdeles meddelas närmare bestämning.

Detta beslut blef likväl senare²⁾ på grund af det å ofvan beskrifvet sätt tillkomna utskotts förslag af Fullmäktige sålunda modifieradt, att såsom bidrag till frivilliga brandkårens underhåll under år 1893 ovillkorligen anslogs ett belopp af 9,000 mark.

Frågan om ordinarie brandkårens reorganisation.

Hvad det af Brandmästar Wasenius i detta sammanhang väckta förslaget rörande omorganisation af stadens ordinarie brandväsende vidkommer, uttalade nyssbemälda utskotts flertal såsom sin åsigt att, ehuru frivilliga brandkåren i tiden varit för staden outhärlig, dess betydelse numera så väsentligen förminskats, att någon tvekan icke borde hysas vid valet emellan att genom subventionering upprätthålla densamma eller uppföra, låt vara äfven betydligt större belopp, för att förstärka stadens ordinarie brandkår och försätta densamma i fullt tidsenligt skick³⁾.

Kostnaderna för häraf betingade åtgärder blefve:

Löneförhöjningar	<i>Sm.</i> 4,500: —
Aflöning af 21 ny anställda korporaler och 5 konstaplar	„ 10,320: —
Kosthållning och beklädnad för d:o	„ 10,450: —
	<hr/>
	Transport <i>Sm.</i> 25,270: —

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 18. — ²⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 15. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 31.

	Transport <i>Fmk</i>	25,270:—
Inköp af 4 hästar	„	2,400:—
Underhåll af d:o	„	1,800:—
Ombyggnad af brandstationen å Berghäll	„	10,000:—
Inköp af 2 ångsprutor	„	36,600:—
	<u>Summa <i>Fmk</i></u>	<u>76,020:—</u>

Af detta belopp utgör 49,000 mark en utgift i ett för allt, medan återstoden 27,020 mark innefattar en årligen återkommande höjning af budgeten för brandväcket.

Som denna reorganisation enligt utskottets åsigt borde genomföras redan under år 1894, ingingo Stadsfullmäktige icke uti slutlig pröfning af ärendet, förrän budgetsutskottet lemnats tillfälle att deröfver yttra sig; och anför sistnämnda¹⁾ utskott, att staden utan tvifvel bör, så fort sig göra låter, skrida till den förstärkning åf stadens ordinarie brandväsende, som i ofvan omordade utskottsfröslag förordas; men då man, i betraktande af stadens finansiärläge, sökt att så mycket som möjligt minska utgifterna i 1894 års budget, har utskottet icke trott något anslag för ändamålet nu kunna upptagas i budgeten. Deremot emotser utskottet att man redan år 1895 skall kunna förverkliga en del af ifrågavarande planer genom anslag för ändamålet från annat håll, såväl från Städernas allmänna brandstodslag, som från statsverket, hvarföre Stadsfullmäktige borde göra framställning i omordadt syfte, direkt hos nämnda brandstodsbolag och efter särskild beredning af ärendet hos Styrelsen. Med afseende å den uppskjutna reorganisationen af ordinarie brandkåren, borde emellertid enligt budgetsutskottets förmenande åf frivilliga brandkåren för år 1894 beviljas ett anslag på 6,000 mark, under förutsättning att denna brandkår fortsättningsvis behörigen motsvarar sin uppgift att utgöra en reserv för stadens ordinarie brandkår. Dessutom borde den lön, brandmästaren för närvarande åtnjuter, eller 3,800 mark, som ej med hänsyn till fordringarna på denna funktionär kan anses tillfylles, ökas till 4,500 mark.

Det sistnämnda förslaget rörande förhöjning af brandmästarens aflöning antogs²⁾ af Stadsfullmäktige oförändradt, beträffande förslaget rörande framställning om bidrag till stadens ordinarie brandkår från Städernas allmänna brandstodsbolag och Statsverket, öfverlemnades den

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13.

förra delen till vidare beredning af beredningsutskottet, som borde med utlåtande till Fullmäktige inkomma och den senare delen helt och hållet beroende, samt beslöts slutligen rörande bidraget till frivilliga brandkåren under år 1894, att anslag för något sådant icke skulle direkt i budgeten upptagas, men det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof i stället ökas med det af utskottet föreslagna beloppet.

Bidrag till underhåll af arbetshusen för barn.

Hos Stadsfullmäktige hade bestyrelsen för Arbetshusen för barn, i sammanhang med afgifvande af berättelse öfver arbetshusens verksamhet under år 1892, anhållit att dessa anstalter måtte för nästa arbetsår, hösten 1893 samt vintern och våren 1894, beviljas ett tillskottsanslag af 8,000 mark.

För ifrågavarande arbetshus fans i 1893 års budget upptaget ett anslag af 5,000 mark; derutöfver hade af Stadsfullmäktige beviljats, såsom redan ofvanföre anförts, extra anslag för arbetshusen, att utgå ur Helsingfors Utminuterings aktiebolags vinstmedel för år 1892 in summa 6,500 mark, hvaraf 2,500 för ett nu inrättadt provisoriskt arbetshus. Dessa sammanlagdt till 11,500 mark uppgående anslag hade emellertid icke varit tillräckliga för arbetshusens uppehållande, utan hade bestyrelsen nödgats skuldsätta sig för 3,000 mark.

Drätselkammaren, om hvars yttrande Stadsfullmäktiges beredningsutskott anhållit, anför¹⁾ att Kammaren inhemtat att endast hälften af det begärda beloppet eller 4,000 mark var afsedt att användas under hösten år 1893 och att Fattigvårdsstyrelsen, af Drätselkammaren i saken hörd, uttalat sig synnerligen lofordande öfver det sätt, hvarpå nämnda värksamhet handhafs och ansett det vara af stor vigt, att bestyrelsen sattes i tillfälle att fortfarande uppehålla ifrågavarande arbetshus, hvilka under mötande vinter, då stadens arbetarebefolkning åter syntes gå en bekymmersam tid till mötes, blefve väl behöfliga. Drätselkammarens i anledning häraf gjorda förslag, att åt arbetshusbestyrelsen af det till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda anslag skulle beviljas ett anslag, motsvarande beloppet af den af bestyrelsen åsamkade skulden, eller 3,000 mark, samt att bestämmandet af det tillskott, som utöfver det ordinarie budgetsanslaget kunde för nästa kalenderår blifva behöfligt, måtte ske vid behandlingen af budgetsförslaget för sagda år, godkändes²⁾ af Stadsfullmäktige.

¹⁾ Drks skrif. N:o 216 af den 5 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 11.

Hos Stadsfullmäktige hade fabrikanten V. v. Wright anhållit att med 146 mark 2 penni varda ersatt för de direkta utgifter, han för desinfektion af ett honom tillhörigt stall, hvarest en rotsbesmittad häst varit inrymd, fått vidkännas och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige på Helsevårdsnämndens förord bifalla ansökningen samt anmoda Drätselkammaren att utanordna beloppet ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året.

Ersättning för
desinfektion af
ett stall.

Med anledning af att skepparen Johannes Michelsson å en från Nagu hemmahörande sump benämnd Igrai affidit i asiatisk kolera, hade Helsevårdsnämnden hållit besättningen å sumpen isolerad, låtit sumpens last i nödiga delar desinfekteras samt hemställde hos Stadsfullmäktige, då genom dessa i sanitärt afseende oundvikliga åtgärder besättningen å Igrai lidit icke obetydliga förluster, huruvida icke billigheten fordrade att sagda förluster, uppskattade till 677 mark 50 penni, blefve besättningen genom Helsevårdsnämnden ersatt af de medel, som tidigare stälts till Helsevårdsnämndens förfogande för kolerafarsotens bekämpande; och blef denna Helsevårdsnämndens framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

Ersättning åt be-
sättningen på
sumpen Igrai.

Den 3 december 1889 beslöto Stadsfullmäktige att en sundhetsinspektör skulle för en tid af tre år framåt i stadens tjänst anställas och den 21 mars derpåföljande år tillträdde befattningen af Medicine och Kirurgie doktorn, Docenten Wilhelm Sucksdorff, hvars funktion såsom sundhetsinspektör sålunda skulle utgå den 21 Mars 1893. Förenämnda beslut innehöll jemväl antydning om att, då stadsläkaretjensten nästa gång blefve ledig, skulle såväl sundhetsinspektörs- som stadsläkarebefattningen underkastas betydande omreglering.

Tillförordnande
af tjänstförrät-
tande sundhets-
inspektör.

Med anledning deraf att Stadsläkaren, Doktor Qvist, hade inlemnat ansökan om afsked, men utsigt icke fanns att nyssnämnda omreglering så alldeles snart kunde genomföras, framställde³⁾ Helsevårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, att sundhetsinspektörsbefattningen skulle på ytterligare ett års tid eller till den 21 Mars 1894, i enlighet med den för densamma tidigare fastställda instruktionen, bibehållas och Doktor Sucksdorff, som dertill förklarar sig villig, förordnas att tjänsten fortfarande bestrida.

Under förhoppning att frågan om omreglering af stadsläkare- och

¹⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 9. — ³⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 12.

sundhetsinspektörsbefattningarna emellertid under kortare tid än ett år blefve definitivt afgjord, hvilket med afseende derå, att den för stads-läkartjensten anslagna lönen under en del af vikariatstiden komme att ingå till Civilstatens enke- och pupillkassa samt staden derutöfver hade att utbetala såväl arvode åt den person, hvilken under ledigheten förestod sagda befattning som äfven sundhetsinspektörens aflöning, icke var utan ekonomisk betydelse, förordnade¹⁾ Stadsfullmäktige Doktor Sucksdorff, som äfven ingått derpå, likväl med förbehåll af tre månaders uppsägningstid, att icke på bestämd tid af ett år utan tillsvidare förestå sundhetsinspektörstjensten.

Reseunderstöd
åt folkskolelära-
rinnan Maria
Friberg.

Folkskolelärarinnan Maria Friberg, som tidigare på egen bekostnad, i och för förkofran i sitt lärarekall, besökt Sverge, Norge och Danmark och nu önskade företaga en studieresa till Tyskland, förnämligast för att göra sig förtrogen med undervisningssättet i geografi och naturkunnighet, hade hos Stadsfullmäktige anhållit om ett resebidrag å 250 mark; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på Folkskoledirektionens förord dertill och under det vilkor nämnda direktion föreslagit, nämligen att lärarinnan Friberg skulle skyldigkännas att vid hemkomsten till Folkskoledirektionen inlemna en kortare redogörelse för de iakttagelser, hon under resan gjort, bevilja det begärda resebidraget.

Undsättnings-
arbeten.

Redan i skrifvelse af den 12 November 1892 hade Fattigvårdsstyrelsen, i anseende till det dagligen vexande antalet hjälpsökande, hvilka klagade öfver stor arbetsbrist och deraf vållad oförmåga att lifnära sig och sina familjer, hos Stadsfullmäktige hemställt, om ej skäl vore för handen att söka anbringa något allmänt arbete, dit den enkle dagsarbetaren kunde hänvisas för sin utkomst.

Något senare eller uti skrifvelse af den 14 påföljande Januari upp-repar Fattigvårdsstyrelsen sin hemställan, denna gång med afseende derå, att till dess kännedom kommit, att flere genom styrelsen till den pågående hamnbanebyggnaden hänvisade arbetare blifvit derifrån skilde, emedan de icke vidare kunde användas för stenbokning eller annat handtlangarearbete.

Uti en skrift af den 17 December 1892 hade dessutom yrkesföreningen *Kirvesmiesten ammattiyhdistys* hos Stadsfullmäktige anhållit, att Fullmäktige ville taga under ompröfning, hvilka åtgärder staden möjligen kunde vidtaga för anordnande af arbete åt talrika timmermän,

¹⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 15.

hvilka till följd af byggnadsverksamhetens i staden nästan totala afstannande såge sig och sina familjer hotade af svår brist.

I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna ärendet till ett särskildt utskott, bestående af Drätselkammarens ordförande och sekreterare äfvensom tre bland Stadsfullmäktige valde medlemmar. Nämnda utskott föreslår²⁾ på anförda skäl att Fullmäktige ville till lindrande af arbetsbristen hos den fattigaste delen af stadens befolkning:

bevilja ett tillskottsanslag till planering af Kyrkogårdsgatan från Lappviks- till Gräsviksgatan af 5,000 mark;

anslå 15,000 mark att användas till planering å Berghäll af första linien mellan Wallin- och Castréngatorna äfvensom tredje linien mellan Castréns- och Lönnroths- samt Castréns- och Wallinsgatorna;

besluta att af 1892 års anslag för omläggning af Salutorget besparade cirka 12,000 mark finge användas till anskaffande af nubbsten för framtida omlägningsarbeten å samma torg;

bemyndiga Hamnbanebyggnadsstyrelsen att till ballastering af hamnbanan använda bokad sten i stället för sand och grus; äfvensom

bestämma att vid utförandet af dessa arbeten företrädesvis skulle användas i staden hemmahörande arbetare och arbetslönen bestämmas något lägre än den vanliga.

Dessa utskottets resolutionsförslag blefvo alla af Stadsfullmäktige godkända³⁾, med undantag af den tredje i ordningen, rörande anskaffande af nubbsten för framtida omläggning af Salutorget, och beslöto Fullmäktige tillika, att de nu beviljade medlen skulle påföras det till Fullmäktiges disposition för ifrågavarande år ställda anslaget för oförutsedda behof.

I sammanhang härmed hade Hofrådet W. Brummer mundtligen framställt motion om uppmaning till Helsovårdsnämnden att taga under öfvervägande, huruvida icke de för det nya kommunala sjukhuset erforderliga s. k. mjuka persedlarna (madrasser, dynor, lakan, skjortor, strumpor m. m.) kunde för beredande af lämplig arbetsförtjenst jemväl för den qvinliga delen af stadens fattigare befolkning, genom bemedling af de härstädes organiserade välgörenhets- och arbetsföreningarna lämpligast och billigast anskaffas, och sedan samma motion enligt § 11 i den för Stadsfullmäktige gällande arbetsordningen vid följande sam-

Besättning af särskilda persedlar till kommunala sjukhuset.

¹⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 4. — ²⁾ Stfs tryckta handl, N:o 4. — ³⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 16.

mantråde af förslagsställaren skriftligen närmare utvecklats och Fullmäktige i anledning deraf beslutit¹⁾ inhemta Helsovårdsnämndens yttrande i ärendet, hvilket äfven inom kort erhöles och innehöll det meddelande, att kostnaden för ifrågavarande persedlar, hvilka blefve behöfliga till Juni månad 1894 och hvilkas utförande nämnden haft för afsigt att öfverlemna på entreprenad, enligt en bilagd aproximativ kalkyl, skulle stiga till 4,096 mark 75 penni, men att nämnden ansåg att med anskaffande af änsagda persedlar borde anstå, till dess föreståndaren för kommunala sjukhuset blifvit utsedd och hans åsigt beträffande persedlarna kunnat inhemtas, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige bemyndiga Drättselkammaren att efter samråd med t. f. stadsläkaren hos någon af arbetsinrättningarna för qvinnor beställa de af ifrågavarande persedlar, hvilkas beskaffenhet redan nu kunde bestämmas, äfvensom att de för persedlarnas anskaffande erforderliga medel skulle ur anslaget för de kommunala sjukhusbyggnaderna förskottsvis utanordnas.

Snickareföreningens anhållan om arbetsförtjenst.

Uti en till Stadsfullmäktige ställd skrift af den 6 Februari anhåller Snickareyrkesföreningen i Helsingfors, emedan en talrik del af de i staden bosatte snickeriarbetare dels genom flere arbetsgifvares iråkade obestånd, dels i anledning af den allmänt rådande arbetsbristen i yrket råkat med sina familjer i stor nöd, att Fullmäktige benäget ville i närmaste framtid, d. v. s. under påföljande vinter, låta utföra för stadens behof erforderliga till snickeriyrket hörande arbeten.

Drättselkammaren, hvilken Stadsfullmäktige ansett det nödigt³⁾ att i ärendet höra, föreslår⁴⁾ med anmälan till Fullmäktige att Kammarkaren, efter meddelande med både Bestyrelsen för folkbiblioteket och Folkskoledirektionen, redan uppdragit åt Byggnadskontoret att låta utföra de för folkbiblioteket nödiga, i årets budget till cirka 1,500 marks kostnad uppskattade nya bokhyllorna, på sätt Bestyrelsen för folkbiblioteket föreslagit, att de arbetslöse och nödställda arbetare inom ifrågavarande fack för öfrigt, då några för dem särskildt egnade arbeten ej förekom, skulle hänvisas till de af staden redan anordnade undsättningsarbetena; och beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige att ärendet icke skulle till någon vidare åtgärd föranleda.

Undersökning af kustbanan mellan Helsingfors och Åbo.

På sätt af 1892 års berättelse⁶⁾ närmare framgår, hade frågan att till Hans Kejs. Majestät ingå med underdånig anhållan om instrumental

1) Stfs prot. den 14 febr. § 5. — 2) Stfs prot. den 21 mars § 21. — 3) Stfs prot. den 14 febr. § 4. — 4) Drks skrf. N:o 77 af den 25 mars. — 5) Stfs prot. den 11 april § 7. — 6) 1892 års berättelse pg. 58.

undersökning genom statens ingenjörer för anläggning af en jernväg emellan Helsingfors och Åbo städer ånyo väckts. Hos Helsingfors Stadsfullmäktiges för jernvägsfrågan utsedde delegerade hade emellertid uppstått tanke, huruvida icke lämpligare vore, att åt Öfveringenjören Tallqvist, som uppgifvits hafva för afsigt att ansöka om afsked från sin befattning, uppdraga ledningen af ifrågavarande undersökning, derest han befundes dertill villig, och hade Helsingfors delegerade genom sin ordförande i sådant syfte enskildt samrådt med Åbo stads delegerade, hvilka jemväl funnits benägna att omfatta nyssberörda förslag. Vid sådant förhållande och då Öfveringenjören Tallqvists afskedsansökan under Januari månad 1893 blifvit beviljad, ansåg beredningsutskottet sig böra hemställa, det Stadsfullmäktige, med frångående eventuelt af sitt tidigare beslut, ville uppdraga åt sina delegerade att tillsammans med Åbo stads delegerade träda i underhandling med Öfveringenjören Tallqvist samt derefter underställa frågan Stadsfullmäktiges afgörande. Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾.

Senare funno Stadsfullmäktige emellertid godt, på jernvägsdelegationens ordförande, Senator Mechelins derom gjorda framställning, bemyndiga²⁾ de delegerade att träffa definitivt aftal i saken med Öfveringenjören Tallqvist, så framt detta kunde ske på sådana vilkor, att kostnaden för arbetets fullständiga slutförande icke öfversteg det sammanlagda beloppet af de anslag, respektive städer för ändamålet beviljat, eller 60,000 mark, äfvensom att hos Stadsfullmäktige i Åbo anhålla, det bemålde Fullmäktige ville förena sig om ofvan antydda förfarings-sätt i förevarande angelägenhet. Och voro delegerade redan vid påföljande Stadsfullmäktiges sammanträde i tillfälle att genom sin ordförande meddela, det ett gynnsamt svar från Stadsfullmäktige i Åbo inlupit, i det desse Fullmäktige bemyndigat sine delegerade att jemte Helsingfors Stadsfullmäktiges delegerade icke allenast underhandla med Öfveringenjören Tallqvist om verkställande af ifrågavarande undersökning, utan äfven med honom afsluta definitivt kontrakt under ofvanstående förbehåll. Derjemte hade Åbo stads Fullmäktige, med föranledande af föreskrifterna i Kejserliga förordningen af den 23 November 1891 angående förberedande undersökning för anläggning af enskild jernväg, befullmäktigat sine delegerade att hos vederbörande Guvernörer anhålla om tillstånd till undersökning för den tillernade jernvägs-

¹⁾ Stfs prot. den 14 febr., § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 1.

anläggningen. Som ett dyligt befullmäktigande för Helsingfors delegerade äfven var nödvändigt, meddelades ¹⁾ detta nu af Stadsfullmäktige.

På grund häraf afslutade Helsingfors och Åbo städers jernvägsdelegerade den 8 April med Öfveringeniör Tallqvist kontrakt, genom hvilket Tallqvist förbant sig att verkställa de nödiga undersökningarna i och för en kustbana emellan Helsingfors och Åbo samt uppgöra fullständigt projekt till en dylik banbyggnad på i hufvudsak nedanstående villkor:

Undersökningen skulle verkställas å följande alternativa sträckningar:

a) från Helsingfors nära förbi Esbo och Kyrklätt socknars kyrkor, genom Ingå socken till Karis station å Hangö—Hyvinge jernväg samt från Karis, förbi Skuru lastageplats i Pojo socken till Koskis jernbruk i Koskis kapell, genom Paarskylä egendom i Bjerno socken eller ock denna sockens kyrkoby till Salo köping och vidare derifrån genom Pemar och Piikkis socknar förbi Littois klädesfabrik till Åbo, med öfvergång af Aura å i närheten af S:t Karins kyrka; samt

b) för öfrigt lika med alternativ a) utom att linjen från Kyrklätt drages genom Sjundeå till trakten af Kyrkstad ångsåg invid Hangöbanan.

Vid undersökningens utförande skulle föreskrifterna i Kejsrerliga förordningen af den 23 November 1891 noggrant iakttagas.

Undersökningen skulle verkställas så fullständigt och noggrant att en säker beräkning af kostnaderna för den ifrågavarande jernvägsanläggningen kunde derpå grundas, och ålägg det Öfveringeniören Tallqvist att utarbета fullständiga plan- och profilritningar samt kostnadsförslag för ofvannämnda alternativa sträckningar och skulle kostnadsförslagen uppgöras såväl för en bana enligt det bansystem, hvilket medger större farhastighet som för en bana enligt systemet med lättare öfverbyggnad, för ringare farhastighet, äfvensom innefatta en jernväg med eller utan egen bangård i Helsingfors.

Undersökningen borde bedrivas med all den skyndsamhet, som var med erforderlig noggrannhet förenlig, och skulle Öfveringeniören Tallqvist innan utgången af December månad hafva till Helsingfors Stadsfullmäktiges ordförande aflemnat de alternativa kostnadsförslagen

---

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 20.

för banan, äfvensom plan- och profilritningarna senast inom Februari månad 1894.

Öfveringeniören Tallqvist skulle ansvara för ersättandet af de skador, som genom undersökningsarbetet kunde förorsakas.

I ersättning för de omförmälda arbetena skulle Helsingfors och Åbo städer till Öfveringeniören Tallqvist erlægga i ett för allt en summa af 60,000 mark.

Såsom säkerhet för de förskott Öfveringeniören Tallqvist under arbetets fortgång finge uppbära, skulle Tallqvist till Helsingfors och Åbo städers jernvägsdelegerade lemna en försäkringspolis å sitt lif, gällande åtminstone till utgången af Mars månad 1894 och lydande å fentiotusen mark samt transporterad på Drätselkammaren i Helsingfors.

För den händelse att de kommunala sammankomster, hvilka enligt § 3 i 1891 års åberopade förordning skola hållas före undersökningens vidtagande, skulle bestämma alltför dryga arvoden för de i författningen omförmälda godemännen eller icke förena sig om måttliga beräkningsgrunder för skadeersättningar till vederbörande jordegare, hade Öfveringeniören Tallqvist rättighet att senast åtta dagar efter den dag, till hvilken den sista af berörda sammankomster blifvit utlyst, rygga kontrakt.

Och blef detta kontrakt, sedan de deri uppställda förutsättningar inträdt, från och med den 8 Maj, då kontraktet dagtecknades, difinitivt gällande.

Oftanämnda städers delegerade hade äfven hos vederbörande Guvernörer ansökt om författningsenligt tillstånd till undersökningens företagande under Öfveringeniören Tallqvists ledning och hade i anledning häraf Guvernören i Nylands län uti resolution af den 11 April pröfvat skäligt på Helsingfors och Åbo städers risk och ansvar för deraf uppkommande kostnad och skada, meddela nämnda kommuner tillstånd till verkställande af ifrågavarande jernvägsundersökning under ledning af bemälda Öfveringeniör, börande undersökningen under loppet af året slutföras och skulle om det meddelade tillståndet kungörelse införas i landets allmänna tidningar, samt hade Guvernören i Åbo och Björneborgs län genom resolution af den 13 i samma månad äfven bifallit till enahanda tillstånd, såvidt det gälde sistsagda län, utan annan säkerhet för ersättningen af den skada, som genom undersökningen kunde förorsakas, än att Helsingfors och Åbo städer, hvilkas vederhäftighet ej

kan ifrågasättas, förbunde sig att ersätta all genom undersökningen vållad skada.

Vid anmälan härom hos Stadsfullmäktige, beslöto¹⁾ Fullmäktige med afseende å lydelsen i sistnämnda resolution, det skulle Helsingfors stads i sakens beskaffenhet grundade andel uti ansvarigheten för ifrågavarande skadeersättningar från stadens sida uttryckligen erkännas genom skeende anteckning till protokollet, hvaraf transumt borde till Magistraten öfversändas med anhållan om dess befordrande till vederbörlig ort.

I öfrigt förordnade Fullmäktige att det med Öfveringeniör Tallqvist afslutade kontrakt skulle i original tillställas Drätselkammaren, för att derstädes förvaras och tjena till ledning för utbetalningarna till och liiquiderna med Herr Tallqvist, hvilka utbetalningar finge vidtaga, så snart den i 9:de punkten omförmälda lifförsäkringspolisen blifvit hos Drätselkammaren deponerad.

Det fullständiga projektet, med undantag af en del topografiska kartor, hvarmed det kompletterades under Januari månad 1894, aflämnades till Stadsfullmäktiges ordförande i medlet af December månad.

Arvoden åt
Hamnbanebyggnadsstyrelsens
ledamöter.

Enligt ett af Stadsfullmäktige den 13 Maj 1890 fattadt beslut hade Fullmäktiges beredningsutskott erhållit i uppdrag att föreslå arvode för Hamnbanebyggnadsstyrelsens ledamöter, och ansåg utskottet, som inhemtat att vid alla byggnadsstyrelsens sammanträden förts protokoll, upptagande de dervid närvarande medlemmar, äfvensom att byggnadsstyrelsens ordförande handhaft sekreteraregöromålen och uppsatt samteliga af byggnadsstyrelsen utfärdade kontrakt, sig nu böra hos Stadsfullmäktige hemställa²⁾, att ifrågavarande arvoden, räknadt från den tid styrelsen begynt sin verksamhet, måtte bestämmas för ordföranden till 30 och för de öfriga ledamöterna till 20 mark för hvarje sammanträde, samt blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkänt.

Pensioner eller
lifstids understöd.

Lifstids understöd beviljade Stadsfullmäktige under året åt nedanstående personer till följande belopp:

åt förre auktionskammarkassören J. W. Nygren³⁾ 2,400 mark per år, räknadt från den 1 Mars;

åt extra ordinarie stadsfogden Moses Lindberg⁴⁾ 400 mark per år, räknadt från den 1 April;

1) Stfs prot. den 9 maj § 21. — 2) Stfs prot. den 17 jan. § 15. — 3) Stfs prot. den 9 mars § 6. — 4) Stfs prot. den 9 maj § 10.

åt afiidne brandkonstapeln Olof Hukkanens enka Gustava Hukkanen¹⁾ 120 mark per år, att utgå från årets början;

åt auktionskammarkassörsenkan Fredrika Wilhelmina Lindman²⁾ 240 mark per år, räknadt från den 1 Juni;

åt stadsingeniörsenkan Alina Ehrström och hennes tre minderåriga barn inalles 1,200³⁾ mark, att utgå från den 1 Oktober med 600 mark om året för enkan, så länge hon lefver ogift, och 200 mark årligen för hvar och ett af barnen, till dess de uppnått 21 års ålder eller dottren möjligen derförinnan ingått äktenskap;

åt stadsfiskalsenkan Albertina Meller⁴⁾ 240 mark per år, att utgå ifrån den 1 December 1894.

Tilldelandet af pensioner åt auktionskammarkassören Nygren, stadsfogden Lindberg samt stadsfiskalsenkan Meller skedde antingen på direkt förord af Magistraten vid insändande till Fullmäktige af vederbörandes ansökningskrifter eller efter inhemtande af Magistratens särskilda yttrande i ärendet samt i enlighet med dess förslag, med undantag af det årliga understödet för Nygren, hvilket af Stadsfullmäktige höjdes från 2,000 till 2,400 mark. I öfriga ofvanberörda pensionsfrågor infordrades Drätselkammarens utlåtande och afgjordes ärendena i öfverensstämmelse med Kammarens förslag⁵⁾.

Under året beviljades af Fullmäktige åt värnepliktiges hustrur och barn på Fattigvårdsstyrelsens derom gjorda framställningar följande understöd:

Understöd åt
värnepliktiges
hustrur och
barn.

åt arbetaren Hjalmar Seppänens hustru Jenny⁶⁾ 15 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1892;

åt arbetaren David Saastamoinens hustru Hilma Susanna⁷⁾ och deras barn 20 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1892;

åt arbetaren Gideon Emanuel Lunds hustru Maria Charlotta⁸⁾ 15 mark i månaden, att utgå från den 1 November 1892;

åt målarelärlingen Karl Alfred Helminens hustru Hilda Sofia⁹⁾ 20 mark i månaden, att utgå från den 1 November 1893;

åt arbetaren Benjamin Knuutilas hustru Eva¹⁰⁾ och deras späda dotter 20 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1893.

1) Stfs prot. den 16 maj § 4. — 2) Stfs prot. den 16 maj § 5. — 3) Stfs prot. den 3 okt. § 13. — 4) Stfs prot. den 21 nov. § 5. — 5) Drks skrf. N:ris 104 och 105 af den 12 maj och N:o 207 af den 21 sept. — 6) Stfs prot. den 31 jan. § 5. — 7) Stfs prot. den 16 maj § 7. — 8) Stfs prot. den 13 juni § 16. — 9) Stfs prot. den 19 dec. § 10. — 10) Stfs prot. den 19 dec. § 11.

Och skulle alla dessa understöd utgå för så lång tid männen kvarstå i aktiv krigstjenst utan att åtnjuta permission utöfver en månad.

Belöning åt
dygdigt tjenste-
folk.

Sedan Drättselkammaren, i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886 att de å den till staden donerade *fonden för dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedlen årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjenare och tjenarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drättselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 40 inom utsatt tid inkommit, öfversände¹⁾ Drättselkammaren desamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1893 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 560 mark; och beslöte²⁾ Stadsfullmäktige, i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drättselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 60 mark för Anna Lisa Lind samt 50 mark för Justina Sulin, Maria Kristina Karén, Maria Helena Henriksdotter, Anna Lisa Trygg, Fredrika Lovisa Lönngren, Maria Josefina Eklund, Ulrika Maria Kuronen, Karolina Johansson, Emilia Ekholm och Emilia Sofia Åberg, hvarom skulle af Drättselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Handlanden
Petter Johan
Sopansens
testamente.

Sedan Drättselkammaren till Stadsfullmäktige öfversändt³⁾ ett utdrag ur första afdelningens af Helsingfors stads Rådstufvurätts protokoll för den 19 Maj 1892, hvaraf framgick, att tjenarinnan Henrika Maria Sopanen omförmält, hurusom hennes broder handlanden Petter Johan Sopanen, hvilken den 1 April 1892 härstädes affidit, under sin lifstid mundtligen gjort sådant testamentariskt förordnande, att all hans kvarlåtenskap efter hans frånfälle borde med full eganderätt tillfalla och delas jemt emellan henne och Helsingfors stads fattigkassa, och Kammaren tillika till Fullmäktiges pröfning öfverlemnad, huruvida Fullmäktige, efter tagen kannedom om det uti förenämnda protokollsutdrag upptagna vittnesförhör, ansåge ifrågavarande testamentariska förordnande böra af staden bevakas; samt sedan Drättselkammaren slutligen på Fullmäktiges beredningsutskotts derom gjorda anhållan meddelat⁴⁾, det stadsfiskalen O. R. F. Albrecht, i egenskap af utredningsman i So-

¹⁾ Drks skrf. N:o 246 af den 2 nov. -- ²⁾ Stfs prot. den 21 nov, § 11. -- ³⁾ Drks skrf. N:o 31 af den 29 jan. -- ⁴⁾ Drks skrf. N:o 40 af den 23 febr.

panens bo, uppgifvit sagda qvarlåtenskap vara till största delen realiserad och boets behållning uppgå till ett belopp af ungefär 1,600 mark, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att vidtaga behöriga åtgärder för testamentets bevakning.

Till Drätselkammaren hade af firman H. Borgström & C:o i bestyrkta afskrifter inlemnats ett af aflidna fröken Lina Borgström den 28 Januari 1888 upprättadt testamente jemte dertill hörande tillägg af den 23 Maj 1892, medelst hvilka handlingar fröken Borgström förordnat att af hennes qvarlåtenskap skulle bland annat öfverst utgifvas:

Fröken Lina
Borgströms
testamente.

1:o femtusen (5,000) mark till tvenne räntebärande fonder, hvardera af 2,500 mark, å hvilka fonder räntan borde halfårsvis utbetalas, på den ena fonden till mamsell Charlotta Lindblom så länge hon lefde samt å den andra till mamsell Charlotta Lindholm under hennes återstående lifstid, men efter dessa pensionstagares död skulle tillfalla två andra af de så kallade „pauvres honteuses“ i denna stad, enligt bestämmande af fruarna Alice Borgström, Hilda Borgström och Adele Decker, så länge någon af dessa lefde;

2:o femtontusen (15,000) mark till en fond, hvars räntor årligen skulle enligt Folkskoledirektionens härstädes närmare bestämmande användas till bekostande af middag (icke blott sopp-portion) åt fattiga folkskolebarn i denna stad; samt

3:o sextusen (6,000) mark att omhändertagas och förvaltas af fröken Deli Decker enligt särskilda närmare bestämmingar.

Och hade testatrix såsom sin önskan uttalat att de två förstnämnda fonderna måtte af stadsmyndigheterna i Helsingfors omhändertagas och för de med desamma afsedda ändamål förvaltas äfvensom att den sistnämnda fonden efter fröken Deckers död likaledes blefve öfvertagen af stadens myndigheter, hvilka egde utgifva räntan derå åt någon af „pauvres honteuses“.

Med anledning häraf hade Drätselkammaren, jemte insändande af de Kammaren tillställda afskrifter af ifrågavarande testamentariska förordnanden, hos Stadsfullmäktige hemställt²⁾, det Fullmäktige ville åt Drätselkammaren uppdraga att vidtaga åtgärder för bevakning af aflidna fröken Borgströms testamente samt att omhändertaga och till förvaltning åt Drätselkontoret öfverlemna de i testamentet stiftade

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 13. — ²⁾ Drks skrif. N:o 247 af den 2 nov.

ofvannämnda fonder å femtusen och femtontusen mark; och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, jemte uttalande af kommunens tacksamhet för den gjorda donationen, bifalla Drättselkammarens framställning.

Utgifts- och inkomstförslaget för år 1894. Det utgifts- och inkomstförslag för 1894, som af Stadsfullmäktige fastställdes²⁾, visade i jämförelse med budgeteen för föregående år följande slutsummor:

<i>Utgifter</i>		1894		1893
Stadens skulder	<i>Fmf.</i>	449,869: 25	<i>Fmf.</i>	425,253: —
Stadens embetsverk	”	183,641: 67	”	181,200: —
Kommunalförvaltningen	”	167,865: —	”	162,640: —
Gatubelysningen	”	140,053: 45	”	138,385: 06
Brandverket	”	89,062: 50	”	81,955: 50
Polisinrättningen	”	206,428: —	”	205,756: —
Sundhets- och sjukvården	”	165,303: —	”	171,809: 70
Fattigvården	”	261,840: —	”	235,140: —
Undervisningsväsendet	”	479,817: 62	”	455,997: 37
Staden åliggande allmänna onera	”	235,773: 04	”	290,651: 04
Vattenledningen	”	206,270: —	”	109,935: —
Saluhallen	”	8,050: —	”	10,900: —
Stadens jordlägenheter	”	513,500: —	”	—: —
Allmänna arbeten	”	1,060,636: 50	”	1,174,280: —
Pensioner	”	14,646: 67	”	10,046: 67
Diverse	”	170,550: —	”	200,050: —
	Summa <i>Fmf.</i>	4,403,306: 70	<i>Fmf.</i>	3,853,999: 34
<i>Inkomster</i>				
Beräknad disponibel behållning .	<i>Fmf.</i>	—: —	<i>Fmf.</i>	—: —
Räntor	”	59,300: —	”	111,000: —
Tomtlösen	”	73,000: —	”	121,000: —
Stadens fasta egendom	”	257,428: 10	”	225,800: —
Tomtören	”	2,200: —	”	2,200: —
Inkomstgifvande rättigheter . .	”	621,500: —	”	568,500: —
Diverse	”	294,994: 46	”	342,522: 46
Statsbidrag	”	206,860: —	”	230,860: —
Vattenledningen	”	273,300: —	”	273,300: —
Lån	”	1,438,630: —	”	1,079,000: —
Uttaxering	”	1,176,094: 14	”	899,816: 88
	Summa <i>Fmf.</i>	4,403,306: 70	<i>Fmf.</i>	3,853,999: 34

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 10. — ²⁾ Drks skrf. N:o 244 af den 26 okt. Magsts skrf. N:o 234 af den 29 nov. Stfs prot. den 29 dec. § 13. (Stfs tryckta handl, N:ris 37, 39, 40, 44 och 45).

Till förklaring af olikheten emellan 1893 och 1894 års budgetsförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande.

Vid behandlingen af förslaget till särskilda kajbyggnader och anordningar för trafiken i stadens hamnar uppdrogo Stadsfullmäktige vid sammanträde den 10 sistlidne Oktober, på sätt å pg. 27 anförts, åt Drätselkammaren att inkomma med utredning om det belopp, som af de för ändamålet upplånade medlen vore disponibelt. På grund häraf och då Kammaren vidare egde att till Fullmäktige afgifva betänkande öfver sättet för anskaffandet af redan tidigare beslutna lån för såväl gäldandet af återstående köpeskillingen för Rådhusannexet (Krooska gården) som för bestridande af kostnaderna för tillbyggnaderna vid kommunala sjukhuset och dårdvårdsafdelningen vid fattiggården äfvensom för inlösen af Gumtäckt, hade Kammaren på skäl, som närmare utvecklats, föreslagit¹⁾ att Stadsfullmäktige vill besluta:

a) att Fmk 15,530: 24, som inbesparats å anslaget för kanal i Östra Brunnsparken, samt det bokförda öfverkottet å 1892 års obligationslån, Fmk 161,958: 08, måtte få för vidare kajanläggningar användas;

b) att å anslaget för tillbyggnader å fattiggården inbesparade Fmk 7,066: 90 finge öfverföras till anslaget för pågående utvidgning af kommunala sjukhusbyggnaderna samt dårdvårdsbyggnaden å fattiggården och dermed i samband stående arbeten;

c) att godkänna Drätselkammarens åtgöranden beträffande upptagandet af ett lån till belopp af 500,000 mark för liqvideringen af köpeskillingen för Gumtäckt;

d) att för de utgifter, hvilka, sedan det tidigare från 1882 års lån öfverförda beloppet, Fmk 177,400: —, och ofvan till öfverföring föreslagna Fmk 7,066: 90 blifvit dertill använda, återstå att betäckas för de kommunala sjukhusbyggnaderna och dårdvårdsanstalten samt resterande köpeskillning å rådhusannexet, måtte upptagas ett lån å Fmk 650,000: — mot utfärdande af partialförskrifningar å Fmk 25,000: —, löpande med 5 % ränta och amorterbara med $\frac{1}{13}$ hvarje år under åren 1895—1907, med rätt för staden att efter 3:ne år, räknadt från utgifningsdagen, till betalning på en gång uppsäga hela det återstående beloppet;

e) att till Kejs. Senaten ingå med framställning om tillstånd till omförmälda låns upptagande; samt

¹⁾ Drks skrf. N:o 232 af den 19 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 36).

f) att åt Drätselkammaren uppdraga att, sedan sådant tillstånd beviljats, föryttra sistnämnda lån antingen på engång eller efterhand i mån af behof.

Vidare hade Drätselkammaren framhållit att, ehuru ett nytt obligationslån icke nu borde utgifvas, Stadsfullmäktige likväl borde i god tid, innan behofvet af ett dylikt lån föreligger, derom öfverväga; hvarför Drätselkammaren förordat att Stadsfullmäktige ville åt Drätselkammaren uppdraga:

g) att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag ej mindre om beloppet och villkoren än tiden för ett nytt obligationslåns uppläggande, afsedt att emitteras i mån af behof efter för hvarje gång utverkadt vederbörligt tillstånd.

Slutligen hade Drätselkammaren föreslagit att Fullmäktige ville bemyndiga Kammaren:

h) att för mobilisering af stadskassans bundna tillgångar afsluta kassakreditivaftal till belopp högst Fmk 730,000: —, att till nödig del redan år 1893 användas, samt att i nästkommande års budget skulle observeras nödigt anslag för bestridande af provision och ränta härför.

Jemte det Fullmäktige vid sammanträde den 7 November godkänt¹⁾ klämman h) i Drätselkammarens framställning, hade Fullmäktige remitterat Kammarens öfriga förslag till budgetsutskottets vidare behandling, och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på nämnda utskotts förslag³⁾, att Drätselkammarens under mom. g) upptagna kläm skulle lemnas beroende, för att Stadsfullmäktige i början af det kommande året föredragas; samt att alla öfriga af Drätselkammaren uppställda resolutionsförslag skulle godkännas, likväl med den ändring af mom. d) att såväl beloppet af der anförda partialförskrifningar som ock räntefoten å lånet på 650,000 mark skulle tillsvidare lemnas obestämdt, men åt Drätselkammaren uppdragas att vid tiden för lånets upptagande härom hos Fullmäktige göra skild, på omständigheterna beroende framställning. Förslagsvis skulle emellertid räntan å meranämnda lån uti 1894 års budgetförslag upptagas efter 5 % med 32,500 mark.

Tillföljd af ofvanstående Stadsfullmäktiges beslut intogs uti budgeten för 1894⁴⁾ under hufvudtiteln *stadens skulder*, utöfver hvad deri under föregående år ingått, följande poster:

---

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 19. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 6. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 2.

å för inköp af Gumtäckte upptagna lån erforderlig ränta:

å *Tmf.* 125,000 å 5 % . . . . *Tmf.* 6,250:—

å *Tmf.* 375,000 å 5 $\frac{1}{2}$ % . . . . 20,625:— *Tmf.* 26,875:—

Ränta å lånet
för inköp af
Gumtäckte.

å för reglering af återstående köpeskillingen för rådhusannexet samt för uppförande af de nya kommunala sjukhusbyggnaderna upptagna lån å 650,000 mark erforderlig ränta å 5 % *Tmf.* 32,500:—;

Ränta å lånet på
650,000 mark.

å ett kassakreditiv, till belopp af högst 730,000 mark, provision och ränta förslagsvis *Tmf.* 15,000:—.

Provision och
ränta å kassakre-
ditiv.

De höjda beloppen å budgetförslagets hufvudtitlar II—VI äro förnämligast följande:

Ökad belopp å
hufvudtitlarna
II—VI i bud-
geten.

provisoriskt lönetillskott åt tvenne stadsfogdar 2,400 mark¹⁾;

redan å pg. 47 nämndt anslag af 2,000 mark för utarbetande af Drättselkammarens berättelser för åren 1891 och 1892²⁾;

extra biträden vid Drättselkontoret 7,500 i st. f. 6,000 mark³⁾;

2,000 mark högre eller inalles 6,000 marks aflöning åt ordinarie arbetschefen vid stadens Byggnadskontor i st. f. 4,000 mark åt tjänstförrättande arbetschefen under år 1893⁴⁾;

löneförhöjning för 5 års tjänst från den 1 Juni 1894 åt stadens trädgårdsmästare 175 mark⁵⁾;

större kostnad för gatubelysningen med gas 105 mark 40 penni, eller 95,765 mark 45 penni i st. f. 95,660 5 penni, och för belysningen med petroleumlampor 4,049 mark, eller 44,288 mark i st. f. 40,239 mark, men 2,486 mark 1 penni mindre eller alls ingen utgift för elektrisk belysning⁶⁾;

tidigare å pg. 55 anförd löneförhöjning af 700 mark eller 4,500 i st. f. 3,800 mark för brandmästaren och vid utgiftsförslagets fastställande åt underbrandmästaren beviljad enahanda förhöjning af 500 mark, eller 2,000 i st. f. 1,500 mark⁷⁾;

inköp af redskap och inventarier för brandverkets behof, nämligen af 1 häst till brandstationen å Kampmalmen 600 mark, 30 st. fårskinspelsar 1,200 mark, 300 meter gummerad hampslang 2,000 mark och ny panna till ångsprutan 2,500 mark⁸⁾;

arvode åt läkare för besigtning af brandmanskapet 500 mark⁹⁾; samt diverse utredningspersedlar för polisinsättningen 1,360 mark¹⁰⁾.

1) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 4. — 2) D:o pg. 5. — 3) D:o pg. 5. — 4) D:o pg. 6. — 5) D:o pg. 6. — 6) D:o pg. 7 et 8. — 7) D:o pg. 8. — 8) D:o pg. 8 et 9. — 9) D:o pg. 9. — 10) D:o pg. 11.

Till följd af den betydliga utsträckning, som den kommunala sjukvården klarligen under år 1894 komme att erhålla, sedan det kommunala sjukhusets under utförande varande nybyggnader från medlet af nämnda år kunde för afsedt ändamål upplåtas, måste uti utgiftsstaten några nya anslagsposter intagas och kostnaden för ifrågavarande sjukvård öfverhufvudtaget beräknas högre än förut, om också å andra sidan en del utgifter härigenom minskades. Af hithörande anslag och utgifter bör i främsta rummet nämnas:

Ökad anslag för
sundhets- och
sjukvården. nya inventarier till kommunala sjukhuset 27,170 mark och tillskotts-
anslag för senare halfåret 30,000 mark¹⁾.

Som dessutom redan från årets början beräknats i nämnda sjukhus 40 sjuka²⁾ dageligen i stället för endast 35 under år 1893, föranledde detta till följande förhöjda anslag:

kost för sjuka	1,095 mark	(8,760—7,665)
läkemedel	300 „	(1,800—1,500)
tvätt	100 „	(1,100—1,000)
remont af lasarettspersedlar och diverse	300 „	(1,800—1,500)
	<hr/>	
	eller tillsammans 1,795 mark.	

Dessutom beviljades Helsovårdsnämndens vaktmästare ett lönetillskott af 300 mark, i det lönen höjdes från 600 till 900 mark³⁾ och upptogs, med afseende derå att stadsläkarebefattningen till följd af förre stadsläkaren beviljad afsked var vakant, en anslagspost å 2,200 mark⁴⁾ för vikariatsarvode under 6 månader, hvarunder stadsläkarelönen skulle tillfalla civilstatens enke- och pupillkassa. Till ökade utgifter för sjukvården hörde slutligen kostnaden för det af Stadsfullmäktige redan vid sammanträde den 21 Mars på Helsovårdsnämndens förslag (se pg. 45) beslutna reservsjukhuset, hvilket ansågs böra qvarstå intill den 1 Juli 1894, då det kummunala sjukhusets nybyggnader kunde komma till användning, och för hvilket sjukhus utgiften för halft år beräknades till 2,400 mark⁵⁾. Äfven den af Stadsfullmäktige bifallna förhöjningen å 500 mark, eller 3,500 mark i st. f. 3,000 mark⁶⁾ i bidraget till den privata polikliniken i staden hörde till antalet af ökade anslag för sjukvården.

Minskadt anslag
för sundhets- och
sjukvården. Af redan framhållen orsak kunde deremot det sedan medlet af år
1892 uppehållna provisoriska epidemisjukhuset, som medtagit en årlig

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 12. — ²⁾ D:o pg. 12. — ³⁾ D:o pg. 11. — ⁴⁾ D:o pg. 11. — ⁵⁾ D:o pg. 12. — ⁶⁾ D:o pg. 12.

utgift af 16,120 mark, från den 1 Juli 1894 indrages och behöfde här-
för i 1894 års budget för den skull upptagas endast 8,060 mark¹⁾.

På undersökningsstation för lifsmedel ansågs en besparing af 875
mark eller 5,395 i st. f. 6,270 mark²⁾ möjlig.

Den största minskning å hufvudtitel VII gällde dock anslaget för
kolerafarsotens bekämpande, som uti 1893 års budget utgjorde 70,000
mark, men i 1894 års upptogs med blott 15,000 mark³⁾, så att, då äfven
några andra mindre inskränkningar i utgifter under rubriken *Kolera-
baracker och sanitetsstation m. m.* ansågs kunna göras, å denna budgets-
post uppstod en minskning af 61,416 mark 70 penni (77,016.70—15,600).

Till följd af tillkomsten af en ny dårvårdsafdelning vid stadens Ökadat anslag för
fattiggård för senare hälften af år 1894, var äfven en provisorisk stat fattiggården.
för nämnda afdelning oundgänglig och beräknades denna för halft år
till 19,400 mark⁴⁾, hvilket jemte förhöjningen af anslaget för ständiga
understöd åt fattiga utom fattiggården till 85,000 i st. f. 75,000 mark⁵⁾
eller 10,000 mark utgör den förnämsta ökade utgift för fattigvården
under 1894. Då härtill lägges det för eldning och belysning af fattig-
gården till 4,000 mark samt för remontarbeten å samma fattiggård till
3,900 mark⁶⁾ beräknade anslaget mot resp. 1,500 och 1,400 mark uti
1893 års budget äfvensom 2,000 mark mera, 7,000⁷⁾ i st. f. 5,000,
för läkemedel åt fattiga utom fattiggården, erhålles en förhöjning af
anslagen för fattigvården å 36,400 mark. Häriifrån bör emellertid af-
räknas följande dels helt och hållet försvunna, dels minskade utgifts- Minskadt anslag
poster, nämligen: för fattigvården.

400 mark⁸⁾ hyra för styrelsens lokal, då Fattigvårdsstyrelsen nu-
mera inrymts i Rådhuset;

2,000 mark i tillfälliga understöd, emedan dessa nedsatts från 27,000
till 25,000 mark⁹⁾;

3,000 mark i sjukvård utom fattigvården (8,000—5,000)¹⁰⁾; samt

4,000 mark i kostnader för sinnesrubbad personers intagande å
allmän dårvårdsanstalt (18,000—14,000)¹¹⁾, hvadan hela minskningen i
anslagen för fattigvården belöpte sig till 9,700 mark och endast skilna-
den emellan 36,400 och 9,700 eller 26,700 mark utgör den summa, hvar-
med fattigvården antogs under år 1894 komma att stiga till högre be-
lopp än uti 1893 års utgiftsförslag därför förutsatts.

1) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 12. — 2) D:o pg. 13. — 3) D:o pg. 12. — 4) D:o
pg. 14. — 5) D:o pg. 14. — 6) D:o pg. 14. — 7) D:o pg. 15. — 8) Stfs tryckta handl. för
1892 N:o 43. — 9) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 14. — 10) D:o pg. 15. — 11) D:o pg. 15.

Bestämningar. Enär, på sätt Magistraten redan i sin skrifvelse¹⁾ med utgifts- och
 hvilka kunde inkomstförslaget för 1893 framhållit, utgifterna för fattigvården från
 verka en strängare begränsning af kommunens fattigvård. år 1885 till år 1893 stigit från 116,700 till 235,140 mark eller således
 mer än fördubblats, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige i sammanhang med be-
 handlingen af anslaget för fattigvården, hvilket nu för år 1894 komme
 att uppgå ända till 261,840 mark, och denna skrämmande stegring till
 stor del antagligen berodde derpå, att personer, som icke hade hemorts-
 rätt härstädes, hos Fattigvårdsstyrelsen ansökt och erhållit fattighjelp,
 på budgetsutskottets förslag³⁾ anmoda det utskott, som har sig utarbeta-
 det af förslag till nytt fattigvårdsreglemente för staden ombetrott,
 att föreslå sådana bestämningar, som kunde verka en strängare begräns-
 ning af kommunens fattigvård och derigenom ett nedbringande af kost-
 naderna för densamma.

Förändringar rörande stadens undervisningsväsende. Beträffande hufvudtiteln IX, *undervisningsväsendet*, är blott att an-
 teckna såsom minskade utgifter: 1,100 mark d. v. s. 10,800 mark⁴⁾ i st.
 f. 11,900 i anslaget å Realskolan, med afseende å denna skolas succes-
 siva indragning, och utelemnande af anslaget 2,000 mark⁵⁾ för blindan-
 stalten, hvilken genom Kejs. förordningen af den 30 Juni 1892 helt och
 öfvertagits af statsverket, samt såsom ökade utgifter ett med 25,770
 mark 25 penni höjdt anslag för stadens folkskolor eller 409,175 mark
 62 penni⁶⁾ i st. f. 383,405 mark 32 penni, beroende denna icke obetyd-
 liga stegring på det ständigt växande antalet skolelever i staden; äf-
 vensom ett tillskott å 1,000 mark⁷⁾ för tvenne extra amanuenser vid
 Folkbiblioteket och läsesalen. Behandlingen af anslagen för stadens
 undervisningsväsende gäfvo Stadsfullmäktige dessutom anledning be-
 slut⁸⁾, det Folkskoledirektionens yttrande borde inhemtas derom, huru-
 vida bestämningar i syfte, att barn från främmande kommuner icke vi-
 dare finge i stadens folkskolor intagas, vore behöfliga.

Ifrågasatt be-
 stämning att
 barn från främ-
 mande kommun-
 ner ej finge i sta-
 dens folkskolor
 intagas.

Minskning i ut-
 gifter för staden
 åliggande all-
 männa onera. Med undantag af att hyresafgiften för inqvarteringsnämndens lo-
 kal, upptagen i 1893 års budget med 350 mark, kunnat indragas, sedan
 nämnden beredts lokal i Rådhuset samt att utskylderna för Mejlans
 hemman å 700 mark öfverförts, såsom tidigare å pg. 36 anförts, å den
 nybildade hufvudtiteln XIII *stadens jordlägenheter*, beror den stora minsk-
 ningen 64,878 mark å hufvudtiteln *Staden åliggande allmänna onera* ute-

1) Stfs tryckta handl. för år 1892 N:o 37. — 2) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 9. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 15. — 5) Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 9. — 6) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 18. — 7) D:o pg. 19. — 8) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 9) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 19.

slutande på lägre beräknade inqvarteringskostnader, 225,560 mark för år 1894 mot 279,388 mark år 1893, hvilket emellertid är af ringa intresse, emedan dessa kostnader till sitt fulla belopp ersättas staden af statsverket och därför äfven på inkomstsidan i budgeten äro uppförda med alldeles samma summa som å utgiftssidan.

Utgiften för pensioner har ökats från 10,046 mark 67 penni till 14,646 mark 67 penni¹⁾ eller med 4,600 mark till följd af de under året af Stadsfullmäktige beviljade, redan ofvanför å pg. 64 närmare relaterade årliga lifstidsunderstöd. Pensioner.

I utgiftsförslaget för år 1894 finnes slutligen följande till större belopp än i 1893 års utgiftsförslag upptagna poster eller alldeles nya sådana: Diverse ökade anslagsposter.

4,100 mark²⁾ för revision af stadens räkenskaper i stället för 2,100, emedan revisorerne åhvälfits skyldigheten att jemväl verkställa inventering af stadens löseegendom;

12,000 mark³⁾ för eldnings- och lysningsämnen i stället för 10,000;

600 mark⁴⁾ anslag för 2:ne fiskeritillsyningsmän;

4,000 mark⁵⁾ telefonafgifter med afseende å under året tillkomna telefonapparater, i stället för 3,500.

Deremot hafva anslagen för byggnadsinspektör och oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande minskats med respektive 600 (3,000—2,400) och 34,000 (70,000—3,600) mark⁶⁾. Diverse minskade anslagsposter.

Hvad sedan beträffar skilnaden i *inkomster* uti 1893 och 1894 års budgetförslag, är härvid att observera förnämligast följande:

att den under titeln *Räntor* ännu 1893 med 50,000 mark upptagna inkomstposten: „räntor å bankräkningar“, då staden icke vidare har några depositioner, helt och hållet bortfallit; Inkomster i räntor.

att den förut särskildt upptagna posten: „räntor och arrendetomt-lösen i Brunnsparksområdet“ sammanförts med posten: „räntor å tomt-lösen“ samt att dessa begge poster sammanlagdt nedgått med 5,000 mark;

att deremot sådana, från donerade fonder utgående räntor, hvilka tillfalla staden, kunnat ökas med 1,800 mark;

att under titeln *Tomtlösen* upptagits, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 9 Mars, endast den på år 1894 sig belöpande amorteringen⁷⁾ Inkomster i tomtlösen.

1) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 25. — 2) D:o pg. 26. — 3) D:o pg. 26. — 4) D:o pg. 26. — 5) D:o pg. 26. — 6) D:o pg. 26. — 7) Drks skrf. N:o 244 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 19).

å köpeskillingen för redan försålda tomter, enär för sagda år någon tomtförsäljning, hvarvid omedelbar inbetalning af hela köpeskillingen kunde påräknas, icke var att emotse och att denna inkomstpost också därför kalkylerats icke mindre än 48,000 mark (121,000—73,000) lägre¹⁾ än år 1893;

Räntor från donerade hemman.

att, då under en ny rubrik *Stadens jordlägenheter* under hufvudtiteln *III Stadens fasta egendom* upptagits alla staden tillkommande arrendeafgifter från stadens egande hemman, under rubriken *Räntor från donerade hemman* bibehållits endast räntor från sådana staden tilldelade hemman, från hvilka några arrenden ej kunna ifrågakomma, hvarför äfven denna post nedgått från 14,000 mark i budgeten för år 1893 till 2,000 mark²⁾ i budgeten för 1894;

Hyror och arrenden för byggnader, jordlägenheter, fiskevat- ten m. m. inom stadens afhysta område.

att uti de skilda posterna för hyror och arrenden för byggnader, jordlägenheter, försäljningsplatser, bodar och diskar, fiskevatten m. m. inom stadens afhysta område smärre, af förhållandena betingade jemkningar vidtagits samt att isynnerhet inkomsten af hyror för bodar och diskar å Narinken betydligt nedsats, hvarigenom, oaktadt en ny post å 1,000 mark³⁾ utgörande amortering af köpeskillingen för byggnader å holmen Knekten tillkommit, totala intraden från ifrågavarande hyror och arrenden nedgått med 10,100 mark;

Arrenden från stadens jordlägenheter.

att inkomsten i arrendeafgifter under nyssnämnda, nyinförda rubrik *Stadens jordlägenheter* upptagits till 42,228 mark 10 penni⁴⁾, mot endast, under posten räntor och arrenden från donerade hemman, uti budgetförslaget för år 1893 upptagna 12,000 mark samt att af den således till 30,228 mark 10 penni belöpande större arrendeinkomsten den betydligaste delen eller 27,200 mark faller å Gumtäckt under året inköpta egendom;

Förökningen uti inkomstgifvande rättigheter.

att förökningen af 53,000 mark uti inkomstgifvande rättigheter fördelar sig på följande poster⁵⁾:

tolag för till Helsingfors destinerade varor 10,000 mark (110,000—100,000);

trafikafgifter 40,000 mark (300,000—260,000);

mätningafgifter 500 mark (2,000—1500);

hamnafgifter 5,000 mark (140,000—135,000); samt

auktionsprovision 2,000 mark (3,000—1,000); eller inalles 57,500

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 27. — ²⁾ D:o pg. 27. — ³⁾ D:o pg. 27. — ⁴⁾ D:o pg. 28. — ⁵⁾ D:o pg. 28.

mark, hvarifrån likväl bör afdragas följande till minskadt belopp beräknade poster, nämligen:

broafgifter 2,000 mark (9,000—7,000);

vägningsafgifter 500 mark (3,000—2,500);

kokhusafgifter 100 mark (200—100);

afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast 100 mark (1,600—1,500); samt

fattigafgifter af i Ryssland vistande personer, hvilken afgift på grund af Kejs. kungörelsen af den 25 Juli 1893 bortfaller¹⁾ 1,800 mark, eller in summa 4,500 mark;

att den till 47,528 mark uppskattade mindre inkomsten å *diverse* Minskad inkomst å *diverse*. fördelar sig såsom en minskning å följande poster²⁾:

fattighjorns arbeten	400 mark	(1,200— 800)
afgifter från klosetterna	3,000	” (9,000—6,000)
inqvarteringen	53,828	”
	<hr/>	
	Summa 57,228 mark	samt såsom

en ökning å posterna:

för sjukvård i kommunala sjukhuset	1,500 mark	(3,000—1,500)
inkomst från arbetsinrättningen	6,000	” (10,000—4,000)
ersättning för underhåll af fattiga	400	” (3,400—3,000)
elevens i folkskolan afgifter	200	” (4,200—4,000)
elevens i folkskolan handarbeten	100	” (500— 400)
boklån	500	” (3,500—3,000)
hundskatt	1,000	” (5,500—4,500)
	<hr/>	
	Summa 9,700 mark.	

Under förhoppning att Stadsfullmäktiges hos Hans Kejs. Majestät gjorda underdåniga ansökan (pg. 44) om förhöjdt bidrag till folkskolorna skulle bifallas, upptogs uti 1893 års budgetsförslag hela det ansökta bidragets belopp, 95,000 mark, men kunde uti budgetsförslaget för år 1894 klarligen icke upptagas något högre bidrag, än hvar till det uti resolutionen på nämnda underdåniga ansökan tillsvidare bestämts, eller blott 71,000 mark³⁾. Fullmäktige beslöto⁴⁾ emellertid på budgetsutskottets förslag⁵⁾ att genom protokollsutdrag uppmana beredningsutskottet att under det kommande året inkomma med förslag till förnyad hemställan om höjande af statsbidraget till stadens folkskolor. Statsbidrag till folkskolorna.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 20. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 29. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 30. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 21.

Tillsättande af ett utskott för revision af trafik- och hamntaxorna m. m.

I sammanhang med behandlingen af ifrågavarande utgifts- och inkomstförslag beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige slutligen, med viss modifikation af budgetsutskottets i sådant syfte gjorda framställning²⁾, tillsatta ett särskildt utskott af sakkunniga personer för revision af trafik- och hamntaxorna samt uppgörande af förslag till sådana ändringar i desamma, som utan rörelsens betungande vore egnad att bereda staden en ökad inkomst af varutrafiken och sjöfarten; börande samma utskott jemväl taga i öfvervägande, i hvilka öfriga delar stadens inkomstgivande rättigheter äfvensom uthyrningen af försäljningsplatser kunde bringas att medföra förmånliga resultat.

c) *Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.*

Förslag till ändring i förordningen angående hundskatt.

På förslag af Drätselkammaren³⁾ beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige ingå till Kejs. Senaten med underdånig anhållan, att nådig proposition, upptagande vissa förändringar i Kejs. förordningen af den 20 Maj 1878, angående utgörande af skatt för hundar, måtte nästsammanträdande ständer föreläggas.

I gällande förordning hade nämligen, enligt uppgift från stadens Drätselkontor, en mängd olägenheter vid skattens indrivande gjort sig känbara, förnämligast följande:

att en större del af den hundskatt debiterade allmänheten icke känner förordningens stadganden derutinnan, att anmälan om hunds aflifvande eller ombyte af egare bör göras hos Magistraten;

att den häri försumlige fortfarande måste debiteras för ifrågavarande skatt, änskönt hunden för åratal tillbaka kunnat vara aflifvad eller afyttrad;

att personer, som engång löst sig ett skattemärke, år efter år kunna hålla sin hund obeskattad, blott de sakna sådan tillgång, som af executor kunde till skattens gäldande imättagas; samt

att indrifningen af resterande hundskatt kräfver mycken tid och arbete af executorerne, då debetsedlarne i regeln hafva ingen eller en gammal, oriktig adress.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 22 & 23. —

³⁾ Drks skrf. N:o 333 af den 22 dec. 1892. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 9.

Enligt Drätselkontorets förmenande skulle alla dessa olägenheter, hvarigenom en mängd resterande afgälder uppstå, de der aldrig liquideras, bortfalla, om uppbörden, såsom fallet är i Sverige, ordnades sålunda att skattmärkena skulle gälla endast för kalenderår och utfås mot erläggande af i lag föreskrifven årlig skatteafgäld, hvarför i sådant syfte gående förändringar borde i författningen göras.

Med anledning af att år 1891 församlade Ständer, i sammanhang med den nådiga propositionen med förslag till förordning om allmänna upplagsmagasin med rätt att utgifva warrants och åtnjuta befrielse från erläggande af de i stad föreskrifna auktionsafgifterna samt föranstalta försäljning af insatt vara genom offentlig auktion inom inrättningens lokal, hos Hans Kejs. Majestät i underdånighet anhållit, det Hans Majestät, efter inhemtad utredning från landets städer, ville taga i öfvervägande, huruvida icke auktionsväsendet i desamma, med upphäfvande af det nu rådande auktionstvånget, kunde anordnas på ett mera tidsenligt sätt samt att Ständerna sedermera måtte föreläggas nådig proposition i ämnet, hade Civil expeditionen i Kejs. Senaten anmodat landets Guvernörer att affordra Stadsfullmäktige och Magistrater uti samtliga städer upplysningar och yttranden i ämnet, särskildt beträffande ej mindre den kontroll en åt den enskilda spekulationen öfverlemnad försäljning genom auktion borde vara underkastad, än den utsträckning, i hvilken auktionstvångets upphäfvande kunde genomföras; och hade Guvernören i Nylands län till fullgörande af denna Civil expeditionens föreskrift infortrat såväl Magistratens som Stadsfullmäktiges i Helsingfors ifrågasatta yttranden.

Frågan om upphäfvande af auktionstvånget i städerna.

I enlighet med Drätselkammarens utlåtande¹⁾, som Fullmäktige inhemtat, beslöto²⁾ Fullmäktige i afgifvande betänkande förorda auktionstvångets upphäfvande och anfördes härför hufvudsakligen följande motiv:

Genom auktionsverken i städerna, såsom detta bland annat framgår af instruktionen för härvarande auktionskammare af den 1 Mars 1759, hade egenteligen afsetts att bereda städernas innevånare en viss bekvämlighet vid hus och gårdars samt lösörens försäljande äfvensom alla exeqverade varors förvandlande till kontanta medel, men hade inom kort i ordningens intresse och i öfverensstämmelse med tidens anda jem-

¹⁾ Drks skrif. N:o 337 af den 15 dec. 1893. (Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 5). —

²⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 10.

väl föranledt till tvång å dem, som möjligen med försakande af den större bekvämligheten sjelfve velat försälja sin egendom å auktion, såsom städse å landet varit tillåtet. Under äldre förhållanden hade den genom publika auktionsverk garanterade ordningen och säkerheten måhända medfört fördelar, som öfvervägde olägenheterna, men för det moderna samhället med dess mångfaldiga medel att underlätta förbindelsen emellan individer och folk, erbjuda auktionsverken ej längre den största tänkbara bekvämlighet, utan börjar tvärtom det ännu fortfarande tvånget, att för hvarje försäljande af varor å auktion nödgas anlita den officiella auktionskammaren, kännas alltmera tryckande. Så är det exempelvis, med hänsyn till de med auktioneringen förenade dryga afgifterna, alldeles omöjligt att anlita detta realisationssätt för försäljning af värdepapper och varor i större partier, hvarför äfven vissa partiella och lokala reformers införande redan blifvit oundvikliga, såsom t. ex. anställande af börsmäklare i Helsingfors.

Några betänkligheter mot auktionstvångets upphäfvande ansågs ej heller från ordnings- och säkerhetssynpunkt kunna anföras, då den seklerlånga auktionsfriheten å landet visat, att några vådor ej varit förenade med den enhvar gifna rättigheten att å auktion fritt försälja sin egendom. Lika litet skulle städernas ekonomiska fördel genom det dem tillförsäkrade auktionsmonopolets afskaffande sätta något hinder i vägen för den tilltänkta reformen, åtminstone att döma efter det i Helsingfors vid normala affärskonjunkturer rådande förhållandet, i det att det kommunala auktionsverkets upprätthållande icke medförde någon vinst för staden utan fastmer en ren förlust. Hvad sedan angick frågan, huruvida en särskild kontroll öfver den privata auktioneringen vore erforderlig, kunde Drätselkammaren ej finna något skäl, hvarför densamma öfverhufvudtaget vore mera nödvändig i städerna än på landet, men då det emellertid efter auktionsrättens frigifvande kunde inträffa, att allmänheten i vissa fall skulle finna behof af att för förrätande af auktioner hafva att tillgå personer, hvilka kunde erbjuda större garantier för ett samvetsgrant och sakkunnigt förfarande, än hos enhvar kan förutsättas, måste det anses påkalladt, att i sammanhang med auktionstvångets upphäfvande nödig lagstiftningsåtgärd vidtages för ordnande af mäklareyrkets utöfvande, hvilket yrke under den nuvarande lagstiftningen ej kunnat uppstå och förkofras hos oss, men i andra länder utgör ett så viktigt vehikel för affärsverksamheten.

Från Magistraten hade till Stadsfullmäktige för afgifvande af yttrande till Guvernören i länet inkommit ej mindre en af föreningen „Arbetets vänner“ till bemälda Guvernör inlemnad skriftlig framställning angående åstadkommande af stadganden, innefattande närmare bestämmingar om den ambulatoriska handeln i staden med tidningar, blommor, frukt, cigarrer m. m. än ock en af bestyrelsen för stadens folkskolors lärare- och lärarinneförening till Folkskoledirektionen afåten anhållan att förbud hos Guvernören blefve utverkadt mot användande af minderårig till ambulatorisk handel med enahanda varor mellan kl. 8 på aftonen och kl. 6 på morgonen. I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige att delgifva det infordrade yttrandet i öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag²⁾, hvilket inhemtats och hvori Kammaren, som såsom sin åsigt uttalat att uti en stad med Helsingfors storlek, folkmängd och utveckling någon egentlig inskränkning uti den ambulatoriska handelns bedrivande, utöfver hvad gällande polisordning allaredan innehåller, icke torde, såsom fyllande ett verkligt behof, kunna ifrågakomma, men att till förebyggande af de olägenheter och vådor, hvilka uppstå för minderåriga genom deras användande vid nämnda näring under för dem olämplig tid af dygnet, Drätselkammaren närmast anslöt sig till det af bestyrelsen för Helsingfors folkskollärare- och lärarinneförening uttalade önskningsmål, att förbud blefve utfärdadt mot användande af minderårig, af mankön under 14 och af qvinkön under 15 år, till försäljning af varor, af hvad slag det vara må, medels kringbärning i staden under den tid af dygnet, som infaller mellan kl. 8 på aftonen och kl. 6 på morgonen.

Uti skrifvelse af den 16 September 1892 hade provincialläkaren i Helsingfors distrikt hos Guvernören i länet framhållit, att han tidigare anmält om svåra sanitära olägenheter, orsakade af olämpliga anordningar beträffande vattenförsörjningen i Helsingfors, samt att sedermera till hans kännedom kommit, att än vådligare restriktioner vore beslutna att tillämpas i öfverensstämmelse med det s. k. reglementet och taxan för Helsingfors stads vattenledning. I sådant afseende påpekas främst §§ 23 och 24, deri Vattenledningskontoret berättigas att, utan hänsyn till innevånarene, afstänga vattenledningen till gård, hvars egare försummat uppfylla sina förbindelser, hvilken bestämning, då alla fria vattenposter afskaffats och brunnarne raserats, ledde till absurditeter.

Anmärkingar
mot vattenledningsreglementet.

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 45 af den 23 febr.

Hvarför och då vattenledningsreglementet, enligt provincialläkarens förmenande, icke vore stadsfäst i laga ordning, provincialläkaren anhåller, att Guvernören ville vidtaga sådan åtgärd, som af omständigheterna kunde påkallas.

Enligt Guvernörens resolution af den 17 i nämnda månad hade ifrågavarande skrifvelse genom Magistraten befordrats till Stadsfullmäktiges hörande samt Fullmäktige infordrat Drätselkammarens utlåtande.

Uti afgifvande sådant anför¹⁾ Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva inhemtat Vattenledningskontorets yttrande, till försvar emot ofvan relaterade angrepp på det för stadens vattenledning af Stadsfullmäktige den 11 Mars 1890 antagna reglementet med taxa, hvilket icke hänför sig till dem, hvilka skola öfverhettligen fastställas, utan endast har till ändamål att närmare angifva de grunder, enligt hvilka vattenledningen, i stöd af stipulationerna uti konsessionsurkunden därför, skall administreras och på basen hvaraf öfverenskommelse eller kontrakt mellan staden och konsumenterna skall uppsättas;

att enär staden åtnjuter obestridd rätt att uppbära ersättning för det vatten, som åt konsumenterna utdelas, det äfven varit nödvändigt vidtaga åtgärder för infående af de uppdebiterade afgifterna samt att härför, på sätt äfven i utlandets städer allmänt tillämpas, i enlighet med Stadsfullmäktiges derom fattade beslut, sedan den 4 April 1884 förfarits sålunda, att vattenledningen blifvit afstängd hos afnämare, hvilka efter upprepade anmaningar undandragit sig vattenkonsumtionsavgiftens gäldande;

att fria vattenposter medföra flere olägenheter och utgöra en frestelse för gårdsegaren att till dem hänvisa sina hyresgäster, hvarvid desse, för att undvika den besvärliga transporten, komma att iakttaga en skadlig sparsamhet vid vattenförbrukning, men att alla fria vattenposter i staden och dess omgifningar likväl icke blifvit afskaffade, i det att, utom tvenne sådana afsedda för afhemtning af vatten med fordon, finnes 17 stycken dylika poster, hvaraf trenne äro frostfria eller så inrättade, att de äfven under den kalla årstiden kunna hållas i gång;

att ingen gård i den bebyggda delen af staden saknar möjlighet att anskaffa sig anslutning till vattenledningen samt att för de områ-

---

¹⁾ Drks skrif. N:o 64 af den 16 mars.

den utom staden, hvarest sådant tillfälle saknas, medgifvits inrättande af poster för vattenafhemtning å närmaste del af rörnätet;

att införandet af vattenmätaressystemet här, likasom i de flesta med vattenledning försedda städer, varit en tvingande nödvändighet för att kunna stäfja ett oförnuftigt ödslande med vatten och på samma gång möjliggöra servering af billigt vatten för alla verkliga behof i tillräckliga kvantiteter; samt

att då kostnaden för vattenledningens anläggning och underhåll skall bestridas af kommunen och härför äfven upptagits lån, hvilkas gäldande åligger stadens skattedragande innevånare, med skäl icke torde kunna klandras, att nämnde kostnad i främsta rummet bestrides genom afgifter af dem, hvilka begagna inrättningen.

Och föreslog Drätselkammaren på grund af dessa skäl, att Stadsfullmäktige uti afgifvande förklaring ville yrka på, att provincialläkarens framställning och klagomål beträffande Helsingfors stads försörjande med vatten måtte, såsom saknande allt fog, lemnas utan afseende. Detta Drätselkammarens förslag vann Fullmäktiges godkännande och beslöto¹⁾ Fullmäktige derfor till Guvernören insända Kammarens utlåtande jemte anmälan att de i allo derom sig förenat.

I skrifvelse af den 14 Juni 1892²⁾ hade Stadsfullmäktige, jemte det stadens drätselverk meddelades full ansvarsfrihet för förvaltningen af stadens medel under år 1891, delgifvit Drätselkammaren, att Fullmäktige vid föredragningen af revisionsberättelsen uppmärksammat några oegentligheter, berörande stadens räkenskapsväsende, och derfor velat hafva Kammaren anmodad att sjelf eller genom en af Kammaren utsedd komité till granskning företaga det nuvarande räkenskapssystemet och uppgöra förslag till de förändringar deri, som kunna vara af nöden eller lända till gagn, hvarförutom Stadsfullmäktige öfverlemnade till Drätselkammarens pröfning, huruvida icke ändamålsenligt vore att Drätselkontoret ålades för hvarje månad afgifva summarisk rapport öfver stadskassans inkomster och utgifter, hvilken rapport, verifiserad af någon bland Drätselkammarens ledamöter, skulle Stadsfullmäktige delgifvas.

Sedan Drätselkammaren härå till Fullmäktige inkommit³⁾ med yttrande och förslag i ärendet, i hvilket sammanhang Drätselkammaren

Reorganisation
af stadens
räkenskaps-
väsende.

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 17. — ²⁾ Se 1892 års berättelse pg. 92. — ³⁾ Drks skrf. N:o 310 af den 10 nov. 1892. (Stfs tryckta handl. N:o 40 för år 1892).

till Stadsfullmäktiges behandling öfverlemnade jemväl ett af Kammaren uppgjortt förslag till ny instruktion för Helsingfors stads rvisorer och inventeringsmän, hade Fullmäktige vid sammanträde den 29 December 1892 åt ett särskildt utskott uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet.

Stadsfullmäktiges anmärkningar voro följande:

a) att budgeten för år 1891, sådan den vore i revisionsberättelsen återgifven, i åtskilliga delar afveke från uppställningen af den utaf Stadsfullmäktige fastställda budgeten, i det att flere poster såväl af inkomst- som af utgiftsförslaget blifvit förda under andra titlar än i den fastställda budgeten, hvilket förhållande utvisade bristande öfverensstämmelse mellan budgetens och räkenskapernas uppställning;

b) att det, med det för närvarande i budgeten och räkenskaperna följda systemet, vore förenadt med icke ringa svårighet att uppdraga en bestämd åtskilnad mellan ordinarie och tillfälliga utgifter, medan dock önskligt vore att de sistnämnda, hänförande sig förnämligast till stadens allmänna arbeten, bildade en skild afdelning i budgeten och bokslutet; samt

c) att någon oegentlighet torde vidlåda sättet för uppgörande af stadskassans ställning vid årsslutet och den derpå beroende beräkningen af utgående behållningen till följande år.

Med afseende å oegentligheten under punkt a) yttrar Drätselkammaren, att den förnämligast haft sin orsak deri att såväl under år 1891 som tidigare, eller under hela den tid de s. k. regleringsarbetena pågått, Byggnads- och Vattenledningskontoren icke särskildt sådana arbeten vid anläggning af gator, kanaler och vattenledningar m. m., som haft direkt sammanhang med hvarandra och varit fördelade till utförande på längre tid än ett år, hvarför Drätselkammaren också nu erinrat Byggnads- och Vattenledningskontoren derom, att icke utan tvingande omständighet, exempelvis vid gemensamma material- och redskapsinköp, då användningen af materialierna och redskapen blefve känd först vid arbetets afslutande, sammanföra så beskaffade poster. Likaledes hade Drätselkontoret erhållit order att för framtiden upplägga böckerna i full öfverensstämmelse med budgeten.

Beträffande anmärkning b) anser Drätselkammaren fördelarne af ett särskiljande i budgeten af ordinarie och tillfälliga utgifter icke vara synnerligen stora, men att ett tudelande af budgeten i tvenne skarpt afsöndrade delar tvärtom medförde olägenheter, särskildt mindre öfver-

skådlighet, de der ingalunda uppvägdes af fördelarna, hvarför Kam-
maren sökt en utväg att tillgodose hvardera behovet och trott sig finna
en sådan i den anordning, som i förslaget till årets budget blifvit ge-
nomförd, eller att förse hvarje post i budgeten, som måste anses vara
af tillfällig art, med en * samt sedan i ett sammandrag upptaga resp
hufvudtitlars summa ordinarie och extra ordinarie utgifter och in-
komster.

Hvad slutligen vidkommer anmärkning e), föreslår Drätselkammar-
ren på anförda skäl, att kapitalkontot, för utvisande af stadskassans
ställning vid årsslutet, borde uppläggas sålunda, att i detta konto, hvar-
est härtills bokförts endast stadens stående lån, framdeles skulle å andra
sidan observeras stadskassans tillgång i skuldsedlar å utestående tomt-
lösen och ogulden löseskilling för försålda byggnader å stadens lägen-
heter o. d. eller all sådan realiserbar tillgång, som icke vore på en gång
disponibel, utan hvarå endast årliga afbetalningar erlades. Vidare borde
i kapitalkontot ingå chausséeobligationerna och borde detta konto af-
slutas med balans så i debet som i kredit. — Dessutom borde resters
konto erhålla ett mindre inflytande på bokslutet, än nu är fallet, samt
behållningskalkylen gifvas följande utsende:

Per 1 Oktober 18 . .

Behållning per dato i kassan, beräkningar och ma- terialier	0,000: —
Inkomster, påräknade under månaderna Oktober— December	0,000: —
Besparing å anslagen för allmänna arbeten, enligt uppgifter från Byggnads- och Vattenlednings- kontoren	0,000: —
<u>Summa</u>	<u>00,000: —</u>

Afgår:

Utgifter, som ännu under året skola bestridas, samt anslag, som för särskilda ändamål reserveras	— — 0,000: —
<u>Rest: Behållning</u>	<u>00,000: —</u>

Afgår:

Stående förråd af materialier	— — 00,000: —
<u>Disponibel behållning</u>	<u>00,000: —</u>

Afgifvande till Fullmäktige af summarisk rapport öfver stadskas-
sans inkomster och utgifter för hvarje månad undanbad sig Drätselkam-

maren, emedan den arbetspersonal, öfver hvilken Drätselkontoret för närvarande förfogade, omöjligen kunde med dessa rapporters uppgörande medhinna.

Det för granskning af Drätselkammarens förslag tillsatta utskottet¹⁾ hade en från Kammarens afvikande åsigt egentligen blott beträffande frågan om bokslutet och beräkningen af behållningen vid årets slut; i det utskottet föreslog, att redogörelsen för stadskassans ställning vid årsslutet skulle få samma utseende som hittills i öfrigt, utom att bland aktiva posterna „tomtlösen“ och „d:o för Brunnsparksområdet“ komme att utgå och i stället införas posten „resterade, förfallna fordringar för tomtlösen“ samt posten „kapitalkonto, netto gäld“ försvinna, äfvensom bland passiva rubrikerna „lån af statsverket“ och „obligationslån“ att utgå och endast kvarstå „förfallna, icke lyftade obligationer och kuponger“; samt behållningskalkylen uppställas på följande sätt:

Per 1 Oktober 18 . .

Behållning per dato i kassa, bankräkningar, materialier, förskott, beroende på redovisning m. m.	0,000: —	
Inkomster, påräknade under månaderna Oktober—		
December	0,000: —	
Besparing å anslagen för allmänna arbeten, enligt uppgifter från Byggnads- och Vattenledningskontoren	0,000: —	0,000: —
	Summa	—: — 0,000: —

Afgår:

Utgifter, som ännu under året skola bestridas . .	0,000: —	
Anslag, som för särskilda ändamål reserveras . .	0,000: —	
Betäckning för tillfälliga lån, derest sådana upptagits	0,000: —	0,000: —
	Rest: Behållning	—: — 0,000: —

hvarifrån afdragas följande poster, hvilka icke torde blifva disponibla under år 18 . .

Stående förråd af materialier	0,000: —	
Rester, som beräknas icke inflyta	0,000: —	
— — — — —	0,000: —	0,000: —
	Disponibel behållning	—: — 0,000: —,

hvarjemte införande af en del specialböcker förordas.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 9.

På grund af utskottets förslag och med mindre modifikation af dess fjerde kläm beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige:

att godkänna den utaf Drätselkammaren vidtagna åtgärden derom, att stadens böcker uppläggas och föras i full öfverensstämmelse med budgetens affattning, samt likaledes att den redan i 1893 års budgetförslag följda anordningen för särskiljandet af ordinarie och extra ordinarie utgifts- och inkomstposter framgent tillämpas;

att godkänna utskottets förslag angående uppläggandet af specialböcker öfver tomtlösen och stadens lån samt beträffande öfversigten öfver stadskassans ställning vid årsslutet;

att med afseende å behållningskalkylen godkänna de synpunkter, utskottet ofvan uttalat;

att ur stadens böcker kvartalsvis skola uttagas råbalanser, så uppställda, att ur dem med lätthet kan överblickas budgetsposterna samt hvad å desamma vid kvartalets utgång disponerats eller influtit äfvensom i öfrigt så fullständiga, som för tiden inkomna rapporter och redovisningar medgifva, af hvilka råbalanser exemplar skola tillställas Magistraten, Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

I sammanhang med nu berörda ämne hade inom Drätselkammaren väckts fråga derom, huruvida ej revisionen af stadens räkenskaper kunde organiseras på ett mera tillfredsställande sätt än det närvarande och hade i sådant syfte af Kammaren uppgjorts ett förslag till *instruktion för Helsingfors stads revisorer och inventeringsmän*, hvilket förslag med den mindre ändring häri, som af utskottet införts, var af följande innehåll:

Ny instruktion
för revisorerne
af stadens räkenskaper.

§ 1.

Helsingfors stads revisorer, hvilka utses af Rådhusstämman på sätt i § 16 af K. F. angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 December 1873, föreskrifves, ega att, då Stadsfullmäktige så bestämma, företaga jemväl den inventering af stadens lösegendom, som jemlikt § 72 i sagda förordning bör ega rum.

§ 2.

Revisorerne sammanträda inom första hälften af Januari, året näst efter det de blifvit valde, å dag, som af Drätselkammaren utsättes, för

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 23.

att utse ordförande samt öfverenskomma om fördelningen af arbetet i enlighet med den gruppering, som i § 5 angifves.

Har inventeringen af löseendomen jemväl blifvit revisorerne ombetrodd, varde äfven detta uppdrag bland revisorerne fördeladt samt den tid utsatt, när inventeringen skall vidtaga, börande sagda inventering, åtminstone såvidt densamma omfattar arbetsmaterial och redskap, verkställas inom Januari månad.

§ 3.

Så snart inventeringen af löseendomen slutförts, aflemnas inventeringslängderna till Drätselkammaren, för vidtagande af den på densamma ankommande åtgärd.

§ 4.

För revision af stadens räkenskaper sammanträda revisorerne på sätt i § 67 af K. F. angående Kommunalförvaltning i stad föreskrifves.

§ 5.

För verkställande af revisionen ega revisorerne fördela sig i fem grupper, med minst två medlemmar i hvarje, och afgifva dessa grupper, enhvar för sig, berättelse öfver den af dem verkställda partiela revision.

Dessa grupper äro:

grupp 1, för revision af Tolagskontorets, Hamnkontorets och Brandverkets förvaltning och räkenskaper;

grupp 2, för revision af Fattigvårdsstyrelsens och Helsovårdsnämndens förvaltning och räkenskaper;

grupp 3, för revision af förvaltningen af och räkenskaperna för undervisningsväsendet och stiftelser, ställda under Stadsfullmäktiges vård;

grupp 4, för revision af Byggnads- och Vattenledningskontorens förvaltning och räkenskaper;

grupp 5, för revision af Drätselkontorets räkenskaper samt doneerade fonder.

Sedan den partiela revisionen är slutförd, sammanträda samtliga revisorer för granskning af bokslutet, bokföringen af stadens obligationslån, Drätselkammarens protokoll samt sådana förvaltningsgrenar, som möjligen ännu icke undergått revision, hvarjemte en allmän granskning af förvaltningen i dess helhet företages, öfver hvilken granskning en af samtliga revisorer underskrifven berättelse afgifves, till hvilken

de af de skilda grupperna afgifna bifogas. Synes anledning förekomma, kunna revisorerne dervid jemväl till ytterligare undersökning upptaga de af de särskilda grupperna gjorda uttalandena samt i fall af fog på grund deraf i sin berättelse framställa anmärkningar eller förslag.

§ 6.

Revisorerne ega uppbära arvode enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, hvilket af Drätselkammaren utanordnas, efter det revisionen slutförts samt berättelse deröfver afgifvits till Magistraten.

Äfven denna instruktion blef af Stadsfullmäktige godkänd och beslöto Fullmäktige tillika hos Magistraten anhålla om rådhusstämmas sammankallande för bestämmande af revisorerernas antal till tio och för fastställande af sagda instruktion; samt

att, sedan detta egt rum, för derpå följande år uppdraga inventeringen af stadens löseegendom åt de för året utsedde revisorerne.

Godkännande af antalet revisorer för stadens räkenskaper och instruktion för dem.

Uti skrifvelse för den 25 April till Stadsfullmäktige anmäler Magistraten, att vid samma dag inför Magistraten försiggången rådhusstämma stadens tillstädeskomne röstberättigade medlemmar beslutit att, med ändring af hvad vid rådhusstämma under den 2 November 1891 faststälts, antalet af revisorerne för granskning af stadens räkenskaper skall utgöra tio, hvilket antal revisorer komme att fungera jemväl för återstoden af den femårs period, som omfattats af nästsgda rådhusstämmobeslut, äfvensom tillika utan förändring antagit och godkändt det här ofvanför intagna förslaget till instruktion för Helsingfors stads revisorer och inventeringsmän, hvilket till kännedom antecknades¹⁾.

Genom Guvernören i länet och Magistraten hade till Stadsfullmäktige inkommit en afskrift af Civil expeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse, hvarigenom Fullmäktige affördrats underdånigt utlåtande i frågan, huruvida den nuvarande grunden för tolagens utgörande borde fortfarande efter 1895 bibehållas eller icke; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat³⁾ Drätselkammarens yttrande i ärendet och på dess förslag, att föreslå, det den nuvarande grunden för ifrågavarande afgifters utgörande efter 1895 blefve oförändrad, så att den i Helsingfors fortfarande finge uppbäras med två procent af tullsatsen.

Grunderna för tolagsavgiftens beräkande.

¹⁾ Stfs prot. den 9 maj § 7. — ²⁾ Stfs prot. den 9 maj § 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 102 af den 4 maj.

Någon lämpligare beräkningsgrund för tolagsafgiftens erläggande än en viss procent af tullsatsen ansåg Drätselkammaren ej kunna påfinnas och så önskligt det än, enligt Kammarens förmenande, vore för hufvudstaden att genom låg beskattning af den allmänna rörelsen underlätta konkurrensen med andra i ett eller annat afseende gynnsammare ställda sjöstäder, kunde, med afseende af de stora kostnader, de härstädes i trafikens intresse förestående och redan påbörjade hamnanläggningarna kräfva, stadens intrader från tolagen icke nedsättas under nu gällande procenttal.

Byggnadsordning för fabriks-
tomterna i sta-
den.

Det utskott, som af Stadsfullmäktige senast tillsats¹⁾ för uppgörande af förslag till byggnadsstadga för fabriksområdena i staden, jemte fullgörande af detta sitt uppdrag, då inom utskottet lämpligheten att till fabriksområden upplåta det till större delen ännu osålde och obebyggda området i trakten af Hafshamnen starkt blifvit ifrågasatt, föreslagit²⁾:

att Fullmäktige ville åt Drätselkammaren och Byggnadskontoret uppdraga att till ny pröfning upptaga frågan derom, huruvida ifrågasatt fabriksområde borde fortfarande till den del, detsamma ännu är odisponerat, helt och hållet eller delvis såsom fabriksområde bibehållas, samt till Fullmäktige inkomma med yttrande såväl derom, som om icke annorstädes, särskildt å Berghäll, Gumtäckt, Sörnäs, Busholmen och Blåbärslandet, för fabriksområden lämpliga områden finnas;

att Drätselkammaren derjemte anmodades att emellertid och intill dess frågan om disposition af berörda område slutligen afgjorts, icke föryttra någon af de ännu osålde fabriksområdena derstädes; samt

att med granskningen af föreliggande förslag till byggnadsordning för fabriksområdena i Helsingfors finge bero, tills omordade fråga slutbehandlats.

Som alla dessa förslag, med det tillägg att Drätselkammaren skulle anmodas om skyndsamt fullgörande af det Kammaren lemnade uppdraget, af Stadsfullmäktige godkändes³⁾, kom sjelfallet utskottets förslag till byggnadsordning icke under ompröfning och intages därför icke heller här.

Motion om ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning.

I stöd af § 34 i nådiga förordningen angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 December 1873, framställes af Herr Helsin-

¹⁾ Se 1891 års berättelse pg. 44. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 16. — ³⁾ Stfs prot. den 16 maj § 11.

gius skriftlig motion om sådan ändring af Stadsfullmäktiges arbetsordning, att föredragningslistan öfver till handläggning förekommande ärenden måtte delgifvas Fullmäktige tre dagar före sammanträdet, men i brådskande fall senast dagen före detsamma, och icke såsom nu varit fallet meddelas genom offentliggörande i hufvudstadens tidningar först samma dag, sammanträdet eger rum, äfvensom att tillfälle bereddes de Fullmäktige, som sådant önska, att i tid på sätt eller annat taga närmare detaljkännedom om de frågor, hvilka skola till behandling föreläggas. Såsom skäl för den åstundade ändringen i arbetsordningen framhålles, att då under motionärens fullmäktigskap tryckta betänkanden och handlingar endast i några få fall förekommit och tidigare utdelats, Fullmäktige lemnats en ganska ringa tid till att göra sig förtrogna med arten af de spörsmål, som dem förelägges till afgörande, hvaraf följde ofta upprepad bordläggning af ärendena eller än värre omogna beslut. På förslag af beredningsutskottet, som ansåg att den afsedda förändringen komme att fördröja ärendenas afgörande, då Drätselkammarens sammanträden egde rum om torsdagarna och Stadsfullmäktiges om tisdagarna — i hvilket förhållande svårligen ändring kunde göras — och ärendena från Kammaren i allmänhet icke komma beredningsutskottet tillhanda förän om måndagarna, men att något skäl att befara, det ärendena blefve afgjorda på ett förhastadt sätt, icke förelåg, då tillfälle till bordläggning alltid förekomme, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige förkasta motionen.

Uti skrifvelse af den 29 Maj till Stadsfullmäktige anhåller Inqvarteringsnämnden om Fullmäktiges fastställande af tariff för den ersättning, som i stället för natura qvarter jemte inqvarteringsförnödenheter skall utgifvas till den här förlagda ryska militären för hyresåret 1893—1894; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag, att den nu gällande tariffen skulle tillsvidare tillämpas och skrifvelse härom till Magistraten aflåtas.

Med anledning af Handels- och Industriexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse af den 30 April 1892 till Guvernören i länet, hvilken skrifvelse genom Magistraten till Stadsfullmäktige inkommit och innehöll förfrågan, huru barn, hvilka på eftermiddagarna vore sysselsatta med yrkesarbete och därför icke kunde begagna sig af den undervisning, som meddelas i de om aftnarna i verksamhet varande handtverks-

Inqvarterings-
tariff.

Undervisning åt
yrkeslärtingar.

¹⁾ Stfs prot. den 30 maj § 11. — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 17.

skolorna, kommit i åtnjutande af nödig folkskoleundervisning, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, som af Folkskoleinspektorn inhemtat, att under nyss tilländagångna läseår några barn, som skulle varit i behof af undervisning å andra tider än de, då stadens folkskolor och de med dem förenade skolorna för försummade barn utöfvat sin verksamhet, icke sökt inträde i skola, att återsända remissen till Magistraten med underrättelse ej mindre om delfäendet deraf än om hvad folkskoleinspektorn i ärendet upplyst.

Ordnande af utminuterings- och utskänkningsaf spritdrycker i staden.

På sätt uti 1892 års berättelse närmare framhålles²⁾, tillsatte Stadsfullmäktige ett utskott för att utarbete och till Fullmäktige inkomma med betänkande derom, huruvida och på hvilka vilkor utminuterings- och utskänkningsaf spritdrycker i Helsingfors fullständigt eller delvis kunde ombetros åt ett eller flere bolag, så organiserade, som i 9 § af Kejs. förordningen af den 9 Juni 1892, angående utom annat försäljning af bränvin, sägs.

Utskottet föreslår, efter att hafva lemnat³⁾ en vidlyftig utläggning af utminuterings- och utskänkningsaf spritdrycker ordnande i åtskilliga af Sveriges städer, främst Göteborg, samt klargjort sin uppfattning af nämnda Kejs. förordning, på framlagda och närmare utvecklade skäl, att Stadsfullmäktige ville, på grund af den Fullmäktige jemte Magistraten genom sagda förordning medgifna rätt att förordna om utminuterings- och utskänkningsaf i staden ordnande, besluta:

att för framtiden ombetro uteslutande rätt att utminutera bränvin och sprit samt alla andra spritvaror, hvilkas försäljningspris understiger 2 mark 50 penni litern, eller hvilka innehålla 60 % alkohol eller deröfver, åt ett enda aktiebolag, organiseradt sålunda, att aktierna lyda på lågt belopp, högst 100 mark, att aktieegare ej får föra talan för mer än 5 aktier, att aktionärerna tillkommande dividend bestämmas till högst 5 %, att en eller flere ledamöter i bolagets styrelse utses af Stadsfullmäktige samt att bolagets verksamhet inskränkes till dess egentliga uppgift, d. v. s. dryckenskapens bekämpande;

att åt samma bolag upplåta all utskänkning af spritdrycker, med undantag af utskänkningsaf å större hoteller och restauranter samt enskilda föreningar och klubbar; samt

¹⁾ Stfs prot. den 13 juni § 1. — ²⁾ Se 1892 års berättelse pg. 56. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 15.

att utminuteringsen och utskänkningen i öfrigt skulle bibehållas ordnad på samma sätt som för närvarande.

På grund af olika uppfattning af rätta innebörden uti ifrågavarande § 9 var utskottets betänkande emellertid bilagdt med tvenne reservationer, af hvilka uti den andra föreslogs, att Fullmäktige ville besluta:

att åt ett bolag, så organiseradt, som af utskottet föreslagits, ombetro uteslutande rätt till utminuteringsen och utskänkning af inhemska spritdrycker, med undantag af den utskänkning, som eger rum å hotel-ler, restaurationer och konditorier; samt

att bibehålla utminuteringsen och utskänkningen af utländska spritdrycker ordnad på samma sätt som för närvarande.

Och var det dessa sist uppställda grunder för utminuteringsens och utskänkningens ordnande, hvilka af Stadsfullmäktige godkändes¹⁾, hvarom Magistraten, under framhållande tillika af att frågan af Fullmäktige behandlats för åstadkommande af nödiga utgångspunkter för det blifvande bolagets bildande, skulle underrättas.

Uti skrifvelse till Helsingfors Stadsfullmäktiges ordförande från Stadsfullmäktiges i Moskwa ordförande inbjöds Fullmäktige att sända en representant till *första ryska vattenledningskonferensen i Moskwa*, hvilken representant bland annat skulle lemna upplysning om vattenledningen i Helsingfors. På ordförandens förslag beslöto³⁾ Stadsfullmäktige att uti svarsbref från ordföranden skulle meddelas, det Fullmäktige ej sågo sig i tillfälle att sända någon representant till berörda konferens, men att en relation om vattenledningen i Helsingfors skulle för konferensens räkning utarbetas.

Första ryska vattenledningskonferensen i Moskwa.

Uti skrifvelse af den 24 April anhåller Medicinalstyrelsen, med förmålan att provinciälläkaren i Helsingfors distrikt, Doktor J. A. Palmberg enligt Kejs. Senatens beslut utsetts att vara kommissarie för Finland vid den snart förestående hygieniska utställningen i S:t Petersburg, att Stadsfullmäktige ville medverka derhän, att i stadens ego befintliga ritningar och planer, hvilka lämpa sig att å berörda exposition utställas, blefve i sådant syfte Doktor Palmberg tillhandahållna. Stadsfullmäktige beslöto³⁾ med bifall till Medicinalstyrelsens anhållan anmoda

Ritningar och planer att utställas vid hygieniska expositionen i S:t Petersburg.

¹⁾ Stfs prot. den 16 maj § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 26. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 24,

Drätselkammaren att vidtaga de åtgärder, som i anledning häraf påkallades.

Förslag till förordning angående Polisinsättningen i Helsingfors stad.

Sedan ärendet rörande förslag till förordning angående Polisinsättningen i Helsingfors stad blifvit handlagt på sätt i föregående års berättelse anförts¹⁾ och Stadsfullmäktige icke allenast anhållit²⁾ om Samfältas Rådstufvurättens utlåtande öfver de i ämnet framställda förslag, särskildt beträffande de nya uppgifter, som enligt desamma komma att stadsfiskalerna ombetros, utan äfven beslutit ärendets återremiss till det för sakens förberedande behandling tillsätta utskott, hvilket egde till Fullmäktige inkomma med den framställning Poliskammarens³⁾ och Rådstufvurättens⁴⁾ yttrande kunde föranleda, företogo Fullmäktige vid sammanträde den 24 Oktober ärendet till slutlig behandling och godkände⁵⁾ dervid de till sin fullständiga lydelse i utskottsbetänkandet N:o 2 intagna⁶⁾ §§ 1, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 16, 17, 19, 22—26, 28—33 och 37 oförändrade samt § 5 med sådan ändring att orden „landets språk“ utbyttes mot „svenska och finska språken“; § 5 i öfrigt oförändrad utom att slutmeningen i 7:de momentet skulle erhålla följande lydelse: „dock att besigtningen af legoroddarenes farkoster och deras utredning tillkommer stadens hamnkontor“ samt att i 16 momentet före ordet „derest“ skulle inskjutas „att“; § 20 med ändring af ordet „hans“ till „dennes“; och § 36 med ändring af orden „stadens komendant“ till „vederbörande militära myndighet“; samt uteslöts § 14 helt och hållet; enligt lydelsen⁷⁾ i utskotts-betänkandet N:o 3 godkändes deremot oförändradt §§ 2, 8, 10, 12, 21, 27, 34 och 35 äfvensom § 18 med den ändring att ordet „på“ å 5:te raden nedifrån utbyttes till „vid“; och skulle slutligen i anledning af den beslutna uteslutningen af § 14 de följande paragraferna erhålla förändrad nummerföljd.

Förslag till stat för Polisinsättningen i Helsingfors.

Dessutom godkändes af Stadsfullmäktige följande af utskottet uppgjorda förslag⁸⁾ till stat för Polisinsättningen i Helsingfors.

1) Se 1892 års berättelse pg. 71. — 2) Stfs prot. den 17 jan. § 16. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 42 för 1892. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 17. — 5) Stfs prot. den 24 okt. § 16. — 6) Stfs tryckta handl. N:o 30 för 1892. — 7) Stfs tryckta handl. N:o 30. — 8) D:o pg. 16 & 17.

	För en.		För alla.	
	<i>Smc.</i>	<i>pi.</i>	<i>Smc.</i>	<i>pi.</i>
1 Polismästare, lön	6,000			
hyresmedel	2,000			
tjenstgöringsarvode	2,000			
	10,000		10,000	
1 Polisinspektör, lön	4,000			
hyresmedel	1,500			
tjenstgöringsarvode	1,500			
	7,000		7,000	
1 Sekreterare, lön	2,000			
hyresmedel	800			
tjenstgöringsarvode	400			
	3,200		3,200	
2 Notarier, lön	1,600			
hyresmedel	800			
tjenstgöringsarvode	400			
	2,800		5,600	
3 Kanslister, arvode	1,200		3,600	
1 Vaktmästare, arvode	1,100		1,100	
<i>Polisafdelningarna:</i>				
1 Kommissarie, föreståndare för detektiva afdelning, lön	4,000			
hyresmedel	1,000			
tjenstgöringsarvode	1,000			
	6,000		6,000	
4 Kommissarier, lön	2,000			
hyresmedel	800			
tjenstgöringsarvode	800			
	3,600		14,400	
3 Öfverkonstaplar, lön	1,000			
hyresmedel	300			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,800		5,400	
4 Öfverkonstaplar, lön	900			
hyresmedel	300			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,700		6,800	
5 Öfverkonstaplar, lön	800			
hyresmedel	300			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,600		8,000	
3 Öfverkonstaplar, lön	750			
hyresmedel	250			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,500		7,500	
3 Konstaplar, lön	750			
hyresmedel	250			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,500		4,500	
12 Konstaplar, lön	650			
hyresmedel	250			
tjenstgöringsarvode	500			
	1,400		16,800	
20 Konstaplar, lön	600			
hyresmedel	250			
tjenstgöringsarvode	450			
	1,300		26,000	
Transport	—	—	125,900	—

	Transport	—	125,900
28 Konstaplar, lön	600		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	400	1,200	33,600
28 Konstaplar, lön	600		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	300	1,100	30,800
30 Konstaplar, lön	500		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	300	1,000	30,000
8 Extra konstaplar, arvode		750	6,000
1 Föreståndare för instruktionspolisen (åtnjuter tillika aflöning såsom kommissarie), arvode		400	400
1 Föreståndare för sedlighetspolisafdelningen (åtnjuter tillika aflöning såsom kommissarie), arvode		400	400
1 Magasinsföreståndare, arvode		120	120
1 Läkare, arvode		1,000	1,000
Till ersättning för oförskyld skada, ådragen i tjensten å kläder och munderingspersedlar, då godtgörelse därför, i brist af tillgångar hos den skyldige, ej kunnat uttagas, äfvensom gratifikationer för synnerlig utmärkelse i tjensten efter Polismästarens pröfning		2,000	2,000
Dessutom till Guvernörens disposition att användas till polisvården befrämjande ändamål, mot redovisning		5,000	5,000
Expenser		3,000	3,000
Till beklädnad:			
för 13 öfverkonstaplar vid distriktpolisen och en vid instruktionspolisen		175	2,450
för 109 konstaplar vid distriktpolisen och instruktionspolisen samt 8 extra konstaplar		160	18,720
för 2 öfverkonstaplar, 10 konstaplar vid detektiva polisen samt 1 öfverkonstapel och 2 konstaplar vid sedlighetspolisen		100	1,500
Underhåll af den beridna polisens hästar förslagsvis		—	3,600
	Summa	—	264,490

Häraf utgår: från statsverket *Tryk. 176,326: 67.*
från staden   "   *88,163: 33.*

Omreglering af
stadsläkare- och
sundhetsinspek-
törs-tjensten.

Med anledning af att innehafvaren af stadsläkaretjensten i slutet af förlidne år till vederbörlig ort inlemnade ansökan om afsked och då den tid af tre år, för hvilken Stadsfullmäktige den 3 december 1889 tillåtit anställandet af en sundhetsinspektör i stadens tjenst, med den 22 Mars komme att utgå, hade Stadsfullmäktige i skrifvelse af den 17 Januari anmodat Helsovårdsnämnden att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till sådan omreglering af ifrågavarande tjenstebefattningar, hvartill skal kunde förefinnas.

Till fullgörande af sagda uppdrag hade Helsovårdsnämnden i skrivelse af den 30 nyssvikne Maj¹⁾ till Stadsfullmäktige insändt af nämnden uppgjorda förslag till instruktioner för förste och andre stadsläkaren i Helsingfors äfvensom hemstält:

att Stadsfullmäktige, med indragande af sundhetsinspektörsbefattningen, ville besluta inrättandet af en förste och andre stadsläkare-tjenst, godkänna omförmälda förslag till instruktion för sagde funktionärer samt utverka vederbörlig fastställelse å förslagen;

att utfästa åt förste stadsläkaren en lön af 6,000 mark och ett arvode af 4,000 mark årligen, hvilket arvode skulle förhöjas efter 5 och 10 års förlopp med 1,000 mark, och åt andre stadsläkaren en lön af 3,000 mark; samt

att sedan ofvanstående omreglering blifvit verkställd, bevilja förste tillsyningsmannen vid helsopolisen i aflöning 3,000 mark med rätt till 500 marks förhöjning efter 5 års förlopp.

För ärendets vidare beredning tillsatte²⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott, som i hufvudsak omfattade Helsovårdsnämndens synpunkter och förslag i ärendet; och godkände³⁾ Fullmäktige icke blott ofvanstående Helsovårdsnämndens förslag utan äfven följande af nämnden uppställda, af utskottet och Fullmäktige delvis ändrade instruktioner:

För förste stadsläkaren:

§ 1.

Förste stadsläkaren, som skall styrka sig ega grundliga insigter i allmän helsovård, åligger att egna en sorgfällig uppmärksamhet åt den allmänna helso- och sjukvården i staden samt alla de omständigheter, som kunna invärka på stadens sanitära förhållanden, såsom bostäder, fabriker, handtverkerier, renhållning, vattentillgång, handel med lifsmedel m. m. äfvensom oafåtligt öfvervaka iakttagandet af alla i nämnda afseende meddelade stadganden.

Instruktion för
förste stads-
läkaren.

§ 2.

Förste stadsläkaren, som är sjelfskrifven ledamot af Helsovårdsnämnden, åligger att bereda och för Nämnden föredraga alla ärenden,

---

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22. — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 18.

som angå stadens allmänna helso- och sjukvård, på Nämndens anmodan afgifva utlåtande i frågor af antydd beskaffenhet, hos densamma anmäla sanitära missförhållanden inom staden och dess område samt föreslå åtgärder deremot, äfvensom öfvervaka verkställandet af Nämndens beslut, der densamma ej annorlunda förordnar.

§ 3.

Vid hotande eller i staden utbruten smittosam sjukdom åligger det förste stadsläkaren att derom ofördröjligen unde rrätta Helsovårdsnämnden samt för densamma föreslå med anledning deraf erforderliga åtgärder äfvensom anordna och öfvervaka verkställandet af desamma.

§ 4.

Förste stadsläkaren eger öfvervaka insamlingen, förvaringen och ordnandet af de till Helsovårdsnämnden inkommande sjukrapporter och dödsattester, upprätta och till vederbörande myndigheter insända föreskrifna sammandrag öfver insjuknade, tillfrisknade och döda samt enligt Nämndens närmare förordnande i och för publikation uppgöra periodiska sammanställningar såväl öfver anmälda sjukdomsfall som inträffade dödsfall och deras orsaker.

§ 5.

Förste stadsläkaren åligger att utarbета och inom Mars månad till Helsovårdsnämndens granskning öfverlemna sådan berättelse öfver allmänna sundhetstillståndet i staden under det förgångna året och hvad i afseende derå samt för den allmänna helso- och sjukvården blifvit tillgjordt, som det åligger Helsovårdsnämnden att årligen afgifva.

§ 6.

Förste stadsläkaren är chef för Helsopolisen, eger uppgöra plan för dess verksamhet, leda och öfvervaka dess arbeten, sjelf förrätta sådana undersökningar och syner, som erfordra ett större kunskapsmått eller äro af grannliga natur samt uppgöra och månadligen till Helsovårdsnämnden aflemna en kort redogörelse öfver helsopolisens verksamhet.

§ 7.

Förste stadsläkaren eger utöfva hygienisk tillsyn öfver kommunala och enskilda sanitära och sjukvårdsinrättningar i staden samt hos Helso-

vårdsnämnden föreslå de åtgärder, som till afhjelpande af förefintliga missförhållanden eller eljes kunna vara af behovet påkallade.

Om förste stadsläkarens åliggande beträffande kommunala sjukhuset skall särskildt stadgas.

§ 8.

Förste stadsläkaren deltagar, — såframt icke Nämnden derom anorlunda förordnar, — såsom befullmäktigad för Helsovårdsnämnden i de byggnadssyner, som enligt den för staden gällande byggnadsordning kunna ifrågakomma och vid hvilka Nämnden eger närvara.

§ 9.

Förste stadsläkaren, som är förman för andre stadsläkaren och distriktsläkaren samt utöfvar allmän tillsyn öfver deras verksamhet, åligger att hos Helsovårdsnämnden till åtgärd anmäla sådana anmärkingar, som han anser sig böra göra med afseende på densamma.

§ 10.

Förste stadsläkaren har inseende öfver de i staden praktiserande barnmorskor, fältskärer och massörer.

§ 11.

I händelse af hastigt inträffadt förfall för någon af de under Helsovårdsnämnden lydande läkare och andra funktionärer eger förste stadsläkaren vidtala annan lämplig person att förrätta tjänsten, intill dess Nämnden, som ofördröjligen bör underrättas om förhållandet, hinner besluta i ärendet.

§ 12.

Förste stadsläkaren bör minst en timme hvarje söckendag å tid, som Helsovårdsnämnden bestämmer, vara tillgänglig för allmänheten å Nämndens byrå.

§ 13.

I öfrigt bör förste stadsläkaren ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som Helsovårdsnämnden kan komma att meddela honom med afseende å hans tjänsteverksamhet.

§ 14.

Förste stadsläkaren må icke utöfva medicinsk så kallad huspraktik, ej heller innehafva eller förestå annan tjenstebefattning.

§ 15.

Förste stadsläkaren är årligen berättigad till sex veckors semesterledighet under tid, som af Helsevårdsnämnden godkännes. Skulle emellertid svårare farsot utbryta under honom beviljad ledighet, skall han så fort möjligt är inställa sig till tjenstgöring.

För andre stadsläkaren:

Instruktion för
andre stadsläka-
ren.

§ 1.

Andre stadsläkaren åligger att på grund af vederbörligt förordnande verkställa sådana besigtningar af lefvande person, liköppningar och andra mediko-legala förrättningar, som i enlighet med gällande allmänna författningar tillkomma stadsläkaren.

§ 2.

Andre stadsläkaren åligger att i förekommande fall lemna stadens myndigheter och domstolar fordrade intyg angående enskilda personers helsotillstånd äfvensom tillhandagå Poliskammaren ej mindre med upplysningar i nästnämnda afseende än ock med tillfälligt läkarebiträde, då sådant kan vara af behovet påkalladt.

§ 3.

Andre stadsläkaren åligger att på begäran af enskild person afgifva utlåtande och intyg öfver kroppsskada och sjukdom, och vare han berättigad att derför åtnjuta ersättning enligt fastställd taxa.

§ 4.

Andre stadsläkaren bör på viss af Helsevårdsnämnden godkänd tid hvarje söckendag stå att träffas å Nämndens byrå eller annan af Nämnden godkänd lokal.

§ 5.

Andre stadsläkaren bör inom Februari månads utgång till Helsevårdsnämnden afgifva berättelse öfver sin verksamhet under det föregående året.

§ 6.

Under förste stadsläkarens semesterledighet bör andre stadsläkaren hans tjänst förestå.

Derjemte bör andre stadsläkaren vid inträffadt plötsligt förfall för förste stadsläkaren utöfva dennes befattning, intill dess Helsovårdsnämnden, som ofördröjligen bör om förhållandet underrättas, hinner besluta i ärendet.

§ 7.

Andre stadsläkaren bör, efter Helsovårdsnämndens närmare bestämmande, biträda förste stadsläkaren vid uppsamlandet och bearbetningen af uppgifterna om sjukdoms- och dödsfall.

För öfrigt bör andre stadsläkaren ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som Helsovårdsnämnden kan komma att meddela honom med afseende å hans tjänstevärksamhet.

Enligt Guvernörens i länet föreskrift hade Magistraten i skrifvelse af den 21 Oktober 1892 anhållit om yttrande af Stadsfullmäktige i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående sjukkassor och arbetares sjukförsäkring och hade Fullmäktige¹⁾ åt ett utskott uppdragit att inkomma med utlåtande i ärendet. Utskottet, som ställt sig på samma grund som komiténs flertal, hvilket yrkande på lagförslagets utarbetande i det syfte, att staten skulle inskränka sig till att reglera och på lämpligt sätt understöda den enskilda verksamheten på sjukförsäkringens område, men icke införa tvångsförsäkring, hade därför egnat endast förslaget till förordning angående sjukkassor en detaljgranskning samt med hänsyn härtill framlagt förslag²⁾ till det infordrade underdåniga utlåtandet i ämnet, hvilket äfven af Stadsfullmäktige oförändradt godkändes³⁾.

Enligt föreskrift af Guvernören i länet hade Magistraten uti skrifvelse af den 19 April anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående skyldighet i vissa fall för arbetsgifvare att utgifva ersättning för kroppsskada, som drabbar arbetare, samt de af reservanter inom komitén utarbetade förslagen angående försäkring för olycksfall i arbetet och om allmänna försäkrings- och lifränteanstalter i Finland; och hade Full-

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående sjukkas-
sor och arbetares sjukförsäkring.

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående arbetsgifvares ersättnings skyldighet vid olycksfall o. om olycksfallsförsäkring af arbetare.

¹⁾ Stfs prot. den 25 okt. 1892. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2. — ³⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 15.

mäktige för ärendets beredning tillsatt¹⁾ ett särskildt utskott, hvilket omfattade majoritetens i komiténs åsigt, att lagstiftningen borde inskränka sig till att fastställa vissa allmänna grunder, jemlikt hvilka arbetsgifvaren vore skyldig att vid olycksfall, som under arbetets utöfning inträffat, åt skadad arbetare eller dödad arbetares anhöriga utgifva ersättning, men icke införa obligatorisk olycksfallförsäkring och i sammanhang dermed inrätta en allmän försäkrings- och lifränteanstalt, och uppstälde utskottet i sådant syfte ett förslag²⁾ till yttrande i ämnet, hvilket äfven af Stadsfullmäktige godkändes³⁾ för att såsom Fullmäktiges utlåtande i frågan till Guvernören insändas.

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs förslag till förordning angående arbetarepensionskassor.

Sedan Magistraten i skrifvelse af den 15 Maj, enligt Guvernörens i länet föreskrift, anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs förslag till förordning angående arbetarepensionskassor, hade Fullmäktige remitterat⁴⁾ ärendet till beredning af nästanförda utskott samt godkände⁵⁾ det af utskottet uppgjorda förslaget till underdånigt yttrande, uti hvilket i likhet med komitén och på de af komitén anförda skäl uttalades den åsigt, att frågan om införandet af en utaf staten påbjuden och skyddad ålderdomsförsäkring för arbetare åtminstone för närvarande borde förfalla.

Ifrågasatt enke- och pupillkassa för städernas tjänstemän och betjente.

Det redan 1891 tillsatta utskottet⁶⁾ för beredning af frågan om uppkastadt förslag till en enke- och pupillkassa för städernas tjänstemän och betjente hade till Stadsfullmäktige inkommit med betänkande⁷⁾, hvori på anförda skäl föreslogs, att Fullmäktige ville hos direktionen för Civilstatens enke- och pupillkassa anhålla, att direktionen måtte taga i öfvervägande frågan om inrättande af en på ömsesidighetsprincipen baserad enke- och pupillkassa för upptagande till medlemmar icke blott städernas tjänstemän och betjente utan äfven andra löntagare, såsom personalen i privatbanker och i större affärer, möjligen äfven privatpersoner samt subsidiärt deltagare i de publika enke- och pupillkassorna; samt att Fullmäktige framdeles skulle taga under ompröfning, om och med hvilket belopp staden borde bidraga för att möjliggöra bildandet af en sådan pensionskassa.

Sedan vid ärendets handläggning hos Stadsfullmäktige emellertid gjorts framställning, att Fullmäktige ville vända sig till Stadsfullmäk-

¹⁾ Stfs prot. den 25 april § 3. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 26 — ³⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 17. — ⁴⁾ Stfs prot. den 16 maj § 3. — ⁵⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 5. — ⁶⁾ Se berättelsen för 1891 pg. 52. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18.

tige i landets större städer, direktionerna för några af landets enskilda banker, direktionen för Civilstatens enke- och pupillkassa äfvensom direktionerna för de privata pensionskassorna med anhållan om utseende af medlemmar i en komité, som egde taga frågan under närmare ompröfning, beslöto¹⁾ Fullmäktige öfverlemna åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande ej mindre i anledning af det nu väckta förslaget, än ock öfver Magistratens uti skrifvelse af den 8 Maj framställda förslag²⁾ om bestämmande af normer för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän.

I en till Magistraten ingifven, till Stadsfullmäktige stäld skrift hade bestyrelsen för föreningen „Arbetets vänner“ framhållit folkhögskolans betydelse såsom medel att bibringa kroppsarbetaren större mått af allmänt medborgerlig bildning; att gifva honom högre blick på lifvet i allmänhet samt att hos honom uppamma kärlek till fäderneslandet. Härintills hade dock folkhögskolan så godt som uteslutande kommit landtbefolkningen till godo. Föreningen ansåge emellertid att städernas arbetare i fullt ut lika hög grad vore i behof af den allmänbildning, som folkhögskolan bibringade sina lärjungar, samt att äfven hos dem borde veckas större kärlek till fäderneslandet och mera lifvande håg för intellektuella sysselsättningar. Med hänsyn härtill hade föreningen föreslagit, det måtte Helsingfors stad med det snaraste inrätta en svenskspråkig folkhögskola, afsedd för i staden bosatta arbetare af begge könen. Anhållan var bilagd med ett fullständigt program för skolan, en beräkning öfver kostnaden för skolans uppsättning, slutande sig å 2,000 mark, och en kalkyl öfver årsstaten, uppgående till 4,600 mark.

Det utskott, till hvars beredning Fullmäktige öfverlemnade³⁾ ärendet och som på närmare framhållna skäl betviflade det ändamålsenliga i att förlägga en folkhögskola till en stad, särskildt af den storlek som Helsingfors, äfvensom det riktiga uti att kommunen öfvertog anläggningen och underhållet af en sådan, ehuru väl staden fortfarande likasom härintills icke borde undandraga sig att understödja hållandet af folkhögskolekurser, föreslår⁴⁾ att förslaget om inrättande af en folkhögskola i Helsingfors icke måtte till åtgärd föranleda; och blef utskottets afstyrkande utlåtande äfven enhälligt af Stadsfullmäktige godkänt⁵⁾.

1) Stfs prot. den 21 nov. § 9. — 2) Stfs tryckta handl. N:o 24. — 3) Stfs prot. den 3 okt. § 9. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 34. — 5) Stfs prot. den 7 nov. § 17.

Fråga om vården
af fosterbarn i
Helsingfors.

Sedan ett antal medlemmar af kommunen i en till Helsovårdsnämnden ingifven skrift fäst nämndens uppmärksamhet vid önskligheten af en ordnad kontroll öfver fosterbarnsväsendet i denna stad och med afseende å genomförandet af en sådan kontroll erbjudit biträde af en förening, som var under bildning, hade nämnden i skrifvelse af den 20 sistlidne Mars¹⁾ till Fullmäktige insänt ett af nämnden uppgjort förslag till „stadgar för öfvervakandet af vården om fosterbarn i Helsingfors“ äfvensom hemstält:

att sagda förslag till stadgar måtte af Stadsfullmäktige godkännas och Guvernörens fastställse af detsamma utverkas; samt

att Fullmäktige ville bevilja ett årligt anslag af 1,200 mark till aflöning åt ett fruntimmer, som egde biträda nämnden vid öfvervakandet af fosterbarnen.

Erkännande behofvet af den utaf Helsovårdsnämnden ifrågasatta kontrollen öfver vården af fosterbarn i staden, men något afvikande i åsigt beträffande lämpligaste anordnandet af denna kontroll, föreslår²⁾ det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsats³⁾ för ärendets beredning och granskning af Helsovårdsnämndens ifrågavarande förslag till stadga, att Fullmäktige ville för sin del godkänna förslaget till stadga om vården af fosterbarn i Helsingfors i sådan form, denna stadga blifvit af utskottet omarbetad, samt utverka Guvernörens fastställse å densamma; men att deremot Helsovårdsnämndens framställning om aflönande af ett qvinligt biträde för nämnden vid öfvervakande af vården om fosterbarn icke måtte till åtgärd föranleda.

Under förmenande, att några af de uti den af Helsovårdsnämnden och utskottet uppgjorda stadgan ingående bestämningar stode i strid med den i 1879 års förordning medgifna näringsfrihet, yrkades vid ärendets handläggning af Stadsfullmäktige, dels att Fullmäktige borde åt stadens representanter vid instundande landtdag uppdraga att väcka motion om häraf påkallad ändring i näringslagen, dels att Fullmäktige skulle till Regeringen ingå med hemställan om landtdagsproposition i ämnet till de delar, som erfordrade Ständernas medverkan, men blef Fullmäktiges beslut⁴⁾, på förslag af ordföranden, att ärendet skulle återremitteras till utskottet, som, förstärkt med tvenne juridiskt bildade medlemmar, egde taga de under diskussionen framhållna rättsliga syn-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 33. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 18. — ⁴⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 8.

punkterna i öfvervägande och derå med nytt betänkande i saken inkomma. Ärendet hant därför icke under året slutbehandlas.

Det af Stadsfullmäktige 1890, i syfte att utarbete förslag till oftare emanerande statistiska publikationer, tillsatta¹⁾ utskott hade till Fullmäktige inkommit med betänkande²⁾, hvori å ena sidan erkännes behöfvet och gagnet af fullständigare, ofta utkommande statistiska publikationer, men å andra sidan svårigheten för hithörande uppgifters samlande, sammanställande och utgifvande af sekreteraren vid Drätselkammaren, hvilken för närvarande är den ende af stadens tjenstemän, som har att taga större befattning med kommunens statistik. Och som detta arbete icke heller kunde åläggas någon annan af stadens funktionärer, hvarföre endast utvägen att för ändamålet vid Drätselkammaren anställa en särskild tjensteman återstod, hvilken utväg utskottet likväl icke för närvarande ville förorda, inskränkte sig utskottet att föreslå, det Stadsfullmäktige ville anmoda Helsovårdsnämnden att taga i öfvervägande, huruvida icke Nämndens rapporter öfver sjukdoms- och dödsfall lämpligen kunde kompletteras med uppgifter öfver andra till Nämndens verksamhetsområde hörande förhållanden samt i öfrigt så anordnas att ur dem framginge, huru de olika sjukdoms- och dödsfallen fördela sig på olika delar af staden. Betänkandet godkändes³⁾ i allo af Stadsfullmäktige.

Fråga om utför-
ligare kommunal
statistik.

I anledning af den under sistlidet år⁴⁾ väckta frågan om Hamnkaptens och Hamnkontorsbokhållarens lönereglering hade Drätselkammaren till Fullmäktige inkommit⁵⁾ med förslag, att Fullmäktige på af Kammaren anförda skäl ville besluta:

Förändring i
Hamnkaptens o.
Hamnkontors-
bokhållarens af-
löning.

att fastställa hamnkaptens och hamnkontorsbokhållarens aflönningar till resp. 6,000 och 3,500 mark om året med 10 procents förhöjning för dem hvardera efter resp. 5 och 10 år, hvarutom hamnkaptenen tillkomme *en* och hamnkontorsbokhållaren *en half* procent af den uppörd, som på hamnkontoret uppdebiteras;

men att de nuvarande innehafvarene af ifrågavarande befattningar bibehållas vid sina hittills varande löneförmoner, dock med den af Hamnkaptenen Andstén medgifna modifikation, att honom tillkommande procent af hamnintraderna, såvidt de öfverstego 200,000 mark, å det öfverskjutande beloppet beräknas endast efter 2 procent.

¹⁾ 1890 års berättelse pg. 61. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 29. — ³⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 15. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pg. 91. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 242 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 38).

Och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige den andra af dessa klämmar, hvaremot Fullmäktige beslöto att den första icke för närvarande skulle till någon åtgärd föranleda.

Förvaltning af
kommunala
sjukhuset.

Med anledning deraf, att tillbyggnaden till kommunala sjukhuset samt afdelningen för epidemiska sjukdomar skulle öppnas för emottagande af sjuka den 1 juli 1894, hade Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 24 sistlidne november²⁾ inkommit till Stadsfullmäktige med framställning angående det utvidgade sjukhusets förvaltning och stat samt anskaffandet af nödiga inventarier för detsamma.

I sådant hänseende föreslår Helsovårdsnämnden:

att Stadsfullmäktige ville besluta att för kommunala sjukhusets förvaltning tillsätta en styrelse, bestående af 4 på 2 år af Stadsfullmäktige valde ledamöter äfvensom af förste stadsläkaren, öfverläkaren och läkaren vid afdelningen för epidemiska sjukdomar såsom sjelfskrifne ledamöter, hvilken styrelse i början af 1894 skulle träda i verksamhet, äfvensom uppdraga åt Helsovårdsnämnden att inkomma med förslag till stadgar för kommunala sjukhuset, innefattande instruktion för sagde styrelse;

att Stadsfullmäktige ville bevilja 27,170 mark för anskaffande genom sagde styrelses försorg af nödiga inventarier för kommunala sjukhuset; samt

att Stadsfullmäktige ville godkänna det skrifvelsen bilagda förslaget till provisorisk stat för kommunala sjukhuset, uppgående till inalles 91,725 mark, samt för 1894 bevilja 46,035 mark af denna summa utöfver den summa af 20,150 mark, som enligt Nämndens beräkning erfordras för upprätthållande af kommunala sjukhuset, provisoriska epidemisjukhuset och reservsjukhuset i nuvarande skick.

Det af Fullmäktige för ärendets beredning tillsatta³⁾ utskottet föreslår⁴⁾, att Fullmäktige ville oförändradt godkänna Helsovårdsnämndens framställning beträffande sjukhusets förvaltning genom en på anfördt sätt sammansatt styrelse samt bevilja den begärda anslagssumman för inventariers anskaffande, äfvensom antaga den provisoriska staten för kommunala sjukhuset, med de af utskottet gjorda modifikationerna, hvarigenom sagda stat nedgick från 91,725 mark till 82,890 mark. Deremot föreslår utskottet, enär tvifvelaktigt är, om samtliga ny uppförda

¹⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 6. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 42. — ³⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 13. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 43.

sjukhusbyggnader komme att användas redan från den 1 Juli och i ingen händelse hela den föreslagna personalen kan blifva behöflig redan under senare halfåret af 1894, att icke halfva kostnaden enligt stat, utan endast ett tillskottsanslag af 30,000 mark beräknas för det utvidgade kommunala sjukhusets underhåll under senare hälften af år 1894. Alla dessa utskottets förslag blefvo af Stadsfullmäktige godkända¹⁾.

Den af Fullmäktige godkända provisoriska staten för kommunala sjukhuset var följande: Provisorisk stat
för kommunala
sjukhuset.

a) *Afdelningen för icke epidemiska sjukdomar.*

1 Öfverläkare, lön.	3,000: —	
1 Amanuens, jemte rum, värme, belysning, städning och kost, lön.	1,200: —	
2 Sköterskor (bildade), jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 50 mk i månaden	1,200: —	
2 Sköterskor, i öfrigt såsom föregående, men lön à 30 mk i månaden	720: —	
2 Nattsköterskor à 30 mark i månaden	720: —	
2 Städerskor, jemte bostad, värme, lyse och kost, lön à 15 mark i månaden	360: —	
1 Eldare, jemte rum, värme och belysning, lön . .	900: —	
Värme och belysning	7,000: —	
Medicin.	4,000: —	
Underhåll af inventarier	2,000: —	21,100: —

b) *Afdelningen för epidemiska sjukdomar.*

1 Läkare, jemte fri bostad om fyra rum och kök samt värme, lön.	3,000: —	
3 Sköterskor (bildade), jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 50 mk i månaden	1,800: —	
2 Nattsköterskor à 30 mk i månaden	720: —	
1 Städerska, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 15 mk i månaden	180: —	
1 Dreng } tjenstgöra jemväl vid desinfektions-		
1 Stalldreng } inrättningen, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 350 mk i året	700: —	
Transport	6,400: —	21,100: —

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. §§ 12 och 13.

	Transport	6,400: —	21,100: —
Värme		1,500: —	
Belysning		1,000: —	
Medicin		1,000: —	
Underhåll af inventarier		1,000: —	10,900: —

c) *Ekonomie afdelingen.*

1 Sysloman, jemte bostad om två rum och kök samt värme, lön	1,500: —	
Löneförhöjning efter 5 år med 500 mark.		
1 Hushållerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	600: —	
2 Köksor, jemte d:o, lön à 240 mk	480: —	
2 Pigor, jemte d:o, lön à 180 mk	360: —	
2 Kokerskor, jemte d:o, lön à 180 mk	360: —	
1 Öfvertvätterska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	480: —	
3 Tvätterskor, jemte d:o, lön à 200 mk	600: —	
1 Vaktmästare, jemte d:o, lön	550: —	
2 Drengar, jemte d:o, lön à 350 mk i året.	700: —	
Kost för 110 patienter à 70 penni per dag	28,105: —	
D:o för 27 af personalen à 1 mk per dag	9,855: —	
Värme och belysning	2,500: —	
Underhåll af inventarier	1,800: —	
För oförutsedda utgifter	3,000: —	50,890: —
	Summa	— — 82,890: —

Ifrågasatt ut-
lemnande från
den nya bygg-
nadsordningen
af alla bestäm-
melser rörande
renhållnings-
väsendet.

Genom Magistraten hade till Stadsfullmäktige inkommit Guvernörens i länet remiss af den 19 December i anledning af Doktor E. J. Mellbergs med fleres ansökan att bestämmingar angående renhållningsväsendet icke skulle ingå i stadens nya byggnadsordning, och beslöto¹⁾ Fullmäktige öfversända ärendet till Drätselkammaren, som egde efter Byggnadskontorets hörande till Fullmäktige forderrast inkomma med utlåtande i ämnet.

Försändande till
utlandet af tren-
ne tekniker för

Med afseende å sakens synnerliga vikt, för undvikande af ledsamma och dyra misstag, samt då ingen af ledamöterna i Hamnbyggnads De-

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 6.

legationen varit i tillfälle att på ort och ställe i detalj taga kännedom om de anordningar för hamntrafiken, som å senare tid blifvit utförda i utlandets större handelsstäder, framställde Delegationen, hvilken det bland annat ålog att i hithörande dispositioner göra förslag hos Stadsfullmäktige, att för studerande förnämligast af kransystem, kraft- och belyningsanläggningar skulle på en kortare tid af några veckor till Köpenhamn, Lübeck, Hamburg, Bremen samt möjligen några andra utlandets hamnstäder, utresa trenne tekniker af olika fack, nämligen Stadsingeniören H. Norrmén, Arkitekten G. Nyström och Elektroteknikern Th. Neovius, hvilka alla förklarar sig dertill villiga; och funno Fullmäktige skäl till framställningen bifalla¹⁾.

studerande af
kransystem,
kraft och bely-
ningsanläggning-
gar.

Uti 20 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgarrätt åt utlänningar²⁾ och uti 22 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring³⁾.

Finsk medbor-
garrätt.
Näringsrätt.

Äfven tillstyrkte Stadsfullmäktige bifall till inrättande af ett tionde apotek⁴⁾, i stadsdelen sydvest om Albertsgatan; 2:ne rättigheter till handel med giftiga ämnen⁵⁾; 1 rättighet till handel med droger⁶⁾; samt uti 1 fall rättighet att hålla biljard⁷⁾ för allmänhetens begagnande.

I afseende å handeln med spritdrycker förordade Stadsfullmäktige beviljande af rätt till partihandel med bränvin⁸⁾ uti 15 fall; till minutförsäljning af andra brända och destillerade spritdrycker⁹⁾ än bränvin och sprit uti 5 fall; och till utskänkning¹⁰⁾ uti 9 fall, hvaremot medgifvande af minutförsäljningsrätt i 1 fall¹¹⁾ och utskänkingsrätt i 3 fall¹²⁾ afstyrktes, jemte det Fullmäktige uti 1 fall afgåfvo förklaring öfver besvär, som anförts öfver vägrad utskänkingsrätt¹³⁾.

Handeln med
spritdrycker.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 11. — ²⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 1, den 31 jan. §§ 3 et 4, den 9 mars § 2, den 21 mars § 13, den 25 april § 7, den 9 maj §§ 1, 2 et 3, den 13 juni § 6, den 4 juli §§ 4 et 5, den 12 sept. §§ 1, 2, 3, 20 et 36, den 5 dec. § 3 och 19 dec. §§ 5 et 6. — ³⁾ Stfs prot. den 21 mars § 12, den 25 april § 5, den 13 juni §§ 3, 4 et 5, den 4 juli § 6, den 12 sept. §§ 4, 21, 22, 23 et 37, den 3 okt. §§ 3, 6 et 20, den 24 okt. § 20, den 7 nov. §§ 1 et 2, den 21 nov. §§ 1, 2 et 10, den 5 dec. § 2 och den 29 dec. § 3. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 2. — ⁵⁾ Stfs prof. den 11 april § 2 och den 25 april § 6. — ⁶⁾ Stfs prot. den 25 april § 4. — ⁷⁾ Stfs prot. den 9 mars § 25. — ⁸⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 3, den 31 jan. § 14, den 14 febr. § 2, den 9 mars §§ 8 et 9, den 21 mars § 8, den 4 juli § 8, den 12 sept. §§ 8 et 35, den 24 okt. § 3 och den 7 nov. § 4. — ⁹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 4, den 4 juli § 8, den 12 sept. § 18, den 7 nov. §§ 3 et 5. — ¹⁰⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 3, den 21 mars §§ 3, 6 et 7, den 25 april § 10, den 30 maj § 3, den 12 sept. § 7 och den 29 dec. § 5. — ¹¹⁾ Stfs prot. den 25 april § 8. — ¹²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 10 och den 21 mars §§ 2 et 3. — ¹³⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 1 och den 9 maj § 4.

Försäljning af
öl och andra
maltdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker, behandlades af Stadsfullmäktige under året 581 särskilda ansökningar och afgafs dervid i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Poliskammarens förslag. I anledning af åtskilliga häraf föranledda besvär infordrades Fullmäktiges förklaring.

Stadsfullmäktige
under år
1893.

Stadsfullmäktige under året voro senator L. Mechelin, (ordf.), professor J. R. Danielson, handlanden J. Tallberg, bandirektörsassistenten Th. Frosterus, professorn H. Holsti, faktorn A. B. Finander, handlanden J. E. Cronväll, magistern E. Nordström, vicehäradshöfdingen F. Jansson, hofrådet W. Brummer, packhusinspektorn V. W. Hougberg, intendenten L. Gripenberg, sjökaptainen F. A. Åström, justitierådman A. Nyberg, handlanden N. A. Turdén, pastor K. T. Broberg, öfverste H. Åkerman, professorn O. Engström, byggmästaren K. G. Sivenius, bankdirektören L. von Pfaler, juriskandidaten K. Castrén, handlanden Hj. Schildt, doktorn R. Hausen, handlanden Th. Stude, apotekaren A. Osberg, doktorn E. Juslin, gårdsegaren, K. R. Åström, stabskapten K. O. Wasastjerna, handlanden P. Sinebrychoff, handlanden W. I. Koroleff, maskinmästaren J. E. Nordling, boktryckerifaktorn R. Ahlstedt, fattigvårdsinspektören G. A. Helsingius, direktorn E. Biese, arkitekten K. G. Nyström, professorn F. Gustafsson, öfveringenjören Th. Tallqvist (afgången under året och ersatt af bandirektörsassistenten A. Granfelt), referendariesekreteraren J. A. Nordman, protokollssekreteraren T. J. Boisman, konsuln V. Ek, fabrikanten R. Heimberger, bankdirektör A. Normén, gårdsegaren F. W. Grönqvist, direktören S. Kullhem, byrådirektören C. B. Federley (viceordf.), arkitekten M. Schjerfbeck, professorn K. R. Wahlfors, handlanden M. Fazer.

Stadsfullmäktiges
sammanträden,
protokoll
och bref.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 22 gånger. Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 413 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 412.

II. Drättselkammaren.

Enär de förnämsta af Drättselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit omnämnda, upptagas här blott följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Någon försäljning af tomter under året har icke förekommit, men utfärdade Drättselkammaren salubref å nedan upptagna tomter, hvilka enligt förut gällande inlösningsvilkor fått af sina innehafvare lösas till ego genom afbetalningen under tio års tid, utan att dock salubref utfärdats, innan hela köpeskillingen blifvit erlagd:

Försäljning af tomter.
Utfärdade salubref.

Qvarter N:o	Tomt N:o	Gata	Köparen	Tomtens areal i qv. fot	Pris per qv. fot	Köpeskillingsbelopp Smc.
154	7	Lappviks-	Skulptören Robert Stigell ¹⁾	10,000	0,40	4,000 —
130	2a	Jungfrustigen	Disponenten C. O. Saxolin ²⁾	16,720	0,40	6,688 —

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut, afslutade Drättselkammaren legoaftal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

Utfärdade lägenheter.

N:o å kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrendetidens utgång			Grundränta	Årlig penningafgift Smc.
32	Aspnäs (plantage)	—	Enkan A. Sidneff ³⁾ . . .	1894	Dec.	31	—	750 —
	Broholmen, stora tillskottsområde	—	Bankassör C. Ignatius ⁴⁾ .	tillsvidare			—	200 —
	bostadstomt N:o 10	1,229,5	John Stenbergs maskinfabriksaktiebolag ⁵⁾	1894	Dec.	31	—	370 —
			Veterinär läkaren A. Bärhund ⁶⁾	1923	"	31	—	1015 —

¹⁾ Drks prot. den 2 febr. § 26. — ²⁾ Drks prot. den 19 jan. § 11. — ³⁾ Drks prot. den 14 sept. § 19. — ⁴⁾ Drks prot. den 19 jan. § 8. — ⁵⁾ Drks prot. den 6 april § 22. — ⁶⁾ Drks prot. den 1 juni § 12.

	<i>Djurgården</i> , ängs-								
	lotterna N:ris 6 & 7	54,547,2	Gårdsegaren C. F. Zweyberg ¹⁾	1902	Dec.	31	—	355	—
	tomtplats N:o 8 b	1,556,4	Statsverket ²⁾	1923	"	31	—	60	—
	<i>Fjellidal</i> , åker	—	Enkan A. E. Utkin ³⁾	1894	"	31	—	600	—
23	<i>Hörneberg</i> L. A.	22,707,4	Enkan V. Lööpönen ⁴⁾	1898	"	31	—	100	—
	<i>Mejlans:</i>								
	bostadsvilla N:o 12	9,996,2	Fröken Anna Melan ⁵⁾	1923	"	31	—	110	—
	d:o N:o 14	8,196,8	Arkitekten G. Nyström ⁶⁾	1923	"	31	—	125	—
	<i>Råholmen</i> ,								
	norra delen,	19,592,6	Kamrer H. Hellner ⁷⁾	1923	"	31	—	225	—
17	<i>Särnäs:</i>								
	upplagsplats N:o 1	—	Handelsfirman A. Parvainen & C:o ⁸⁾	1902	"	31	—	508	—
21	d:o N:o 2	2,337,8	Handlanden F. Stormbom ⁹⁾	1898	"	31	—	200	—
"	d:o N:o 11	4,785,7	Densamme ⁹⁾	1898	"	31	—	250	—
23	plats för petroleum-								
	cistern	1,066,6	Handelsfirman A. Parvainen & C:o ¹⁰⁾	1901	"	31	—	200	—
21	upplagsplats N:o 5	3,266	Bolaget The Finland Wood Company ¹¹⁾	1895	"	31	—	300	—
"	d:o N:o 6	4,231,2	Densamme ¹¹⁾	1895	"	31	—	300	—
"	plantage N:ris 17—								
	20	—	Trädgårdsmästaren A. Schoschkoff ¹²⁾	1894	"	31	—	700	—
	<i>Tallholmen</i> ,								
	södra delen	—	Fiskaren Pehrman ¹³⁾	1917	"	31	—	60	—
15	<i>Wallgård:</i>								
	bostadsvilla N:o 1a	—	Banmästaren M. Rudnäs konkursmassa ¹⁴⁾	1905	"	31	—	250	—
"	d:o N:o 9	2,076,7	Handlanden B. O. Henriksson ¹⁵⁾	1922	"	31	—	208	—

¹⁾ Drks prot. den 29 jan. § 8. — ²⁾ Drks prot. den 7 dec. § 27. — ³⁾ Drks prot. den 28 dec. § 8. — ⁴⁾ Drks prot. den 21 dec. § 32. — ⁵⁾ Drks prot. den 1 juni § 20. — ⁶⁾ Drks prot. den 1 juni § 21. — ⁷⁾ Drks prot. den 28 sept. § 31. — ⁸⁾ Drks prot. den 2 febr. § 19. — ⁹⁾ Drks prot. den 22 juni § 3. — ¹⁰⁾ Drks prot. den 2 febr. § 23. — ¹¹⁾ Drks prot. den 5 jan. § 20. — ¹²⁾ Drks prot. den 14 sept. § 21. — ¹³⁾ Drks prot. den 28 sept. § 32. — ¹⁴⁾ Drks prot. den 21 sept. § 31. — ¹⁵⁾ Drks prot. den 23 mars § 24.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag och tomter m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Utarrenderade
mindre platser.

Arrendeplats	Arrendatorns namn	Arrende- tidens utgång		Arrende- afgift Fmg.	Anm.
Berghäll, plantage	Enkan Anna Sidneff ¹⁾	1893	Dec. 31	25	per år.
Broholmen, rutschbana	Kolportören J. W. Grönroos ²⁾	—	—	20	” vecka.
” upplagsplats	Byggmästar Th. Croll ³⁾	3 mån.	upps.	20	” år.
” målskjutnings- bana	Akrobaten L. E. Olson ⁴⁾ . . .	—	—	20	” vecka.
” skjutbana	Arbetaren Gorg Gustafsson ⁵⁾	—	—	10	” d:o.
” s. k. hist. mu- seum	Enkefru B. Kreutzberg ⁶⁾ . . .	—	—	15	” d:o.
Fabrikstomt N:o 29 vid Petersgat., stenbrott	Stenhuggaren J. Danielsson ⁷⁾	6 mån.	upps.	40	” år.
Junkarskolans plantage	Handlanden G. Barkoff ⁸⁾ . . .	1893	Dec. 31	275	” d:o.
Kampmalmen, upplags- plats	Gårdsegaren A. W. Nieminen ⁹⁾	—	—	30	i ett för allt.
” cirkus	Cirkusdirektören R. Truzzi ¹⁰⁾	—	—	100	per vecka.
” lerupplag	Byggmästaren J. Bergmans konkursmassa ¹¹⁾	—	—	8	” månad.
Mejlans, tomtplats	F. d. underofficer R. Kitjin- ski ¹²⁾	1894	Nov. 1	60	” år.
” d:o	F. d. underofficer J. Jacobs- son ¹³⁾	”	” 1	50	” d:o.
” norra tullängs- lotten	F. d. underofficer R. Kitjin- ski ¹⁴⁾	”	” 1	32	” d:o.
” södra d:o	Målaren A. Bäckström ¹⁵⁾ . . .	”	” 1	32	” d:o.
” tomtplats	Densamme ¹⁶⁾	”	” 1	50	” d:o.
Rödbergen qv. N:o 182, stenbrott	Stenhuggaren K. Arlin ¹⁷⁾ . .	—	—	40	” d:o.
Skarpskyttegat. tomt N:o 17	Handlanden Otto Grönlund ¹⁸⁾	—	—	20	” månad.
Skatudden, upplagsplats	Handlanden Julius Tallberg ¹⁹⁾	—	—	10	” d:o.
Sörnäs, d:o	Handlanden J. F. Juselius ²⁰⁾	1894	Maj 15	10	” d:o.
Teater esplanaden, musik- esträd	Restauratör F. O. Pettersson ²¹⁾	—	—	150	” år.

1) Drks prot. den 12 maj § 3. — 2) D:o d:o den 13 april § 2. — 3) D:o d:o den 27 april § 6. — 4) D:o d:o den 25 maj § 12. — 5) D:o d:o den 20 juli § 2. — 6) D:o d:o den 3 aug. § 7. — 7) D:o d:o den 22 juni § 1. — 8) D:o d:o den 2 mars § 6. — 9) D:o d:o den 17 aug. § 5. — 10) D:o d:o den 5 okt. § 9. — 11) D:o d:o den 12 okt. § 23. — 12) D:o d:o den 7 sept. § 22. — 13) D:o d:o den 7 sept. § 23. — 14) D:o d:o den 28 sept. § 5. — 15) D:o d:o den 28 sept § 5. — 16) D:o d:o den 28 sept. § 5. — 17) D:o d:o den 14 sept § 1. — 18) D:o d:o den 9 febr. § 30. — 19) D:o d:o den 21 sept. § 5. — 20) D:o d:o den 9 nov. § 4. — 21) D:o d:o den 27 juli § 11.

- Arrendefria platser. Utan hvarje arrendeafgäld beviljade Drätselkammaren åt apotekaren John Grönberg, på derom gjord anhållan, rätt att tillsvidare bibehålla¹⁾ det obebyggda området emellan Östra chausséen och bostadstomten N:o 1 vid 4:de linien i Berghäll såsom en öppen, stenlagd men oinhägnad plan;
- Området emellan Broholmsgatan och tomten N:o 9 vid samma gata. åt veterinärläkaren Artur Bärlund tillstånd²⁾ att å det öppna området mellan Broholmsgatan och åbyggnaden å den af sökanden innehafvande tomten N:o 10 vid sagda gata anlägga en gräsplan och plantera buskar, med förbehåll för Bärlund att borttaga dessa, då det ifrågavarande området togs i anspråk för gatans utvidgning; samt
- Skjul för matsservering vid Sörnäs hamn. åt Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge rätt³⁾ att vid Sörnäs hamn uppsätta ett skjul för matsservering från förenings ångkök, under vilkor att någon kokning eller uppvärmning af mat, som derstädes serverades, icke finge å stället ega rum, hvarjemte skjulet borde uppställas enligt hamnbefälets närmare anvisning och på yrkande af stadsmyndigheterna omedelbart bortskaffas; äfvensom
- Vedgård invid Fabriksparken. åt samma nyssnämnda förening dispositionsrätt till en plats invid Fabriksparken att användas såsom vedgård⁴⁾, på ett års tid, räknadt från den 1 Juni 1893, hvartill dock borde utverkas äfven Magistratens tillstånd.
- Mindre försäljningsplatser. Under året beviljade Drätselkammaren slutligen åt 16 särskilda sökande tillstånd att tillsvidare på af Poliskammaren närmare anvisade platser utom den egentliga staden afgiftsfritt uppställa vagnar, skjul och bord för försäljning af kaffe, läskdrycker, frukt och karameller, endast med vilkor att dessa vagnar, skjul och bord hållas snygga.
- Öfverlåtelse af arrenderätt. Till följd af gjorda ansökningar och efter föreställd utredning om åtkomsten, godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedan nämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätt till följande, utom den egentliga staden belägna lägenheter:

---

¹⁾ Drks prot. den 28 sept. § 13. — ²⁾ D:o d:o den 12 okt. § 3. — ³⁾ D:o d:o den 1 juni § 25. — ⁴⁾ D:o d:o den 23 mars § 4.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
28	<i>Aspnäs</i> litt. A	Magister A. V. Stenberg ¹⁾ .
	<i>Berghäll</i>	
	Andra linjen N:o 1	Gårdsegaren K. F. Wilkman ²⁾ .
	Tredje ” N:o 1	Landtbrukarene E. J. Johansson, Juusela och N. Eskola ³⁾ .
	” ” N:o 14	Handlanden J. Tallberg ⁴⁾ .
	” ” N:o 16	Urnakaremästaren K. Palmgren ⁵⁾ .
	Femte ” N:o 8	Slagtaremästaren K. F. Zweyberg ⁶⁾ .
	<i>Blekholmen, norra</i> , N:ris 1 & 2	Aktiebolaget Blekholmens Varf ⁷⁾ .
	<i>Djurgården</i> N:o 12	Gårdsegaren K. Lindholm ⁸⁾ .
9	<i>Granholmen</i>	Hofrådet A. Jansson ⁹⁾ .
54 & 55	<i>Humleberg</i> N:o 4	Garfvaremästaren W. Malmberg ¹⁰⁾ .
”	” N:o 5	Enkan J. Pischoff ¹¹⁾ .
	<i>Mejlans</i> , Tomtplats	Inspektorn V. Lindström ¹²⁾ .
102	<i>Ryssholmen</i>	Fiskhandlanden K. A. Holm ¹³⁾ .
67	<i>Sandudd</i> N:o 1, fabriksomt	Helsingfors Kalkugns Aktiebolag ¹⁴⁾ .
21	<i>Sörnäs</i> N:o 12, upplagsplats	Handelsfirman Salvesen ¹⁵⁾ .
10	<i>Träsk</i>	Trädgårdsmästaren E. J. Johansson ¹⁶⁾ .
15	<i>Wallgård</i> N:o 1 a	Handlanden T. Golovatscheff ¹⁷⁾ .
”	” N:o 1 b	Byggmästaren H. Karjalainen och Vaktmästaren A. Tapper ¹⁸⁾ .
”	” N:o 5, plantage	Landtbrukaren I. V. Saarela ¹⁹⁾ .
16	<i>Ås</i> N:o 18	Enkeguvernörskan L. Jägerhorn ²⁰⁾ .
”	” N:o 20	Handlanden J. Lindros ²¹⁾ .
”	” N:o 25, hälften	Stationskarlen H. Saarinen ²²⁾ .

Utöfver hvad redan ofvanför i afdelning I anförts beträffande in-Gumtäckt egen- köp af Gumtäckt egendom må här ännu tilläggas, att Drätselkammaren, som under 13 särskilda sammanträden handlagt hithörande frågor, bland annat, vidtog åtgärd ²³⁾ angående lagfart af egendomen; utarrenderade lägenhetens till ungefär 90 hektarer uppgående odlade marker och byggnader samt i sambruk med Gumtäckt häfdade, staden underlydande villan N:o 12 Sofielund af 44,491 hektarers areal, sedan genom behörig

¹⁾ Drks prot. den 12 okt. § 2. — ²⁾ Drks prot. den 2 febr. § 15. — ³⁾ Drks prot. den 6 april § 6. — ⁴⁾ Drks prot. den 26 okt. § 2. — ⁵⁾ Drks prot. den 23 mars § 3. — ⁶⁾ Drks prot. den 2 febr. § 14. — ⁷⁾ Drks prot. den 13 april § 22. — ⁸⁾ Drks prot. den 21 dec. § 2. — ⁹⁾ Drks prot. den 4 maj § 13. — ¹⁰⁾ Drks prot. den 16 mars § 25. — ¹¹⁾ Drks prot. den 27 april § 30. — ¹²⁾ Drks prot. den 7 dec. § 5. — ¹³⁾ Drks prot. den 13 april § 4. — ¹⁴⁾ Drks prot. den 22 juni § 3. — ¹⁵⁾ Drks prot. den 16 nov. § 15. — ¹⁶⁾ Drks prot. den 4 maj § 7. — ¹⁷⁾ Drks prot. den 28 dec. § 10. — ¹⁸⁾ Drks prot. den 12 jan. § 1. — ¹⁹⁾ Drks prot. den 25 maj § 11. — ²⁰⁾ Drks prot. den 9 mars § 7. — ²¹⁾ Drks prot. den 9 nov. § 15. — ²²⁾ Drks prot. den 26 jan. § 16. — ²³⁾ Drks prot. den 10 aug. § 28 och 7 sept. § 19.

kungörelse¹⁾ förseglade anbud å öfvertagande af detta arrende infor-
drats och erhållits, åt Landthushållaren I. V. Saarela²⁾ på en tid af 15
år, räknadt från den 1 November, mot en årlig arrendeafgift af 8,000
mark kontant och 49,419 hektoliter råg samt på för öfrigt sådana vilkor,
som äro intagna i arrendekontraktet emellan staden och Saarela af den
30 November 1893; lät³⁾ genom Drätselkontoret ordna och i en skild
fastighetsbok förteckna de af Friherre Standertskjöld-Nordenstam öf-
verlemnade arrendekontrakten rörande på arrende utgifna områden och
tomtplatser å Gumtäckts egendoms mark; förordnade till af- och tillträ-
dessyn ej mindre af lägenheten Sofielund⁴⁾ än af Gumtäckts egendom⁵⁾,
till hvilken senare syneförrättning såsom experter skulle tillkallas Kam-
reraren O. T. Widerholm och Inspektorn å Munksnäs J. Lindström;
uppgjorde på grund af sålunda tillkomna syneinstrument⁶⁾ och enligt
tidigare fattadt beslut⁷⁾ slutliqvid med Friherre Standertskjöld-Norden-
stam; införskaffade sig upplysning⁸⁾ rörande brandförsäkringen af bygg-
naderna å Gumtäckts; samt beordrade⁹⁾ Byggnadskontoret att gå i för-
fattning af nödig befunden uppmätning utaf tomtplatserna i Gumtäckts
förstäder, Hermanstad I et II och Majstad.

Nedsättning i
arrendet för vil-
lan Stengård.

För erhållande af nödig tomtplats för den nya därvårdsbyggnaden
vid Fattiggården, förordnade¹⁰⁾ Drätselkammaren till syn å staden un-
derlydande, intill utgången af 1895 af bryggareenkan Lovisa Nilsson
på arrende innehafvande villan Stengård samt beviljade¹¹⁾ på synemän-
nens förslag och efter med vederbörande träffad öfverenskommelse för
afträädande till staden af en till 0,6 hektars areal uppgående plats un-
der de tre återstående åren af arrendetiden en ersättning af 80 mark
per år, hvilket belopp skulle utbetalas åt trädgårdsmästaren M. Schosch-
koff, såsom varande underarrendator af den utbrutna marken.

Utvidgning af
Statsjernvägar-
nes bangård i
Helsingfors.

Sedan Kejs. Senaten på sätt af föregående års berättelse¹²⁾ fram-
går godkänt de ändringar uti stadsplan, som betingades af bangårdens
i Helsingfors utvidgning, beslöt¹³⁾ Drätselkammaren att, enligt § 6 uti
det emellan Kammaren och Jernvägsstyrelsen den 21 Januari 1892 upp-
rättade kontrakt angående afstående af särskilda staden tillhöriga om-

¹⁾ Drks prot. den 5 okt. § 11. — ²⁾ D:o d:o den 26 okt. § 27. — ³⁾ D:o d:o den 5
okt. § 30. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 sept. § 25. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 okt. § 17. — ⁶⁾ D:o d:o
den 19 okt. § 16 och den 23 nov. § 17. — ⁷⁾ D:o d:o den 2 nov. § 13. — ⁸⁾ D:o d:o den
28 dec. § 17. — ⁹⁾ D:o d:o den 21 dec. § 36. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 5 jan. § 25. — ¹¹⁾ D:o d:o
den 19 jan. § 10. — ¹²⁾ 1892 års ber. pg. 3. — ¹³⁾ Drks prot. den 21 dec. § 15.

råden till nämnda utvidgning, behöriga öfverlåtelsehandlingar skulle uppsättas och Jernvägsstyrelsen tillsändas.

Med anledning af särskilde arrendatorers ansökningar om erhållande af den, för in-tecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark, enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 5 September 1882 Kam-maren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Backas N:o 14¹⁾
Berghäll, Andra linien N:o 29²⁾
 ” Tredje ” ” 10³⁾
 ” ” ” ” 13⁴⁾
 ” ” ” ” 21⁵⁾
Bergudd N:o 20⁶⁾
Humleberg N:o 1⁷⁾
Mejlans N:o 5⁸⁾
Savila N:o 52⁹⁾
Vallgård N:o 1 b¹⁰⁾
 ” ” 9¹¹⁾

Beviljande af
friare disposi-
tionsrätt.

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först in-tecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgörande.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 39 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 5 för leverans- och entreprenadkontrakt och 1 för lån från donerade fonder.

Godkända bor-
gesförbindelser.

Uti sammanlagdt 46 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillärnade husbyggnader å stadens arrendemark, nämligen för 9 byggnadsföretag å Berghäll, 7 å Humleberg, 6 å Mejlans, 3 å Necken och å Djurgårdsvillorna, 2 å Lilla Broholmen, Vallgård och Holmnäs samt 1 å Sörnäs, Tölö, Stora Broholmen, Backas, Blekholmens varf, Nötholmen, Grejus, Kaavi, Kinnekulla, Råholmen, Hörneberg och

Godkända bygg-
nadsritningar.

¹⁾ Drks prot. den 2 mars § 23. — ²⁾ D:o d:o den 9 mars § 30. — ³⁾ D:o d:o den 25 maj § 2. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 febr. § 6. — ⁵⁾ D:o d:o den 18 maj § 1. — ⁶⁾ D:o d:o den 13 juli § 3. — ⁷⁾ D:o d:o den 9 febr. § 5. — ⁸⁾ D:o d:o den 20 juli § 5. — ⁹⁾ D:o d:o den 13 juli § 2. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 19 jan, § 29. — ¹¹⁾ D:o d:o den 27 juli § 1.

Ås äfvensom i sjelfva staden 2 byggnadsföretag nämligen 1 i Runebergs esplanaden och 1 å Skeppsvarfvat.

Utverkade in-
teckningar.

Uti in summa 23 fall utverkade sig Drätselkammaren inteckning uti tomter och byggnader, nämligen uti 20 fall för ingångna arrendeaftal, uti 2 fall för skuldsedlar å köpeskilling för försålda tomter samt uti 1 fall för lån från donerade fonder.

Utlegning af
mulbetesmark
och rätt till af-
bergning af
gräsväxt.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mullbetesmark¹⁾ uppläts af Drätselkammaren för en ersättning af 151 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten²⁾ å särskilda odisponerade områden för sammanlagdt 217 mark.

Uthyrning af
simhusen.

Stadens simhus vid Brobergskajen, i Munkholmssundet och vid Aspnäs strand uppläts af Drätselkammaren för sommaren 1893 mot respektive 307, 151 och 90 marks ersättning³⁾ till stadskassan åt enkan Gustava Wasström, arbetarehustrun Maria Lindström och handlanden K. E. Blomberg, med skyldighet för entreprenörerna att emot bestämda afgifter hålla simhusen tillgängliga för allmänheten.

Uthyrning af na-
rinkbodlar och
diskar.

Såvidt innehafvarene af narinkbodarne och diskarne ordentligt erlagt sina hyresavgifter, fingo bodar och diskar af förre innehafvare bibehållas, men emedan ett flertal bodar uppsades, fann sig Drätselkammaren föranlåten att för de centralare i komplexen belägna bodarna N:ris 6—11 och 20—26 något nedsätta årshyran, från 180 till 150 och 120 mark, äfvensom att för samtliga diskar bevilja en nedsättning i hyresavgiften med 20 %⁴⁾.

Föranstaltade
syner.

Förutom redan omnämnda syner å Gumtäckt och Sofielund samt särskilda syner för uppgörande af förslag till ny utarrendering af lägenheter och tillfällig arrendering af upplagsplatser, stenbrott m. m. äfvensom byggnadssyner i anledning af ansökningar om tillstånd till byggnadsföretag, förordnade Drätselkammaren under året till afträdes-syn⁵⁾ å villan Hagasund, till s. k. tioårskonrollsyn⁶⁾ å lägenheten N:o 62 Berga, och till treårskonrollsyner⁷⁾ å Djurgårdsvillorna N:ris 1—5 och 13 samt lägenheteerna N:o 42 Alpen, N:o 44 Viksberg, N:o 45:a Tallberg, villalotterna N:ris 19, 20 och 21 Humleberg, lägenheten N:o 57 b Kammio, bostadsvillorna N:ris 17, 19, 23 och 25 vid andra linien; 14, 18, 20, 22 och 26 vid tredje linien samt 6 vid fjerde linien äfvensom 8 och 10 vid femte linien å jordområdet Berghäll.

¹⁾ Drks prot. den 20 april § 14 och den 4 maj § 1. — ²⁾ D:o d:o den 13 juli § 1. —

³⁾ D:o d:o den 8 juni § 1 och den 15 juni § 1. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 jan. § 12. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 dec. § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 13 juli § 17. — ⁷⁾ D:o d:o den 13 juli §§ 16 et 18.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här främst den af Stadsingeniören Herman Norrmén till Drättselkammaren afgifna berättelsen om Byggnadskontorets verksamhet, hvilken är af följande lydelse: Allmänna arbeten.

„Byggnadskontorets ordinarie personal var oförändradt densamma, som under föregående år, med undantag af att Stadsbyggmästaren A. S. Hongell, efter det dess förre innehafvare Byggmästaren M. Lindblad, som omhänderhaft tjensten sedan år 1874, afgått den 1 December. Byggnadskontoret.

Undertecknad inträdde i utöfningen af Stadsingeniörstjensten den 1 November.

Af de under rubrik *Byggnadskontoret* upptagna anslagen har å det för „material och handtlångaredagsverken vid mätningar“ uppstått en anmärkningsvärdt stor behållning, på grund deraf att de af Geodeten verkställda förrättningarnes antal under årets lopp varit ytterst få, hvarförutom mätningar för kontorets eget behof vidtagits i ringa omfattning, enär några större arbeten icke blifvit under året projekterade.

Brunnshuset blef under våren utvändigt måladt samt försedt med nytt vattentak af svart plåt för en totalkostnad af Fmk 6,618:13. Byggnader och lägenheter.

Remonten i Folkbiblioteket omfattade hufvudsakligast biblioteksrummet, som fullständigt nymålades, och förseddes med större antal hyllor, hvilka placerades vinkelrät mot väggarna. I följd häraf måste jemväl utlåningsdisken flyttas cirka en meter in på den för allmänheten afsedda delen af rummet, hvilken del ursprungligen tilltagits nog stor i förhållande till det för böckerna reserverade rummet.

I *Folkskolan å Berghäll* omlades och målades alla golf, trapphuset putsades och kalluftskanalen till koloriferen, i hvilken läckor yppats, monterades och bekläddes såväl på yttre sidan rundt om kanalen som på inre sidan af bottnet med ett asfaltschikt.

Kontorsbyggnaden å Materialgården brädfordrades, hvarvid å det för arbetet beviljade anslag uppstod en behållning af Fmk 246:85, hufvudsakligast på grund af virkets prisbillighet.

I det nyuppförda *Brandverksket* vid Högbergsgatan ombyggdes genom Byggnadskontorets försorg ett vedlider till badstuga. Kostnadsförslaget, uppgående till Fmk 2,800:—, hvilket dock icke blifvit upprättadt af kontoret, öfverskreds med Fmk 331:31, af orsak att smärre arbeten förnämligast förankringar i väggarna, hvilka icke blifvit i förslaget förutsedda, ovilkorligen måste i samband med inredningen af berörde badstuga verkställas.

Det belopp af Fmk 15,000: — som var beviljadt för *Diverse underhåll* af byggnader och lägenheter, har öfverskridits med Fmk 5,018:78, i följd af att berörda anslag under årets lopp blef betungandt ej allenast med kostnaderna för sedvanligt underhåll, snösläpning från gårdsplaner etc. utan jemväl med utgifter för mera omfattande remonter, hvilka med Drätselkammarens begifvande utfördes uti särskilda stadens hus. Sålunda uppgingo kostnaderna för den oförutsedda remonten af Rådhuset, i hvilket bland annat Rådsturättens III & IV afdelningars lokaler förseddes med nya vaslag, till Fmk 5,007:02.

I *Rådhusannexet* inreddes för lifsmedelsundersökningsstation ett magasin, anlades en pissoir å annexgårdsplanen samt reparerades polishäkterna för en totalsumma af Fmk 2,140:24.

Vattenledningen till *Saluhallen* skadades särskilda gånger under den stränga vintern och steg kostnaden för iordningställandet af densamma, jemte andra smärre remonter, till Fmk 1,417:69.

Qvarnen i Gammelstaden blef genom vattenledningskontorets försorg försedd med nya qvarnstenar för en kostnad af Fmk 1,615:75.

För den förslagsvis beräknade kostnaden Fmk 25,234:20 för *Ombyggnad af Rådhusets östra flygel* inreddes, som afsedt var, ej allenast samtliga lokaler i den af staden inköpta Krookska gården utan äfven Drätselkammarens, Byggnads- och Vattenledningskontorens nya lokaler, i följd hvaraf anslaget öfverskreds med Fmk 1,980:05.

Gator och allm.
platser.

Omläggningen med I:ma nubbsten af Salutorget mellan Sofie- och Katrinegatorna slutfördes i hufvudsak under sommaren 1892. Kontot för ifrågavarande arbete kunde af orsak, att Asfaltaktiebolagets arbete ej i sin helhet blef godkänt och liquideradt, icke vid årets utgång afslutas. Att å anslaget uppstod en behållning af Fmk 10,941:66 berodde derpå, att utschaktningen af den förorenade jorden under den gamla fältstensläggningen icke behöfde verksällas till så stort djup, som afsedt var, samt äfven af att enhetsprisen för såväl stensättningen som asfaltgjutningen voro lägre än de i kostnadsförslaget beräknats.

I och för *anskaffandet af I:ma nubbsten till fortsatt omläggning af Salutorget*, samt för att i någon mån bereda stenarbetare förtjenst under vintern, användes af behållningen i 1892 års anslag för nämnda ändamål ett belopp af Fmk 10,000: —¹⁾. Stenen tillverkades dels å Rassböle i Helsinges socken dels å holmen Uttern. Å hvardera ställena sysselsattes

¹⁾ Se pg. 59.

med detta arbete i medeltal 10 man hela vintern. Priset för huggning af en qv. met. sten uppgick å arbetsplatsen vid Rassböle till Fmk 5 å 4: 50, sprängämnen inberäknade, samt å Uttern excl. sprängning till Fmk 4 per m². Eftersyn vid arbetet, uppmätning, transport af stenen till upplagsplats samt uppläggningsen af densamma ökade dock dennes medelpris till Fmk 6: 40 per m².

Till följd af W. Chausséens ledande öfver Hamnbanan i riktning af Västra Henriksgatans förlängning hade för *omläggning och planering* af nämnde gata beviljats ett anslag af Fmk 9,500: —, hvilket dock vid arbetets utförande öfverskreds med Fmk 2,203: 66, på grund af att den vid kostnadsförslaget antagna planeringslinien blef något sänkt, för att motsvara planeringslinien i det omarbetade, definitiva projektet till W. Chausséens ledande öfver hamnbanan, hvarigenom en grund och i följd deraf dyr bergsprängning förorsakades.

Nyläggning verkställdes under året å stadens andel af följande gator, nemligen: *Skeppsredaregatan* mellan Båtsmans- och Smedsgatan, *Smedsgatan* mellan Skeppare- och Fabriksgatan, samt *Malmgatan* mellan Malmbrinken och Kampmalmen.

Af dessa arbeten utfördes endast det sistnämnda med anslag beviljadt för 1893, medan anslagen för de öfriga balancerats från föregående år. *Nyläggning af gatan norr om Åbo kasern* äfvensom af *Munkholmsgatan* mellan Docksgatan och Fiskartorget, för hvilka arbeten anslag tidigare beviljats, kunde ej detta år utföras, enär gårdsegarene vid nämnda gator af Magistraten erhållit ytterligare ett års anstånd med läggning af resp. gatuandelar.

För planeringen af *Kyrkogårdsgatan* hade i budgeten observerats ett anslag af Fmk 9,500: —, för hvilken summa stödjemurarne och delvis planeringssprängning skulle utföras. Under vinterns lopp beviljade¹⁾ Stadsfullmäktige ytterligare för nämnda arbete Fmk 5,000: —. För dessa medel planerades meranämnda gata med undatag af den del, som sträcker sig längs cementgjuteriets tomt. Samtidigt nedlades jemväl i gatan ett hufvudkloakrör af 12" diameter.

Planeringen af Strandgatan slutfördes med ett från föregående år balanceradt öfverskott af det för ändamålet beviljade anslaget.

Förutom sedvanligt underhåll och renhållning af kanaler, infalls-Kanaler och afloppsdiken. brunnar och afloppsdiken utfördes under året endast en nyanläggning,

¹⁾ Se pg. 59.

nämligen en 9" rörledning från *södra hälften af tomt N:o 7 vid Albertsgatan* till kloaken under Boulevardsgatan. Öfriga kanaliseringsarbeten, för hvilka anslag voro upptagna i årets budget, hade blifvit utförda år 1892.

Vägar. Utträtning och *remont af vägen å Mejlans vestra udde* utfördes i enlighet med förslaget och för den beräknade kostnaden.

Chausséer. Att anslaget för *diverse underhåll* af chausséer öfverskreds med Fmk 5,018: 78, förorsakades dels af den mycket snörika vintern med ty åtföljande forcerad snötransport dels derigenom att en större del af Östra Chausséen, bortom Sörnäsvägen remonterades.

Macadamisering af *chausséen genom Djurgården* verkställdes å en längd af c:a 450 met. för en kostnad af Fmk 4,009: 23. Anslagets storlek utgjorde Fmk 4,000: —.

Hannar. *Brolocket* å gamla trämoljan vid *Magasinskajen* omlades under vintern för en kostnad af Fmk 2,239: 18, hvadan å anslaget uppstod en behållning af Fmk 1,260: 82, beroende af de rådande låga arbetslönerna.

Tillbyggnaden till Magasinskajen fortgick under året, men blef icke fullbordad. Den vid årets slut återstående delen af anslaget Fmk 116,346: 78 balancerades till år 1894.

Fördjupningen af Södra hamnen utfördes sålunda, att densamma numera utanför Magasinskajen innehar ett djup af 6 met. under medelvattenytan, samt längs Norra och Södra kajarmarne ett djup af 5,4 m. (18 fot).

Till anläggning af en *Duc d'albe för kompassjustering* var för året i budgeten upptaget ett anslag af Fmk 2,500: —, men tog med utförandet af nämde Duc d'albe uppskof till år 1894. Endast för ifrågavarande arbete nödiga pålar blefvo under vintern uppköpta för ett belopp af Fmk 745: 16.

Brunnar. Uti tre af stadens brunnar blefvo på förslag af Brandmästaren rörledningar insatta, afsedda för direkt tillkoppling till brandverkets slangar. Kostnaden härför uppgick till Fmk 379: 34, öfverskridande det för „diverse underhåll“ af brunnar beviljade anslaget med Fmk 179: 34.

Renhållningsväsendet. Kostnaderna för *underhåll af Latriner och Pissoirer* öfverskredo anslaget med Fmk 908: 24 på grund af skärpt renhållning och desinfektering med anledning af befarad koleraepidemi.

Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar ombesörjdes af en fast arbetsstyrka om 20 man och 5 hästar, fördelade på fem renhållningsdistrikt. Vintertid måste dock tidtals nämnda styrka ökas med tillfälliga arbetare, särskildt efter hvarje större snöfall, hvilka under

ifrågavarande vinter voro ovanligt talrika, iföljd hvaraf äfven nu omordade konto öfverskreds med Fmk 2,971:35. Totalkostnaden af renhållningen under år 1893 belöpte sig till Fmk 42,971:35.

För *bevattning af stadens centrala gator och allmänna platser* har under två års tid varit beviljadt Fmk 3,000:— årligen. Emellertid har antalet bevattnade gator, år från år ökats utan att anslaget blifvit höjdt. Under sistförflutna sommar, som öfverhufvudtaget icke var regnig, fortgick bevattningen från 15 Maj till slutet af Oktober och uppgick totalkostnaden för densamma till Fmk 4,423:01.

Till föranstaltande af nödhjulsarbeten under vintern 1893 anslogo Stadsfullmäktige ett belopp af Fmk 15,000:—, för hvilken summa planerings- och sprängningsarbeten skulle verkställas å *1:sta och 3:dje linierna af förstaden Berghäll*. Vid arbetet, som omedelbart påbörjades, sysselsattes i medeltal 100 man dagligen under 2½ månaders tid.

Ett från år 1892 balanceradt anslag af Fmk 721:63 för *anläggning af provisoriska lossningsbryggor i Sandvikshamnen* har icke blifvit användt på den grund, att någon lämplig plats för dylika bryggor ej förefans, efter det Hamnbanan belades med arbete.“

Utöfver de i Byggnadskontorets ofvan intagna berättelse anförda allmänna arbeten bör här ännu tilläggas beträffande de förnämsta under året för stadens räkning påbegynta byggnadsföretagen, nämligen *dårvårdsbyggnaden vid fattiggården och det kommunala sjukhusets till- och nybyggnader*¹⁾, hvilka skulle utföras på entreprenad, att, sedan ritningar till ifrågavarande hus hunnit af ledande arkitekten uppgöras, fastställelse å densamma utverkas, förslag till entreprenadkontrakt af byggnadsnämnden utarbetas och till Kammaren afgifvas²⁾ samt kungörelse³⁾ med uppmaning till hugade entreprenörer att inlemna skriftliga anbud å byggnadernas utförande utfärdats, Drätselkammaren, efter de inkomna anbudens pröfning, afslöt följande kontrakt:

med byggmästaren K. G. Sivenius rörande utförande ej mindre af en *dårvårdsbyggnad* invid *fattiggården* för en ersättning af 180,000 mark⁴⁾;

än ock af 3 stycken *epidemipaviljonger*, ett lik- och obduktionshus samt ett *desinfektionsherberge*, alla af trä, å *kommunala sjukhusets tomt* mot en ersättning i ett för allt af 133,500 mark⁵⁾; äfvensom

¹⁾ Se pg. 20. — ²⁾ Drks prot. den 23 febr. § 27, den 25 mars § 34 och den 4 maj § 20. — ³⁾ D:o d:o den 26 jan. § 15, den 2 febr. § 24 och den 27 april § 33. — ⁴⁾ D:o d:o den 16 febr. § 12. — ⁵⁾ D:o d:o den 16 mars § 4.

med arkiten C. G. Hiort af Ornäs¹⁾ om uppförande på samma kommunala sjukhusets tomt af följande byggnader och byggnadsförändringar för vidtecknad ersättning, nämligen:

1) en sjukhuspaviljong af sten med bjelklag af jern	84,050	mark
2) utvidgning af det förefintliga kommunala sjukhuset	9,000	„
3) utvidgning och ändring af uthuset	1,450	„
4) inredning af nuvarande ekonomiebyggnaden till bostad för läkare och föreståndarinna	2,500	„
5) en ny ekonomiebyggnad af sten	21,000	„
	<hr/>	
	eller för inalles 118,000 mark.	

Som uti ofvan anförda entreprenadkontrakt icke ingick vatten- och aflöpsledningar för de nya kommunala sjukhusbyggnaderna, uppdrog²⁾ Drätselkammaren dessa ledningars utförande åt stadens Vattenledningskontor, hvilket härför uppgjort ett på 14,200 mark sig slutande kostnadsförslag. I samma entreprenadkontrakt ingick icke heller den för den nya stenpaviljongen erforderliga central värme- och ventilationsinrättningen, hvarför härom af Drätselkammaren träffades särskildt aftal med Nya aktiebolaget Atlas i Stockholm, som mot en godtgörelse af 12,285 kronor åtog sig alla hithörande leveranser och arbeten.

Hamnbanebyggnaden.

Rörande fortgången under året af de redan 1892 påbörjade arbetena å hamnbanan samt dermed i sammanhang till utförande komma hamn- och kajbyggnader i Sandviken intages här ledande ingenjören Herman Norrméns i sådant afseende afgifna berättelse, så lydande:

„Sedan Helsingfors Stadsfullmäktige vid sammanträde den 8 April 1890, med anledning af Fullmäktiges beslut om byggandet af en jernväg till stadens Södra hamn, tillsatt en Byggnadsstyrelse för utförandet af nämnda hamnbana och till medlemmar i berörde styrelse utsett Herrar Bankdirektör J. A. Norrmén, Öfverintendenten C. G. Sanmark, Intendenten Lennart Gripenberg och Handlanden Julius Tallberg, sammanträdde Byggnadsstyrelsen den 12 derpå följande Maj månad till konstituerande möte, hvarvid till Styrelsens ordförande utsågs Bankdirektör Norrmén och till vice ordförande Öfverintendenten Sanmark. Vid nämnda möte beslöt Byggnadsstyrelsen bland annat att hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag, stort 20,000 mark, för utförandet af vissa förberedande arbeten, såsom utstakning af banan m. m.

¹⁾ Drks prot. den 18 maj § 3. — ²⁾ D:o d:o den 20 juli § 24. — ³⁾ D:o d:o den 20 juli § 30.

Den 13 Maj fastställdes af Stadsfullmäktige instruktion för Hamnbanebyggnadsstyrelsen, hvarjemte Fullmäktige till styrelsens disposition ställde ett förskott om 20,000 mark för utförandet af särskilda förberedande arbeten.

Den 3 juli 1890 antog Byggnadsstyrelsen till Arbetschef vid hamnbanebyggnaden Civil Ingeniören Herman Norrmén, hvarefter de förberedande arbetena å banan omedelbart vidtogo.

Med anledning af att till 1891 års landtdag öfverlemnats en Kejserlig proposition angående anvisande af anslag för Helsingfors hamnbana, hvilken borde blifva statens tillhörighet och då ovisst var, när och på hvad sätt ärendet komme att slutligen afgöras, beslöt Byggnadsstyrelsen den 4 febr. 1891 att afbryta undersökningsarbetena å banan och med utgången af månaden entlediga arbetschefen.

Sedan Finlands Ständer vid ofvanberörda landtdag med bifall till Hans Kejs. Majestäts derom framställda proposition beslutit, att Helsingfors stads projekterade hamnbana skulle utföras för statens räkning och på dess bekostnad, men genom stadens försorg, samt då antagas kunde, att Ständernas omförmälda beslut skulle vinna nådig stadfästelse, beslöt Hamnbanebyggnadsstyrelsen vid möte den 15 November 1891, med afseende derå, att den då i staden rådande stora arbetsbristen gjorde det önskligt, att arbete kunde beredas ett större antal arbetare vid hamnbanebyggnaden, att till Stadsfullmäktige ingå med framställning derom, att Byggnadsstyrelsen måtte bemyndigas att omedelbart påbörja sådana arbeten å hamnbanan, som lämpligen vintertid kunde utföras, samt att för sådant ändamål till Hamnbanebyggnadsstyrelsens förfogande måtte ställas ett förskottsanslag af 100,000 mark, förutom det af Stadsfullmäktige härförinnan beviljade anslag af 20,000 mark.

I anledning af nyssnämnda framställning och sedan Drätselkammarens i frågan affordrade yttrande till Fullmäktige inkommit, beslöto Fullmäktige vid sammanträde den 1 derpå följande December, att, med godkännande af Drätselkammarens i saken gjorda framställning och under förhoppning att den föreslagna hamnbanan i öfverensstämmelse med den till Ständerna aflåtna nådiga propositionen och Ständernas beslut skulle öfverlemnas till utförande af Helsingfors stad, bemyndiga den af staden tillsatta Byggnadsstyrelsen att omedelbart påbörja sådana arbeten å hamnbanan, som lämpligen vintertid böra utföras.

Sedan Byggnadsstyrelsen med anledning af Stadsfullmäktiges omförmälda beslut åter i tjänst antagit den förre arbetschefen, samt till

kassör och ingenjörbiträde utsett Civil Ingenjören K. A. Lassenius, verkställdes den 7 December 1891 det första spadtaget å Helsingfors hamnbana i och med påbörjandet af särskilda genom banbyggnaden betingade kloak- och vattenlednings omlägningsarbeten.

I följd dels af det begränsade anslaget, dels af omöjligheten för Byggnadsstyrelsen att under de gifna förhållandena träda i underhandling med respektive jordegare och arrendatorer angående upplåtande af mark för jernvägen, var Byggnadsstyrelsen hänvisad att förutom antydda kanal- och vattenledningsarbeten låta utföra endast bergsprängningsarbeten i skärningarne mellan Gräsviksgatan och villan Alkärr äfvensom invid Strandgatan. Med dessa arbeten sysselsattes dagligen under vintern 1892 cirka 120 man. De lössprängda stenblocken transporterades öfver isen i Sandvikshamn till sundet mellan Sand- och Munkholmarne, der de afstjälptes för att bilda en af Stadsfullmäktige till utförande godkänd vågbrytarebank.

I slutet af Mars månad 1892 hade af arbetsanslaget redan större delen åtgått till arbetarnes aflöningar, hvarföre Byggnadsstyrelsen, som från utrikes ort inföväntade af densamma reqvirerade redskap och arbetsspår-material, för hvilkas liqviderande c:a 20,000 mark voro reserverade, såg sig, enär banans utförande vid denna tidpunkt ännu ej vunnit nådig fastställelse, föranlåten att tillsvicare inställa arbetena å banan.

Sedan Hans Kejs. Majestät i Maj 1892 godkänt Ständernas framställning att, såsom tillskott till det af allmänna statsmedel utlofvade belopp, 1,000,000 mark, till Helsingfors hamnbanebyggnad anslå 800,000 mark ur kommunikationsfondens tillgångar, upptogos arbetena å hamnbanan ånyo i början af juni månad.

Under året koncentrerades arbetena hufvudsakligen å genomsprängningen af bergskärningen vid Lappviksgatan, grundmuddringen för den af Stadsfullmäktige under våren 1892 godkända jernvägsmolon i Sandviken äfvensom under sednare delen af året å grundgräfningsarbeten för Vestra Chaussée-viadukten, hvars utförande i enlighet med en förändrad plan Fullmäktige den 12 juli 1892 beslutit.

Enär möjligheten af grundmuddringsarbetets i Sandviken slutförande under hösten 1892, med anledning af dess sentida påbörjande, syntes tvifvelaktig och utsigten till hamnbanans fullbordande intill Södra hamnen inom 2:nne arbetsår som en följd deraf ansågs otänkbar, påbörjades icke de mellan Brunnsparcken och Södra hamnen förefintliga

arbetena, förrän visshet om förenämnda muddringsarbetes slutförande vunnits i November, hvarefter Bergsprängning å banan inom Brunns-parken omedelbart vidtog.

Vid slutet af 1892 voro följande arbeten påbörjade eller slutförda:

Bergskärningen mellan Gräsviksgatan och Alkärr dalen var i det närmaste slutförd; stödjemurarne invid Lappviksgatan voro uppförda; samtliga af nyssnämnde skärning betingade kloak- och vattenlednings-omläggningar blefvo fullbordade. Bergsprängningen mellan villorna Arkadia och Alkärr var vid årets slut till en fjerdedel utförd. Grundgräfningen för stödjemurarne invid Vestra chausséen utfördes under hösten 1892 och vintern 1893. Muddringsarbetet för grundningen af Sandviks molon lyckades Byggnadsstyrelsen äfven slutföra hösten 1892; likaledes fullbordades arbetena med utfyllningen af vågbrytaren i sundet mellan Sand- och Munkholmarne. Under hösten 1892 omlades slutligen invid Docksgatan särskilda kloak- och vattenlegningar, hvilkas flyttning betingades af banarbetet.

År 1893 slutfördes arbetena å Vestra chausséen, äfvensom samtliga bergsprängnings- och jordschaktningsarbeten å banan, putsningsarbeten dock undantagna. Under året blefvo fullbordade alla bro- och tunnelhvalf, hvilkas utförande på entreprenad öfverlemnats åt Helsingfors Cementgjuteri aktiebolag, äfvensom samtliga stödjemurar emot banan. Arbetet å Sandviks molon jemte svängbron derinvid blef i det närmaste slutfördt, dock lemnades stensättningen af molon, monteringen af vridningsmekanismen å nyssnämnde bro äfvensom insättningen af hvi-larbjälkarne längs molons kajmurar till år 1894.

Slutförandet af påfyllningen å tunneln under villan N:o 1 i östra Brunns-parken lemnades äfven till år 1894. Till detta år blefvo äfven putsningsarbetena invid banan och Vestra chausséen inom villan Arkadia uppskjuten.

Skenspikningen af banan intill magasin stomterna invid Badhus-vägen slutfördes i December 1893 och kunde banan intill nämnda ställe befaras med ett första tåg lördagen den 16 December nämnda år. Dagen derpå expedierades å banan ett festtåg.

Intill utgången af år 1893 hade för banbyggnaden å nedanstående rubriker utgifvits följande belopp. De inom parentes upptagna siffrorna angifva de i kostnadsförslaget beräknade kubikmassor och kostnader.

M a s s a		K o s t n a d <i>Fmg.</i>	
	Löner och arvoden åt styrelsen	8,310: —	(0.)
	Inspektör och experter	7,656: 51	(0.)
	Löner och arvoden åt Ingenjörer	42,582: 99	} (75,278: 03)
	” ” ” ” Byggmästare	45,738: 86	
	Hushyror	4,200: —	(0.)
	Eldning, belysning, renhållning m. m.	2,918: 64	(0.)
	Kontorsböcker, tabeller, tryckalster	1,006: 10	(0.)
	Rit- och skrifmaterialier	1,013: 10	(0.)
	Resor och beskickningar	250: 45	(0.)
	Telefon-, telegram- & postporto	633: 72	(0.)
	Annonser o. renskrifningar	372: 78	(0.)
	Diverse utgifter	1,161: 65	(0.)
	Inlösen af mark	106,152: 13	} (170,530: —)
	Inlösen och flyttning af hus	8,456: 20	
	Ersättning åt jordegare för olägenheter och skador	81,604: 86	
	Stakning, affattning, pliktning etc.	3,797: 14	(0.)
	Rödning	12: 50	(0.)
74,837 m ³ (28,853.7)	Jordschaktning	126,800: 81	(45,921: 60)
	Jord från afloppsdiken	262: 80	(0.)
	Omläggning af kloaker	15,494: 37	} (23,924: 27)
	” af vattenledningar	14,679: 36	
	Berg ur sido- och afloppsdiken	4: 80	(0.)
41,316,71 m ³ (42,029 m ³)	D:o ur banans skärningar	272,749: 62	(255,295: 80)
	Större jordstenar	1,792: 94	(0.)
11,958,05 m ³ (4,458 m ³)	Stödjemurar	297,837: 64	(134,252: —)
	Nubb- och fältstens läggning	1,388: 64	
	Revetering mot ballastbank	20,938: 26	
	Torfbeklädnad	4,156: 25	
	Dränering	3,159: 72	
	Afloopstrummor	308: 90	
	Vägöfverfart till Skeppsvarvet	6,162: 88	(9,654: —)
	D:o vid Fredriksgatan	15,160: 05	(6,590: —)
	D:o vid Lappviksgatan	16,507: 69	(6,590: —)
	Tunneln invid Brunnsparken	39,001: 23	(23,251: 40)
	Sandviks molon	305,713: 79	} (400,532: 38)
	Svängbron å Sandviks molon	25,720: 08	
	Vägbrytaren vid Sandholmen	3,741: 32	
	Ballastering	50,464: 23	(33,481: —)
	Uppköpta sleepers	7,297: —	
	Justering etc. af d:o	630: 48	
	Transport af sleepers	1,074: 25	
	Uppköpta skenor	90,062: 77	
	D:o bindningsskenor	3,375: —	
	D:o skruffbultar	868: 63	
	D:o bottenplåtar	1,923: 75	
	D:o skenspik	2,229: 50	
	Kompletta vexlingar	907: 64	
	Transport <i>Fmg.</i>	1,646,282: 03	

	Transport	1,646,282: 03	
	Lossning, lastning & transport af skenor	2,619: 63	
	Skenspikning	2,497: 90	
	Spårstopning	4,628: 08	
	Jernbarrierer	1,338: 46	
	Träbarrierer	6,820: 30	
	Öfvergång vid Fabriksgatan	270: 32	
	D:o vid Skepparegatan	83: —	
	Vestra chausséens ombyggnad	228,259: 95	(201,500: —)
	Uppfart till Badhusgatan.	93: 40	
	Diverse planeringar	3,895: 15	
	Öfvergångar i Brunnsparken	30: —	
	Läkarearvoden	374: —	(0.)
	Diverse sjukvårdskostnader	5,848: 32	(0.)
	Mätning sinstrument	1,503: —	(0.)
	Kontorsinventarier	1,019: 56	(0.)
	Byggnadsmaterialier, maskiner o. redskap	119,405: 62	(0.) ¹⁾
	Diverse byggnadsmaterialier.	307: 81	(0.)
	Summa <i>Fmk</i>	2,025,276: 63.	

Äfven följande, i Byggnadskontorets berättelse ej omnämnda mindre arbeten torde här böra anföras:

På Byggnadskontorets förslag och för nedbringande af kostnaden för upplysning af tornuret uti Nikolaikyrkan beslöt²⁾ Drätselkammaren antaga Ingeniören Gottfr. Strömbergs anbud att för en ersättning af 180 mark utföra i tornuret en elektrisk instalation på 4 stycken glödlampor af 16 normalljus styrka; och vidtog Drätselkammaren i sammanhang härmed anordning om belysningens antändning och släckning af brandkonstaplarne, i hvilkas dejourrum ledningens afstängare skulle anbringas.

Bifogande en af Sundhetsinspektören till Magistraten ställd skrift, hvari framhålles det helsovådliga uti anlitage af klappbryggan i Sandvikshamnens inre bassin, anhöll Magistraten hos Drätselkammaren om ifrågavarande klappbryggas stängande, så fort sig göra lät, samt dess förläggande på annan plats, hvarför Kammaren äfven uppdrog³⁾ åt Byggnadskontoret att omedelbart låta borttaga bryggan samt till Kammarin inkomma med förslag till bryggans förflyttande till annat lämpligt ställe.

1) För arbetsledning, redskap och diverse oförutsedda utgifter finnes i Ingeniör Ehrströms kostnadsförslag upptaget blott Fmk 75,278: 03, hvilken summa icke ens motsvarar kostnaden för arbetsledningen enbart. Vanligen beräknas för arbetsledningen 10 % af hela kostnadsförslaget till ett arbete. — ²⁾ Drks prot. den 20 juli § 20. — ³⁾ Drks prot. den 3 aug. § 4.

Aflopsdike
genom villan
Alkärr.

Sedan hos Drättselkammaren anmäls, att ett genom villan Alkärr ledande aflopsdike icke behörigen afledde vattnet, hvarför det äfven var synnerligen stinkande, beslöt¹⁾ Kammaren, sedan syn å stället för rättats samt på synemännens förslag, att ifrågavarande dike skulle genom Byggnadskontorets försorg upprensas, men det framtida underhållet deraf öfverlemnas åt respektive lägenhets innehafvare.

Kloakledning
till folkskolehu-
set vid Folk-
skolegatan.

Senatsvaktmästaren A. W. Blomqvist hade hos Drättselkammaren ansökt att blifva tillerkänd ersättning för sprängnings- m. fl. kostnader för ett af honom vid utförande af kloakledning till gården N:o 8 vid Folkskolegatan under sagde gata nedlagdt afloppsrör, hvilket sedermera af staden användts vid anläggningen af den allmänna afloppskanalen derstädes; och beslöt²⁾ Kammaren i anledning häraf i skrifvelse till Magistraten anhålla, det Magistraten ville i budgetförslaget för år 1894 upptaga en post af 1,000 mark för att såsom godtgörelse åt vaktmästaren Blomqvist utbetalas under påföljande Januari månad, för händelse Stadsfullmäktige vid budgetens votering godkände nämnda utgiftspost.

Vattenlednin-
gens utvidgning.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har vattenledningsingeniören aflemnat följande berättelse:

	<i>Fmg.</i>	<i>ni.</i>
„Anläggningen och dess utvidgning		
Vattenledningens värde vid ingången af år 1893	2,673,470	76
Inköp af vattenmätare	9,577	82
Vattenledningens utsträckning:		
Under Albertsgatan (ifrån Boulevardsgatan till N:o 27)	2,466	88
Under Malmgatan från Fredrikskatan till tomt N:o 24	296	38
2 st. bevattningsposter å gamla kyrkogården	1,339	—
1 st. vattenpost å Hafstorget	493	07
1 st. vattenvärmingsapparat invid hästhon å Broholmen	671	82
Vattenledningens värde vid utgången af år 1893	2,638,315	73

Antalet år 1893 uppsatta vattenmätare utgjorde 33 och funnos vid årets slut 1,462 vattenmätare i bruk, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter.

På anhållan af egaren till gården N:o 27 vid Albertsgatan utsträcktes vattenledningen till sagda gård, hvartill åttingo 77 m 102 mm rör, 1 st. afstängningskran och 1 st. brandpost. Oaktadt arbetet var full-

¹⁾ Drks prot. den 31 aug. § 6. — ²⁾ Drks prot. den 23 nov. § 9 och den 14 dec. § 26.

bordadt den 15 Juli, var bemälda gård ännu vid årets utgång i saknad af anslutning till vattenledningen.

Å den redan år 1892 utförda vattenledningen under Malmgatan till stadens materialgård verkställes några kompletteringar.

Bevattningsposterna å gamla kyrkogården utfördes på anhållan af kyrkorådet, vattenposten å Hafstorget åter på framställning af särskilda villaegare i Brunnsparken, hvilka sedermera på egen bekostnad försågo sig med hvar sin särskilda utkastare.

Ytterligare inrättades en vattenpost å Petersgatan för Magdalena hemmets behof, men påfördes kostnaderna jemlikt Stadsfullmäktiges beslut kontot: remont och underhåll af vattenledningens byggnader m. m. och representera sålunda ingen kapitaltillökning.

Invid hästhon å Broholmen anbragtes en apparat för vattnets uppvärmning, fullkomligt liknande den utanför Gasverket.

Rörnätets utsträckning vid utgången af år 1893 framgår af följande tablä:

Rörnätets utsträckning.

	457 ^{mm} rör	406 ^{mm} rör	305 ^{mm} rör	203 ^{mm} rör	152 ^{mm} rör	102 ^{mm} rör	76 ^{mm} rör	51 ^{mm} rör	Summa rör	Brand- poster	Afskän- ningskranar st.
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
31 December 1892	3,562	3,140	8,092	3,126	5,779	23,821	162	1,816	54,498	293	364
Tillkommit år 1893	106	—	—	—	—	77	—	—	183	1	1
Afgått år 1893	—	100	—	—	—	—	—	—	100	—	—
Summa 31 Decemcer 1893	3,668	3,040	8,092	3,126	5,779	23,898	162	1,816	54,581	294	365

Angående de tillkomna 457^{mm} och borttagna 406^{mm} rören bör nämnas, att i anledning af Vestra chausséens sänkning i samband med arbetena för hamnbanan en flyttning af det under chausséen ledande hufvdröret blef nödvändigt, hvilket utfördes sålunda, att 457^{mm} rör nedlades på östra sidan om chausséen och förenades med de gamla 406^{mm} rören, hvarpå den mellanliggande gamla rörsträngen borttogs.

Vid slutet af år 1893 funnos i bruk staden tillhöriga 4 st. fribrunnar, 4 st. vattningshoar, af hvilka 2 med vattenvärmningsapparater, 7 st. dricksvattenkastare, 15 st. pissoirer, 3 st. offentliga afträden, 4 st. fontäner, 6 st. vattenafhemtningsposter för betalande konsumenter, 13 st. vattenafhemtningsposter för gatubevattning, 32 st. vattenposter för trädgårdsbevattning, samt 1 st. hydraulisk hiss, äfvensom 5 st. provisoriska fribrunnar.

Af stadens hus voro 20 försedda med vattenledning.

Förvaltning, drift, underhåll och diverse.

Å r 1 8 9 3	Små	ni	Små	ni
<i>Allmänna kostnader.</i>				
En ingenjör, arvode	6,815	—		
En bokhållare, d:o	2,400	—		
Expenser	2,563	34	11,778	34
<i>Vattenuppfördringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,400	—		
En andre maskinist, „	1,184	70		
En putsare, „	852	80		
Eldare- och handtlångaredagsverken	659	—		
Ved, kol, olja, trassel och diverse	4,355	70		
Remont och underhåll af gamla pumpverket	1,400	22		
Remont och underhåll af nya pumpverket	1,212	76	12,065	18
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman, arvode	1,200	—		
Isning af filtrerna	4,171	67		
Skumning af d:o	1,594	50		
Sandtvättning, kärning och påfyllning	3,591	20		
Remont af filterbassinerna	1,337	81		
D:o af arbetsredskap och diverse	536	40		
Ved till eldning af renvattenshuset	200	—	12,631	58
<i>Rörsätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,000	—		
Skötsel af Brand och vattenposter	7,741	90		
Remont och underhåll af rörsätet	4,820	69		
Remont och underhåll af brandposter, afsträngningskranar och vattenposter	5,201	83	20,764	42
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirkvakt, arvode	420	—		
Diverse underhåll, ved till vaktstugan, rengöring af vattenborgen m. m.	603	16	1,023	16
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	1,779	74		
Affäsning af vattenmätare och resultatens sammanställning	5,795	40	7,575	14
<i>Pumphus, vattenrännor och hägnader.</i>				
Omläggning af vattentaket i gamla pumphuset	515	46		
Diverse underhåll och remont	2,132	02	2,647	48
Transport	—	—	68,485	30

	Transport	—	—	68,485	30
<i>Diverse.</i>					
Mätningar och undersökningar för utvidgningar		514	74		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsinge kommun & telefonafgifter m. m.		1,157	35		
Drift och skötsel af vattenvärmningsinrättningen vid hästhoarne		1,287	—		
Arrende för skyddsområde vid Wanda å		300	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar		283	30		
Diverse kostnader		745	55	4,287	94
<i>Verkstaden.</i>					
En verkmästare, arvode		2,000	—		
Hyra för verkstadslokal och magasin		2,644	—		
Dagsverken för privata arbeten		29,915	47		
Material för do		46,973	60		
Remont och underhåll för verkstadens arbetsredskap		3,951	65		
Diverse kostnader		904	35	86,389	07
	Summa	—	—	159,162	31

Allmänna kostnader inbegripa aflöningar och expenser för ledningen och förvaltningen af vattenledningens utvidgning, förvaltning och drift under år 1893, äfvensom för uppdebiteringen af vattenafgifter och utförda arbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit: 276 skrivelser och andra expeditioner, af hvilka flertalet till Drätselkammaren, 187 bref till in- och utländska fabrikanter, hufvudsakligast i verkstadens angelägenheter, c:a 4,700 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 1,490 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Kontorsarbeten
vid vattenledningen.

Under året förekommo endast löpande remonter och underhåll å maskineriet, till ett sammanlagdt belopp af 2,612 mark 98 penni. *Vattenuppfordringen* under år 1893 utgjorde 1,604,716 m³ och var 20.9 % större än under år 1892, i följd af att under den stränga vintern ett stort antal brandposter lemnades rinnande, dels för att tillförsäkra de gårdsegare, hvilkas ledningar voro tillfrusna, tillfälle till afhämtning af vatten, dels för att kompensera den här af förorsakade vattenstagnationen i gaturören, som skulle hafva föranledt deras tillfrysning. Ångpumpverket hölls af försiktighetsskäl under Mars och April månader färdigt för igångsättning och användes under 18 timmar. Derutöfver var ångpumpverket i gång under 101 timmr, för att möjliggöra cementering af den sönderfrusna vattenrännan till gamla pumpverket.

Vattenuppfordringen.

Totala uppfordringskostnaden per m³ vatten utgör för ångpumpverket, i anseende till den långa tid, som det stod uppeldadt, utan att

behöfva begagnas, 12.9 penni (emot 6.233 penni år 1892), för gamla pumpverket 0.579 penni och i medeltal 0,752 penni. Vattenuppfordringens storlek under de skilda månaderna och dagarna af året framgår af följande tablå och bilagda grafiska tabell. Vattenuppfordringen utgjorde i medeltal per dygn 4,357 m³, i maximum (den 14 Mars) 8,269.5 m³ och i minimum (den 11 Juni) 1,139.5 m³.

Pumparnas
verksamhet.

Pumpverket arbetade enligt följande tablå:

Månad	Gamla pumpverket				Nya ångpumpverket			Summa m ³
	Pumpens N:o	Antal tunnar	Antal slag	m ³	Antal tunnar	Antal slag	m ³	
Januari	1	329	224,805	99,838	—	—	—	
	2	350	237,289					
Februari	1	356	292,485	122,431	—	—	—	
	2	337	273,621					
Mars	1	625	502,045	213,653	11	14,162	2,337	
	2	644	486,145					
April	1	648	458,785	204,064	7	13,109	2,163	
	2	672	485,745					
Maj	1	289	250,118	137,386	1	900	149	
	2	432	387,746					
Juni	1	339	282,920	117,971	—	—	—	
	2	350	262,524					
Juli	1	311	247,678	106,833	100	108,158	17,846	
	2	305	246,555					
Augusti	1	352	279,326	123,553	—	—	—	
	2	366	292,498					
September	1	345	271,908	118,614	—	—	—	
	2	347	276,934					
Oktober	1	376	302,928	126,305	—	—	—	
	2	348	281,054					
November	1	347	258,827	111,664	—	—	—	
	2	345	257,766					
December	1	334	236,038	99,909	—	—	—	
	2	331	226,016					
Summa	—	9,478	7,321,756	1,582,221	119	136,329	22,495	1,604,716

Filtreringen.

Kostnaden för *filterdriften* påverkades af den stränga vintern och stälde sig medelpriset för filtrernas isning på 2 mark 2 penni (emot 1 mark 10 penni år 1892); medelpriset för sandtvättning, kärning och påfyllning 1 mark 74 penni, för filtrernas skumning 77 penni, allt per m³ total filteryta och år. Hela filtreringskostnaden per m³ filteryta och år utgör 6 mark 10 penni och för en m³ vatten 0.787 penni.

Rensning af filtra verkställdes under år 1893 20 gånger, såsom af följande sammanställning framgår.

Rensade filter- bassiner		Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
N:o	I	—	—	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—
”	II	—	—	1	1	—	1	1	1	1	1	—	—
”	III	—	—	1	1	1	—	1	1	—	1	—	1

Å rörnätet reparerades 13 läckor och 6 rörbrott i gatuledningar och tryckrör under årets lopp. Större remontarbeten förekommo å 60 st. brand- och vattenposter samt afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Partiella afstängningar af rörnätet egde rum 69 ggr i följd af utvidgningar och reparationer. Skötseln af branposterna under vintern, i afsigt att förekomma deras tillfrysning, stälde sig på 26 mark 33 penni per år och stycke i medeltal. Af stadens 294 brandposter voro 3 i följd af frysning obegagneliga; af rörnätet hade c:a 800 meter eller c:a 1.5 % af totala längden tillfrusit, men då dessa hufvudsakligast bestodo af sådana rörsträngar, der ingen konsumtion eger rum, blef i följd häraf endast 1 konsument under en kortare tid afskuren från vattenledningen. Rörnätet spolades under året 3 gånger. Totala underhållskostnaden för rörnätet jemte dess tillbehör utgjorde under år 1893 378 mark 91 penni per kilometer, och 1,3 penni per m³ vatten.

Rörnätet.

Vattenborgen spolades 2 ggr, vid hvilka tillfällen vattenståndet var 0. Eljes har lägsta vattenståndet utgjort 2.1 m motsvarande ett innehåll af 1,000 m³, och i medeltal 3.53 m, motsvarande 1,834 m³. Endast snöskottning och löpande remonter förekommo under året.

Vattenborgen.

Antalet reparerade, rengjorda och justerade *vattenmätare* utgjorde 468 eller vid pass 32 % af totala antalet. Antalet afläsningar af vattenmätare utgjorde under år 1893 c:a 17,500, för hvilkas verkställande och sammanställande kostnaden utgjorde 5,795 mark 40 penni. Totalkostnaden för vattenmätarens underhåll och afläsning utgjorde per år och stycke 5 mark 18 penni, ränta och amortisation, beräknade efter 10 % på inköpsvärdet, utgöra 10 mark 11 penni, alltså in summa 15 mark 29 penni. De influtna vattenmätarehyrorna åter utgöra 11 mark 72 penni per uppsatt mätare och år i medeltal.

Vattenmätare.

Angående *diverse* observeras bl. a. kostnaden för drift och skötsel af vattenvarmningsinrättningarne vid hästhoarna 1,287 mark. Dessa in-

Diverse.

rättningar voro i bruk ifrån den 1 Januari, resp. 5 Febr. till den 12 April, samt ifrån den 27 November till den 31 December; efter en afgift af 2 penni per vattnat kreatur utgjorde den dagliga frekvensen 620 vattnade kreatur (eller 310 för hvardera af hoarna). Inkomsterna utgjorde 1,483 mark 84 penni och öfverstego utgifterna med 196 mark 84 penni. Skilnaden motsvarar något så när kostnaden för det utdelade vattnet, som icke är inberäknad i driftkostnaden. Vidare må uppmärksammas posten „arrende för skyddsområde vid Vanda å“, hvarmed förhållandet är följande: På sensommaren 1893 upptäcktes att ett vid Vanda å beläget grönsaksland äfvensom en liten latrin, hvilka torde hafva existerat under bortåt tio år, vore i stånd att framkalla epidemiska sjukdomar m. fl. olägenheter i staden. Grönsakslandet arrenderades af staden, för att icke vidare användas, och särskilda anstalter beträffande förhindrandet af byke och bad i ån, m. m. vidtogos, utan att dock något förbättrande inflytande på vattenledningsvattnets beskaffenhet och sjukligheten i staden veterligen häraf blifvit spordt.

Verkstaden. Vid *verkstaden* voro anställda i maximum 62, i medeltal 36 och i minimum 23 arbetare. Bland arbetena förtjäna omnämnas 27 nya anslutningar, 33 uppsatta och 468 ombytta mätare, 1,434 reparationer af ledningar och kranar hos privata konsumenter (hvaraf åtminstone 500 i följd af frysning), 65 reparationer i stadens hus, vatten- och afloppsledningar för dårvårdsbyggnaden å fattiggården samt kommunala sjukhusen, diverse större arbeten för hamnbanans räkning m. m. Totalkostnaden af de arbeten, som utfärdades för sådana stadens hus och inrättningar, som icke stå under vattenledningskontorets inseende, utgjorde inemot 30,000 mark. Derförutom har verkstaden utfört remont å vattenledningskontorets arbetsredskap, samt å pissoirer och hästhoar, i ständsatt ett antal äldre brandposter och afstängningskranar; konstruerat en sandtvättningsmaskin för filtra m. m., hvilka kostnader dock direkt påförts beträffande konti i hufvudboken.

Antalet utfärdade räkningar utgjorde 1,490 och slutsumman 99,787 mark 90 penni.

Utestående fordringar, som vid årets början utgjorde c:a 8,000 mark, uppgingo vid dess slut till samma belopp. Enär utgifterna för verkstaden utgjort 86,389 mark 7 penni, utgör bruttoinkomsten 13,398 mark 83 penni, men följer, med afseende äfven å de indirekta kostnaderna, här en specialkalkyl af den faktiska nettoinkomsten från verkstaden.

	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
<i>Inkomster.</i>		
Inkomster under år 1893	99,787	90
<i>Utgifter.</i>		
En verkmästare, arvode	2,000: —	
Hyra för verkstadslokal	2,644: —	
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	3,951: 65	
Lagerränta och brandförsäkringspremier	3,200: —	
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	500: —	
Diverse	904: 35	
	13,200: —	
³ / ₄ häraf för privata arbeten, resten för vattenledningskontorets	9,900: —	
Dagsverken för privata arbeten	29,915: 47	
Material för privata arbeten	46,973: 60	
Räkningsblanketter, böcker, porto, telegram, kostnader för räkningsbeloppens indrifning m. m.	1,000: —	
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år reserveras	1,500: —	
För räntor å utestående fordringar, möjligen observerade utgifter och till summans afrundning	1,498: 83	
	90,787	90
Saldo, nettovinst	9,000	—

Beträffande vattenledningskontorets arbeten under år 1893 må slutligen nämnas, att totala antalet dagsverkare utgjort i maximum 124, i medeltal 80 och i minimum 50, samt att antalet personer med månadslön utgjorde 7.

Priset för hvarje m³ utdeladt vatten ställer sig på följande sätt enligt i det föregående lemnade uppgifter.

Priset per m³
vatten.

	Penni.
Om endast pumpningskostnaden toges i betraktande	0.752
Om härtill lägges kostnaden för filtreringen	1.539
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2.839
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningens förvaltning, samt för underhåll och remont af vattenborgen, pumphus, vattenrännor, hägnader, underhåll och afläsning af vattenmätare samt diverse (icke utgifterna för verkstaden)	4.534
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningskapitalet	12.911

Årsberättelse för 1893.

Inkomst per m³
vatten.*Inkomsten för hvarje m³ vatten framgår af följande:*

	<i>Fråk</i>	<i>Fråk</i>
Influtna vattenavgifter	224,184: 87	
Inkomst från hästhoarne	1,483: 84	
Förhöjning för sentida inbetalning af vatten- konsumtionsavgifter	968: 04	226,636: 75
Vattenmätarehyror	— —	17,130: 67
Summa	— —	243,767: 42,

hvidan medelinkomsten per m³ vatten utgör 15.191 penni.

Inkomsterna för vatten och vattenmätarehyror voro under år 1893 1,122 mark 61 penni lägre än under år 1892 och 4,532 mark 58 penni lägre än i budgeten förutsatts.

Konsumtion.

Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1893 1,207 eller 27 mera än under föregående år.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarne uppgick till följande belopp under år 1893.

	m ³
I Stadsdelen	109,569
II "	121,472
III "	57,168
IV "	156,318
V "	104,507
VI "	50,235
VII "	49,540
VIII "	9,158
IX "	6,747
Utom staden	112,167
Summa	776,881

I medeltal har för hvarje försåld m³ vatten influtit 29.17 penni, eller om mätarehyror inberäknas 31.38 penni.

Enär den uppfordrade vattenmängden utgjort 1,604,716 m³, och den försålda 776,881 m³, återstå såsom gratis utdelade 827,835 m³. Denna vattenquantitet representerar det belopp, som förbrukats genom de under vintern rinnande brandposterna, samt för bevattning af planteringar och gator, eldsläckning, pissoirer, afträden, hästhoar och fribrunnar, för stadens allmänna arbeten och i stadens hus.

Vattenståndet i Vanda å.

Vattenståndet i
Vanda å.

År 1893	Medeltal m	Maximum m	Minimum m
Januari	+ 0,13	+ 0,22	+ 0,08
Februari	+ 0,08	+ 0,14	+ 0,06
Mars	+ 0,06	+ 0,13	+ 0,01
April	+ 0,50	+ 0,88	+ 0,07
Maj	+ 0,60	+ 0,99	+ 0,29
Juni	+ 0,19	+ 0,45	+ 0,03
Juli	+ 0,12	+ 0,25	+ 0,06
Augusti	+ 0,04	+ 0,08	+ 0
September	+ 0,39	+ 1,02	+ 0,01
Oktober	+ 0,48	+ 0,71	+ 0,33
November	+ 0,30	+ 0,54	+ 0,16
December	+ 0,29	+ 0,67	+ 0,20
För hela året 1893	+ 0,27	+ 1,02	+ 0,01

Islossningen begynte den 27 April.⁴

Öfriga uti berättelsen ingående statistiska uppgifter äro återgifna uti de längre fram följande tabellbilagorna.

I sammanhang med berättelsen om stadens vattenledning må här ännu tilläggas följande.

Med anledning deraf att vattenbrist i flere gårdar uppstått till följd af de i gårdarna inledda vattenledningarnas tillfrysande under den stränga vintern 1892—1893, hade gårdsegareföreningens bestyrelse hos Drätselkammaren anhållit bland annat att provisoriska vattenposter måtte öppnas vid närmaste gator, från hvilka poster vattenafhemtning kunde få ega rum under vissa tider på dagen; och beslöt¹⁾ för sagda olägenhets afhjelpande Drätselkammaren, som emellertid af Vattenledningskontoret underrättats, att bemälda kontor redan påbörjat iordningsställande af 8 stycken ständigt rinnande brandposter i afsigt såväl att underhålla vattencirkulationen i rörnätet som att bereda konsumenterna tillfälle till vattenafhemtning, ej mindre att godkänna den af Vattenledningskontoret vidtagna åtgärden, än ock att beordra kontoret att i mon af behof inrätta flere dylika vattenkastare med ständigt rinnande vatten samt att, för händelse af rörnätets tillfrysning på nå-

Provisoriska vattenposter.

¹⁾ Drks prot. den 23 febr. § 17

got större område, tillfälle till inrättande af nyssnämnda vattenkastare ej funnos, anordna poster, hvarifrån vatten kunde på bestämda tider utdelas. Dessutom beslöt Drätselkammaren meddela de verkstäder i staden, hvilka hafva rättighet att utföra vattenledningar inom hus, tillstånd att under pågående vinter verkställa upptining och reparationer å de under gatorna befintliga servisledningarna mellan hufvudröret och de inom gårdarna belägna vattenmätarene.

Hygieniskt mu-
seum.

På förslag af Vattenledningskontoret, hvarest Professor A. Palmberg framställt anhållan om, att staden ville till ett blifvande hygieniskt museum i Helsingfors förära särskilda å hygieniska utställningen i St Petersburg utställda föremål, nämligen 1 vattenledningsanslutning, 1 vattenmätareuppsättning och 1 vattenpost, uppgående i värde till cirka 400 mark, jemte några ritningar, beslöt¹⁾ Drätselkammaren äfven på grund af det utaf Vattenledningskontoret framhållna skäl, det konsumenterna måtte blifva i tillfälle att inhemta en för dem sjelfva nyttig kännedom om de brukliga tillbehören till och anordningarna vid privata servisledningar, hvarom många falska föreställningar existera, att anmoda Vattenledningskontoret att för det blifvande museets räkning uppbevara de begärda föremålen och sedan museet kommit till stånd, hos Drätselkammaren göra ny framställning om deras öfverlemnande.

Stadens plante-
ringar.

Angående arbeten under år 1893 rörande stadens planteringar har Stadsträdgårdsmästaren afgifvit följande berättelse:

Underhåll.

„Under året ha ganska betydande arbeten blifvit utförda inom stadens planteringar, såväl för underhåll och förbättring af de äldre planteringarna som för planering och plantering af delar inom olika platser, som äro under nyanläggning.

Årets sommar har varit synnerligen gynnsam för växtligheten derigenom, att ymnigt med regn föll under så korta mellantider, att vattenledningen icke behöfde anlitas för bevattning af gräsplaner och nyplanterade träd. Detta invärkade förmånligt på anslaget för underhåll af planteringar och trädskolor, så att derigenom mera tid och arbete kunde egnas åt deras ans och vård för att ställa dem på ett för tidens fordringar mera öfverensstämmande sätt, än hvad förut varit fallet.

Den stora utsträckning, som stadens planteringar fått, gör att arbetsstyrkan årligen måste ökas, för att planteringarna skola kunna hål-

¹⁾ Drks prot. den 16 nov. § 25.

las i ett städadt och vårdadt skick. Så användes endast för gräsplanernas skötsel under sommarmånaderna 15 personer dagligen.

I Kajsaniemi ha gräsplanerna slagits med lie, likaså i Brunnsparken, med undantag af Brunnshusrestaurationens område samt de söder och norr derom belägna gräsplanerna närmast intill alléen, hvilka blifvit klipta med maskin. Öfriga planteringar, på hvilka gräsklippningsmaskin användts, äro den nyplanerade delen af Observatoriibärgen, Esplanaderna samt skväverna vid Riddarhuset, Ständerhuset, Finlands Bank, å Elisabets- och Trekantiga torget, vid Gamla kyrkan och Lappviksgatan. Andra arbeten, som utförts inom nämnda platser jemte Djurgården, ha bestått i att inså gräsfrö på sådana ställen, der gräset tagit skada under vintern eller på annat sätt blifvit förstördt. Gräsfröet tåktes med ett tunt lager mylla, för att skydda och befordra dess groning. Dessutom ha vägar och gångar delvis blifvit afplanerade och sandade samt dagligen städade. Träd och buskar ha blifvit beskurna, häckarne klipta samt dammarne rengjorda m. m. dyl.

Med anslaget, 42,000 mark, för planteringar och plantskolor, ha dessutom underhållits växthuset, drifbänkarna samt plantskolorna.

De sistnämnda ha undergått åtskilliga större förändringar. Sålunda Plantskolorna. har platskolan inom Fabriksparken blifvit till största delen omgräfd, och utplanterades därstädes 4,519 st. lönn- och 1,287 st. almplantor.

Plantskolan i Röddäld blef äfvenledes omgräfd och en gång omkring densamma upptagen. Vidare tillfördes jorden, som var af dålig beskaffenhet, rikligt med näring. Sedan gödseln blifvit väl blandad med jorden, utplanterades der 6,364 st. alm- och 5,500 st. björkplantor.

Den i Djurgården belägna plantskolan har äfven undergått förändring derigenom, att större delen af de bättre träden borttagits och användts, dels för komplettering på skilda håll dels för utplantering å Observatoriibärgen. Tomrummen, som härigenom uppstått, ha ifyllts med 10,464 st. alm-, 110 st. tall- och 250 st. granplantor.

Planteringarnas mullförråd, som under året strängt anlidades, blef Mullförrådet. till största delen användt, och då icke någon mylla för billigt pris kunnat inköpas, ha de afskrädeshögar, som under årtionden samlats vid Edesviken, omarbetats och de ämnen, som till mylla kunnat förmultna, upplagts i strängar. Äfven omarbetades en mindre del af de gatsopor, som upplagts å Kampmalmen, för att påskynda förmultningen; men af brist på medel måste dessa arbeten dock i förtid inställas.

I växthuset och drifbänkarna ha under året uppdragits 43,200 Växthuset och drifbänkarna.

blad- och blomsterplantor. Dessa hafva på följande platser blifvit använda, nämligen i Brunnsparken 14,962 st., vid Badhuset 964 st. i Esplanaderna 12,326 st., vid Riddarhuset 525 st., vid Finlands Bank 255 st. samt å de under stadens vård hörande grafvarne å kyrkogården 1,863 st. De öfriga plantorna äro afsedda för växtförökningen nästkommande år.

Af blomsterlökar, som till största delen inköptes från Holland, utplanterades på olika ställen i planteringarna inalles 16,950 st.

Nyanläggnin-
gar.
Observatori-
bärgen.

Följande nyanläggningsarbeten hafva under året blifvit verkställda. Å Observatoriibärgen, närmaste delen intill Unionsgatan, österut, der fyllningsarbeten pågått under trenne års tid, blefvo anläggningsarbetena under året slutförda och gräsplanerna fullständigt planerade samt insådda med gräsfrö; äfvensom planterades här och där å de samma uti oregelbundna partier träd och buskväxter. Längs Unionsgatans östra sida planterades åter en rad med lindträd och för att hindra regnvatt-net från att sönderskära gångarne blef å samma anläggningsdel 68 meters rännsten anlagd. De väster om Observatorium anlagda promenadgångarne, som leda från Unions- och Fabiansgatorna till Observatorii-gatan, blefvo å ömse sidor påförda ett lager bättre mylla, hvilken insåddes med gräsfrö. Närmast intill planket vid Kirurgiska sjukhuset befans en större bärgklack, som till form och läge var hinderlig för planeringen, hvarför den undansprängdes, och denna del påfylldes, för att få gräsväxt till stånd. Slutligen transporterades ett större parti lermylla från Sörnäs och upplades på bärget, för att användas vid planeringen af de högst belägna sluttningarna. Anslaget, som för Observatoriibärgens förskönande beviljats, användes helt och hållet.

Brunnsparken.

Uti Brunnsparkens södra del ha tvenne stora gräsplaner påfylts. Å ena planen fans en större bärgklack, som gjorde det omöjligt att fortsätta arbetet med mindre denna undanskaffades, emedan den var belägen alldeles intill stora hufvudgången. Den kunde ej heller till följd af sin höjd öfvertäckas med fyllning och jord, i hvilket fall den härigenom uppkomna kullen hade invärkat ofördelaktigt på utsigten till hafvet. Klacken bortsprängdes därför och den lössprängda sten användes sedermera som underlag för de trenne promenadgångar, hvilkas anläggning påbörjades längst söder ut och som äro afsedda att förmedla trafiken från parken och den s. k. gamla skansen till simhusen. Till följd af anslagets otillräcklighet, kunde emellertid endast den ena gången färdigplaneras. Å den andra påfördes endast något sand på stenslagret, så att de talrika badgäster, som promenera genom parken till

simhusen, kunna taga sig fram på dem. Omkring det nyuppförda ut-
huset vid Badhuset anordnades gångar och planterades rikligt med träd
och buskar, hvilka äro afsedda att i sinom tid undanskymma detsamma.

Strandskoningsarbetet omkring dammen i Kajsaniemi har fram-
skridit så långt, att en tredjedel af skoningens längd eller den delen, Dammen i Kaj-
saniemi.
som under föregående år belastades med sten för att nå fast botten, nu
blifvit lagd. Anslaget härför, beviljadt att användas redan under 1892,
kunde icke i sin helhet under året komma till användning, emedan sten-
fyllningen, som erfordrades för belastning af den öfriga delen af stran-
den, ej kunde på lämpligt sätt anskaffas, hvarför arbetet måste instäl-
las för att fortsättas följande år.

Planering å de tvenne platser, som äro afsedda för plantering vid Fredrikstorget.
Fredrikstorget, verkställdes för de medel, som dertill voro anvisade.

Fyllnings- och planeringsarbetet vid Brandverkets hus afslutades, Planteringen vid
Brandverks-
huset.
och kommer planteringen därstädes att utföras under följande år.

I stadens parker och planteringar utplanterades under året 189 st. Plantering af
träd och buskar.
träd och 1,220 st. prydnadsbuskar.

Anslagen för inköp af träd och buskar för planteringarnas behof
(1,500 mark) äfvensom för trädgårdssoffor (1,000 mark) hafva till fullo
blifvit använda.

Anslaget för underhåll af hägnader har öfverskridits med 845 mk Hägnader.
86 pmi, hvilket till stor del är att tillräkna den svåra vintern med de
stora snöfallen, som ramponerade stängslen här och hvar, så att dessa
måste undergå en större remont än som förut beräknats.

Det antal arbetare, med hvilka ofvannämnda arbeten utförts, har Antal arbetare.
vexlat under vintermånaderna från 23 till 42 och under sommarmåna-
derna från 57 till 119.“

Bland de åtgärder Drätselkammaren vidtog¹⁾ i anledning af de Skogssådd och
plantering.
svåra härjningar, stormen den 28 Augusti 1890 hade anställt uti skogar
och planteringar å stadens marker, ingick äfven verkställande af träd-
sådd och plantering, för att betrygga återväxten af skog å de ställen,
som mest hemsökts; och anlidade Kammaren härför Forstkonduktören
G. O. Timgren, hvars till Kammaren afgifna berättelse af den 4 De-
cember 1893 här intages och är af följande lydelse:

„Då Augusti stormen år 1890 bokstaffigen kalsopat stora arealer
inom staden underlydande skogar, blef det nödvändigt att genom odling

¹⁾ 1890 års berättelse pg. 106.

uppdraga ny skog. Jordmånens stora benägenhet att taga gräsväxt har vid valet af förfaringssätt gifvit företräde åt skogsplantering, ehuru också skogssådd, såsom billigare, ställvis förekommit. Den första åtgärd, som härför påkallades, var anläggning af en plantskola, hvartill plats utsågs å en med al och något barrskog beväxt mark å kartafigur N:o 334 inom Grejus hemmans egor vid rån till villaområdet Dal. Redan samma höst rödjades och bearbetades här en areal af 6 ar och följande vår 1891 utvidgades denna med 5.85 ar, hvadan hela plantskolan omfattar 11.85 ar.

I denna plantskola utsåddes våren 1891 2 kilogram tall-, 2 kg gran- och 0.10 kg sibiriskt lärkträdsfrö, hvarjemte hit omskolades å annan plats tidigare uppdagna 250 lärkträds-, 100 pichta-, 250 gran-, 10 cembra-, 100 lönn-, 30 äppel- samt några andra löfträdsplanter. Följande vår utsåddes i plantskolan ytterligare 2 kg tall-, 1 kg sibiriskt lärkträds-, 1 kg cembra, 0.20 kg pichta-, 0.10 kg alm- samt litet Berberis- och Thuja varreanna frön.

De första skogskulturerna vidtogo 1891, då 1, 3 kg tallfrö utsåddes samt 10,000 tall- samt 2,800 pichta planter från Evois forstinstitut utsattes å särskilda kalytor inom Grejus såväl hem- som utskog samt å Mejlans. Följande år, då bättre tillgång fans på grobart frö, utsåddes inom Grejus och Mejlans egor å marker, som i mindre grad besvärats af gräsväxt, 14.55 kg tallfrö, hvaremot nu endast 1,000 st. från Evois hitförskaffade pichta granar blefvo utsatta, alla å Mejlans.

Först innevarande år verkställdes de egentliga skogskulturerna. Sålunda ej blott utsåddes 28 kg tallfrö å derfor lämpliga marker inom såväl Grejus som Mejlans egor, utan utflyttades äfven från den nyinrättade plantskolan 39,200 tall-, 225 gran- och 210 lärkträdsplanter, hvarförutom 2,300 pichta- och 2,700 balsamgranar samt 550 sibiriska lärkträd från Evois utsattes, till största delen å Mejlans och i Djurgården, således in summa 45,185 planter under år 1893. Inalles har sedan 1891 i skog utsåtts 43.85 kg frö samt utplanterats 58,985 planter.

Härmed kunna också samtliga kalytor inom staden underlydande skogsmarker anses vara försedda med nytt skogsbestånd — således skogbärande — samt spåren efter den minnesvärda stormen så godt som utplånade.

Öfverhufvudtaget hafva kulturerna gått bra, men tyckes den starka gräsväxten, oaktadt vidtagna försigtighetsmått, här och hvar förqväfva

såväl de uppkommande, som de utsatta plantorna, af hvilken anledning hjälpkulturer småningom böra å sådana ställen ifrågakomma.

Vid planteringen har iakttagits, att ädlare trädslag i allmänhet utsatts på mera i ögonen fallande platser äfvensom vid vägar och chausseer. Der detta skett å större ytor, hafva mest blandade bestånd uppdragits, hvarjemte såsom öfvergående inblandning i de flesta fall införts tall.

För närvarande innehåller plantskolan enligt okulariter verkställd taxering:

100,000	tallplantor	af	1891	års	sådd
60,000	d:o	af	1892	”	”
37,000	granplantor	af	1891	”	”
260	omskolade	sibiriska	lärkträdsplantor		
100	d:o	pichta	plantor		
100	d:o	lönnar			
10	d:o	cembra	tallar	och	
25	d:o	äppelträd,			

samt ett mindre belopp tvååriga pichta, cembra samt lärkträdsplantor, således i rundt tal omkring 200,000 plantor, att användas till fyllande af luckor samt uppdragande af skog å de nyinköpta markerna på Gumtäckt“.

Drätselkammaren har vidtalat¹⁾ Forstkonduktören Timgren att äfven för år 1894 hafva tillsyn öfver stadens skogskulturer och om fortgången af desamma till Kammaren afgifva berättelse.

Enär den tid, för hvilken varit på entreprenad upplåten gatubelysningen i de delar af staden, der gaslysning icke är införd, utgick med det den 15 Maj utlöpande lysningsåret, afslöt²⁾ Drätselkammaren, efter att hafva genom utfärdad kungörelse³⁾ inhemtat entreprenadbud, med Statsrådet A. af Forselles nytt kontrakt angående ifrågavarande belysnings ombesörjande under tiden från den 1 Augusti 1893 till den 15 Maj 1896 med så många lyktor, som redan under senast förflutna lysningsår funnits uppställda, och med det antal nya lyktor, som stadsmyndigheterna under entreprenadtiden ytterligare kunna finna nödiga, emot ersättning, beräknad för 1:sta och 2:dra klassens lyktor efter 60.65 penni för hvarje lykta och dag, de hållits tända; för 3:dje klassens lyk-

Nytt entreprenadkontrakt ang. gatubelysning med petroleumlyktor.

¹⁾ Drks prot. den 7 dec. § 30. — ²⁾ D:o d:o den 12 maj § 6. — ³⁾ D:o d:o den 20 april § 17.

tor efter 168 mark 65 penni; för 4:de klassens lyktor efter 73 mark 2 penni och för 5:te klassens lyktor efter 82 mark 31 penni för lysningsår och lykta. Tiden för lyktornas i de fyra första klasserna tändning och släckning skulle rätta sig efter den för gaslysningen härstädes fastställda tidtabellen, med iakttagande af de förändringar i sagda tabell, som under entreprenadtiden möjligen genomföras, dock så att de uti kontraktet bestämda enhetspriserna för belysningen ökas eller minskas i samma förhållande som bränntiden utsträcker eller inskränkes, men skulle lyktorna af 5:te klassen deremot hållas lysande intill den 16 Maj och släckas kl. 12 midnatt. Skulle priset å firman Nobels petroleum stiga utöfver 17 penni för kilogram, skall staden ersätta entreprenören det belopp, som han bevisligen erlagt utöfver 17 penni per kilogram för den till belysning använda petroleummängden, men skulle deremot ifrågavarande pris falla under 17 penni per kilogram, åligger det entreprenören att till stadskassan inbetala den summa, hvarmed det af honom för omförmälda petroleum erlagda penningebeloppet understiger priset för samma qvantitet petroleum, beräknad efter 17 penni per kilogram. Entreprenören ålades dessutom att under entreprenadtiden anskaffa, emot en ersättning utaf staden af 50 mark för hvarje lykta, så många lyktor af den förbättrade konstruktion, hvilken redan under några föregående lysningsår delvis vunnit tillämpning, som stadsmyndigheterna under entreprenadtiden kunna finna nödiga.

Elektriska belysningen å Broholmen och Östra chausséen.

I sammanhang med behandlingen af ifrågavarande ärende beslöt Drätselkammaren, att den elektriska belysningen å Broholmen och å Östra chausséen skulle upphöra och för framtiden ersättas med s. k. Forselleska lyktor.

Elektrisk belysning i Saluhallen.

Under året inköptes¹⁾ af Helsingfors Elektriska Belysnings Aktiebolag för ett pris af i ett för allt 3,000 mark ljusledningen med tillbehör uti Saluhallen, sedan denna ledning blifvit af bolaget behörigen iståndsatt och af stadens elektrotekniker afsynad och godkänd.

¹⁾ Drks prot. den 26 jan. § 12 och den 13 april § 23.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Genom införskaffande från de skilda nämnderna af uppgifter om de förändringar, som timat under året, kompletterades inventariiboken öfver stadens löseegendom och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna. Inventariibokens komplettering.

På Brandkommissionens derom gjorda framställning, föranstaltade¹⁾ Drätselkammaren försäljning å offentlig auktion af en del förslitna och obrukbara, under sagda kommissions vård befintliga inventarier. Försäljning af förslitna inventarier.

På derom i Drätselkammaren väckt förslag uppdrog²⁾ Kammaren åt Drätselkontoret att för framtiden taga vård afven om brandförsäkringsbrefven af all staden tillhörig löseegendom samt vidtaga åtgärd derom, att försäkringarna behörigen bibehållas vid giltighet med de förändringar beträffande respektive försäkringsvärden, som af omständigheterna kunde påkallas; och skulle vederbörande kontor och nämnder underrättas icke blott om denna Drätselkammarens anordning, utan afven anmodas³⁾ att, då förflyttning af mobiler eller annan stadens löseegendom eger rum, om de ändrade förhållandena å Drätselkontoret anmäla. Brandförsäkring af stadens lösa egendom.

I sammanhang härmed må också anföras, att Drätselkammaren på stadsläkarens förslag beslöt⁴⁾, att kläder tillhörande de i kommunala och epidemiesjukhusen intagna patienterna skulle på stadens bekostnad brandförsäkras till värde af respektive 600 och 300 mark. Brandförsäkring af å sjukhusen intagna personers kläder.

Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under 1893 samt jemförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet afvensom uppgift om stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor. Stadskassans utgifter och inkomster.

På grund af Stadsfullmäktiges utverkade begifvande⁵⁾ att för mobilisering af stadskassans bundna tillgångar träffa aftal om kassakreditiv till belopp af högst 730,000 mark, att till nödig del redan under år 1893 användas, afslöt⁶⁾ Drätselkammaren den 18 December med Nordiska Aktiebankens för handel och industri härvande kontor kassakreditivkontrakt å 200,000 mark, under vilkor om erläggande af $\frac{1}{2}$ % inskrifningsafgift och $5\frac{1}{2}$ % årlig ränta å uttagna belopp, hvilken ränta Kassakreditiv.

1) Drks prot. den 26 jan. § 18. — 2) D:o d:o den 30 mars § 17. — 3) D:o d:o den 14 dec. § 22. — 4) D:o d:o den 23 mars § 30. — 5) Se pg. 70. — 6) Drks prot. den 21 dec. § 11.

skulle inbetalas halfårsvis i Januari och Juli månader; och hade å kreditivet ultimo December lyftats 101,000 mark.

Utlottning af obligationer.

Vid den 1 November 1893 verkställd utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolutioner af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt $4\frac{1}{2}\%$ obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen¹⁾.

Vattenledningslånet af 1876.

Serien Litt.	A.	N:ris	1, 73, 136, 344, 390, 451.
"	"	B.	" 34, 43, 110, 125, 209, 337, 412, 513, 691, 703, 913, 941, 1011, 1146, 1165, 1382.
"	"	C.	" 224, 297, 343, 415, 439, 771, 806, 816, 852, 889, 954, 1036, 1063, 1164, 1206.

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882.

Serien Litt.	A.	N:ris	59, 94, 113, 131.
"	"	B.	" 85, 88, 144, 152, 154, 175, 230, 247, 268, 297, 398, 450, 488, 636, 647.
"	"	C.	" 177, 253, 283, 308, 362, 431, 467, 473, 480, 562, 573, 577, 584, 654, 663, 714, 777.

$4\frac{1}{2}\%$ Obligationslånet af 1892.

Serien Litt.	A.	N:ris	7.
"	"	B.	" 10, 52, 85, 337, 536.
"	"	C.	" 555, 618, 653, 666, 898, 1239, 1251, 1362, 1383, 1511, 1648, 1788, 1834.

Vid redogörelse för stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af t. f. Trafikkamreraren afgifna berättelse om Trafikkontorets verksamhet samt uppbörderna af trafik- m. fl. afgifter:

Tolags- och trafikafgifterna
m. m.

„Året började dåligt. Vintermånaderna Januari—April voro regelbundet sämre än året förut. Ultimo April steg 1893 års debitering blott till Fmk 27,695:84 mot Fmk 41,607:90 för 1892. Sommartrafiken, Maj—Augusti, ställde sig tämmeligen lika för bägge åren, med ett litet plus för 1893, nemligen Fmk 174,996:65 mot Fmk 173,048:08 år 1892.

¹⁾ Drks prot. den 9 nov. § 33.

De begge första höstmånaderna September—Oktober, under hvilka det i medlet af Augusti utbrutna tullkriget mot Tyskland begynte visa sina följder, hade åter att uppvisa ett märkbart nedåtgående, i det intraderna för 1893 stego till Fmk 104,803:81 mot Fmk 110,162:29 året förut. Ultimo Oktober stodo vi sålunda år 1893 på en slutsiffra af Fmk 307,496:30 mot Fmk 324,818:27 år 1892, eller med ett minus på Fmk 17,321:97. Ännu November månad lemnade oss på ungefär samma fot som Januari—Oktober. November 1893 inbringade nemligen Fmk 48,807:49 mot Fmk 48,449:76 år 1892. Men så kom December månad och drog kors öfver hela det befarade och beräknade bakslaget, ja, gaf dertill ännu ett godt plus derutöfver. Julmånaden inbringade nemligen hela Fmk 50,032:38 mot Fmk 29,624:76 år 1892. Orsaken härtill låg till största delen deri, att en råsockerlast kom in under månaden, inbringande på ett bräde mer än 14,000 mk. Men äfven frånräknadt detta belopp var December månad 1873 bättre än den någonsin tillföre varit. På grund af denna goda inkomst under årets sista skede kom året 1893 åter att sluta med en debiteringssumma på mer än 400,000 mk, nemligen på Fmk 406,336:17, och att sålunda med Fmk 3,443:38 öfverstiga 1892 års debitering.

Debiteringen under de olika månaderna framgår ur medföljande tablå¹). Debiteringen.

För jemförelses skull upptages här summan af debiteringen under de olika rubrikerna för 1893 och 1892, med bortlemnande af debetsedelafgiften:

	1893.	1892.
Tolag	101,626:13	110,704:63
Trafikafgift	300,192:33	288,424:31
Mätningafgift	2,655:62	2,270:25
Transitomagasinshyra	1,017:97	610:20
Summa Fmk	405,492:05	402,009:39

Som synes var det trafikafgiften vi hade att tacka för, att Trafikkontorets intrader för 1893 icke gingo ner, utan tvertom stego. Trafikafgiften var detta år högre än den någonsin förut varit, slutande sig å mer än 300,000 mk, och öfverskjutande 1872 års siffra med närmare 12,000 mk. Tolagen deremot gick ner under 1893 med öfver 9,000 mk. De små debiteringsposterna: Mätningafgiften och Transitomagasinshyran visa begge ett litet öfverskott för 1893.

¹) Meddelas längre fram bland tabellbilagorna.

Uppbörden.

Hvad den kontanta oppbörden vidkommer, hade till den 31 December å 1893 års debitering influtit Fmk 401,366:17, eller med frånräkning af en kursförlust på ryskt silfvermynt, stor Fmk 38:25, Fmk 401,327:92. Utestående vid årsskiftet voro 4,970 mk, hvaraf å December månads beditering belöpa sig Fmk 3,967:32, å November Fmk 958:21 samt å Januari—Oktober Fmk 44:47. (November månads rest har dock redan när detta skrives nästan helt och hållet indrifvits, så när som på par tre mark). Några nämnvärda afskrifningar synes ej vara att befara.

Tolag för varor till uppsiäd.

Den tolag, som inlevereras från uppstäderna och direkte inflyter till Drättselkontoret, är ej fullt klar, då detta skrives, af skäl att resp. leveranser för December månad ej ännu hunnit inflyta.

Rester.

Beträffande resterna från föregående år, hvilka vid ingången af 1893 utgjorde: för 1889 Fmk 13:35, för 1891 Fmk 83:90 samt för 1892 Fmk 7,092,67, så hafva under 1893 å desamma indrifvits: för 1889 Fmk —:39, för 1891 Fmk 5:35 samt för 1892 Fmk 6,750:25. Af sistnämnda post har ett belopp på Fmk 170:84 influtit direkte till Drättselkontoret samt Fmk 6,579:41 till Trafikkontoret. Trafikkontorets restuppbörd för de nämnda åren utgör alltså Fmk 6,585:15. Tillsammans med oppbörden för 1893, Fmk 401,327:92, stiger hela oppbörden under 1893 till Fmk 407,913:07, på sätt kassarapporten för December utvisar. — Till 1894 balansera: från 1889 (återstående fordran i en konkurs) Fmk 12:96 från 1891 (i tre konkurser) Fmk 78:55 samt från 1892 Fmk 342:42 (deraf i särskilda konkurser Fmk 314:12 samt återstoden hos diverse okända firmor).“

Hamnkontorets oppbörd.

Angående beloppet af de vid Hamnkontoret oppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må rörande Hamnkontoret anföras endast följande.

		Fmk.	p.
Hamnkaptenen och Hamnkontorsbokhållaren tillkommande oppbördsprocent.	„Af årets oppbörd, utgörande 166,487 mark 82 penni, tillkommer:		
	Hamnkaptenen efter 4 %	6,658	71
	Hamnkontorsbokhållaren efter 2 %	3,329	35
	Summa Fmk.	9,988	06

Parramätare, packare och vräkare.

I enlighet med gällande trafiktaxa för Helsingfors stad, nådigst gifven den 10 April 1888, som föreskrifver, att vid Hamnkontoret antages ett bestämdt antal edsvurne parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfva ega oppbära dem tillkommande arvode, har detta år

likasom tillförene varit anställde *en ålderman och tolf parmmätare* och har deras verksamhet utfallit sålunda:

34,566 famnar ved uppmätta å medelpris 30 penni *utgör Fmk 10,369: 80*, som fördeladt på tretton man gör *Fmk 797: 67 för hvarje*.

För packning och vräkning finnas *två personer* anställde vid Hamnkontoret med skyldighet bland annat att efter behof verkställa packning och vräkning och har under året *735 tunnor tjära* blifvit vräkta, hvilket å *15 penni* per tunna gör *Fmk 110: 25*, som åter fördeladt på tvenne utgör *Fmk 55: 12 för hvardera*.⁴

Då entreprenadkontraktet angående skjutshållningen i staden skulle utgå med den 31 Maj, hade Drätselkammaren på grund af kungörelse ¹⁾ om inlemnande af förseglade anbud å åtagandet att under tre års tid från den 1 Juni 1893 ombesörja gästgifveri- och skjutshållningen härstädes fått emottaga ²⁾ fem särskilda anbud, och antog ³⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Poliskamarens yttrande öfver förre entreprenören, vordne stadsbetjenten A. F. Fagerholms lämplighet för uppdraget, hans anbud, som var det för staden förmånligaste och enligt hvilket entreprenören skulle erhålla för hvarje häst 370 mark per år eller, då hästarnas antal var bestämdt till 8, inalles 2,960 mark per år; samt afslöts med Fagerholm, sedan han ställt godkänd borgen för entreprenadens fullgörande, kontrakt angående ifrågavarande gästgifveri- och skjutshållning för tiden 1 Juni 1893—1 Juni 1896.

Skjutshållningen i staden.

På grund af Stadsfullmäktiges vid sammanträde den 12 April 1892 derom fattade beslut hade Kammarer ⁴⁾ genom Drätselkontoret låtit utarbeta och trycka en berättelse öfver alla staden donerade fonder, innehållande redogörelse för de respektiva fondernas uppkomst och ändamål med desamma jemte en bilaga med utdrag ur de viktigaste donationsurkunderna.

Berättelse öfver alla staden donerade fonder.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje qvartal försiggått i stadgad ordning, likasom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarerens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit.

Inventeringar af stadskassan.

¹⁾ Drks prot. den 12 jan. § 6. — ²⁾ D:o d:o den 16 febr. § 7. — ³⁾ D:o d:o den 2 mars § 13. — ⁴⁾ D:o d:o den 5 maj § 5.

c) *Särskilda andra af Drätselkammaren handlagda ärenden.*

Handeln med
salt fisk i Salu-
hallen.

Sedan vederbörande tillsyningsman vid Helsovårdsnämnden i Kam-
maren gjort framställning om, att handeln med salt sill uti Saluhallen,
till förekommande af elak lukt från förvaringskärlden måtte tillåtas en-
dast under vilkor, att sillen förvarades uti kärlden af glas eller porslin,
beslöt¹⁾ Drätselkammaren, som blott tillsvidare ville tillåta dylik handel
i Saluhallen, att dervid endast kärlden af nyssnämnda beskaffenhet
finne till fiskens förvaring användas; och skulle uppsyningsman för
Saluhallen häröfver hålla tillsyn.

Renhållning å
skärgårdsfartyg.

Då Sundhetsinspektören, Doktor Sucksdorff å Drätselkammaren
gjort framställning att till förbättrande af renhållningen å de i Södra
hamnen liggande skärgårdsfartygen, å hvilka orenlighet och hvarje-
handta affall uppsamlades i korgar, hvilkas innehåll, då tömning deraf
icke skedde före fartygens affärd, finne ruttna och utsprida elak lukt,
åtgärd måtte vidtagas derom, att stadens renhållnings-uppsyningsman
dagligen skulle på viss, en gång för alla bestämd tid till stället beor-
dra en sopkärren, der besättningen å skärgårdsfartygen skulle tillhållas
att afstjelpa den ombord uppsamlade orenligheten, öfver fullgörande
hvaraf Hamnkaptenen borde hålla tillsyn, anmodade²⁾ Drätselkammaren
Byggnadskontoret och Hamnkontoret att vidtaga häraf påkallade åtgärder.

Nya vattenled-
ningskontrakt.

I enlighet med Vattenledningskontorets derom gjorda framställ-
ning, uppdrog³⁾ Drätselkammaren åt bemälda kontor att med sådana
vattenkonsumenter, som före år 1891 haft vattenmätare och således från
sagda tid, då vattenmätare allmänt infördes och kontrakt angående vat-
tenförbrukning från stadens vattenledning uppgjordes efter nytt formu-
lär, upptagande bland annat rättighet för staden att afstänga afnäma-
renas vattenledning vid bristande betalning ej blott för förbrukadt vat-
ten utan äfven för arbeten och reparationer å ledningarna, icke varit
tvungne att förnya sina kontrakt, nu uppgöra kontrakt efter det nya
formuläret eller, i händelse af ifrågavarande vattenkonsumenters tred-
ska häremot, i behörig ordning uppsäga de gamla kontrakten.

Komplettering
af fastighetsbo-
ken. — Gransk-
ning af säker-
hetshandlingar.

Förteckningen öfver stadens fasta egendom blef under året kom-
pletterad genom införande af skedda förändringar, hvarjemte stadens

¹⁾ Drks prot. den 12 jan. § 18. — ²⁾ Drks prot. den 20 juli § 13. — ³⁾ Drks prot.
den 30 nov. § 12.

säkerhetshandlingar granskades och nödiga åtgärder till bevarande af stadens rätt i förekommande fall vidtogos.

Förutom i de fall, då Kammarern på vederbörande myndighets anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol¹⁾ bevakad uti ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose. De flesta af dem gällde kommunaltaxering, oguldna arrenden och tomtlösen.

Drätselkammaren bestod under året af Handlanden M. Hallberg (ordf.), Hofrådet C. Nummelin (viceordf.), Bankdirektören L. v. Pfaler, Muraremästaren A. Ärt, Bandirektörsassistenten Th. Frosterus och Grefve C. Mannerheim. Suppleanter voro Gårdsegaren K. R. Åström, Handlanden L. Krogius och Sekreteraren C. Svibergson.

Drätselkammaren hade under året 58 sammanträden, af hvilka 52 ordinarie och 6 extra. Dervid handlades 1,368 diariiförda ärenden, af hvilka 151 voro beroende från de föregående åren samt 1,217 nya. Af dessa blefvo 1,242 befordrade till slut samt 126 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,504. Paragrafantalet i Kammarerns protokoll uppgick till 1,799 samt brefnummer till 291. Kontrakt affattades inalles 31, af hvilka 22 gällde legoafstal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 1 förvärfvande för staden af eganderätt till fastighet, 1 besittningsrätt till fastighet, 4 på entreprenad utgifna arbeten, 1 särskilda materialleveranser och 2 belysning.

¹⁾ Drks prot. den 5 jan. § 31, den 9 febr. § 23, den 16 mars § 14, den 6 april § 11, den 13 april § 12, den 27 april § 24, den 12 maj § 18, den 18 maj § 27, den 22 juni §§ 8 & 14, den 6 juli § 17, den 27 juli § 9, den 10 aug. §§ 4 & 14, den 17 aug. § 14, den 14 sept. § 18, den 9 nov. § 27, den 23 nov. § 22 och den 14 dec. § 4.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under år 1893 är, med uteslutande af några tabeller, af följande lydelse:

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän. „Den styrelse, som under loppet af år 1893 handhaft stadens fattigvård, har utgjorts af följande invalda personer, nämligen: Ordförande, t. f. Kyrkoherden F. L. Bengelsdorff, ledamöterna Handlanden N. Kochtomow, Apotekarene A. Osberg och A. Grönvik, Handlanden J. R. Lindfors, Slagtarmästaren J. Hacklin och Diakonissan vid Stadsmissionen, Fröken Cecilia Blomqvist samt suppleanter Handlanden Th. Holmström och Arkitekten C. G. Hiort af Ornäs.

De presterliga förrättningarne vid Arbets- och fattiggården utfördes af Pastorn Emil Murén. Inspektorsbefattningen vid sagda inrättning innehades af Ekonomiedirektören C. E. Degerholm och Sekreterare-tjensten vid Fattigvårdsstyrelsen af Sekreteraren, Vicehäradshöfdingen B. Sirén. De för fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva, på grund af Styrelsens requisition, lyftats å Drätselkontoret af Ekonomiedirektören Degerholm, som deröfver vid hvarje månads utgång afgifvit redovisning, hvilken derå, efter verkställd granskning, afsändts till Drätselkammaren.

Antalet fattiga, som vårdats på kommunens bekostnad.

Antalet af dem, som genom Fattigvårdsstyrelsens försorg blifvit vårdade under 1893 har utgjorts af:

a) Intagna i arbets- och fattiggården 562 personer, deraf:	
högsta antalet på en gång	307
(emot 309 för år 1892)	
i medeltal	280
(emot 280 för år 1892)	
minsta antalet	252
(emot 250 för år 1892)	
b) Utackorderade inom staden	142
(emot 137 för år 1892)	
af dem:	
äldre personer	37
barn under 15 år	105

c) Utackorderade på landet 429
(emot 335 för år 1892)

af dem:

äldre personer 202

barn under 15 år 227

d) Understödda med ständiga, månatliga bidrag hafva blifvit dels
hela familjer dels enskilda medlemmar deraf till antal 906
(emot 853 för år 1892)

deraf: äldre personer 513

barn under 15 år 393

e) Pensionerade med räntorna å donerade kapitaler 73 personer.

f) Tillfällig hjälp har utdelats åt 1,135 personer, (emot 1,053 för år 1892) uti 4,417 poster, (emot 3,379 under år 1892), deraf i medeltal per månad under Januari, Februari, Mars, Oktober, November och December 429 (emot 349 för år 1892) samt under April, Maj, Juni, Juli, Augusti och September månader 307 (emot 215 för år 1892).

Då antalet af dem, som åtnjutit fattigunderstöd eller hjälp, år 1892 uppgick till 3,004 personer, och summan af här ofvan uppräknade understödstagare eller vårdade utgör 3,247, har antalet sålunda under året ökats med 243 personer.

Af ständiga understöd hafva under år 1893 indragits:

i följd af dödsfall 30

för uppnådda 15 år 20

af särskilda andra orsaker 52 102

och utgifvits:

till äldre personer 135

för barn 72 207

De i fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderstigna, bräckliga och sinnessjuka personer, hvilka sistnämndas antal uppgick till 77, äfvensom af sådana barn, hvilka blifvit varnlösa eller vanvårdade i dåliga hem och qvarhållits en tid, för att sedan kunna öfverlemnas till andras vård och eftersyn. Att de hos de flesta mer eller mindre brutna krafterne blifvit till afpassadt arbete använda, framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen och vill Fattiggårdsstyrelsen blott antyda, att inrättningens behof af skodon, kläder, vedhuggning, rummens renhållning, tvätt, diverse remontarbeten m. m. samt för öfrigt städning och renhållning af vägar och inrättningens tomtområde blifvit genom hjonen sjelfva ombesörjda.

I fattiggården
intagna perso-
ner.

Af förenämnda i fattiggården intagna sinnessvaga personer, 28 män, 48 qvinnor och 1 barn, hafva de, som erfordrat strängare bevakning, i mån af utrymme, vårdats i dårvårdsceller, och utgjort inalles 33, i medeltal 29 och minsta antalet 28. Bland utackorderade fattige hafva förekommit 30 sinnessvaga personer, deraf 11 män och 19 qvinnor samt på fattiggårdens kostnad i särskilda dårvårdsanstalter intagne 30 män och 40 qvinnor. Samtliga under året af fattigvården försörjda sinnessvaga personer utgjorde således 177, deraf 69 män, 107 qvinnor och 1 barn.

Kosthållningen
vid fattiggården
och arbetsinrätt-
ningen.

Kosthållningen vid arbets- och fattiggården samt arbetsinrättningen har fortfarande ombesörjts, under inspektorns närmaste tillsyn, af en hushållerska med biträde af nödig tjenstepersonal och lemnat det resultat, att kostnaden för hvarje dagportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort, i fattiggården 29 $\frac{1}{2}$ penni och i arbetsinrättningen, der dubbelt större portioner utdelats, 42 penni.

Fattigvårdens
inkomster och
utgifter.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter för år 1893.

<i>Debet.</i>	<i>Små.</i>		<i>Små.</i>	
	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>
<i>Inkomster:</i>				
Lyftade pensioner	1,020	02		
Ersättning för fattigas underhåll	5,190	67		
Dito för förskjutna sjukvårds- och begrafningskostnader	557	50		
För arbeten verkställda af fattighjonerna	431	06		
För arbeten, verkställda af i arbetsinrättningen intagna personer	10,939	42		
För försålda svinkreatur	408	—		
För försåldt affall vid kosthållningen	29	40		
Legas för en maskinmangel	10	40		
Arfsmedel som tillfallit fattigvården	1,564	82	20,151	29
Jordafkastning från fattiggårdens område	—	—	712	—
Lyftat å Drätselkontoret	—	—	251,500	93
Summa <i>Små.</i>	—	—	272,364	22

Kredit.	<i>Fmg.</i>	<i>7i.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>7i.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>7i.</i>
<i>Utgifter:</i>						
Fattigvårdsstyrelsen:						
Aflöningar	5,800	—				
Arvoden åt tillsyningsmännen	2,075	—				
För inspektionsresor	862	62				
För städning af embetslokalen	28	80	8,766	42		
Fattiggården:						
Aflöningar	8,440	—				
Beklädnad för de fattiga	7,359	17				
Kost för dito:						
För inköpta förnödenheter	29,049	69				
Jordprodukter från fattiggården	712	—	29,761	69		
Läkemedel			2,178	95		
Inventarier			1,871	93		
Materialier			809	29		
Ved och belysning			1,885	72		
Häsfoder			711	65		
Remontarbeten			2,320	94	55,339	34
Arbetsinrättningen:						
Aflöningar	4,638	50				
Ved och belysning			986	99		
Kost			8,398	79		
Beklädnad			3,729	84		
Materialier			5,571	42		
Inventarier			338	80		
Flitpenningar			549	—		
Remontarbeten			869	17	25,082	51
Understöd och kostnader för fattige utom inrättningen:						
Ständiga understöd	101,396	04				
Tillfälliga do	25,799	50				
Understöd åt värnepligtiges hustrur			897	50		
Sjukvård			17,615	26		
Kostnad för sinnesrubbad personer, intagna i särskilda dårvårdsanstalter			20,969	82		
Läkemedel			10,069	36	176,747	48
Diverse utgifter	—	—			6,428	47
					272,364	22
Summa <i>Fmg.</i>	—	—	—	—	272,364	22

Jemförelse mellan 1892 och 1893.

Följande tabell utvisar skillnaden emellan de särskilda utgiftstitlarna för åren 1892 och 1893.

	Utgifter		Under år 1892			
	år 1893	år 1892	Utgifterna			
			ökade		minskade	
Aflöningar	14,240 —	13,815 —	425 —	—	—	—
Städning	28 80	60 —	—	—	—	31 20
Tillsyningsmännens arvoden	2,075 —	1,525 —	550 —	—	—	—
Inspektionsresor	862 62	599 98	262 64	—	—	—
Ständiga understöd	101,396 04	85,306 18	16,089 86	—	—	—
Tillfälliga d:o	25,799 50	20,270 52	5,528 98	—	—	—
Understöd åt värnepligtiges hustrur	897 50	1,455 —	—	—	—	557 50
Beklädnad	7,359 17	7,271 27	87 90	—	—	—
Kost	29,761 69	33,494 22	—	—	—	3,732 53
Sjukvård	17,615 26	8,910 91	8,704 35	—	—	—
Dårvård	20,969 82	19,083 60	1,886 22	—	—	—
Läkemedel	12,248 31	9,507 22	2,741 09	—	—	—
Inventarier	1,871 93	1,775 55	96 38	—	—	—
Materialier	809 29	—	809 29	—	—	—
Ved och belysning	1,885 72	409 48	1,476 24	—	—	—
Häsfoder	711 65	1,030 12	—	—	—	318 47
Remontarbeten	2,320 94	3,949 62	—	—	—	1,628 68
Diverse	6,428 47	6,275 29	153 18	—	—	—
Arbetsinrättningen	25,082 51	29,926 61	—	—	—	4,844 10
Summa	272,364 22	244,665 57	38,811 13	11,112 48	—	—

Jemförelse mellan budgeten o. de faktiska utgifterna.

Tabell, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för år 1893.

	Enligt bud- geten		Utgifterna		ökade		minskade	
Aflöningar	14,240 —	14,240 —	—	—	—	—	—	—
Tillsyningsmännen	2,100 —	2,075 —	—	—	—	—	25 —	
Inspektionsresekostnader	800 —	862 62	—	62 62	—	—	—	
Städning	60 —	28 80	—	—	—	—	31 20	
Ständiga understöd	75,000 —	101,396 04	26,396 04	—	—	—	—	
Tillfälliga d:o	27,000 —	25,799 50	—	—	—	—	1,200 50	
Beklädnad	8,000 —	7,359 17	—	—	—	—	640 83	
Kost	30,000 —	29,761 69	—	—	—	—	238 31	
Sjukvård	8,000 —	17,615 26	9,615 26	—	—	—	—	
Dårvård	18,000 —	20,969 82	2,969 82	—	—	—	—	
Transport	183,200 —	220,107 90	39,043 74	2,135 84	—	—	—	

	Transport	183,200	—	220,107	90	39,043	74	2,135	84
Läkemedel		7,500	—	12,248	31	4,748	31	—	—
Inventarier		2,500	—	1,871	93	—	—	628	07
Materialier		800	—	809	29	—	9	29	—
Ved och belysning		1,500	—	1,885	72	—	385	72	—
Häsfoder		900	—	711	65	—	—	—	188
Remontarbeten		1,400	—	2,320	94	—	920	94	—
Diverse		7,000	—	6,428	47	—	—	—	571
Värnepligtiges hustrur		1,500	—	897	50	—	—	—	602
Arbetsinrättningen		28,440	—	25,082	51	—	—	—	3,357
	Summa	234,740	—	272,364	22	45,108	—	7,483	78

Då utgifterna uppgått till 272,364: 22
och summan af anslagen utgör . . . . . 234,740: —
så har uppstått en skilnad af 37,624: 22

Som likväl de af Fattigvårdsstyrelsen uppburna

inkomsterna utgjorde 20,151: 29
emot uti inkomstförslaget beräknade . . . . . 8,800: —
eller derutöfver 11,351: 29

så bör från förestående skilnad afdragas förstnämnda be-
lopp med 11,351: 29
hvarefter differensen emellan utgifterna och budgeten för
år 1893 egentligen utgör 26,272: 93

Då fattigvårdens uppgift är att nödtorfteligen understödja de af Orsaken till fat-
kommunens fattige medlemmar, hvilka af ålder, sjuklighet eller andra tiggvårdens ökade
orsaker icke kunna försörja sig sjelfve och sakna anförvandter, som utgifter.
kunde hjälpa dem, har icke kunnat undvikas, att antalet understödsta-
gare och i fattiggården intagna hjon betydligt ökats under året, hvil-
ket förorsakats af den fattiga befolkningens tillväxt genom årligen i
allt större skala skedda inflyttningar till staden, härtill förledda jämväl
af hoppet om lättare bergning genom större tillgång på arbetsförtjenst.
Att fattigvårdens utgifter under sådana förhållanden icke kunnat på
förhand noggrant beräknas för det följande året är naturligt, hvaraf
följden äfven blifvit, att 1893 års anslag för ständiga understöd samt
sjukvård, dårdvård och läkemedel öfverskridits med de i nästföregående
tablå upptagna belopp. Såsom hufvudsaklig orsak härtill har fattig-
vårdsstyrelsen trott sig böra påpeka den för yrkesarbetaren under för-
liden år rådande allmänna arbetsbristen med nedtryckt dagspenning,

hvarföre vädjan om understöd från kommunen icke kunnat lemnas obeaktad.

Antydda svårigheter för den arbetande klassen har jemväl tvungit fattigvården att kanske i vidsträcktare mån än tillförene hjälpa med afgiftsfri medicin, som ock höjt denna utgift så, att det förslagsvis beräknade anslaget betydligt öfverskridits eller med 4,748 mark 31 penni.

Därvårds- och sjukvårdskostnader stiga årligen, i anseende till svårigheten att kunna bereda nödig vård åt sinnessjuka, särskildt obotliga, som hänvisas till fattigvården.

I arbetsinrättningen intagna personer.

I *arbetsinrättningen* voro intagna inalles 187 män, deraf:

högsta antalet på en gång	104
i medeltal	65
minsta antalet	26

De intagna personernas ålder utgjorde:

från 15 till 20 år	9
” 20 ” 30 ”	26
” 30 ” 40 ”	42
” 40 ” 50 ”	45
” 50 ” 60 ”	41
” 60 ” 70 ”	22
” 70 ” 80 ”	2

Af dem voro afstraffade:

för rån	2
” inbrott	10
” 1:sta resan stöld	14
” 2:dra ” ”	10
” 3:dje ” ”	5
” 4:de ” ”	1
” 5:te ” ”	1
” snatteri	16
” förfalskning	4
” enkelt hor	1
” misshandel å person	1
” vållande af annans död	1
” döljande af förskingradt gods	1

och pliktfälda:

för 1:sta resan fylleri	29
” 2:dra ” ”	2

för 3:dje resan fylleri	2
„ oloffig öl- och bränvinsförsäljning.	6
„ olaga näring.	2
„ oljud å gata	2
„ slagsmål	1
„ svordom	1
„ lösdrifveri.	1
samt tidigare insatta å korrektionshus	18

Enligt medföljande tablåer hafva dessa personer under vistelsen i inrättningen verkställt särskilda arbeten, i Värde af fattig-
hjonens arbeten.

hvaraf förtjensten utgjort	10,939: 42
och dessutom till fattigvården och arbetsinrättningen utförda arbeten, värderade till.	5,881: 52
Summa <i>Små</i>	16,820: 96

I afseende å utdelning af räntorna å särskilda till fattigvården Utdelning af till
fattigvården do-
nerade räntor. donerade och af Drätselkammaren förvaldade kapitaler, har utanordnats och genom anvisningar å Drätselkontoret utbetalts:

I Februari 1893	1,746: 75
„ Maj „	693: 50
„ December „	948: 71
Summa <i>Små</i>	3,388: 96

Dessa donationssummor hafva utdelats åt särskilda personer:

I Februari 1893.	Räntan å Alexandras understöd	200: —	
	D:o å Gripenbergska fonden . .	628: —	
	D:o å Elgska d:o	629: —	
	D:o å Hanells d:o	289: 75	1,746: 75
I Maj	„ D:o å Karl Sierckens d:o . . .	171: 30	
	D:o å C. G. Brobergs m. fl:s d:o	522: 20	693: 50
I December	„ D:o å Elsa Maria Lampas d:o .	464: 91	
	D:o å A. F. Sircks d:o	427: 70	
	D:o å Lisette Gardbergs d:o . .	56: 10	948: 71
	Summa <i>Små</i>	— —	3,388: 96

Öfver Fröken Maria Kristina Bergmans och Bokhållarenskan He- Redovisning öf-
ver Fröken M.
K. Bergmans o.
Bokhållarens-
kan H. K. Åker-
mans testaments-
fonder. lena Kristina Åkermans testamentsfonder, hvilka förvaltas af Fattig-
vårdsstyrelsen, och hvaraf räntan å Fröken Bergmans fond under år
1893 utdelats med 500 mark, hafva räkningar för sistlidet år afgifvits
till Drätselkammaren,

Asylen för vanartiga gossar å Vaanila gård.

likasom äfven öfver de medel, som lyftats för asylen å Vaanila gård underlydande Kihilä hemman i Lojo socken för vanartade gossar från Helsingfors. I denna asyl hafva 13 gossar från denna stad under läseåret varit intagna och åtnjutit undervisning och tillsyn af vid asylen anstälde läraren Emil Lassinen. Öfver denna asyls verksamhet under läseåret 1892—1893 bifogas särskild å finska språket afgifven årsberättelse, hvaraf i öfversättning här må anföras följande:

Läseåret börjades den 1 Oktober och slutades den 8 Maj. Höstterminen slutades den 22 December, vid hvilket tillfälle åt eleverna utdelades små böcker och traktering genom kommunalrådet Heitmans försorg.

Till följd af köld och yrväder kunde vårterminen begynnas först den 9 Januari och var också senare elevernas skolgång för svårt väder orogelbunden och svår. Ännu i Februari och Mars månader måste skolan för starka yrväders skull vara stängd inalles fem dagar.

I skolan lästes såsom tillförene 24 timmar i veckan, 4 t. religion, 3 t. innanläsning, 3 t. räkning, 2 t. geografi, 2 t. naturkunskap, hvarjemte egnades till skönskrifning 3, t. till sång 2 t. och till handarbeten 5 t.

Elevernas uppförande under läseåret var berömligt, några svårare förbrytelser förekommo ej under hela tiden.

Asylen i Mörskom.

I asylen i Mörskom har med understöd från fattiggården varit intagna 31 gossar.

Koivula uppfostringsanstalt.

Genom fattigvårdens försorg och på dess bekostnad har under 1893 varit i Koivula uppfostringsanstalt intagna 23 gossar, som varit dels hemfallna till brott, dels visat svårare vanart.

Storleken å utgifna understöds belopp samt de vid utdelning af understöd följda principer.

För att i någon mån klargöra storleken af de utaf Fattigvårdsstyrelsen till ofvanuppgifna understödstagare utgifna belopp, har följande statistiska beräkning uppgjorts, utvisande i medeltal per person den lemnade fattighjelpen:

Åt dem, som åtnjuta ständiga understöd, utgörande inalles 1,477 personer, i medeltal 68 mark 65 penni för person och år, eller per månad 5 mark 72 penni.

För 1,135 personer, hvilka tilldelats tillfällig hjälp, utgör denna i medeltal per person 22 mark 73 penni, eller, utlemnad i 4,417 särskilda poster, belöper sig per gång 5 mark 84 penni.

Då utrymmet i fattiggården är begränsadt, är det sjelffallet att kostnaden för densamma icke kan variera betydligt, beroende förnämligast endast af gångbara priser å lifs- och andra förnödenheter, utan är det utgifterna för personer utom anstalten som ökats. Sjukvårdskostnaden, som under de senare åren svårare än förut tyngt på fattigvården, förutsätter Fattigvårdsstyrelsen att genom kommunala sjukvår-

dens reorganisation och utvidgning skall ändras åtminstone derhän, att fattigvårdens betalningsförbindelser komma att minskas. Deremot torde utgiftstiteln „ständiga understöd“ icke komma att nedgå. Vid uppgörandet af årets utgiftsstat, hafva de granskande myndigheterna uttalat den förmodan, att fattigvården handhades endast som ett utdelande af allmosor, utan någon noggrannare undersökning af den hjälpsökandes tillstånd. Denna förutsättning är dock oriktig, ity att ständiga understöd beviljas endast af Styrelsen i dess helhet vid ordinarie sammanträden och efter möjligaste noggranna kännedom om den sökandes tillstånd, erhållen dels genom undersökning och efter det den behöfvande någon längre tid tilldelats tillfällig hjälp, för att om möjligt förmå honom att åter med egna tillgångar hjälpa sig, dels ock först efter det den nödstälde varit intagen i fattiggården, hvarföre ock besluten om understöden kunnat fattas utan någon större meningsolikhet. De ständiga understöden fördela sig äfven derföre i understöd, som uppbäras af understödstagaren personligen och observeras i redovisningen under Litt. B. samt kostnaden för från fattiggården eller af fattigvården eljest utackorderade skyddslingar, observerade under utgiftsposterna Litt. C. & D.

På sätt af ofvanstående tablå framgår, utgjorde ständiga understöden in summa 101,396 mark 4 penni, men denna fördelar sig sålunda, att Litt. B, eller af understödstagarene personligen, månatligen lyftade understöd, belöpa sig till 40,689: 63
 hvaremot återstoden faller å Litt. C. & D, eller ifrån fattiggården utackorderade och värnlösa med 60,706: 41
 Summa *Smg.* 101,396: 04

Det är kostnaden för dessa utackorderade, som under senare år stigit, men dessa understödstagare äro sådana, som legaliter ålegat fattigvården och icke kunnat beredas vård i fattiggården.

Under Litt. D ingår äfven kostnaden för underhållet af vanartiga gossar i Koivula anstalt, i Mörskom asyl, i döfstumskolan i Borgå och några personer i hemmet för de lytta.

Utgiftsposten Litt. B har hållits så lågt det varit möjligt och det är endast genom att någon gång gifva tillfällig hjälp och äfven genom de enskilda välgörenhetsföreningarnes indirekta bistånd, som denna utgiftspost kunnat i någon mån inskränkas.

Förteckning öfver af Fattiggårdsinspektoren afgifna handlingar.

Följande af Inspektorn å arbets- och fattiggården Degerholm aflemnade handlingar bifogas härhos, nämligen:

- 1:o. Förteckning öfver till kosthållet levererade produkter jemte uppgift å kostnaden för en hel dagportion;
- 2:o. Förteckning öfver å fattiggården verkställda arbeten, — utom de för kontant;
- 3:o. Förteckning öfver antalet hjon, intagna under år 1893;
- 4:o. Tablå, utvisande huru personantalet vexlat under året;
- 5:o. Sammandrag af dagsverkslistorna, förda vid arbetsinrättningen under år 1893.
- 6:o. Uppgift öfver verksamheten vid arbetsinrättningen under år 1893;
- 7:o. Lagerförteckning för arbetsinrättningen;
- 8:o. Förteckning öfver materialier i lager vid 1893 års utgång;
- 9:o. Tablå, utvisande förändringen i kroppsvikten bland manskapet vid arbetsinrättningen under år 1893.
10. Uppgift öfver antalet i arbetsinrättningen intagna hjon jemte deras ålder; samt
11. Uppgift öfver de i arbetsinrättningen under år 1893 intagna hjonens frejd.“

Ofvannämnda af Inspektoren Degerholm afgifna berättelse öfver de vid arbets- och fattiggården varkställda arbeten är af följande innehåll:

Å fattiggården utförda arbeten.

„Förutom de särskilda arbeten, för hvilka kontant af mig inlevererats 431 mark 6 penni, hafva, oberäknadt att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållne, följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda:

Spånad: 60 kgr garn.

Väfnad: 80 meter trasmattor.

Sömnad: 124 lakan, 150 skjortor, 115 dito för barn, 137 linnen, 24 madrasser, 44 dynöfvertåg, 111 klädningar, 44 underkjolar, 45 kofter, 4 förkläden.

Skrädderiarbeten: 310 rockar, 334 par byxor, 135 västar, 25 mössor, en mängd lappningar af äldre kläder.

Strumpstickning: 133 par ullstrumpor, 47 par linnestrumpor, 27 par vantar, en mängd skarfvade och lappade.

Skomakarearbeten: 6 par stöflar, 23 par kängor, 23 par träskor, 3 par förskodda stöflar, 185 par diverse lappningar.

Snickeriarbeten: 158 st. likkistor.

Diverse mindre arbeten för inrättningens behof.

Graföppning för 186 personer och deras transport med likvagn.

En del förekommande arbeten vid skötsel af den öppna jorden och inhöstandet af 161 metr. L&S hö, 25 hl kålrötter, 24 hl morötter, 2,000 st. vitkål, 30 hl poteter, 25 hl hafre.“

IV. Inqvarteringsnämnden.

Inqvarteringsnämndens till Drätselkammaren afgifna årsberättelse för 1893 är af följande lydelse:

„I enlighet med föreskriften i § 8 af det för Inqvarteringsnämnden fastställda reglemente af den 25 Januari 1878 får Nämnden härmed äran afgifva en kort redogörelse om Nämndens verksamhet under förlidet år 1893.

Vid den 13 December 1892 anställt val hafva Stadsfullmäktige utsett till ordförande i Inqvarteringsnämnden för 1893 Öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm och till ledamot Kommerserådet F. W. Grönqvist samt till suppleanter Hofrådet G. Toppelius och Körsnären A. Lundqvist, men enär Kommunalrådet Grönqvist anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot i Nämnden, utsåg Fullmäktige den 21 Mars 1893 i hans ställe suppleanten Hofrådet Toppelius samt Öfversten Anton Moberg till suppleant i sagda Nämnd, hvare från föregående år kvarstod såsom ledamot Handlanden N. Pletschikoff. Sekreterare- och kamreraregöromålen hafva fortfarande bestridts af Vicehäradshöfdingen B. Sirén, Qvartermästarebefattningen af Universitetsnotarien E. af Forselles samt translatorsgöromålen af Generalmajoren A. Tavaststjerna.

Under år 1893 har till Nämnden inkommit 216 skrivelser och remisser från Kommendanten, 2 från Guvernören i länet, 5 från Magistraten och 3 från Drätselkammaren eller sålunda inalles 226 skrivelser. För handläggning af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder har Nämndens ordförande, sekreterare och qvartermästaren under en timmes tid hvarje söckendag uppvaktat å Nämndens embetslokal, hvarförutom Nämnden sammanträd 12 gånger, vid hvilka sammankomster antalet §§ uppgått till inalles 231 eller i medeltal 19 ärenden på hvarje sammanträde.

De utgångna expeditionerna, förutom requisitioner och anordningar, uppgingo under året till 94.

Då Nämndens räkenskaper och utgiftsstat är beräknad och avslutas för kalenderåret, har Nämnden, ehuru väl de för natura inqvarteringen behöfliga qvarteren äro upphyrdade för hyresåret, fördeladt lokalerna och kostnaden för desamma på hela året 1893, eller tiden från den 1 Januari till den 1 Juni, samt från nämnda dag till årets utgång.

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

Antal ärenden m. m.

Och utvisar nedanstående tablå och beräkning ej mindre antalet personer och militära inrättningar, som åtnjutit natura inqvartering, än för dem upphyrda rum. Hyresmedlen i stället för natura qvarter deremot utanordnas vid utgången af hyarje månad, i grund af Kommendantens afgifna förteckningar. För större åskådligghet äro dessa utgifter sammanställda i följande tabellariska form.

Utanordnade hyresmedel.

A. *Hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt nedanstående antal militärpersoner och militära inrättningar vid den i Helsingfors förlagda ryska militär under år 1893 utanordnat hyresmedel, enligt fastställd tariff, till följande belopp:

	A n t a l						Militärinrättningar och kanslier	Små	ni.
	Generaler		Stabs- och öfverofficerare samt deras vederlikar		Underbefäl och manskap				
	gifta	ogifta	gifta	ogifta	gifta	ogifta			
För Januari månad . . .	5	—	68	49	33	46	9	16,236	60
” Februari ” . . .	5	1	70	53	33	43	9	16,441	65
” Mars ” . . .	5	—	70	50	34	43	9	16,083	85
” April ” . . .	5	—	69	51	34	43	9	16,038	55
” Maj ” . . .	5	—	69	52	32	45	9	16,013	92
” Juni ” . . .	6	—	70	47	33	42	9	16,198	95
” Juli ” . . .	6	—	72	62	35	43	9	17,014	80
” Augusti ” . . .	6	—	68	53	32	43	9	16,412	74
” September ” . . .	6	—	69	55	32	44	9	16,383	60
” Oktober ” . . .	6	—	71	58	33	45	9	16,756	07
” November ” . . .	6	—	70	53	33	43	9	16,475	95
” Decemher ” . . .	6	—	70	56	32	44	9	16,593	33
	Summa							196,650	01

Af de utbetalta hyresmedlen har vederbörande befäl till Inqvarteringsnämnden återburit för mycket utreqvirerade belopp för särskilda officerare m. fl. inalles 543 mark 57 penni, hvilka medel blifvit till Drätselkontoret inlevererade medelst skilda reversal.

Anmärkning. Möjligen hafva några poster direkte från trupperna återburits till Drätselkontoret, ehuru Nämnden derom icke blifvit underrättad.

De för år 1893 utbetalta hyresmedlen torde alltså rätteligen utgöra endast 196,106 mark 44 penni.

Natura qvarter.

B. *Qvarter i stället för hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt följande antal militärpersoner och militära inrättningar vid den i Hel-

singfors förlagda ryska militär under år 1893 anvisat kvarter, enligt gällande inqvarteringsreglemente:

	Öfverbefäl		Underbefäl och manskap		Militära bönhus	Bonings- och embetsrum	Rum för befäring och kök
	gift	ogift	gift	ogift			
Under tiden den 1 Januari till 1 Juni 1893	1	—	1	44	2	16	4
Under tiden den 1 Juni till och med 31 December 1893	—	—	1	39	2	15	4

Dessutom har Nämnden under år 1893 anvisat bostad åt följande antal i tillfälliga tjänsteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommanderade militärpersoner:

	Generaler	Stabs- och Öfverofficerare samt deras vederlikar
I den för ändamålet aftalade lokal i Societetshuset	7	16

Kostnaden för natura inqvarteringen utgjorde för år 1893:

I hyror för lokaler	<i>Smk</i> 8,148: —
D:o d:o d:o för tillfällig inqvartering	„ 448: —
För björkved till eldning af boningsrum m. fl.	„ 678: 60
„ barrved till matkokning och brödbakning	„ 121: 32
„ ljus	„ 100: 92
„ halm till bäddar för underbefäl och manskap	„ 166: 70
	<u>Summa <i>Smk</i> 9,663: 54</u>

Kostnaden för natura-inqvarteringen.

Då ifrån ofvannämnda årskostnad för natura inqvarteringen, 9,663 mark 54 penni, afdrages den staden af ryska Riksskattkammaren författningsenligt tillkommande ersättning, öfver hvilken Nämnden, enligt för året gällande tariff, till Drätselkammaren afgifvit behöriga requisitioner, med 7,348 mark 35 penni; äfvensom 60 mark, hvilket belopp Nämnden uppburit och till Drätselkontoret inlevererat i hyra för ett till enskild person uthyrdt ledig blifvet underofficerskvarter, uppstår en förlust för kommunen af 2,255 mark 19 penni på de upphyrda natura kvarteren, hvilken förlust föranledts deraf, att ett åt Generalmajor Rutschkieff upphyrdt kvarter, efter hans afkommending och bort-

flyttning till annan ort under ett halft år stod obegagnadt och icke heller, ehuru annons härom utfärdades, kunde uthyras från midten af året, då samtidigt flere lokaler hos enskilda stod till buds, äfvensom af orsak att för underbefäl och manskap anvisade lokaler icke kunnat anskaffas för det i hyrestariffen fastställda pris, hvarförutom nu såsom tillförene några lokaler tidtals under året varit upptagna af ett mindre antal underbefäl och manskap, än vid hyresårets ingång genom befälet requirerats.

Diverse kostnader.

C. <i>Diverse kostnader.</i> Arvoden för Inqvarteringsnämndens tjänstemän och vaktmästare för år 1893	<i>Små</i> 7,200: —
Kansliexpenser och under året uppköpta inventarier för Nämnden	300: —
	<hr/>
	Summa <i>Små</i> 7,500: —

Sammandrag af kostnaderna.

Sammandrag af kostnaderna för ryska militärens inqvartering i Helsingfors under år 1893.

A. Utbetalta hyresmedel	<i>Små</i> 196,106: 44
B. Kostnaden för anvisade qvarter i stället för hyresmedel	„ 9,663: 54
C. Diverse kostnader	„ 7,500: —
	<hr/>
	Summa <i>Små</i> 213,269: 98

Derifrån afgår.

Ryska Riksskattkammarens ersättning:

för utbetalta hyresmedel	196,106: 44
„ anvisade qvarter i stället för hyresmedel	7,348: 85
samt i hyra för ett rum återlevererade	60: —
	<hr/>
	203,514: 79

Den kostnad, som kommunen fått vidkännas för hela inqvarteringen under år 1893 utgör alltså . . . . . *Små* 9,755: 19“

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för året är af följande lydelse:

„Angående sin verksamhet under sistlidna år 1893 får Förmyndarenämnden till Herrar Stadsfullmäktige härhos afgifva följande berättelse:

1:o) De å nämnden ankommande göromål hafva varit emellan nämndens ledamöter fördelade på enahanda sätt som under föregående år; Nämndens arbetsfördelning.

2:o) Nämndens förteckningar för året hafva upptagit 170 tillförordnade förmyndare, 31 kuratorer och 102 s. k. naturliga förmyndare; Antalet förmyndare och kuratorer.

3:o) De under året från pastorsembetena i stadens svensk-finska och tyska evangelisk-lutherska församlingar ankomna förteckningar öfver aflidna personer, för hvilkas efterlemnade omyndiga barn förmyndare borde utses, omfattade senare hälften af år 1892 och de tre första kvartalen af 1893, upptaga 41 sådana personer, och hafva af sterbhusen efter dem 21 af nämnden ansetts ega den förmögenhet, att redovisning öfver de omyndigas tillgångar borde afgifvas; Antalet sterbhus och omyndiga barn.

4:o) Nämnden har utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnade af förmyndare i 33 och kuratorer i 25 fall samt öfver 8 myndiga personers ställande under förmyndareinseende, äfvensom afgifvit yttranden i 3 särskilda frågor rörande försäljning och 12 frågor beträffande in-teckning af omyndigs fastighet; Förmyndare-förordnande.

5:o) Af tillförordnade förmyndare hafva 36, af kuratorer 6 och af naturliga förmyndare 38, ehuru genom kungörelse i stadens tidningar derom erinrade, likväl icke inom April månad upptett bevis öfver fullgjord redovisningsskyldighet för år 1892, hvarför de försumlige blifvit derom särskildt erinrade. Derefter hafva de flesta fullgjort sin berörda skyldighet eller af nämnden utverkat sig anstånd dermed, så att endast 2 kuratorer samt 7 tillförordnade och 10 naturliga förmyndare lemnat påminnelsen helt och hållet obeaktad. Då till följd deraf stemming om de försumligas lagliga förpligtande att omförmälda skyldighet fullgöra blifvit uttagen, hafva 1 kurator, 6 tillförordnade förmyndare och alla naturliga förmyndare efter dem ågången stemming rätt för sig gjort, i följd hvaraf stemmingstalan fullgjorts endast mot 1 kurator och 1 tillförordnad förmyndare.“ Förmyndares redovisningsskyldighet.

VI. Helsovårdsnämnden.

Den af Helsovårdsnämnden afgifna årsberättelsen för år 1893 är särskildt till tryck befordrad, hvarför derur här endast intagits de statistiska uppgifter, som ingå i efterföljande tabellbilagor.

VII. Folkskoledirektionen.

Den af Folkskoledirektionen afgifna berättelsen för läsåret 1892—1893 angående folkskoleväsendet i Helsingfors är med undantag af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

Läsårets längd
m. m.

„1. *Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimmarnas antal.*

	Höstterminens				Vårterminens				Antal läseveckor, jul-, påsk- och pingstiderna oörräknade	Antal vorkliga läsedagar, alla lördagar borträknade	Antal läsetimmar i veckan
	början:		slut:		början:		slut:				
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag			
I den egentliga folkskolan	sept.	1	dec.	19	jan.	9	maj	31	36	200	30 à 32 i de högre, 24 i de lägre folkskolorna.
I skolan för försummade barn	sept.	1	dec.	19	jan.	9	maj	31	36	200	24
I fortsättningsskolan i	okt.	1	dec.	19	jan.	16	juni	1	31	176	22 à 23

Folkskolornas
antal.

Folkskolornas antal och art samt förändringar deri. Staden hade under läsåret 5 högre, 52 lägre och 2 förberedande folkskolor. Å de högre skolorna funnos 77 klasser: 14 (8 svenska och 6 finska) å högsta eller fjärde årsafdelningen, 16 (10 svenska och 6 finska) å tredje, 22 (11 svenska och 10 finska samt 1 svensk-finsk) å andra och 25 (12 svenska, 12 finska och 1 svensk-finsk) å första årsafdelningen. Af de lägre skolorna voro 27 finska, 24 svenska och 1 svensk-finsk. De s. k. förberedande skolorna, en finsk och en svensk, voro skolor för försummade barn och hade likasom de lägre folkskolorna både gossar och flickor till elever. Nya för året voro 2 klasser af högre skolor och 1 lägre skola, alla tre finska.

3. *Förändringar inom lärarepersonalen.* Läraren *Frans Fridolf Strömberg* afled den 1 September 1892. Ur skolornas tjänst afgingo under året till andra befattningar lärarene vid högre finska gosskolorna *Selim Gustaf Dahlström*, *Albinus Järvinen* och *Alvar Renqvist*. Likaledes afgingo lärarinnan vid en lägre finsk skola *Aina Maria Forsblom*, född *Grönroos*, och sånglärarinnan *Fanny Augusta Sofia Hellman*, född *Friberg*, hvilka vardera ingått gifte. — I tjänst vid skolorna inträdde under året förut antagna lärarinnorna *Alexandra Wilhelmina Flinck* och *Bertha Sofia Mahlberg*, vardera vid lägre finsk skola. Till lärare vid högre finsk skola antogs seminaristen *Wilhelm Reiman* och till lärare vid högre svensk skola seminaristen *Johan Alfred Bjon*; till lärarinnor vid lägre finska skolor utnämndes seminaristerna *Fanny Elisabet Lampén* och *Olga Maria Moberg*, och till sånglärarinna antogs *Anna Lovisa Sarlin*. — Lärarinnorna *Moberg* och *Sarlin* erhöilo efter utnämningen tjänstledighet för vårterminen.

Tjänstledighet åtnjöto för enskilda angelägenheter lärarene *Karl Johan Hagfors* och *Axel David Johansson* samt lärarinnorna *Anna Molander* och *Karolina Adolfina Enroth* under hela läsåret, läraren *Hjalmar Johannes Mikander* och hans hustru lärarinnan *Augusta Magdalena Mikander*, född *Lindman*, under största delen af året, lärarinnan *Alma Genetz* under åtta månader, läraren *Adam Herman Karvonen* under sex och läraren *Viktor August Dahlström* under fem månader samt lärarene *Oskar Rosenqvist* under höstterminen och *Abraham Kohonen* under vårterminen. — För sjuklighet voro tjänstlediga lärarene *Vilhelm Alexius Lahti* och *Selim Berndt Bäcklund*, den förre i åtta den senare i sex veckor samt lärarinnan *Alexandra Lagus* under höstterminen.

Tjänstförrättande vid stadens Folkskolor voro: seminaristerne *Karl Ahde*, *Karl August Vilhelm Lucander*, *Henrik Alfred Sundqvist*, *Phebe Vilhelmina Candolin* och *Maria Katarina Tavaststjerna* samt genom fortbildningsläroverket genomgångna *Jenny Maria Jaatinen* under hela läsåret, studenterna *Lambert Valdemar Müller* och *Karl Sederholm* samt från fortbildningsläroverk utdimitrade *Elin Matilda Vikman* i åtta månader, seminaristen *Otto Kotilainen* och studenten *Kustaa Puuska* i sju och en half månad, studenterna *Henrik Lennart Appelberg* och *Vilho Pekonen* i sju månader, sånglärarinnan *Karin Hynén* hela vårterminen, seminaristen *Anni Alvina Viksten* i sex månader, seminaristerna *Adolf Emil Taipale* och *Irene Rosenlindt* i fyra månader, seminaristen *Taavi Rissanen* i tre månader, seminaristen *Valborg Idestam* i två och en half må-

nad, seminaristen *Maria Konstantia Petroff* och f. d. lärarinnan *Julia Studd* i en månad samt studenten *Anders Vilhelm Mikkola* i en half månad.

Elevernas uppförande och
helsotillstånd.

4. *Elevernas uppförande och helsotillstånd.* Angående elevernas uppförande är intet väsendtligt att anmärka. Helsotillståndet var, oaktadt vinterns stränghet, såväl bland elever som inom lärarepersonalen ovanligt godt.

Gåfvor och premier.

5. *Gåfvor och premier.* Till julen lät enkekommerserådinnan Anna Sinebrychoff åt många af folkskolornas fattiga elever utdela kläder och skoplagg. — Vid årsexamen utlofvades åt fyra från de högre folkskolorna för flickor utdimitterade elever hemgiftsbelopp å 500 mark från Karamsinska hemgiftsfonden, och från skolornas öfriga belöningsfonder anslogos 1,900 mark att i smärre poster för flere från såväl goss- som flickskolorna efter fullständig kurs utgångna elever insättas i stadens sparbank.

Folkskoledirektionen.

6. *Folkskoledirektionen.* Ledamöter i folkskoledirektionen under året voro: professorn F. Gustafsson (ordf.), arkitekten T. Höijer, magistern E. Lagerblad (sekreterare), handlanden A. L. Mellin, professorn doktor K. R. Wahlfors och slaktaremästaren C. F. Wikström, valda af Stadsfullmäktige, filosofiekandidaten M. Holmberg vald af folkskollärarepersonalen, samt intill utfärdandet af Nådiga kungörelsen den 7 Mars 1893 t. f. kyrkoherden L. Bengelsdorff i egenskap af ordförande i stadens fattigvårdsdirektion, och undertecknad folkskolinspektör. Herrar Mellin och Wikström, som vid läsårets slut voro i tur att från direktionen afgå, blefvo i densamma återvalda.

Fortsättnings-
skolor för gossar
och flickor.

Fortsättningsskolor, både finska och svenska, för såväl gossar som flickor upprätthöllos detta läsår. I alla fyra skolorna medelades undervisning i samtliga ämnen, hvare eleverna förut uti folkskolorna handledts, och derutöfver bibringades eleverna i fortsättningsskolorna för flickor kunskap och öfning i matlagning och andra hushållsgöromål. Sistnämnda undervisning har såsom förut bekostats af stadens utskänningssaktiebolag.“

VIII. Brandkommissionen.

Brandkommissionens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1893 är med uteslutning af tabellerna, hvilka i hufvudsak återgifvas bland bilagorna, af följande lydelse:

„Brandkåren har under året allarmerats 65 gånger, nemligen 48 gånger med anledning af eldsvådor eller tillbud till dylika, 10 gånger för soteldar, 3 gånger för brandrök, 2 gånger till följd af fel i brandtelegrafan och 1 gång af okynne. Antalet allarmeringar och verkliga eldsvådor.

Af nämnda 48 eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 37 förekommit inom stadens brandområde och 11 utom detsamma, 7 timat i enhvar af månaderna Januari, Februari och Mars, 4 i enhvar af månaderna Juni, Juli, November och December, 3 i Augusti, 3 i Oktober, 2 i Maj och 2 i September, 9 inträffat på sön- eller helgdagar, 9 på måndagar, 8 på tisdagar, 6 på onsdagar, 6 på torsdagar, 5 på fredagar och 5 på lördagar samt 23 utbrutit nattetid, räknadt från kl. 6 e. m. till kl. 6 f. m., och 25 på dagen, äfvensom inträffat, fördelade på stadsdelarne, 3 inom första, 5 inom andra, 5 inom tredje, 10 inom fjerde, 2 inom enhvar af femte, sjette och sjunde, 1 inom åttonde, 1 inom nionde stadsdelen, 6 inom förstaden Berghäll samt 7 vid Östra och 4 vid Vestra chausséen.

Eldens löskomst har i 22 fall tillkännagifvits med brandklocka, i 16 fall med telefon och i 8 fall genom muntliga bud; i 2 fall (hvardera gången utom brandområdet) har elden först varsnats af utkiksposten på brandtornet.

Orsaken till eldens löskomst har i 19 fall varit ovarsamt umgående med eld, i 2 vårdslöst inrättade torkningsugnar, i 2 bristfälliga rökledningningar, i 1 öfverhettning af eldstad, i 1 explosion af lampa, i 1 själfantändning. I 1 fall har elden varit anlagd och i 21 fall har orsaken till dess uppkomst icke kunnat med säkerhet utrönas.

Af större eldsvådor hafva under året inträffat inom staden 2, nemligen den 13 April i gården N:o 15 och 17 vid Skilnadsgatan och den 30 Augusti i gården N:o 34 vid Albertsgatan, samt 1 inom förstaden Berghäll. Vid sistnämnda eldsvåda fungerade brandkårens ångspruta icke till nöjes, när den befanns för svag att trycka upp vatten från sjöstranden till brandstället.

Värdet eller försäkringsbeloppet af skadad egendom.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom inom brandområdet, som till större eller mindre del skadats af elden, utgjorde:

för fast egendom	<i>Fråk.</i> 3,566,323: —	
för lösegendom	” 433,955: —	4,000,278: —

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fast egendom	<i>Fråk.</i> 60,697: 66	
för lösegendom	” 32,089: 76	92,787: 42

således 2,32 % af egendomsvärdet.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den utom brandområdet genom eldsvådor skadade egendomen uppgick till:

för fast egendom	<i>Fråk.</i> 112,600: —	
för lösegendom	” 39,500: —	152,100: —

medan skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp utgjorde:

för fast egendom	<i>Fråk.</i> 46,141: 82	
för lösegendom	” 3,962: 23	50,074: 05

således 32,92 % af egendomsvärdet.

Af de inom brandområdet timade brandskadorna belöper sig ensamt å Berghäll 41,425: 90, motsvarande ett försäkringsvärde af 150,100 mark. Skulle detta brandskadebelopp icke medtagas i räkningen komme procentsatsen för staden att nedgå till 1,33 %.

Brandskadeersättningar hafva utbetalts af utländska bolag med 51,033 mark och af inhemska bolag med 91,828 mark 47 penni.

För öfrigt hänvisas till de tabellariska sammandrag, hvilka äro vidfogade denna berättelse.

Brandtelegra-
fen.

Brandtelegrafan har under året fungerat så väl man öfverhufvudtaget kan begära under nuvarande förhållanden. Vid de hvarannan dag verkställda afprofningarna med brandklockorna har uti 94 fall signal uteblifvit till följd af kontakt med andra ledningar, skorstenar och dylikt. Af enahanda orsak har den emellan branddepoterne dragna telegrafledningen i 21 fall varit i olag. Deremot hafva, i de fall då brandklockorna anlitas för signalering af utbruten eldsvåda, desamma städse befunnit sig i brukbart skick.

Brandmanska-
pets öfning.

Med brandmanskapet hafva, såvidt omständigheterna det medgifvit, öfningar anstälts hvarje helgfri dag utom lördagarne, som varit

anslagna till skurning och rengöring af logement- och redskapslokaler, generalputsning af redskapen och badstugugång. Öfningarna hafva regelbundet försiggått två gånger om dagen eller om morgnarne, då manskapet öfvats i gymnastik, samt om middagarne, då exercis i det fria med eldsläckningsmaterielen egt rum. Vid olämplig väderlek hafva öfningarna i det fria ersatts med instruktionsöfningar inom hus. Dessutom hafva anordnats kurser, vid hvilka manskapet undervisats i läsning, skrifning och räkning.

Under året har uppförts ett stighus vid hufvudstationen, hvarjemte till samma station uppköpts en häst.

Den staden tillhöriga löseegendom, som Brandkommissionen har i sin vård, har för öfrigt tillökts för ett värde af 1,976 mark 20 penni, medan inventarier afskrifvits eller deras värden nedsatts för ett värde af 399 mark, och uppgick värdet af berörda löseegendom den 2 Januari innevarande år till 79,296 mark 5 penni.

Manskapets helsotillstånd har under året varit tillfredsställande. Å sjukhus hafva varit intagna 3 man under sammanlagdt 100 sjukdagar. Af nämnda sjukdomsfall hafva två utgjorts af veneriska åkommor, till hvilkas botande åtgått 55 dagar. Derjemte har för mindre sjukdomsfall läkare anlåtats 30 gånger. Den från årets början införda månatliga läkarebesigtningen har visat sig vara ändamålsenlig och behöflig.

I plikter för diverse förseelser har af brandmäns aflöning innehållits 130 mark, som inlevererats till stadskassan.

Af Städernas Allmänna Brandstodsbolag i Finland har brandkåren som erkännande för släckningsarbetet vid ofvanberörda eldsvåda i gården N:o 15 och 17 vid Skilnadsgatan fått emottaga 200 mark.

Brandkommissionen har under året haft 11 sammanträden.⁴

Uppförandet af ett stighus och inköp af en häst till hufvudstationen.
Eldsläckningsmaterielen.
Brandmanskapets helsotillstånd.
Plikter.
Premier.
Brandkommissionens sammanträden.

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

Den af Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen är, med undantag af en längre fram intagen tabell, af följande lydelse:

Bibliotekets
öppenhållande.

„Biblioteket har under år 1893 varit tillgängligt för allmänheten hvarje dag, med undantag af långfredagen, julaftonen och juldagen samt tiden från den 1 juni till den 21 juli, då detsamma hölls stängt för ändring af inredningen, och tiden från den 22 juli till den 15 augusti, då det med hänsyn till den ringa trafiken hölls öppet endast tvänne dagar i veckan, onsdag och lördag. Den dagliga utlåningstiden har äfven varit densamma som senaste år: söcknedagar kl. 5—8 (under sommaren 6—9) e. m. samt sön- och hälgdagar äfvensom hälgafnar kl. 4—7 e. m. På de större hälgdagarna, nyårsdagen, trettondagen, påskdagen, pingstdagarna och annandag jul, har trafiken detta år, likasom förut, varit jämförelsevis mycket obetydlig, isynnerhet under den första timmen, från kl. 4—5, hvadan en två timmars utlåningstid, från 5—7, under ofvannämnda dagar, synbarligen vore fullt tillräcklig.

Lånerörelsen.

Boklånen antal företer icke samma ökning som föregående år, detta dock beroende på den långa tid biblioteket hölls stängdt för ändring af inredningen. Under året utgäfvos inalles 71,739 lån mot 67,737 år 1892 och 61,466 år 1891. Ökningen utgjorde alltså 4,002. Medeltalet lån per dag var dock betydligt högre än år 1892, nämligen 245 mot 221 (204 år 1891). Af årets olika månader företer februari det högsta medeltalet (305). Af lånen voro 47,436 (66,12 %) svenska och 24,303 (33,88 %) finska. Året förut var förhållandet 47,209 (69,69 %) svenska lån mot 20,528 (30,31 %) finska. E detaljerad statistisk tablå öfver utlåningen medföljer denna berättelse.

Af de under året utgifna boklånen äro 206 ännu icke återställda, nämligen från januari månad 13, februari 14, mars 24, april och maj 73, juli och augusti 7, september 12, oktober 12, november 25 och december 26.

Bibliotekssalens
förändrade in-
redning.

Såsom redan ofvan antyddes, har biblioteket under år 1893, tack vare ett af Herrar Stadsfullmäktige beviljadt remontanslag, haft glädjen att se en redan länge påtänkt ändring af bibliotekssalens inredning satt i värket. Bokhyllorna längs tvänne af salens väggar hafva ställts vinkelrätt mot väggarna och gjorts till dubbelhyllor, hvarigenom ut-

rymmet för boklagret betydligt ökats. Tyvärr har detta icke kunnat ske utan att utrymmet för publiken något minskats; några klagomål från allmänhetens sida i anledning af sistnämnda omständighet ha likvisst, oaktadt den stora frekvensen, icke försports.

Bibliotekets boklager har, såsom af nedanstående tabell närmare framgår, under året undergått följande förändringar: tillkommit ha 1,036 volymer, afskrifvits 237; ökningen utgör sålunda 799. Vid årets slut omfattade boklagret 14,522 volymer.

Bokförrådet.

	A n t a l v o l y m e r				
	Den 1 jan. 1893	Afskrifna 1893	Tillkomna 1893	Ökning 1893	Den 1 jan. 1894
Svenska	9,089	164	724	560	9,649
Finska	4,634	73	312	239	4,873
Summa	13,723	237	1,036	799	14,522

Med gåfvor har biblioteket ihågkommit af Industristyrelsen, Poststyrelsen, medicinalrådet J. A. Florin, handlanden M. Hallberg, kamrer V. Jacobson och hofrådinnan L. Weckström.

Under året ha, förutom smärre förteckningar öfver till biblioteket anskaffad nyutkommen litteratur, af trycket utgifvits: en ny, tillökad upplaga af den svenska accessionskatalogen af år 1890, omfattande äfven den under åren 1890—1892 tillkomna litteraturen, samt tvänne kataloger öfver endast i läsrummet tillgängliga svenska och finska tidningar, tidskrifter, planschvärk, barnböcker m. m.

Utgifna bok- och tidsningskataloger.

Inkomsten af lånerörelsen vid biblioteket har varit följande:

Inkomster.

Under januari månad	441: 95
” februari ”	392: 60
” mars ”	369: 35
” april ”	356: 90
” maj ”	182: 40
” juni och juli månader	78: 78
” augusti månad	172: 25
” september ”	339: 70
” oktober ”	424: 85
” november ”	407: 70
” december ”	430: 95
Summa	3,597: 43

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

45,871 lån pr gång å 5 p:i	2,293: 55
709 halfårsabonnement å 1 mk	709: —
350 månadsabonnement å 25 p:i	87: 50
632 plikter, erlagda, å 50 p:i	316: —
72 svenska kataloger, sålda å 15 p:i	10: 80
248 " " " å 25 p:i	62: —
170 finska kataloger, sålda, å 10 p:i	17: —
Extra inkomst	101: 58
	Summa 3,597: 43

Under år 1893 utgjorde inkomsten 3,401 mark 60 penni.

Läsesalarna.

Läsesalarna ha under år 1893, likasom föregående år, varit tillgängliga för allmänheten hvarje dag med undantag af midsommaraftons-, midsommar-, julaftons- och juldagen; den nedre, eller tidningssalen, från kl. 10 f. m. till 9 e. m., (sön- och hälgdagar samt hälgaftnar till kl. 8 e. m.), den öfre kl. 5—9 e. m. (sön- och hälgdagar samt hälgaftnar kl. 4—8 e. m.).

Besöken i hvardera läsesalen ha under året varit ovanligt talrika. Såsom af den medföljande statistiska tabellen framgår, har tidningssalen fått mottaga (approximativt) 86,215 besök, den öfre 80,628. Inalles utgjorde sålunda antalet besök (aproximativt) 166,843, mot 116,862 under år 1892. Den hufvudsakliga ökningen faller på senhösten och förklaras till en del genom den då rådande arbetslösheten, till en del, d. v. s. för den öfre, s. k. „barnsalens“ vidkommande, genom den ruskiga och för vistelse ute otjenliga väderleken. I tidningssalen, där besöken fördela sig jämnare på de olika dagarna och månaderna, har någon synnerlig trängsel icke rådt. Däremot har under senhösten tilloppet af besökande till öfre läsesalen under söndagarna varit så stort, att plats endast med svårighet kunnat beredas alla; antalet besök på en söndags-eftermiddag i nämnda sal ensamt har kunnat uppgå till ett tusen. Inrättandet af flere läsesalar för folket och särskildt för barnpubliken, vore af behovet påkalladt.

Bibliotekets styrelse.

Inrättningens Styrelse har under året utgjorts af Herrar D:r R. Sievers (ordförande), Pastor K. T. Broberg och Professor Fredr. Elfving. Såsom styrelsesuppleanter hafva fungerat Herrar Kammarförvandt N. B. Grotenfelt, Hofrådet W. Westzynthius och Doktor R. Hult.

Den 11 maj förlorade inrättningen genom döden i vaktmästaren Edvard Löfberg en trogen tjänare. Hans plats besattes den 1 juni med vaktmästarebiträdet vid biblioteket K. E. Borg, hvars post samma dag anförtroddes åt vaktmästaren O. F. Weckström.“

X. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

Den af Direktionen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen är af följande lydelse:

„*Sedmigradskys småbarnsskola* öppnades på året den 16 januari med Sedmigradskys småbarnsskola. 96 elever, fördelade på 3 afdelningar: skolafdelningen med 36 barn (15 gossar och 21 flickor), högre barnträdgården med 30 elever (16 gossar och 14 flickor) samt lägre barnträdgården med 30 elever (13 gossar och 17 flickor). Elevernas ålder var: å skolafdelningen 8—10 år, i högre barnträdgården 7—8 år och i lägre barnträdgården 6—7 år.

Skolförsummelserna på vårterminen utgjorde: å skolafdelningen omkr. 3 % samt å hvardera afdelningarna af barnträdgården omkr. 9 % af lektionstimmarna.

Skolafgift, 1 mark i månaden, erlades af 16 gossar och 20 flickor. De öfriga 60 eleverna voro för medellöshet från afgift befriade.

Skolan tillslöts för vårterminen den 10 juni, då 23 elever (13 gossar och 10 flickor) från skolafdelningen utdimitterades. Af gossarna intogos 10 i högre folkskola, 2 i förberedande skolan till svenska normallyceum och 1 i fröken Pippings samskola här i staden.

Två af de utdimitterade eleverna, 1 gosse och 1 flicka, belönades för godt uppförande och goda framsteg med en insättning af 30 mark i stadens Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalt, där medlen förräntas, tils de belönade uppnått tjugufem år.

För höstterminen öppnades skolan den 1 september, då 24 nya elever, 11 gossar och 13 flickor, emottogos. — Till skolafdelningen hade från högre barnträdgården uppflyttats 23 elever, 12 gossar och 11 flickor, och från lägre till högre barnträdgården öfverförts likaledes 23 barn, 11 gossar och 12 flickor. Hela elevantalet uppgick då åter till 96, eller till 41 gossar och 55 flickor. Af dem tillhörde 14 gossar och 22

flickor skolafdelningen, 15 gossar och 15 flickor den högre samt 12 gossar och 18 flickor den lägre barnträdgården.

Skolafgift erlades af 14 gossar och 22 flickor.

Skolförsummelserna uppgingo till 2 % af lästiden å skolafdelningen och omkr. 5 % i barnträdgården.

Å skolafdelningen undervisades i religion, läsning, skrifning, hufvudräkning, ritning, sång, gymnastik och handarbete fyra timmar dagligen. I barnträdgården sysselsattes eleverna med skrifning, ritning, sång, handarbete och rörelselekar, hvarjämte lärarinnan genom berättelser och samtal sökte väcka barnens religiösa och moraliska känsla samt utveckla deras förstånd. Undervisningstimmarnas antal var där tre hvarje dag.

Undervisningen i anstalten afslöts för året den 19 december med en enkel fest, därvid kommerserådinnan Anna Sinebrychoff lät utdela åt medellösa elever en omgång kläder och åt de öfriga en bok. De flitigaste barnen erhöles därjämte skoplagg, hvartill af skolans medel anslagits 100 mark.

Uti skolan undervisade föreståndarinnan fru Emmy Skogman, lärarinnorna fröknarna Nanny Lagerblad och Elin Skogman samt lärarinnebiträdet fröken Agnes Eklund.

Marias asyl.

Barnträdgården Marias asyl hade under vårterminen 70 elever (30 gossar och 40 flickor) och under höstterminen 80 elever (38 gossar och 42 flickor). Barnens ålder varierade mellan 4 och 7 år. Skolafgift, en mark i månaden, erlades under höstterminen för 25 och under vårterminen för 34 elever.

Skolförsummelserna uppgingo under vårterminen till 6 % och under höstterminen till 5 % af undervisningstiden.

Vårterminen började den 15 januari och afslöts den 9 juni. Höstterminen vidtog den 9 september och fortfor till den 20 december.

Till bekostande af skoplagg åt de fattigaste eleverna användes under året 100 mark af skolans medel.

Undervisningsämnen och lästimmar om dagen voro här desamma som i barnträdgården vid Sedmigradskys småbarnsskola.

Undervisningen i anstalten meddelades af föreståndarinnan fröken Maria Hertz och biträdande lärarinnan fröken Hilja Lagerman.

Såväl i Sedmigradskys småbarnsskola som i Marias asyl erhöles hvar dag, då undervisning i skolorna pågick, omkring 25 af hvardera skolans fattigaste elever en måltid varm mat.“

Revisorerne för Sedmigradskys småbarnsskola och Maria asyls räkenskaper hafva meddelat följande tablå öfver fondernas förvaltning under redogörelseåret och ställning ultimo December 1893.

Revisionsbe-
rättelse.

„Sedmigradskys småbarnsskola:

Inkomster

Behållning från år 1892	— —	254,542: 13
Räntor	2,114: 73	
Skolafgifter	307: —	
Hyror	24,698: —	
Diverse inkomster	60: —	27,179: 73
	<u> </u>	<u> </u>
	<i>Tmf.</i>	281,721: 86

Utgifter

Räntor	3,904: —	
Skolans underhåll	8,491: 70	
Fastighetens d:o	7,747: 44	20,143: 14
Behållning till år 1894	— —	261,578: 72
	<u> </u>	<u> </u>
	<i>Tmf.</i>	281,721: 86

Tillgångar:

Fastighet		279,800: —
Fordran hos Marias asyl		42,000: —
Å bankräkning		1,000: —
Kassa		778: 72
	<u> </u>	<u> </u>
	<i>Tmf.</i>	323,578: 72

Skulder:

Borgå sparbank	<i>Tmf.</i>	62,000: —
Behållning	„	261,578: 72
	<u> </u>	<u> </u>
	<i>Tmf.</i>	323,578: 72

Marias asyl:

Inkomster

Behållning från år 1892	— —	124,486: 59
Räntor	3,010: 41	
Skolafgifter	244: —	
Hyror	11,635: —	
Diverse inkomster	35: 40	14,924: 81
	<u> </u>	<u> </u>
	<i>Tmf.</i>	139,411: 40

Utgifter		
Räntor	6,553: 65	
Skolans underhåll	3,618: 80	
Fastighetens d:o	4,060: 65	14,233: 10
Behållning till 1893	— —	125,178: 80
	<i>Samt</i>	<u>139,411: 40</u>
Tillgångar		
Fastighet		227,057: 55
Reverser		48,000: —
Aktier		228: 56
Bankräkning		1,050: —
Kassa		306: 62
		<i>Samt</i> <u>276,642: 73</u>
Skulder		
Finlands Statskontor	109,464: 43	
Sedmigradskys småbarnsskola	42,000: —	151,464: 43
Behållning	— —	125,178: 30
		<i>Samt</i> <u>276,642: 73^u</u>

XI. Förlikningsnämnden.

Den af fattigsakföraren till Förlikningsnämnden afgifna berättelsen öfver hans verksamhet under åren 1892 och 1893 är, med uteslutning af en längre fram återgifven tabell, af följande lydelse:

„Uti de berättelser, min företrädare i tjensten, Senatskammarförvandten Gustaf Sueksdorff och Vicehäradshöfdingen Ernst Borenius afgifvit öfver fattigsakförareverksamheten, hafva desse redogjort för de grundsatser, hvilka af dem följts vid utöfningen af sagda befattning. Dessa grundsatser har äfven jag funnit i allo lämpliga och egnade att leda till det mål, hvartill fattigsakförareinstitutionen bör sträfva, att utgöra en förlikningsmyndighet. Gentemot hvad en sakkörare i ordets rent juridiska bemärkelse anstår, har fattigsakföraren efter det ett ärende öfverlemnats till hans behandling, infortrat och inhemtat förklaring af motparten och derjemte afhört personer, hvilka parterne upp-

gifvit kunna lemna upplysningar i saken och hvilka i en möjligen förekommande rättegång komme att åberopas som vittnen. Efter det saken sålunda från hvardera partens sida blifvit för fattigsakföraren utvecklad, har han kunnat upplysa parterna om den utgång saken, derest desamma öfverlemnas till domstols afgörande, med all sannolikhet skulle få; och just derigenom har det så sällan inträffat att hos fattigsakföraren anhängiggjorda ärenden blifvit föremål för rättegång.

Beskaffenheten af de ärenden, hvilka under tiden för denna berättelse af fattigsakföraren diariiförts äfvensom de åtgärder, hvartill desamma föranledt, framgår af bilagda tabell. Härvid må framhållas att de fall, hvilka icke föranledt till vidare påföljd än lemmande af råd och upplysningar, icke diariiförts.“

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads ytinnehåll vid utgången af år 1893.

	Bebygda tomter.	Obebygda tomter.	Gator och allmänna platser.	Öfrig mark inom staden.	Summa land.
K v a d r a t m e t e r					
Första stadsdelen	311,052	6,816	180,432	2,619	500,919
Andra „	228,678	—	250,632	185,307 ¹⁾	664,617
Tredje „	140,394	3,432	157,380	—	301,206
Fjerde „	483,591	5,313	197,321	—	686,225
Femte „	228,341	—	57,477	—	285,818
Sjette „	163,148	156,642	140,522	—	460,312
Sjunde „	222,985	163,417	163,920	79,919	630,241
Åttonde „	28,090	121,049	128,736	—	277,875
Nionde „	111,965	—	—	215,443 ²⁾	327,408
Tionde „ ³⁾	—	—	6,750	285,850	292,600
=	1,918,244	456,669	1,283,170	769,138	4,427,221
Stadens jurisdiktion under- lydande mark utom den egentliga staden	—	—	—	—	10,458,423
Summa	—	—	—	—	14,885,644

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Inclusive Kaisaniemi och Botaniska trädgården. — ²⁾ Inclusive Brunnsparken. — ³⁾ Broholmen samt villorna Hagnäs, Necken, Aspnäs, Fågelvik och en del af Hörneberg.

Tab. N:o 2. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1893

År 1893	Temperaturen i Celsius ^o				Barometern reducerad till 0 ^o C	Fuktighets trycket	Relativa fuktigheten i medeltal	
	i medeltal	högst		lägst				
		^o C	datum	^o C	datum	mm medeltal		mm medeltal
Januari	- 13,15	- 1,0	Jan. 29 & 31	- 29,1	Jan. 17	764,89	1,66	88,1
Februari	- 14,83	+ 1,6	Febr. 28	- 28,2	Febr. 9	756,13	1,47	88,4
Mars	- 3,51	+ 6,2	Mars 28	- 21,2	Mars 9	753,42	2,95	79,1
April	+ 1,18	+ 9,2	April 10	- 6,0	April 15	758,06	3,48	69,5
Maj	+ 6,82	+ 16,3	Maj 23	- 1,4	Maj 18	763,94	5,26	70,1
Juni	+ 13,61	+ 23,0	Juni 29 & 30	+ 2,9	Juni 3	758,32	8,08	70,9
Juli	+ 16,13	+ 24,4	Juli 8	+ 6,5	Juli 4	756,99	10,02	73,5
Augusti	+ 14,87	+ 24,4	Aug. 1	+ 2,9	Aug. 29	757,64	9,89	76,9
September	+ 8,64	+ 13,8	Sept. 6	- 0,5	Sept. 29	750,74	7,32	87,0
Oktober	+ 6,88	+ 13,7	Okt. 2	- 1,0	Okt. 18	754,41	6,71	87,9
November	- 0,88	+ 4,8	Nov. 13	- 14,3	Nov. 26	753,44	3,88	87,4
December	- 1,71	+ 4,8	Dec. 39	- 18,0	Dec. 4	758,99	3,81	89,7
Hela året	+ 2,84	+ 24,4	Juli 8, Aug. 1	- 29,1	Jan. 17	757,23	5,38	80,7
År 1892	+ 3,32	+ 24,8	Aug. 26	- 27,0	Jan. 23, 24, 26	757,94	5,62	84,2
„ 1891	+ 4,82	+ 27,6	Juni 24	- 25,4	Jan. 7	758,91	5,83	81,2
„ 1890	+ 5,53	+ 23,6	Juni 7	- 20,7	Nov. 25	758,35	6,21	83,8
„ 1889	+ 4,76	+ 26,8	Juli 2	- 26,0	Mars 6	758,75	5,95	81,7
„ 1888	+ 2,57	+ 25,6	Juni 21	- 29,6	Jan. 30	757,48	5,13	78,4
„ 1887	+ 5,18	+ 26,6	Juli 17	- 24,8	Dec. 27	756,68	5,72	77,5
„ 1886	+ 4,76	+ 27,1	Juli 19	- 22,2	Febr. 26	758,79	5,94	80,4
„ 1885	+ 4,35	+ 27,2	Juli 15	- 24,8	Dec. 27	756,69	5,70	80,7
„ 1884	+ 4,44	+ 27,5	Juli 3	- 22,5	Jan. 18	758,90	5,70	80,7
„ 1883	+ 4,50	+ 25,4	Juli 2	- 22,6	Jan. 6	758,53	5,98	82,6

Medeldatum för första snöfallet om hösten är enligt 62-åriga observationer den 24 Oktober $\pm 1,276$ första snöfallet eller den 29 november $\pm 1,98$ dagar. — Isläggningen i södra hamnen äger rum i medeltal 215.

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

Jemförda med de under åren 1883—1892 rådande.

Vindens styrka: i meter pro sekund, medeltal	Molnmängd				Nederbörd			
	i medeltal. Skala 0—10	antal dagar ¹⁾			hela nederbördsmängden i mm	största nederbördsmängden på en dag		antalet nederbördsdagar ²⁾
		klara	halfklara	mulna		mm	datum	
8,2	7,0	4	9	18	42,2	24,6	Jan. 2	19
5,4	7,0	4	8	16	52,9	17,9	Febr. 10	17
9,0	5,7	6	15	10	34,6	8,0	Mars 5	17
8,4	5,3	5	18	7	6,0	2,7	April 16	7
6,6	5,6	7	13	11	47,1	17,2	Maj 25	12
5,4	5,9	1	23	6	45,3	12,0	Juni 20	19
6,5	5,7	4	18	9	48,1	19,5	Juli 8	18
5,9	5,2	4	24	3	63,4	37,9	Aug. 7	14
7,9	7,1	0	14	16	140,9	25,3	Sept. 23	26
8,6	7,2	1	13	17	63,8	9,5	Okt. 8	21
7,9	7,3	1	13	16	69,0	25,8	Nov. 25	15
9,4	8,0	2	7	22	21,7	5,3	Dec. 15	16
7,4	6,4	39	175	151	635,0	37,9	Aug. 7	201
7,1	6,8	32	142	190	755,1	38,2	Juli 16	213
7,2	6,0	66	157	142	646,0	30,0	Sept. 5	162
6,6	6,6	49	146	170	688,6	31,6	Aug. 3	189
6,9	6,1	68	152	145	602,7	29,3	Aug. 10	175
6,6	6,0	63	167	136	549,9	34,9	Aug. 4	156
7,7	6,0	48	185	132	498,3	23,9	Aug. 16	162
6,7	5,8	71	165	129	529,0	23,2	Juli 16	152
7,4	6,4	56	160	149	739,4	29,6	Sept. 2	186
6,7	5,6	86	152	128	541,0	32,3	Aug. 1	142
6,3	6,0	70	146	149	861,0	37,0	Aug. 25	189

dagar. — Första slädföret om hösten inträffar i medeltal enligt samma observationsserie 36 dagar efter tal den 4 december $\pm 2,3$ dagar, islossningen den 2 maj $\pm 0,9$ dagar; antalet isfria dagar utgör således

¹⁾ Klar dag betecknar att himlen varit botäckt från 0,0—2,5 delar.
 halfklar dag " " " " " " " 2,6—7,5 "
 mulen " " " " " " " 7,6—10,0 " hvarvid, då 0 betecknar fullständigt molnfri, 10 betecknar fullständigt molnbotäckt himmel. — ²⁾ Såsom nederbördsdagar hafva upptagits endast de dagar, då nederbörden varit så stor att den kunnat uppmätas: minst 0,1 mm.

Tab. No 3. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad åren 1888—1882 och 1878—1875, jemförd med medeltalen af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder. 1)

32

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Årsmedel-tal	10-års medel-tal
1888	— 8,04	— 11,21	— 9,67	+ 0,53	+ 6,29	+ 12,95	+ 15,60	+ 14,70	+ 10,42	+ 3,69	— 1,12	— 3,32	+ 2,57	} + 4,07 2)
1887	— 2,06	— 1,16	— 1,77	+ 2,89	+ 8,99	+ 13,49	+ 16,43	+ 15,02	+ 12,13	+ 3,66	— 0,08	— 5,33	+ 5,18	
1886	— 7,01	— 8,27	— 5,75	+ 3,49	+ 8,30	+ 15,18	+ 17,12	+ 16,42	+ 10,00	+ 5,02	+ 3,57	— 0,93	+ 4,76	
1885	— 4,15	— 3,95	— 3,51	+ 1,28	+ 6,42	+ 12,37	+ 18,62	+ 15,25	+ 9,04	+ 4,22	— 0,82	— 2,54	+ 4,35	
1884	— 3,68	— 4,57	— 3,10	+ 0,52	+ 6,49	+ 13,75	+ 16,93	+ 14,14	+ 12,37	+ 6,86	— 0,79	— 5,64	+ 4,44	
1883	— 8,15	— 7,42	— 6,23	+ 2,05	+ 7,68	+ 16,09	+ 15,89	+ 14,37	+ 11,25	+ 5,81	+ 4,27	— 1,60	+ 4,50	
1882	+ 0,05	— 2,50	— 0,50	+ 2,59	+ 9,13	+ 14,03	+ 17,05	+ 18,20	+ 12,72	+ 5,02	— 3,69	— 7,32	+ 5,40	
1878	— 5,71	— 2,91	— 2,95	+ 3,28	+ 7,14	+ 13,64	+ 14,34	+ 14,86	+ 12,43	+ 8,72	+ 2,34	— 2,21	+ 5,25	
1877	— 8,12	— 8,43	— 6,97	— 0,61	+ 4,88	+ 12,08	+ 15,38	+ 13,92	+ 7,68	+ 5,31	+ 5,10	— 0,27	+ 3,33	
1876	— 8,60	— 8,42	— 1,84	+ 1,79	+ 4,23	+ 17,04	+ 17,28	+ 15,20	+ 11,59	+ 4,89	— 2,85	— 13,21	+ 3,09	
1875	— 13,18	— 6,70	— 5,25	— 0,76	+ 7,57	+ 13,68	+ 17,16	+ 14,68	+ 9,34	+ 1,88	— 3,67	— 12,18	+ 1,88	
1888—82 och } 1878—75 } . . .	— 6,24	— 5,96	— 4,32	+ 1,55	+ 7,01	+ 14,03	+ 16,53	+ 15,16	+ 10,82	+ 5,01	+ 0,21	— 4,96	—	
1874—65	— 5,26	— 8,11	— 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	— 0,26	— 5,08	—	+ 3,95
1864—55	— 6,94	— 6,46	— 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	— 1,39	— 3,97	—	+ 3,98
1854—45	— 7,19	— 8,11	— 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	— 2,66	—	+ 4,10
1839—1829	— 7,86	— 5,93	— 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,92	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	— 4,68	—	+ 3,94 2)
Allmänt medeltal } (52 år) }	— 6,71	— 6,88	— 4,27	+ 1,20	+ 7,23	+ 13,75	+ 16,55	+ 15,28	+ 10,80	+ 5,54	— 0,09	— 4,29	—	+ 4,01

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten af A. Heinrichs.

1) Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga; de som förefinnas äro ej bearbetade. — Observationerna från åren 1879—81 äro ej heller bearbetade. — 2) Perioden omfattar 11 år.

Tab. N:o 4. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvart femte år från 1810—1890 samt för åren 1891, 1892 och 1893.

	Män		Kvinnor		Summa befolkning
	Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden	
Den 31 december 1810	2,109	51,88	1,956	48,12	4,065
” ” ” 1815	2,374	49,45	2,427	50,55	4,801
” ” ” 1820	4,415	54,01	3,759	45,99	8,174
” ” ” 1825	5,217	52,87	4,650	47,13	9,867
” ” ” 1830	5,253	48,00	5,690	52,00	10,943
” ” ” 1835	7,321	53,46	6,374	46,54	13,695
” ” ” 1840	8,932	54,01	7,604	45,99	16,536
” ” ” 1845	11,042	56,03	8,666	43,97	19,708
” ” ” 1850	10,711	54,05	9,107	45,95	19,818
” ” ” 1855	8,616	50,35	8,494	49,65	17,110
” ” ” 1860	10,882	51,74	10,150	48,26	21,032
” ” ” 1865 ¹⁾	11,650	48,90	12,173	51,10	23,823
” ” ” 1870	14,066	49,32	14,453	50,68	28,519
” ” ” 1875	16,142	48,83	16,915	51,17	33,057
” ” ” 1880	21,132	48,76	22,202	51,24	43,334
” ” ” 1885	24,467	47,80	26,717	52,20	51,184
” ” ” 1890	28,542	46,39	32,988	53,61	61,530
” ” ” 1891	29,973	46,37	34,668	53,63	64,641
” ” ” 1892	30,937	46,36	35,797	53,64	66,734
” ” ” 1893	31,897	46,21	37,128	53,79	69,025

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade å kvinkvennitablerna; för år 1891, 1892 och 1893 på beräkning enligt mortalitetstabellerna samt in- och utflyttningar.

¹⁾ För år 1861 saknas uppgifter från grekisk-ryska församlingen, men siffrorna för 1860 hafva inräknats.

Tab. N:o 5. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1890—1893.

Stadsdel	1890		1891		1892		1893	
	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande	Mantals- skrifna	Mantals- penningar betalande
Första stadsdelen	5,609	4,024	5,867	4,257	5,810	4,158	5,893	4,168
Andra ”	4,882	3,575	5,193	3,815	5,060	3,722	5,076	3,744
Tredje ”	3,355	2,404	3,212	2,318	3,421	2,473	3,671	2,666
Fjerde ”	11,032	7,436	11,202	7,622	11,766	8,030	11,525	7,758
Femte ”	5,209	3,635	4,716	3,317	4,986	3,513	5,047	3,486
Sjätte ”	4,308	2,709	5,686	3,639	6,306	4,051	6,166	3,864
Sjunde ”	4,247	2,842	4,303	2,910	4,521	3,055	4,396	2,901
Åttonde ”	17,594	8,623	18,620	9,433	15,322	9,260	15,436	8,941
Nionde ”								
Villor och holmar								
Summa	56,236	35,248	58,799	37,311	57,192	38,262	57,210	37,528

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 6. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 december 1890, jemfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 oktober 1880 och den 1 mars 1870.

Stadsdel	Ekonomisk befolkning			Faktisk befolkning			Faktisk befolkning den 1 okt. 1880	Faktisk befolkning den 1 mars 1870
	m.	kv.	summa	m.	kv.	summa		
Första stadsdelen	3,456	3,993	7,449	3,487	4,069	7,556	5,785	5,346
Andra "	2,669	3,246	5,915	2,713	3,296	6,009	4,284	4,268
Tredje "	1,932	2,075	4,007	1,919	2,086	4,005	3,755	3,633
Fjerde "	7,563	7,643	15,206	7,567	7,698	15,265	9,520	7,090
Femte "	2,478	2,926	5,404	2,467	2,955	5,422	4,275	3,789
Sjette "	2,982	3,024	6,006	2,986	3,043	6,029	2,678	1,654
Sjunde "	2,273	2,672	4,945	2,258	2,700	4,958	2,897	2,108
Åttonde "	782	265	1,047	783	276	1,059	1,091	1,479
Nionde "	393	537	930	380	542	922	680	— ¹⁾
Tölo och villorna vid vestra chausséen	2,347	2,153	4,500	2,376	2,165	4,541	2,833	1,601
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,893	4,423	9,316	4,916	4,435	9,351	3,989	1,090
Holmarne	116	97	213	306	112	418	1,355	55
Summa	31,884	33,054	64,938	32,158	33,377	65,535	43,142	32,113

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Inräknad uti 6:te och 7:e stadsdelarnes folkmängd.

Tab. N:o 7. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Modersmål	Läs- och skrifkunnige			Endast läskunnige			Öfver 10 år och icke läskunnige			Öfriga icke läskunnige barn under 10 år			Hela befolkningen		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
Finska . .	9,605	8,359	17,964	2,837	4,329	7,166	73	115	188	2,294	2,175	4,469	14,809	14,978	29,787
Svenska . .	9,899	11,543	21,442	1,319	2,732	4,051	53	83	136	2,150	2,081	4,231	13,421	16,439	29,860
Ryska . .	1,846	770	2,616	124	65	189	388	86	474	183	194	377	2,541	1,115	3,656
Tyska . .	365	366	731	10	9	19	18	2	20	23	25	48	416	402	818
Öfr. språk	536	238	774	65	22	87	290	74	364	72	92	164	963	426	1,389
Summa	22,251	21,276	43,527	4,355	7,157	11,512	822	360	1,182	4,722	4,567	9,289	32,150	33,360	65,510 ¹⁾

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ För 8 män och 17 kvinnor saknas uppgift om modersmålet.

Tab. No 8. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Årsberättelse för 1893.

Stadsdel	Lutheraner			Öfrige protestanter			Grekisk-orthodoxe			Grekiske dissidenters			Romersk-katolske			Israeliter			Mohamedaner			Summa		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
Första stadsdelen	3,185	3,824	7,009	8	9	17	249	209	458	—	—	—	40	23	63	—	3	3	—	—	—	3,482	4,068	7,550
Andra "	2,462	3,187	5,649	2	4	6	200	90	290	—	—	—	38	12	50	10	3	13	1	—	1	2,713	3,296	6,009
Tredje "	1,803	1,988	3,791	1	3	4	96	82	178	1	—	1	14	8	22	4	5	9	—	—	—	1,919	2,086	4,005
Fjerde "	6,083	7,086	13,169	6	5	11	989	350	1,339	—	—	—	205	21	226	273	220	493	8	—	8	7,564	7,682	15,246
Femte "	2,360	2,846	5,206	4	9	13	63	81	144	—	—	—	17	3	20	18	6	24	5	10	15	2,467	2,955	5,422
Sjette "	2,888	2,964	5,852	—	—	—	61	49	110	—	—	—	10	5	15	27	25	52	—	—	—	2,986	3,043	6,029
Sjunde "	2,161	2,610	4,771	1	2	3	83	80	163	—	—	—	12	8	20	1	—	1	—	—	—	2,258	2,700	4,958
Åttonde "	196	221	417	—	—	—	460	51	511	—	—	—	97	4	101	29	—	29	1	—	1	783	276	1,059
Nionde "	360	511	871	1	2	3	16	23	39	—	—	—	3	6	9	—	—	—	—	—	—	380	542	922
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,725	4,304	9,029	1	—	1	159	112	271	—	—	—	20	11	31	8	8	16	3	—	3	4,916	4,435	9,351
Tölö och villorna vid västra chausséen	2,067	2,016	4,083	1	—	1	233	119	352	—	—	—	73	30	103	2	—	2	—	—	—	2,376	2,165	4,541
Holmarne	296	108	404	—	—	—	7	4	11	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	306	112	418
Summa	28,586	31,665	60,251	25	34	59	2,616	1,250	3,866	1	—	1	532	131	663	372	270	642	18	10	28	32,150	33,360	65,510 ¹⁾
Summa vid folkräkningen den 1 december 1880	18,468	19,209	37,677	40	52	92	3,249	1,077	4,326	1	1	2	471	123	594	226	215	441	7	3	10	22,462	20,680	43,142

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

2

¹⁾ Dessutom 25 personer, hvilkas trosbekännelse ej blifvit uppgifven.

Tab. No 9. Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennum

År	F ö d d e									
	L e f v a n d e f ö d d e									Död- födde
	Inom äktenskap		Utom äktenskap		Summa	Män		Kvinnor		
	Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde		Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde	
1811—1815 ¹⁾	604	78,85	162	21,15	766	402	52,48	364	47,52	
1816—1820 ¹⁾	909	86,49	142	13,51	1,051	482	45,86	569	54,14	47
1821—1825 . . .	1,221	85,50	207	14,50	1,428	701	49,09	727	50,91	44
1826—1830 . . .	1,119	80,97	263	19,03	1,382	711	51,45	671	48,55	64
1831—1835 . . .	1,685	80,74	402	19,26	2,087	1,054	50,50	1,033	49,50	66
1836—1840 . . .	2,105	78,57	574	21,43	2,679	1,432	53,45	1,247	46,55	101
1841—1845 . . .	2,457	77,43	716	22,57	3,173	1,637	51,59	1,536	48,41	126
1846—1850 ²⁾										
1851—1855 ²⁾										
1856—1860 . . .	2,828	76,58	865	23,42	3,693	1,881	50,93	1,812	49,07	121
1861—1865 . . .	3,714	79,85	937	20,15	4,651	2,453	52,74	2,198	47,26	117
1866—1870 ³⁾	3,575	80,35	874	19,65	4,449	—	—	—	—	176
1871—1875 . . .	3,992	82,06	873	17,94	4,865	2,491	51,20	2,374	48,80	154
1876—1880 ³⁾	4,813	82,94	990	17,06	5,803	—	—	—	—	180
1881—1885 . . .	5,596	82,93	1,150	17,07	6,746	3,416	50,64	3,330	49,36	231
1886	1,339	84,59	244	15,41	1,583	788	49,78	795	50,22	54
1887	1,386	84,72	250	15,28	1,636	851	52,02	785	47,98	61
1888	1,502	84,57	274	15,43	1,776	928	52,25	848	47,75	49
1889	1,585	86,43	249	13,57	1,834	951	51,85	883	48,15	50
1890	1,661	86,69	255	13,31	1,916	992	51,77	924	48,23	70
1891	1,883	87,42	271	12,58	2,154	1,086	50,42	1,068	49,58	73
1892	1,876	86,02	305	13,98	2,181	1,156	53,00	1,025	47,00	73
1893	1,703	75,02	300	14,98	2,003	1,035	51,67	968	48,33	81

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade på presterskapets uppgifter, uti hvilka luckor

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund af och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter för dessa

från 1811—1885 samt för hvarje af åren 1886—1893.

Naturlig död	Våldsam död utom sjelfmord	Sjelf- mord	Summa	D ö d e				Flere döde än födde	Flere födde än döde	År
				Män		Kvinnor				
				Antal	I % af alla döde	Antal	I % af alla döde			
				Uppgifter saknas		Uppgifter saknas				
1,021	28	—	1,049	633	60,34	416	39,66	283	—	1811—1815
1,296	49	2	1,347	777	57,69	570	42,31	296	—	1816—1820
1,184	47	—	1,231	705	57,27	526	42,73	—	197	1821—1825
1,317	63	6	1,386	842	60,75	544	39,25	4	—	1826—1830
3,220	49	15	3,284	2,047	62,33	1,237	37,67	1,197	—	1831—1835
2,678	62	11	2,751	1,675	60,89	1,076	39,11	72	—	1836—1840
2,798	100	15	2,913	1,808	62,07	1,105	37,93	—	260	1841—1845
										1846—1850
										1851—1855
3,380	88	12	3,480	1,988	57,13	1,492	42,87	—	213	1856—1860
3,437	95	9	3,541	1,896	53,54	1,645	46,46	—	1,110	1861—1865
4,242	90	11	4,343	—	—	—	—	—	106	1866—1870
4,147	121	12	4,280	2,357	55,07	1,923	44,93	—	585	1871—1875
4,618	113	23	4,754	—	—	—	—	—	1,049	1876—1880
5,026	130	20	5,176	2,762	53,32	2,414	46,68	—	1,570	1881—1885
1,139	20	3	1,162	637	54,82	525	45,18	—	421	1886
930	20	6	956	506	52,93	450	47,07	—	680	1887
1,114	27	6	1,147	621	54,14	526	45,86	—	629	1888
1,170	32	7	1,209	650	53,76	559	46,24	—	625	1889
1,236	27	5	1,268	686	54,10	582	45,90	—	648	1890
1,696	24	6	1,726	909	52,67	817	47,33	—	428	1891
1,347	58	13	1,418	726	51,20	692	48,80	—	663	1892
1,162	29	6	1,197	647	54,05	550	45,95	—	809	1893

dock förefinnas, i det att för åtskilliga år uppgift saknas från en eller annan församling.

de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846—1854 tvänne perioder utlemnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga.

Tab. No 10. Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödelsen i Helsingfors åren 1884—1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	Summa	Procent af hela antalet
Äktenskap:												
<i>ingångna mellan:</i>												
två ogifta	369	373	391	396	453	488	548	594	471	483	4,566	86,72
enkling och ogift	38	26	29	29	33	31	46	28	37	39	336	6,38
enka och ogift	29	33	29	19	33	25	36	21	33	23	301	5,72
enkling och enka	5	5	5	3	10	8	5	3	8	10	62	1,18
Summa	441	437	454	447	529	552	635	646	549	555	5,265	100,00
<i>upplösta genom:</i>												
mannens död	130	131	140	130	165	173	159	158	171	177	1,534	61,39
kvinnans död	81	74	76	82	94	108	96	120	127	92	950	38,01
laga skilnad	5	2	3	2	1	—	—	—	2	—	15	0,60
Summa	216	207	219	214	260	281	255	278	300	269	2,499	100,00
Barnfödelskor:												
som födt:												
ett foster	1,442	1,457	1,581	1,646	1,782	1,828	1,934	2,169	2,187	2,044	18,070	98,72
tvillingar	12	14	28	24	20	28	26	29	32	20	233	1,27
trillingar	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	3	0,01
Summa	1,454	1,471	1,609	1,671	1,803	1,856	1,960	2,198	2,220	2,064	18,306	100,00
deraf utom äktenskap . . .	255	248	257	264	287	252	265	290	319	317	—	—
utgörande i procent af hela antalet	17,54	16,86	15,97	15,79	15,92	13,58	13,52	13,19	14,37	15,36	—	—
Barn:												
födde:												
dödfödde	48	47	54	61	49	50	70	73	73	81	606	3,27
levande	1,418	1,438	1,583	1,636	1,776	1,834	1,916	2,154	2,181	2,003	17,939	96,73
Summa	1,466	1,485	1,637	1,697	1,825	1,884	1,986	2,227	2,254	2,084	18,545	100,00
deraf döde under första året ¹⁾	339	277	367	311	395	375	422	517	449	360	3,812	—
utgörande i procent af döde utaf hela folkmängden ¹⁾ . .	30,08	27,13	31,58	32,53	34,43	31,01	33,28	29,95	31,66	30,08	—	—

Källa: Uppgifterna från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna omfatta den till församlingarne i Helsingfors och Sveaborg hörande befolkningen, hvaremot utsoeknebor, som i Helsingfors ingått äktenskap eller födt barn, icke äro inberäknade.

Tab. N:o 11. Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1884—1893, fördelade efter församlingar.

År	Svensk-finska församlingen				Gardesförsamlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Metodist-episkopala församlingen				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Flere in- än utflyttade
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Summa inflyttade			Summa utflyttade							
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	s:ma	m.	kv.	s:ma					
1884	1,246	1,500	471	575	14	9	144	45	8	6	5	11	—	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1,272	1,517	2,789	620	631	1,251	1,538		
1885	1,198	1,353	395	482	17	8	61	22	7	6	4	1	1	6	—	6	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1,223	1,373	2,596	462	513	975	1,621		
1886	1,266	1,445	396	457	16	17	62	43	13	8	9	7	2	6	—	2	—	—	—	—	—	—	12	18	—	—	1,297	1,476	2,773	479	527	1,006	1,767		
1887	1,384	1,488	516	557	23	10	79	39	7	7	4	11	—	4	—	2	1	6	2	3	14	16	23	34	—	—	1,429	1,531	2,960	624	646	1,270	1,690		
1888	1,579	1,739	452	523	14	7	160 ¹⁾	177 ¹⁾	12	20	4	5	1	2	1	9	3	2	—	—	6	5	8	18	—	—	1,615	1,775	3,390	625	732	1,357	2,033		
1889	1,713	2,020	569	597	24	8	40	13	28	40	8	9	6	8	—	2	3	—	—	—	4	7	13	16	—	—	1,778	2,083	3,861	630	637	1,267	2,594		
1890	1,872	2,099	602	645	13	2	27	19	21	25	10	9	—	—	—	—	3	2	2	1	3	8	3	6	—	—	1,912	2,136	4,048	644	680	1,324	2,724		
1891	1,969	2,187	705	742	13	2	27	17	17	14	6	7	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	6	6	—	—	1,999	2,205	4,204	745	776	1,521	2,683		
1892	1,384	1,712	871	944	11	6	11	10	14	18	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	2	5	10	15	1,427	1,757	3,184	893	961	1,854	1,330		
1893	1,337	1,734	769	836	16	9	14	5	8	6	10	6	—	—	—	—	5	3	—	—	2	6	4	3	—	4	1,368	1,762	3,130	797	850	1,647	1,483		

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik och uppgifter från statistiska centralbyrån.

¹⁾ Till största delen afgående värnepliktige jemte deras bustrur. — ²⁾ Uppgift saknas.

Tab. N:o 12. De i Helsingfors åren 1888—1893 döde,

	1 8 8 4						1 8 8 5					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	119	19,47	100	19,38	219	19,43	100	17,92	97	20,95	197	19,29
6—12 „	70	11,45	50	9,69	120	10,65	40	7,17	40	8,64	80	7,83
1—5 år	110	18,03	102	19,77	212	18,81	97	17,38	89	19,22	186	18,22
5—10 „	22	3,60	16	3,10	38	3,37	16	2,87	23	4,97	39	3,82
10—20 „	12	1,96	13	2,52	25	2,22	16	2,87	10	2,16	26	2,55
20—40 „	145	23,73	88	17,06	233	20,67	142	23,45	81	17,49	223	21,84
40—60 „	97	15,87	64	12,40	161	14,29	95	17,02	52	11,23	147	14,40
60—80 „	53	5,40	69	13,37	102	9,05	46	8,24	58	12,53	104	10,19
Öfver 80 år . . .	3	0,49	14	2,71	17	1,51	6	1,08	13	2,81	19	1,86
Summa	611	100	516	100	1,127	100	558	100	463	100	1,021	100
	1 8 8 9						1 8 9 0					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	132	19,88	120	20,94	252	20,37	157	22,89	125	21,48	282	22,24
6—12 „	68	10,24	55	9,60	123	9,94	78	11,37	62	10,65	140	11,04
1—5 år	88	13,25	82	14,31	170	13,74	103	15,02	121	20,79	224	17,67
5—10 „	13	1,96	16	2,79	29	2,35	17	2,48	17	2,92	34	2,68
10—20 „	18	2,71	12	2,10	30	2,43	25	3,64	11	1,89	36	2,84
20—40 „	165	24,85	102	17,80	267	21,58	139	20,26	94	16,15	233	18,38
40—60 „	134	20,18	88	15,36	222	17,95	116	16,91	75	12,89	191	15,06
60—80 „	46	6,93	73	12,74	119	9,62	47	6,85	64	11,00	111	8,75
Öfver 80 år . . .	—	—	25	4,36	25	2,02	4	0,58	13	2,23	17	1,34
Summa	664	100	573	100	1,237	100	686	100	582	100	1,268	100

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna äro grundade på prosterskapets förteckningar samt hänföra sig till hela den till förinom staden eller ej.

ordnade efter kön och åldersklasser.¹⁾

	1 8 8 6						1 8 8 7						1 8 8 8					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
154	24,18	117	22,29	271	23,32	121	23,91	109	24,22	230	24,06	151	24,32	108	20,53	259	22,58	
44	6,91	52	9,90	96	8,26	41	8,10	40	8,89	81	8,47	68	10,95	68	12,93	136	11,86	
125	19,62	89	16,95	214	18,42	76	15,02	61	13,56	137	14,33	83	13,37	76	14,45	159	13,86	
12	1,88	11	2,10	23	1,98	14	2,77	11	2,45	25	2,61	10	1,61	12	2,28	22	1,92	
9	1,41	21	4,00	30	2,58	14	2,77	14	3,11	18	2,93	15	2,41	22	4,18	37	3,22	
133	20,88	84	16,00	217	18,67	116	22,92	81	18,00	197	20,61	137	22,06	84	15,97	221	19,27	
99	15,54	59	11,24	158	13,60	84	16,61	51	11,33	135	14,12	104	16,75	67	12,74	171	14,91	
55	8,64	83	15,81	138	11,88	39	7,71	69	15,33	108	11,30	49	7,89	71	13,50	120	10,46	
6	0,94	9	1,71	15	1,29	1	0,19	14	3,11	15	1,57	4	0,64	18	3,42	22	1,92	
637	100	525	100	1,162	100	506	100	450	100	956	100	621	100	526	100	1,147	100	
	1 8 9 1						1 8 9 2						1 8 9 3					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
195	21,45	153	18,73	348	20,16	172	23,66	152	22,00	324	22,85	129	19,94	108	19,64	237	19,80	
86	9,46	83	10,16	169	9,79	56	7,70	69	9,99	125	8,82	74	11,44	49	8,91	123	10,27	
251	27,62	200	24,48	451	26,13	113	15,54	110	15,92	223	15,73	96	14,83	101	18,36	197	16,46	
32	3,52	53	6,49	85	4,93	24	3,30	20	2,89	44	3,10	15	2,32	11	2,00	26	2,17	
30	3,30	29	3,55	59	3,42	24	3,30	17	2,46	41	2,89	26	4,02	16	2,91	42	3,51	
134	14,74	102	12,48	236	13,67	162	22,39	114	16,50	276	19,46	132	20,40	85	15,45	217	18,13	
114	12,54	94	11,50	208	12,05	115	15,82	88	12,73	203	14,32	112	17,31	71	12,91	183	15,29	
59	6,49	83	10,16	142	8,23	60	8,25	94	13,60	154	10,86	56	8,66	91	16,55	147	12,28	
8	0,88	20	2,45	28	1,62	1	0,04	27	3,91	28	1,97	7	1,08	18	3,27	25	2,09	
909	100	817	100	1,726	100	727	100	691	100	1,418	100	647	100	550	100	1,197	100	

samlingsne i Helsingfors och å Sveaborg hörande befolkningen, oafsedt huruvida dödsfallen inträffat

Tab. N:o 13. Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1884—1893 fördeladt på månader och kvartal. ¹⁾

År	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1:sta	2:dra	3:dje	4:de	m.	kv.	s:ma
1884	125	10,27	79	6,50	114	9,36	93	7,64	91	7,48	92	7,56	91	7,48	119	7,48	110	9,04	112	9,20	102	8,38	89	7,31	318	276	320	303	651	566	1,217
1885	106	9,96	75	7,05	106	9,96	101	9,49	91	8,55	79	7,43	90	8,46	91	8,55	73	6,86	78	7,34	89	8,35	85	8,00	287	271	254	252	566	498	1,064
1886	96	7,54	100	7,85	124	9,73	124	9,73	118	9,26	105	8,24	120	9,42	132	10,36	85	6,68	100	7,85	66	5,18	104	8,16	320	347	337	270	702	572	1,274
1887	98	9,40	95	9,10	89	8,53	107	10,26	89	8,53	90	8,63	65	6,23	84	8,06	76	7,29	72	6,90	82	7,86	96	9,21	282	286	225	250	542	501	1,043
1888	85	7,30	97	8,32	100	8,58	112	9,60	110	9,43	110	9,43	91	7,80	101	8,66	106	9,10	79	6,77	95	8,15	80	6,86	282	332	298	254	625	541	1,166
1889	102	7,80	96	7,34	102	7,80	96	7,34	114	8,72	117	8,94	136	10,40	121	9,25	83	6,35	78	5,96	86	6,57	177	13,53	300	327	340	341	704	604	1,308
1890	107	8,05	93	7,00	108	8,12	111	8,35	115	8,65	103	7,82	111	8,35	129	9,70	110	8,27	110	8,27	106	7,94	126	9,48	308	329	350	342	730	599	1,329
1891	200	10,72	152	8,15	181	9,70	183	9,81	184	9,86	159	8,53	134	7,18	154	8,26	117	6,27	136	7,29	139	7,45	126	6,76	533	526	405	401	982	883	1,865
1892	126	9,13	125	9,06	128	9,27	116	8,40	109	7,89	94	6,81	81	5,86	102	7,39	109	7,89	115	8,33	122	8,84	153	11,18	379	319	292	390	710	670	1,380
1893	110	6,62	99	7,96	116	9,09	125	9,80	109	8,54	97	7,60	94	7,37	138	10,31	114	8,93	94	7,37	92	7,21	88	6,89	325	331	346	274	681	585	1,276

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Dödfödde inberäknade; likaså utsocknebor, som affidit i Helsingfors, hvaremot bortlemnats i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 14. Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1884—1893.

År	Årets totalmortalitet	Åldern 0—1 år ²⁾		Summa	% af hela mortaliteten	Åldern 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	kvinkön			mankön	kvinkön				
1884	1,154	196	163	359	31,1	124	108	232	20,1	591	51,2
1885	997	146	134	280	28,1	92	89	181	18,2	461	46,3
1886	1,209	231	177	408	33,7	124	88	212	17,5	620	51,2
1887	973	182	163	345	35,5	72	70	142	14,6	487	50,1
1888	1,106	218	183	401	36,3	72	74	146	13,2	547	49,5
1889	1,252	209	176	385	30,7	86	84	170	13,6	555	44,3
1890	1,255	243	187	430	34,3	104	116	220	17,5	650	51,8
1891	1,778	286	269	555	31,2	252	205	457	25,7	1,012	56,9
1892	1,229	218	211	429	33,2	106	100	206	16,7	635	51,6
1893	1,199	196	171	367	30,6	106	91	197	16,4	564	47,0

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden affidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifna personer, hvilka dött på annan ort, utlemnade. — ²⁾ Dödfödde oberäknade.

Tab. N:o 15. Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1884—1893 uti några talrikast ¹⁾ förekommande sjukdomar, jemförda med totalmortaliteten.

Å r	Medelbefolkning för året ²	Mortalitet på 1,000 invånare (incl. dödfödde)	Tuberkulösa sjukdomar			Mag- och tarmkatarrh			Akuta lungsjukdomar			Infektionssjukdomar		
			Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.	Antal dödsfall	% af befolk.	% af hela mortalit.
1884	43,422	26,6	211	4,9	18,3	196	4,5	16,1	136	3,1	11,8	186	4,3	16,1
1885	45,469	21,9	205	4,5	20,7	117	2,6	11,7	127	2,8	12,7	141	3,1	14,1
1886	47,659	25,4	222	4,7	18,4	245	5,1	20,3	184	3,9	15,2	157	3,3	13,0
1887	49,951	19,5	245	4,9	25,3	149	3,0	15,4	131	2,6	13,4	96	1,9	9,8
1888	52,672	21,0	270	5,1	24,4	195	3,7	17,6	201	3,8	18,2	87	1,7	7,9
1889	55,707	22,5	336	6,0	26,8	237	4,3	18,9	187	3,4	15,0	93	1,7	7,4
1890	58,945	21,3	288	4,9	22,9	225	3,8	17,9	125	2,1	10,0	139	2,4	11,0
1891	62,093	28,6	345	5,5	19,4	234	3,8	13,2	311	5,0	17,5	416	6,7	23,4
1892	65,103	20,0	304	4,7	23,4	209	3,2	16,1	177	2,7	13,6	186	2,9	14,3
1893	67,526	18,9	274	4,9	21,5	222	3,7	17,4	190	2,8	15,0	111	1,6	8,7
Summa dödsfall		—	2,700	—	—	2,029	—	—	1,769	—	—	1,612	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 invånare . . .		22,6	—	5,0	—	—	3,8	—	—	3,2	—	—	3,0	—

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden affidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifne personer, hvilka dött på annan ort, äro utelemnade. —

²⁾ Beräknad sålunda att till den vid folkräkningarna 1880 och 1890 erhållna siffrorna årligen lagts halfva tillväxten i den kyrkskrifna folkmängden.

Tab. N:o 16. Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1893, jämfördt med åren 1888—1892.¹⁾

Dödsorsaken	Under 6 månader	6—12 månader	1—5 år	5—10 år	10—20 år	20—40 år	40—60 år	60—80 år	Öfver 80 år	Obekant	Summa		
											m.	kv.	s:ma
Dödfödde	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	38	77
Medfödd allmän svaghet	38	1	—	—	—	—	—	—	—	—	20	19	39
Pædatrophia, atrepsia	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4	4	8
Rhachitis	1	3	3	—	—	—	—	—	—	—	6	1	7
Hydroceph. chron.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Spina bifida	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Eclampsia infantum	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5
Syphilis cong.	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	6
Morbilli & cons.	—	4	7	—	—	—	—	—	—	—	6	5	11
Scarlatina & cons.	—	2	6	4	—	—	—	—	—	—	7	5	12
Pertussis & cons.	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Rubeola	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Typhus abdominalis	—	—	—	1	3	10	1	1	—	—	4	12	16
Actinomycesis	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	2
Pyæmia, Septicæmia	—	—	2	2	—	7	2	1	—	—	6	8	14
Febris puerperal	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	4	4
Erysipelas	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5
Croup (laryng. croup.)	—	1	8	—	—	—	—	—	—	—	5	4	9
Diphtheria	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	4	3	7
Dysenteria	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	2
Gastro-enteritis acuta	108	48	32	—	—	—	1	1	—	—	105	85	190
Cholera asiatica	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Cholera nostras	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Rheumatismus acut.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Meningitis cerebro-spin. ep.	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	2	1	3
Influenza	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	1	3	4
Meningitis acuta	—	4	5	1	4	2	—	2	—	—	12	6	18
Tuberculosis, phthisis	2	6	12	4	16	107	54	10	1	—	124	88	212
Meningitis tubercul.	9	9	29	4	2	2	—	—	—	—	37	18	55
Andra tuberkulösa effektioner	—	—	2	1	1	2	—	1	—	—	5	2	7
Pneumonia croup. & catarrh	6	20	34	—	3	9	26	23	5	—	66	60	126
Pleuritis & empyema	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	3	1	4
Gangrena pulmon.	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	2
Laryngitis, bronchitis	15	22	24	—	—	—	2	1	—	—	29	35	64
Emphysema pulmon.	—	—	—	—	—	1	3	2	—	—	4	2	6
Spasmus glottidis	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Vitium cordis et vasorum	—	—	—	—	2	7	20	14	—	—	21	22	43
Psychosis	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	2	1	3

Andra hjern-, nerv- och ryggmärgssjukdomar	—	—	1	—	—	1	2	2	—	—	4	2	6
Apoplexia cerebri	—	—	1	—	—	4	8	14	2	1	16	14	30
Paralysis gen. progress.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Catarrhus ventr. et intestin. chr.	16	3	7	1	—	1	1	1	—	—	15	15	30
Ulcus ventriculi	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Peritonitis	—	—	—	—	2	8	1	1	—	—	5	7	12
Perityphlitis	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	2
Volvulus, incarceration, hernia incarcer.	—	—	—	—	—	3	—	2	—	—	2	3	5
Efterblödning	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Cirrhosis hepatis	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	2
Nephritis acuta	—	1	—	—	—	—	1	10	—	—	—	2	2
Nephritis cron. och andra njursjukdomar	—	—	2	—	2	12	12	12	—	—	21	17	38
Carcinoma ventr., hepatis & peritonei	—	—	—	—	—	—	12	3	—	—	12	12	24
Carcinoma uteri (& ovar.)	—	—	—	—	—	1	2	7	—	—	—	6	6
Tumores maligni alii	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	6	9
Eclampsia gravid.	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	1
Diabetes mellitus	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2
Anæmia pernicioza	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—	3	2	5
Anæmia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Osteomyelitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Morbus maculosus Werlhofii	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Syphilis	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—	2	2	4
Alcoholismus acut.	—	—	—	—	—	2	1	2	1	—	3	3	6
Marasmus senil.	—	—	—	—	—	—	1	19	11	—	6	25	31
Olyckshändelser och våldsamt död:													
brännsår	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
morfin- och opiumförgiftning	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
dråp	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
drunkning	1	—	2	—	2	1	1	—	—	—	6	1	7
krossning, fall	—	—	—	1	2	8	3	—	1	—	14	1	15
Sjelfmord medelst:													
skott	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	—	3
dränkning	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1
förgiftning	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	2	1	3
hängning	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	5	1	6
sår å halsen	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1
Dödsorsak attest. som oviss.	16	5	2	—	1	5	8	4	—	—	20	21	41
Utan läkare-attest	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1
Summa år 1893	309	135	197	21	46	226	178	141	22	1	688	588	1,276
" 1892	370	140	206	29	34	224	200	140	33	4	718	662	1,380
" 1891	437	205	457	79	55	230	224	136	29	13	982	883	1,865
" 1890	365	139	220	36	35	208	188	116	13	9	743	586	1,329
" 1889	330	111	170	32	40	249	223	118	26	9	704	604	1,308
" 1888	124	137	146	18	38	204	154	115	21	9	625	541	1,166

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna omfatta både stadsbor och utsocknebor, som affidit i Helsingfors, hvaremot uteslutits i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 17. Af distrikts-(fattig-)läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1884—1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
1:sta stadsdelen	254	267	385	396	416	427	476	463	449	469
2:dra "	182	164	193	201	299	332	402	374	357	270
3:dje "	167	154	137	106	131	135	144	169	130	185
4:de "	902	996	1,073	965	1,107	1,145	942	1,093	1,089	961
5:te "	502	528	508	415	432	436	360	332	328	321
6:te "	674	654	518	504	429	445	453	704	774	860
7:de "	531	410	397	360	392	402	330	469	381	419
9:de "								62	31	27
8:de "	11	9	36	6	6	6	16	12	4	23
Området vid östra chausséen	620	762	1,001	1,029	1,301	2,314	2,761	2,629	2,630	2,861 ¹⁾
" " vestra "	306	291	311	294	397	628	685	974	803	895
Summa	4,149	4,235	4,559	4,276	4,910	6,270	6,627	7,281	6,976	7,291

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom 317 fall i Hermanstad.

Tab. N:o 18. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1893 hos Helsovårdsnämnden ¹⁾, jemfördt med åren 1883—1892.

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Morbilli	219	112	125	47	6	9	10	1	3	4	—	—	536
Scarlatina	5	14	14	9	10	2	2	4	6	17	13	5	101
Rubcola	—	6	61	85	57	28	2	1	1	—	—	1	242
Variola	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Varicellae	13	24	24	16	11	8	4	—	7	7	24	24	162
Typhus abdominalis	—	4	6	3	11	4	6	111	143	39	9	10	346
Febris remitt.	36	37	43	53	46	19	29	277	293	129	80	33	1,075
Influenza	28	30	43	23	5	11	2	—	1	11	40	1,925	2,119
Febris interm.	2	4	6	19	17	8	4	4	3	7	4	2	80
Meningitis cerebro-spin.	—	—	2	3	1	—	—	—	—	—	—	1	7
Febris puerperal.	1	1	1	—	2	1	1	3	2	1	—	—	13
Erysipelas	4	10	8	12	6	4	5	3	8	5	5	9	79
Rheumatism. acutus	25	24	35	20	19	15	20	17	18	23	18	23	257
Colera asiatica.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Dysenteria	—	—	—	—	—	1	—	7	2	1	1	3	15
Cholera nostras	—	1	—	1	—	1	5	8	3	4	—	2	25
Diphtheria	3	2	2	6	3	6	—	3	4	2	2	3	36
Croup	7	2	1	7	3	2	3	3	—	2	2	3	35
Pertussis	7	18	15	34	24	30	27	25	21	8	12	61	282
Angina	115	141	114	129	88	56	72	42	86	92	108	135	1,178
Laryngo-bronch.	330	358	384	550	370	271	242	114	214	225	326	519	3,903
Pneumonia acuta	45	56	68	82	67	49	37	15	19	13	21	65	537
Pleuritis	4	6	5	11	13	4	—	3	6	9	3	8	72
Gastro-enter.	212	225	303	357	218	278	423	1,136	546	410	314	262	4,684
Peritonitis	1	2	3	4	2	1	—	1	1	2	2	1	20
Perityphlitis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Parotitis	—	2	3	—	2	1	3	—	—	—	1	1	13
Syphilis recens	22	42	26	20	12	16	15	13	22	16	14	11	229
Summa år 1893	1,080	1,121	1,292	1,491	993	825	913	1,791	1,410	1,027	999	3,107	16,049
” 1892	2,123	1,510	1,099	1,120	879	623	762	752	1,173	1,791	1,577	1,556	14,964
” 1891	1,758	1,506	1,465	1,438	1,712	1,100	882	1,309	954	1,267	1,208	1,675	16,274
” 1890	1,386	921	1,037	1,630	1,032	687	1,012	976	1,258	1,053	1,035	1,754	13,881
” 1889	926	1,055	1,234	1,025	1,039	1,006	1,174	1,207	708	630	1,103	4,125	15,232
” 1888	715	601	793	837	925	1,301	643	763	1,043	685	809	964	10,079
” 1887	648	805	905	998	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
” 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,025
” 1885	795	921	1,156	774	766	445	397	852	518	649	586	930	8,789
” 1884	746	636	854	620	700	337	445	686	564	477	708	613	7,386
” 1883	748	704	944	607	494	397	275	401	467	495	503	879	6,914

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna äro aflemnade vid utgången af hvarje vecka för hela veckan och angifva därför icke noggrant förhållande per månad.

Tab. N:o 19. Antalet och beskaffenheten af de å Helsingfors kommunala sjukhus behandlade sjukdomsfall under år 1893.

Sjukdomar	Antal fall			Yllfiskskande	Förbättrade	Icke botade	Öfverförde till annat sjukhus	Döda	Kvarstående till 1894	Antal sjukvårdsdagar
	Män	Kvinnor	Summa							
Influenza	3	10	13	6	—	—	—	—	7	133
Intermittens	1	1	2	1	—	1	—	—	—	81
Typhus abdominalis	83	63	146	130	1	—	—	8	7	4,067
Febricula	15	11	26	25	1	—	—	—	—	351
Erysipelas	2	3	5	5	—	—	—	—	—	50
Diphtheria	3	3	6	5	—	—	—	1	—	72
Parotitis	—	2	2	2	—	—	—	—	—	80
Phthisis pulmonum, tuberkulosis	31	23	54	1	7	6	1	28	11	3,195
Pneumonia acuta	35	14	49	39	—	—	—	8	2	835
Myelitis acuta	1	—	1	—	1	—	—	—	—	154
Meningitt cerebros-pin. acut	—	1	1	1	—	—	—	—	—	32
Affectus cerebri	2	1	3	—	—	—	3	—	—	71
Apoplexia	2	—	2	1	1	—	—	—	—	66
Bronchitis, laryngit. chr. emphys. pulmon	11	4	15	2	7	2	1	—	3	504
Pleuritis pleurodynia	5	—	5	3	—	—	—	1	1	108
Angina	1	2	3	3	—	—	—	—	—	16
Vitium cordis	1	2	3	—	—	—	—	2	1	69
Cholera nostras	—	1	1	1	—	—	—	—	—	6
Icterus Catarrh.	—	1	1	—	1	—	—	—	—	6
Catarrhus ventriculi ac. & chronicus	3	—	3	1	—	2	—	—	—	32
Enteritis	1	5	6	6	—	—	—	—	—	37
Peritonitis	1	1	2	—	—	—	1	1	—	2
Obstipatio	1	—	1	1	—	—	—	—	—	4
Nephritis acuta	—	1	1	—	—	—	—	1	—	18
Nephritis chronica	5	—	5	—	1	1	—	2	1	209
Cystitis strictura urethrae	2	—	2	—	1	—	1	—	—	21
Rheumatismus artic. acutus	9	4	13	5	6	—	—	1	1	366
Rheumatismus chron. Synovitis chron.	2	1	3	—	1	—	—	—	2	458
Arthritis deformans	—	3	3	—	2	—	—	—	1	413
Marasmus senilis	4	4	8	—	2	—	—	2	4	487
Convalescentia	1	3	4	4	—	—	—	—	—	65
Anæmia	3	10	13	8	5	—	—	—	—	477
Anæmia perimetritis	1	—	1	—	—	—	—	1	—	0
Para- et perimetritis	—	3	3	2	—	—	—	—	1	48
Colica uterina	—	1	1	1	—	—	—	—	—	8
Febr. puerperalis	—	2	2	1	—	—	—	1	—	24
Carcinoma uteri	—	1	1	—	—	—	—	1	—	21
Carcinoma ventriculi	1	—	1	—	—	—	—	1	—	90
Hysteria, Hypochondria, Neuralgia	—	9	9	1	4	4	—	—	—	293
Psychosis Dementia acuta	1	1	2	1	—	—	1	—	—	44
Alcoholismus (delirium)	1	2	3	—	2	1	—	—	—	26
Osteomyelitis	1	—	1	—	—	—	1	—	—	8
Periostitis	—	3	3	3	—	—	—	—	—	152
Bursitis prepatellaris	1	—	1	1	—	—	—	—	—	9
Phlegmone & abscessus, carbunculi	1	—	1	1	—	—	—	—	—	43
Contusiones, vulnura, fracturae distortio	4	2	6	4	2	—	—	—	1	242
Ulcera crurum ulcerationes varic.	—	3	3	2	—	—	—	—	1	129
Combustio	—	1	1	1	—	—	—	—	1	7
Contractura	1	—	1	1	—	—	—	—	—	15
Malum Pottii	—	1	1	—	1	—	—	—	—	255
Syphilis	—	1	1	—	1	—	—	—	—	42
Epididymitis	2	—	2	2	—	—	—	—	—	28
Tumor abdominis	1	—	1	—	—	—	1	—	—	8
Diagnosis incerta	—	1	1	—	—	—	1	—	—	24
Nihil	2	—	2	2	—	—	—	—	—	37
Summa	245	205	450	273	49	16	10	59	43	14,038
Sjukvårdsdagar summa				6,318	2,435	720	134	2,527	1,904	14,038

Källa: Helsingfors stadsrådets tryckta årsberättelse

Medeltal sjuka per dag 38,5; medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient 31,2.

Tab. N:o 20. Antalet af de å lassarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1884—1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Kvarliggande från föregående år	29	34	36	37	40	41	37	39	36	34
Under året intagne	131	120	118	128	108	130	95	117	155	166
Summa	160	154	154	165	148	171	132	156	191	200
Af desse utskrifne som friske eller förbättrade	42	54	46	65	61	56	45	65	67	82
Af desse utskrifne som obotade	31	16	17	19	7	13	10	11	37	37
" " " " döde	53	48	54	41	39	65	38	43	53	38
" " kvarliggande till följande år	34	36	37	40	41	37	39	36	34	43
Summa	160	154	154	165	148	171	132	155	191	200
De vårdade ledo af:										
nervsystemets sjukdomar	17	21	21	37	28	26	15	13	22	25
respirationsorganens d:o	49	56	53	49	58	74	46	50	28	64
digestionsorganens d:o	7	12	10	13	14	8	8	7	6	11
cirkulationsorganens d:o	3	1	2	1	5	12	9	12	12	8
urogenitalorganens d:o	11	8	7	9	7	7	6	8	20	13
konstitutionela d:o	52	29	39	24	18	21	21	27	29	31
akuta febrila d:o	—	—	2	3	—	—	2	2	11	—
ögon- d:o	—	—	1	5	3	4	4	3	—	—
öfriga d:o	21	26	18	22	14	16	21	34	63	48
obestämda d:o	—	1	1	2	1	3	—	—	—	—
Summa	160	154	154	165	148	171	132	156	191	200

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 21. Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1891—1893.

Afdelning	1891				1892				1893			
	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök pr dag
För invärtes sjukdomar	1,148	1,744	184	9,5	170	1,085	170	6,3	653	1,007	140	7,2
" barn- "	1,235	2,119	194	10,9	1,014	1,452	192	7,5	1,254	1,815	202	9,0
" kvinno- "	97	348	144	2,4	100	352	143	2,5	160	311	150	2,1
" hud- "	239	443	99	4,5	368	442	96	4,6	302	485	103	4,7
" ögon- "	539	3,710	102	36,7	494	3,472	91	38,2	561	4,699	101	46,5
" tand- "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" öron- "	159	694	65	10,7	104	426	50	8,4	132	681	55	12,4
Summa	3,417	9,358	788	—	2,250	7,229	742	—	3,062	8,998	751	—

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 22. Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke ¹⁾ under år 1893.

	Hemmet för obotligt sjuke	Diakoniss- anstalten	Sinebrychoff- ska sjuk- huset	Fru Lybecks privata sjukhem
Kvarliggande från föregående år	15	20	2	21
Under året intagna	11	288	87	50
Summa	26	308	89	71
Af dessa utskrifne som friska eller förbättrade	—	222	86	20
” ” ” ” obotade	—	32	—	11
” ” ” ” döde	1	17	2	4
” ” ” ” öfverflyttade till andra sjuhus	—	—	—	13
” ” kvarliggande till följande år	25	37	1	23
Summa	26	308	89	71
Antal sjukvårdsdagar	6,269	10,017	924	7,611
Medeltal sjukvårdsdagar per patient	241,1	32,5	10,4	107,2

¹⁾ Dessutom hafva å garnissionssjukhusets kirurgiska poliklinik behandlats 553 patienter från staden, hvilka inalles gjorde 1,693 besök, hvarjemte varit intagna i D:r Engströms privatklinik 205 och å D:r Cloppatts poliklinik 302 patienter, samt å Fru Lindbohms privata sjukhus 39 patienter och 13 barnaföderskor.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 23. Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1886—1893.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Å svinkött	—	—	—	3,209	2,785	2,581	1,811	1,459
” öfriga slag af kött	—	—	—	13	15	17	19	25
” mjölk	—	—	—	48	600	373	330	265
” vatten	—	—	—	79	388	125	169	170
” öfriga slag af lifsmedel	—	—	—	27	21	28	50	63
Arsenikprof	—	—	—	75	78	56	101	57
Öfriga undersökningar	—	—	—	8	16	9	18	53
Summa	3,001	2,939	3,176	3,459	3,912	3,189	2,498	2,092
Af dessa hafva myndigheter föranledt	63	24	43	88	841	363	375	338
” ” ” enskilda personer föranledt	2,938	2,915	3,133	3,371	3,071	2,826	2,123	1,754

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta berättelser.

Tab. N:o 24. Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1893.

Ställen, där syner m. m. verkstälts	Stadsdelar									Utom staden		Summa
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	öster om järnvägen	väster om järnvägen	
Gårdar	863	1,105	435	1,685	878	1,184	692	81	271	1,222	1,084	9,500
Bostäder	12	21	11	26	14	20	5	—	12	12	3	136
Hotell och värdshus	5	18	12	—	6	1	—	—	—	1	2	45
Fabriker och handtvärkerier	—	—	28	—	—	2	15	—	—	36	8	89
Salutorg	—	55	308	189	—	—	—	—	—	3	—	555
Saluhallar	—	—	303	—	—	—	—	—	—	—	—	303
Slakthus och korfnakerier	—	—	20	9	1	1	3	—	—	2	354	390
Köttbutiker	—	20	38	14	4	—	—	—	—	2	—	78
Salubodar för födoämnen	1	13	29	87	43	30	23	—	1	84	10	321
Mjökbutiker	108	113	84	332	215	266	76	—	—	275	14	1,483
Bagerier och konditorier	26	18	21	32	16	16	8	—	2	26	2	167
Förvaringsrum för födoämnen	—	10	15	—	—	—	—	—	—	2	—	27
Mjök- och gräddprof tagna	34	22	39	16	17	36	—	—	—	22	—	186
Inköp af andra varuprof	—	6	3	—	—	4	—	—	—	3	—	16
Afträden	796	1,009	426	1,681	857	1,158	638	81	275	1,149	1,066	9,139
Slaskbrunnar	479	564	234	1,098	602	783	380	7	164	540	228	5,079
Pissoirer	59	66	10	42	5	8	2	2	4	19	6	223
Stall för hästar, nöt och svin	194	182	97	401	168	225	160	12	50	245	199	1,933
Afstjälpningsplatser	—	—	—	38	—	—	—	80	—	11	10	139
Afloop, trummor och diken	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	1	4
Syner med anledning af anmälda sjukdomsfall	101	55	52	197	68	77	50	3	15	139	73	830
Desinfektion i bostäder	33	18	22	53	16	17	9	—	6	36	15	225
Desinfektion å anstalten	—	—	—	211	—	—	—	—	—	—	—	211
Desinfektion af afträden	2	8	2	20	5	11	5	—	—	18	3	74
Badhus	2	—	—	—	—	—	—	1	—	7	—	10
Ångfartyg	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Brunnar	—	—	1	1	—	—	—	—	—	18	5	25
Vattenprof	—	11	12	11	4	—	—	—	—	37	—	75
Diverse förrättningar	7	17	11	12	4	4	3	—	—	12	4	74
Summa	2,722	3,331	2,222	6,157	2,923	3,843	2,069	267	800	3,922	3,087	31,343

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 25. Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1893.

Månad	Dag	Nummer	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Glödningsförlust	Syreförbrukning	Klor	Ammoniak	Salpetersyrahöhet	Salpetersyra	Anmärkningar
Januari	11	II	8,60	4,80	3,80	4,29	0,59	spår	0	sv. spår	Klart, svagt gulfärgadt
"	25	II	9,52	5,40	4,12	4,70	0,60	"	0	"	" " "
Februari	8	II	9,84	5,74	4,10	4,34	0,57	sv. spår	0	"	" " "
"	22	I	9,84	6,24	3,60	4,57	0,60	"	0	"	Nästan klart, sv. gulfärgadt
"	"	II	8,92	5,40	3,52	4,17	0,58	"	0	"	Klart, " "
Mars	15	I	9,12	6,00	3,12	3,60	0,60	"	0	"	" " "
"	"	II	9,44	6,16	3,28	3,35	0,61	"	0	"	" ytterst sv. gulfärgadt
"	30	I	9,48	6,48	3,00	4,03	0,82	"	0	"	" " "
"	"	II	9,12	6,16	2,96	3,56	0,67	"	0	"	" " "
April	12	I	10,48	7,52	2,96	3,28	0,60	"	0	"	Oklart, " "
"	"	II	7,52	4,88	2,64	2,69	0,53	"	0	"	Nästan klart, " "
"	26	I	10,88	7,96	2,92	3,78	0,50	"	0	"	Oklart, " "
"	"	II	7,28	4,72	2,56	3,16	0,46	"	0	"	Nästan klart, " "
Maj	10	I	12,04	8,64	3,40	4,65	0,50	spår	0	ytt. sv. sp.	Oklart, " "
"	"	II	8,32	5,60	2,72	3,75	0,49	"	0	0	Något oklart, " "
"	23	I	8,00	4,60	3,40	4,67	0,53	"	0	ytt. sv. sp.	" gulfärgadt
"	"	II	5,84	3,32	2,52	4,31	0,53	"	0	0	Nästan klart, " "
Juni	7	I	7,00	4,44	2,56	4,74	0,60	"	0	ytt. sv. sp.	Något oklart, " "
"	"	II	6,88	4,24	2,64	6,60	0,56	"	0	"	Klart, " "
"	20	I	7,20	3,96	3,24	4,35	0,60	"	0	sv. spår	Nästan klart, " "
"	"	II	6,64	3,92	2,72	4,06	0,60	"	0	"	" " "
Juli	11	I	8,24	4,80	3,44	3,70	0,60	"	0	"	" " "
"	"	II	7,60	4,80	2,80	3,55	0,60	"	0	"	" " sv. gulfärgadt
Augusti	3	I	8,40	5,24	3,16	3,55	0,60	"	0	"	Något oklart, " "
"	"	II	7,44	4,56	2,88	2,60	0,57	"	0	"	Nästan klart, " "
"	16	I	8,96	6,24	2,72	3,30	0,60	"	0	"	Något oklart, gulfärgadt.
"	"	II	7,12	4,88	2,24	2,12	0,59	"	0	"	Klart, svagt gulfärgadt.
"	29	I	8,48	5,68	2,80	2,38	0,60	"	0	"	Nästan klart, sv. gulfärg.
"	"	II	7,24	5,12	2,12	2,06	0,58	"	0	"	Klart, " "
September	12	I	17,24	12,32	4,92	5,31	0,67	sv. spår	0	"	Grunligt, gulfärgadt.
"	"	II	11,40	8,40	3,00	3,74	0,64	"	0	"	Något oklart, gulfärgadt.
"	26	I	18,36	12,80	5,56	8,41	0,71	"	0	"	Grunligt
"	"	II	11,40	7,40	4,00	6,35	0,69	"	0	"	Oklart, " "
Oktober	10	I	14,96	10,08	4,88	7,31	0,62	spår	0	ytt. sv. sp.	Grunligt, " "
"	"	II	10,40	6,60	3,80	6,62	0,62	"	0	"	Något oklart, " "
"	24	I	9,68	5,92	3,76	5,96	0,66	"	0	sv. spår	Grunligt
"	"	II	9,68	6,24	3,44	5,65	0,60	"	0	"	Något oklart, " "
November	8	I	9,44	5,20	4,24	6,56	0,62	"	0	"	Nästan klart, " "
"	"	II	8,68	5,00	3,68	5,86	0,55	"	0	"	" " "
"	22	I	9,96	5,88	4,08	6,35	0,63	"	0	ytt. sv. sp.	" " "
"	"	II	8,56	5,04	3,52	5,70	0,60	"	0	"	Klart, " "
December	6	I	9,24	5,80	3,44	5,43	0,60	"	0	"	Nästan klart, " "
"	"	II	7,92	4,50	3,42	5,37	0,59	"	0	"	Klart, " "

Inalles 43 prof.

I anger ofiltrerad å-vatten. — II anger filtrerad vatten från filterbassinen i Gammlastaden.

Medeltal af alla analyser utgöra:

	Fasta ämnen	Org. ämnen	Glödn.-förl.	Syreförbrukn.	Klor
I Ofiltrerad	10,35	6,79	3,56	4,80	0,61
II Filtrerad	8,49	5,34	3,15	4,20	0,58

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. No 26. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1893.

Undersökningsdag	Ävatten		Filtrerad vatten fr. Gammelstaden		Vattenståndet i ån i förhållande till damträskeln							
	Temp. i ° C.	Antal bakt. kolon. i 1 cm ³	Temp. i ° C.	Antal bakt. kolon. i 1 cm ³	s.	m.	t.	o.	t.	f.	l.	datum
14/1	0,6	596	0,6	25	0,22	0,22	0,21	0,17	0,16	0,15	0,15	1-7/1
					0,15	0,13	0,14	0,12	0,14	0,16	0,16	8-14/1
					0,19	0,14	0,14	0,11	0,08	0,09	0,10	15-21/1
25/1	0,6	296	0,6	10	0,12	0,11	0,11	0,11	0,10	0,09	0,08	22-28/1
					0,08	0,10	0,11	0,09	0,09	0,10	0,14	20/1-4/2
8/2	0,6	270	0,6	7	0,12	0,11	0,08	0,07	0,07	0,06	0,06	5-11/2
					0,08	0,07	0,08	0,06	0,06	0,07	0,07	12-18/2
22/2	0,6	229	0,6	14	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	19-25/3
					0,07	0,07	0,08	0,06	0,05	0,06	0,08	26/2-4/3
					0,09	0,09	0,08	0,07	0,13	0,10	0,05	5-11/3
15/3	0,6	244	0,6	17	0,07	0,12	0,05	0,61	0,01	0,04	0,04	12-18/3
					0,06	0,06	0,04	0,02	0,02	0,05	0,07	19-25/3
30/3	0,6	746	0,6	93	0,07	0,05	0,06	0,06	0,05	0,06	0,10	26/3-1/4
					0,10	0,07	0,11	0,11	0,12	0,13	0,19	2-8/4
12/4	0,6	30,240	0,6	2,887	0,28	0,45	0,72	0,85	0,88	0,75	0,68	9-15/4
19/4	0,6	13,440	0,6	122	0,70	0,75	0,70	0,65	0,61	0,60	0,56	16-22/4
26/4	0,8	6,375	0,8	856	0,53	0,59	0,74	0,84	0,75	0,70	0,70	23-29/4
					0,71	0,70	0,65	0,67	0,66	0,62	0,61	30/4-6/5
19/5	7,4	4,117	7,2	389	0,67	0,90	0,99	0,95	0,93	0,84	0,82	7-13/5
					0,76	0,71	0,64	0,60	0,52	0,46	0,42	14-20/5
25/5	14,0	1,312	13,8	196	0,40	0,37	0,31	0,29	0,25	0,38	0,52	21-27/5
					0,55	0,49	0,51	0,52	0,45	0,36	0,36	28/5-3/6
7/6	15,6	5,840	15,4	14	0,30	0,27	0,23	0,20	0,18	0,17	0,12	4-10/6
					0,14	0,14	0,11	0,05	0,10	0,03	0,14	11-17/6
20/6	17,6	195	17,4	27	0,15	0,16	0,16	0,13	0,15	0,16	0,20	18-24/6
					0,19	0,17	0,15	0,18	0,25	0,23	0,18	25/6-1/7
4/7	18,2	414	18,0	86	0,20	0,25	0,20	0,15	0,14	0,13	0,12	2-8/7
11/7	21,6	?	21,4	10	0,13	0,13	0,14	0,09	0,10	0,10	0,10	9-15/7
19/7	18,4	111	18,2	10	0,07	0,09	0,09	0,08	0,08	0,13	0,14	16/7-22/7
					0,13	0,13	0,14	0,06	0,08	0,09	0,08	23-29/7
3/8	20,6	209	20,4	22	0,08	0,08	0,08	0,06	0,07	0,06	0,06	30/7-5/8
11/8	20,8	40	20,6	13	0,04	0,04	0,06	0,08	0,07	0,05	0,04	6-12/8
16/8	18,4	295	18,2	13	0,04	0,03	0,04	0,02	0,01	0,01	0,01	13-19/8
26/8	18,2	475	18,0	2	0,02	0,06	0,05	0,05	0,02	0,03	0,05	20-26/8
2/9	13,0	408	12,8	23	0,05	0,05	0,04	0,01	0,00	0,01	0,04	27/8-2/9
9/9	12,6	502	12,4	27	0,07	0,07	0,06	0,04	0,03	0,05	0,05	3-9/9
13/9	10,8	8,600	10,6	362	0,12	0,53	0,38	0,33	0,50	0,54	0,49	10/-16/9
18/9	10,2	2,280	10,0	43	0,49	0,47	0,42	0,48	0,62	0,47	0,50	17-23/9
26/9	10,2	1,563	10,0	67	1,02	0,87	0,73	0,70	0,65	0,54	0,48	24-30/9
4/10	10,8	1,363	10,6	56	0,52	0,57	0,49	0,43	0,42	0,43	0,48	1-7/10
10/10	10,2	867	10,0	205	0,58	0,69	0,62	0,54	0,49	0,47	0,48	8-14/10
16/10	8,0	1,371	7,8	61	0,56	0,50	0,50	0,44	0,34	0,34	0,32	15-21/10
24/10	3,8	2,024	3,6	131	0,33	0,41	0,41	0,37	0,35	0,43	0,55	22-28/10
1/11	3,4	1,448	3,2	59	0,55	0,71	0,61	0,54	0,46	0,45	0,47	23/10-4/11
7/11	1,4	492	1,2	38	0,45	0,38	0,30	0,23	0,25	0,30	0,34	5-11/11
15/11	1,0	640	0,8	42	0,33	0,35	0,29	0,30	0,28	0,27	0,27	12-18/11
22/11	1,0	492	0,8	47	0,28	0,28	0,24	0,23	0,24	0,24	0,23	19-25/11
29/11	0,8	1,005	0,6	33	0,22	0,16	0,20	0,20	0,20	0,23	0,23	26/11-2/12
6/12	0,8	640	0,6	51	0,24	0,22	0,21	0,19	0,23	0,23	0,21	3-9/12
					0,22	0,22	0,22	0,21	0,20	0,22	0,24	10-16/12
					0,26	0,26	0,26	0,25	0,26	0,26	0,32	17-23/12
					0,51	0,67	0,61	0,51	0,44	0,32	0,31	24-30/12
					0,31	—	—	—	—	—	—	31/12

Källa: Sundhetsinspektören W. Sucksdorffs redögörelse, åtföljande Helsingfors stads tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 27. Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade brunnsvatten-undersökningar under år 1893.

B r u n n	Pasta ämnen	Organiska ämnen	Glödgingsförlust	Syre-förbrukning	Klor	Ammoniak	Salpetersyrlighet	Salpetersyra	Fysikalisk beskaffenhet
Rihimäki källvatten	13,40	9,40	4,0	0,52	2,20	0	ytt. sv. spår	omkr. 1,0 gr	klart, och färglöst
” ”	13,40	9,40	4,0	0,57	2,20	0	”	”	” ” ”
Boulevardsgatan 5	37,36	24,80	12,56	8,30	4,90	sv., men tydl. r.	sv., men tydl. r.	mer än 1,5 gr	något oklart, gulfärgadt.
Margelin, Skatudden	53,60	42,04	11,56	3,05	12,32	spår	0	”	klart, sv. gulfärgadt.
Backas, Svensson	35,76	22,56	13,20	0,37	13,15	stark reaktion	sv. spår	omkr. 1,5 gr	klart och färglöst.
Vallgård 2, Vickström	25,20	19,60	5,60	0,37	8,04	0	0	ytt. sv. spår	d:o d:o med tjock botten-sats.
Hörneberg, Löppönen	25,40	21,20	4,20	0,92	5,36	0	0	omkr. 1,0 gr	klart och färglöst.
Backas, midt emot Fristad . . .	9,28	6,88	2,40	0,79	1,12	ytt. sv. spår	0	spår	något oklart, färglöst.
Backas N:o 2	29,28	25,28	4,00	0,09	10,30	sv. spår	0	mer än 1,5 gr	klart och färgl. med botten-s.
D:o midt emot Lindelöfs fabrik	22,80	19,48	3,32	0,96	4,09	spår	0	ytt. sv. spår	grumligt, ytt. sv. gulfärg.
Hörneberg 23, Ajalin	12,16	8,72	3,44	0,71	2,94	spår	0	1,0 gr	klart och färglöst.

Inalles 11 prof.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. No 28. Resultaten af de utaf Helsovårdsnämnden anordnade undersökningar af lysgasens svafvelhalt under åren 1890—1891.

Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.	Datum	Svafvel i gram på 100 kub. meter gas af 10° C. och 760 mm B.
1890						1891	
Mars		Juli		Oktober		Januari	
22	109,6	4	94,1	1	119,1	1	101,1
26	103,6	9	90,0	3	117,5	5	112,8
28	100,0	15	90,6	7	107,9	9	126,8
		26	184,6	9	101,4	13	148,0
April		30	127,9	12	97,1	15	143,6
1	91,7			16	100,9	18	151,1
4	99,7	Augusti		19	98,7	21	154,1
8	90,8	1	111,7	23	99,9	25	151,2
11	97,6	4	141,8	26	98,0	29	149,4
14	94,2	9	154,6	30	106,8		
17	100,9	11	156,6			Februari	
20	92,5	14	197,0	November		1	150,4
23	90,7	19	144,5	2	105,5	5	157,5
28	97,2	21	123,8	6	115,0	8	140,3
		25	115,0	9	115,2	13	152,5
Maj		28	104,4	13	103,7	15	167,7
2	99,1			17	103,4	18	171,4
5	101,0	September		20	107,5	21	163,5
7	109,6	2	113,0	23	115,6	24	171,0
12	104,3	4	102,8	27	100,6	27	187,3
14	108,3	5	104,4				
29	76,5	8	116,7	December		Mars	
		11	116,5	1	98,9	1	175,7
Juni		5	114,7	4	96,3	4	131,7
5	109,6	19	124,8	7	94,1	5	122,9
9	98,9	23	156,5	11	96,5	8	128,3
17	81,2	27	151,3	16	93,0	11	138,2
21	89,1			18	99,8	13	109,6
27	96,6			22	97,7	17	113,7
				25	107,6	19	110,7
				29	86,8	22	98,7

Källa: Dr A. af Schulténs berättelse, åtföljande Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse för 1891.

Tab. No 29. Antalet intagna och afgångna samt inskrifna och när-

	Läsåret 1883—1884			Läsåret 1884—1885		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
Intagna:						
Till lägsta afdelning	403	504	69	483	623	40
Till högre afdelning	19	99	17	25	116	27
Summa	422	603	86	508	739	67
Af dessa innehade: inga förkunskaper	—	509	62	—	623	40
” ” ” innanläsningsfärdighet	10	94	24	10	116	27
” ” ” förkunskaper motsvarande lägre folkskolas kurs	390	—	—	473	—	—
” ” ” förkunskaper öfver lägre folkskolas kurs	22	—	—	25	—	—
Afgångna:						
Efter fulländad skolkurs	142	330	50	161	404	61
Före ” ” döde	2	2	—	3	2	1
” ” ” skilda på grund af förseelser	7	3	—	3	1	—
” ” ” ” målsmäns önskan	99	44	12	82	53	13
” ” ” ” uteflifne utan anmälan	20	7	1	26	5	2
Summa	270	386	63	275	465	77
Inskrifna:¹⁾						
Gossar	645	493	64	718	587	55
Flickor	703	445	65	761	493	74
Summa	1,348	938	129	1,479	1,080	129
Af dessa besökt skolan: mer än 150 dagar	1,206	843	91	1,363	985	106
” ” ” ” 121—150 ”	38	37	16	36	37	12
” ” ” ” 91—120 ”	53	26	11	37	27	4
” ” ” ” högst 90 ”	51	32	11	43	31	7
Närvarande:						
Vid höstterminens början	1,294	867	104	1,435	1,017	110
” ” ” slut	1,269	884	99	1,411	1,008	111
” vårterminens början	1,277	883	118	1,417	1,017	116
” ” ” slut	1,218	882	114	1,352	1,006	108
Första måndagen: i oktober	1,269	869	96	1,430	1,015	113
” ” ” i november	1,260	873	92	1,417	1,014	112
” ” ” i februari	1,247	873	111	1,408	1,020	118
” ” ” i mars	1,244	872	109	1,395	1,004	117
” ” ” i april	1,230	869	112	1,374	1,003	110
Procenttal skolförsummelser ²⁾	4,1	5,2	7,2	3,5	4,3	6,6

Källa: Folkskolinspektorns årsberättelser.

¹⁾ D. v. s. hela antalet elever, som under längre eller kortare tid besökt skolan. — ²⁾ Beräknad samt sedermera uträknats, huru stor procent af dessa „elevtimmar“, som af dessa elever försumrats.

varande elever vid Helsingfors stads folkskolor under läsåren 1883—1890.

	Läsåret 1885—1886			Läsåret 1886—1887			Läsåret 1887—1888			Läsåret 1888—1889			Läsåret 1889—1890		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
	547	608	44	579	761	37	668	672	31	700	747	20	678	790	32
	45	92	23	28	94	21	23	118	21	32	108	32	48	130	21
	592	700	67	607	855	58	691	790	52	732	855	52	726	920	53
	—	608	44	—	740	37	—	669	21	—	739	18	—	798	32
	10	92	23	4	115	21	14	121	31	19	116	34	9	122	21
	518	—	—	571	—	—	641	—	—	679	—	—	661	—	—
	64	—	—	32	—	—	36	—	—	34	—	—	56	—	—
	166	436	44	183	498	41	220	586	32	270	527	36	273	593	33
	4	1	—	5	5	—	5	2	—	4	1	—	5	2	—
	6	2	—	5	1	1	5	—	—	9	—	—	7	—	—
	113	47	13	71	78	5	120	81	2	124	62	4	147	67	6
	27	5	3	12	3	5	23	5	1	29	9	2	32	7	3
	316	491	60	276	585	52	373	674	35	436	599	42	464	669	42
	809	623	56	889	691	49	1,026	718	40	1,103	717	41	1,150	742	39
	798	575	53	856	682	53	963	690	34	1,119	685	34	1,185	769	50
	1,607	1,198	109	1,745	1,373	102	1,989	1,408	74	2,222	1,402	75	2,335	1,511	89
	1,461	1,117	78	1,632	1,247	81	1,864	1,306	65	2,047	1,306	61	2,124	1,408	71
	50	21	5	34	34	12	36	35	2	50	36	8	66	25	10
	44	39	17	38	35	4	42	30	4	56	23	5	65	37	5
	52	21	9	41	57	5	47	37	3	69	37	1	80	41	3
	1,568	1,165	81	1,689	1,314	77	1,937	1,347	64	2,178	1,350	66	2,274	1,455	72
	1,535	1,150	90	1,663	1,285	83	1,900	1,331	64	2,117	1,324	64	2,218	1,431	68
	1,529	1,161	95	1,687	1,298	97	1,912	1,345	68	2,128	1,343	69	2,228	1,451	79
	1,459	1,141	92	1,659	1,251	89	1,833	1,320	68	2,049	1,323	68	2,144	1,432	68
	1,549	1,161	90	1,677	1,304	77	1,908	1,333	61	2,166	1,346	66	2,251	1,445	72
	1,538	1,155	90	1,667	1,293	78	1,903	1,325	62	2,128	1,329	65	2,238	1,430	70
	1,511	1,147	93	1,670	1,296	94	1,894	1,335	71	2,106	1,336	69	2,202	1,445	82
	1,502	1,145	96	1,655	1,293	90	1,884	1,303	73	2,093	1,328	68	2,181	1,440	79
	1,486	1,146	97	1,663	1,284	85	1,857	1,312	72	2,077	1,328	68	2,163	1,436	74
	3,1	4,1	6,3	2,7	3,5	7,7	2,6	3,6	7,6	2,5	3,4	7,5	2,4	3,5	7,5

sålunda att hela antalet verkliga undervisningstimmar multiplicerats med antalet elever som besökt skola. Försummelser, föranledda af onödväriga eller giltiga skäl, äro ej inberäknade.

Tab. No 30. De i Helsingfors stads folkskolor inskrifna elevers
åren 1884—1890, enligt

	1884			1885		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
Af folkskoleeleverna voro barn till:						
embets- och tjänstemän m. m.	9	1	1	16	7	—
fabrikanter, handlande m. m.	16	14	2	18	22	—
gårdägare, handverkare, betjente m. m.	398	268	20	481	275	19
arbetare, sjömän, soldater m. m. samt ouppgifne	805	599	93	850	708	96
Summa	1,228	882	116	1,365	1,012	115
Af dessa undervisades:						
på svenska	794	513	62	876	575	64
„ finska	434	369	54	489	437	51
På grund af sina framsteg voro dessa fördelade:						
å första klassens första afdelning	436	479	—	543	537	65
„ „ „ andra „	389	403	—	370	475	50
„ andra „ första „	253	—	—	255	—	—
„ „ „ andra „	150	—	—	197	—	—
Af eleverna voro:						
sitt första läseår i skolan	378	526	80	465	608	65
„ andra „ „	361	323	20	318	385	45
„ tredje „ „	249	29	15	282	18	3
„ fjärde „ „	179	4	—	223	1	2
„ femte „ „	52	—	—	72	—	—
„ sjette „ „	8	—	—	5	—	—
„ sjunde „ „	1	—	1 ¹⁾	—	—	—
o. s. v.						
Förenämnde elevers ålder var:						
medelåldern i skolan	11,6	8,4	10,3	11,6	8,4	11,0
lägsta åldersåret	8	7	7	8	7	8
högsta „	17	13	16	18	14	16
Af hela antalet elever:						
erlade skolafgift	447	384	2	425	429	7
motsvarande i procent af hela antalet	36,40	43,53	1,72	31,13	42,39	6,90

¹⁾ Idiot.

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

lefnadsstånd, undervisningspråk, fördelning på klasser m. m.
förhållandet den 1 maj.

	1886			1887			1888			1889			1890		
	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor	Högre folkskolor	Lägre folkskolor	Försummade barns skolor
	13	5	—	10	6	—	11	8	—	6	4	—	10	8	1
	30	15	—	36	22	2	40	22	2	41	22	—	35	21	6
	492	335	17	571	360	20	636	370	15	875	457	21	697	473	16
	931	791	79	1,044	900	70	1,163	922	53	1,144	840	47	1,411	936	49
Summa	1,466	1,146	96	1,661	1,288	92	1,850	1,322	70	2,066	1,323	68	2,153	1,438	72
	901	641	55	1,027	671	59	1,084	695	42	1,161	688	49	1,188	702	47
	565	505	41	634	617	33	766	627	28	905	635	19	965	736	25
	622	616	35	667	725	51	750	649	35	758	706	28	728	756	38
	389	530	61	513	563	41	532	673	35	660	617	40	649	682	34
	282	—	—	283	—	—	345	—	—	375	—	—	488	—	—
	173	—	—	198	—	—	223	—	—	273	—	—	288	—	—
	511	743	61	559	771	54	641	711	45	690	777	43	664	796	47
	395	386	17	401	505	25	492	60	19	555	517	19	596	587	18
	259	17	16	375	12	5	371	48	4	403	27	3	462	53	6
	220	—	1	218	—	8	257	3	2	313	2	3	319	1	—
	69	—	1	84	—	—	75	—	—	90	—	—	97	1	1
	10	—	—	23	—	—	12	—	—	14	—	—	15	—	—
	2	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—
	11,4	8,4	10,6	11,5	8,5	10,5	11,4	8,5	10,8	11,4	8,5	9,8	11,5	8,4	10,9
	8	7	7	8	7	7	8	7	8	8	7	7	8	7	9
	18	13	14	18	14	16	16	13	15	17	14	14	17	13	14
	423	436	436	471	483	5	530	455	3	560	455	7	588	487	8
	28,85	38,04	3,12	22,33	37,50	5,43	28,65	34,41	4,29	27,10	34,39	10,29	27,3	33,8	11,1

Årsberättelse för 1893.

Tab. N:o 31. Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimitterade, föräldrarnes stånd m. m. under läseåren 1891—92 och 1892—93.

	Antalet klasser i stadens folkskolor.	Skolans hela elevantal				Barn till										Elever i 1:sta läseåret i skolan	Elever 2:dra läseåret i skolan	Elever 3:dje läseåret i skolan	Elever 4:de läseåret i skolan	Elever 5:te läseåret i skolan	Elever 6:te läseåret i skolan	Elever 7:de läseåret i skolan	Elever i skolan sitt 8:de läseår eller därtöfver	Summa	Elever, som erlade skolafgift
		Vid läseårets början el. under dess lopp inskrifvna i skolorna nya elever	Elever kvarstående i skolorna från föregående läseår	Summa	Vid läseårets slut erhållit dminstionsbetyg	embets- och färdstämman, fabrikanter, handlande, possessionärer m. H.	besutten allmog, gårdslägare, handhandlande m. m.	besutten allmog, gårdslägare, handhandlande m. H.	yrkesidkare, fabriksarbetare, bejjning vid post- och kommunika-tionsanstalterna, vaktmästare m. H.	obesutten allmog, stju-män, arbetare m. H.	Summa														
<i>I den egentliga folkskolan:</i>																									
Läseåret 1891—92:																									
Gossar	6	585	1,592	2,177	139	54	34	820	1,269	2,177	585	380	370	305	282	188	63	4	2,177	437					
Flickor	6	556	1,727	2,383	230	52	33	840	1,358	2,283	556	385	410	356	226	258	76	16	2,283	681					
Summa	12	1,141	3,319	4,460	369	106	67	1,660	2,627	4,460	1,141	765	780	661	508	446	139	20	4,460	1,118					
Läseåret 1892—93:																									
Gossar	6	507	1,737	2,244	194	56	37	867	1,284	2,244	507	713	321	256	199	152	76	20	2,244	490					
Flickor	6	512	1,839	2,351	195	44	35	915	1,357	2,351	512	545	436	317	265	183	75	18	2,351	550					
Summa	12 ¹⁾	1,019	3,576	4,595	389	100	72	1,782	2,641	4,595	1,019	1,258	757	573	464	335	151	38	4,595	1,040					
<i>I skola för försummade barn:</i>																									
Läseåret 1891—92:																									
Gossar	2	15	24	39	13	—	—	6	33	39	15	13	9	2	—	—	—	—	39	—					
Flickor	2	9	3	12	7	—	1	3	8	12	9	3	—	—	—	—	—	—	12	—					
Summa	4	24	27	51	20	—	1	9	41	51	24	16	9	2	—	—	—	—	51	—					
Läseåret 1892—93:																									
Gossar	2	19	—	52	24	—	1	8	43	52	35	13	3	1	—	—	—	—	52	—					
Flickor	2	11	—	23	6	1	1	4	17	23	16	6	1	—	—	—	—	—	23	3					
Summa	4	30	—	75	30	1	2	12	60	75	51	19	4	1	—	—	—	—	75	3					
<i>I fortsättningsskola:</i>																									
Läseåret 1891—92:																									
Flickor	2	55	—	55	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Läseåret 1892—93:																									
Gossar	2	51	—	51	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Flickor	2	55	—	55	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
Summa	4	106	—	106	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

¹⁾ De lägre folkskolorna omfattade två, de högre fyra klasser. De högre skolornas klasser sänderfüllt i 77 afdelningar eller klasser. De lägre skolorna voro till antalet 52. Af dem hade en tvenne årsafdelningar, alla de öfriga blott en årsafdelning.

Tab. N:o 32. De i Helsingfors folkskolor inskr. elevers undervisningsspråk samt skolgång o. ålder 1891—92 o. 92—93

	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan					Antal närvarande elever:				Under läsårets lopp afgångna elever:				Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan. 1893				
	finnska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	högst vid höstterminens	slut vid vårterminens	högst vid höstterminens	slut vid vårterminens	någon utredning utöfadt utan målsmännens önskan	skilda på grund af föräldrars eller oseder	skilda på grund af försäpser och oseder	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret		
Läsåret 1891—92.																					
<i>I den egentliga folkskolan:</i>																					
Klass	I Gossar	231	216	517	25	23	9	460	517	453	448	456	443	9	29	4	2	44	—	—	—
"	I Flickor	269	217	517	14	9	10	484	517	447	435	443	436	3	18	—	4	25	—	—	—
"	II Gossar	223	191	414	19	9	7	389	414	439	430	422	412	5	22	1	1	28	—	—	—
"	II Flickor	202	207	409	7	11	2	389	409	451	448	448	443	1	15	1	—	17	—	—	—
"	III Gossar	208	215	423	17	11	17	378	423	403	393	399	387	12	21	1	2	36	—	—	—
"	III Flickor	213	226	439	23	11	12	393	439	438	432	438	434	1	31	—	3	35	—	—	—
"	IV Gossar	159	216	375	17	9	10	339	375	373	366	370	345	5	21	3	1	30	—	—	—
"	IV Flickor	177	214	391	16	9	13	353	391	384	375	373	359	1	25	1	2	29	—	—	—
"	V Gossar	129	158	287	10	8	6	263	287	278	271	273	265	1	18	1	1	21	—	—	—
"	V Flickor	135	140	275	7	7	1	260	275	272	267	264	260	2	10	1	1	14	—	—	—
"	VI Gossar	77	84	161	1	—	1	159	161	161	160	160	158	1	2	—	—	13	—	—	—
"	VI Flickor	101	151	252	4	2	3	243	252	251	249	248	243	2	7	1	—	10	—	—	—
	Summa	2,225	2,235	4,460	150	109	91	4,110	4,460	4,350	4,274	4,294	4,185	43	219	13	17	292	—	—	—
Läsåret 1892—93.																					
<i>I den egentliga folkskolan:</i>																					
Klass	I Gossar	283	227	510	11	19	10	470	510	482	481	483	474	2	28	1	3	34	7,5	7	11
"	I Flickor	258	211	469	13	13	10	433	469	463	455	454	439	5	27	—	2	34	7,6	7	12
"	II Gossar	243	173	416	6	9	15	386	416	399	404	403	396	2	16	4	1	20	8,6	7	14
"	II Flickor	264	209	473	8	6	15	444	473	451	452	465	459	1	12	—	13	8,5	7	13	
"	III Gossar	241	220	461	7	19	8	427	461	441	437	443	422	5	29	2	2	38	10,0	8	14
"	III Flickor	246	253	499	10	10	14	465	499	491	484	481	472	5	22	—	—	27	10,0	8	14
"	IV Gossar	173	180	353	10	11	6	326	353	349	340	338	328	4	20	1	—	25	11,1	9	16
"	IV Flickor	200	231	431	16	5	10	400	431	424	412	411	400	1	30	—	—	31	11,2	9	16
"	V Gossar	112	175	287	5	3	7	272	287	275	277	280	273	2	12	—	—	14	12,2	10	16
"	V Flickor	115	144	259	5	12	6	236	259	257	253	243	230	—	29	—	—	29	12,1	10	15
"	VI Gossar	91	126	217	7	2	1	207	217	216	208	209	202	1	14	—	—	15	12,8	11	17
"	VI Flickor	112	108	220	2	—	2	216	220	219	218	217	215	—	5	—	—	5	12,8	11	17
	Summa	2,338	2,257	4,595	100	109	104	4,282	4,595	4,467	4,421	4,427	4,310	28	244	5	8	285	—	—	—
<i>Iskolan förförsummade barn:</i>																					
Gossar		25	27	52	2	—	1	49	52	49	48	51	47	—	4	1	—	5	11,3	9	15
Flickor		15	8	23	3	2	1	17	23	19	19	20	18	—	5	—	—	5	10,5	7	14
	Summa	40	35	75	5	2	2	66	75	68	67	71	65	—	9	1	—	10	—	—	—
<i>I fortsättningsskola:</i>																					
Gossar		31	20	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Flickor		24	31	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	55	51	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 33. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1892—93, jemfördt med den under 1891—92.

	Antal lärare och lärarinnor						Af förestående antal undervisade								
	stadfästade i tjänsten	på proför anlagda	tjänstförflyttade o. interimsstående	Summa	genomgått seminariet	icke genomgått seminariet	å den egentliga folkskolans						i skolan för försummade barn	i fortsättnings-skola	
							I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass			
Föreståndare och ordinarie lärare	26	—	—	26	11	15	26	—	—	6	11	3	6	—	6
Biträdande lärare med fast anställning	—	15	—	15	11	4	15	—	—	3	5	5	2	—	2
Timlärare och tillfälligt biträdande lärare	—	—	12	12	6	6	12	—	—	2	2	4	4	—	3
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	64	—	—	64	31	33	64	15	16	10	8	8	7	—	13
Biträdande lärarinnor med fast anställning	—	29	—	29	23	6	29	9	7	3	5	3	2	—	2
Timlärarinnor och tillfälligt biträdande lärarinnor	—	—	13	13	4	9	13	3	2	2	2	2	—	2	2
Summa år 1892—93	90	44	25	159	86	73	159	27	25	26	33	25	21	2 ¹⁾	28
„ „ 1891—92	77	54	31	162	82	80	162	31	31	25	29	24	20	2	19

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

¹⁾ I fortsättningsskolarna hafva de vid de egentliga folkskolorna anställda lärarene och lärarinnorna för resten öfvertagit och sig emellan fördelat undervisningen.

Tab. N:o 34. Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1885—1893.

	Antal dagar	Lån, betalta för gången		Lån, abonnerade		Summa		Summa summanum	Medeltal per dag			Allmänna läsesalen			Nya läserummet			Sammanlagdt		
		Svenska	Finska	Svenska	Finska	Svenska	Finska		Svenska	Finska	Summa	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal besök	per dag	
1893																				
Januari	31	3,523	2,071	2,435	966	5,958	3,037	8,995	192	98	290	31	8,020	259	31	8,473	273	16,493	532	
Februari	28	3,321	2,050	2,275	888	5,596	2,938	8,534	200	105	305	28	7,585	271	28	8,265	295	15,850	566	
Mars	30	3,594	2,040	2,214	1,015	5,808	3,055	8,863	193	102	295	31	8,055	260	31	7,939	256	15,994	516	
April	30	3,343	1,781	1,935	768	5,278	2,549	7,827	176	85	261	30	7,645	255	30	5,110	170	12,755	425	
Maj	29	1,693	803	1,145	366	2,838	1,169	4,007	98	40	138	31	7,090	229	31	2,304	74	9,394	303	
Juni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	4,335	155	28	460	16	4,795	171	
Juli	3	233	144	193	61	426	205	631	142	69	211	31	4,510	146	31	600	19	5,110	165	
Augusti	21	1,213	582	891	283	2,104	865	2,969	100	41	141	31	4,800	155	31	1,233	40	6,033	195	
September	30	2,469	1,186	1,344	575	3,813	1,761	5,574	127	59	186	30	6,075	203	30	6,373	212	12,448	415	
Oktober	31	3,359	1,855	1,814	802	5,173	2,657	7,830	167	85	252	31	7,575	244	31	14 666	473	22,241	717	
November	30	3,360	2,165	1,899	878	5,259	3,043	8,302	175	102	277	30	10,530	351	30	13,994	466	24,524	817	
December	29	3,060	2,026	2,123	998	5,183	3,024	8,207	179	104	283	29	9,995	345	29	11,211	386	21,206	731	
Summa för år 1893	292	29,168	16,703	18,268	7,600	47,436	24,303	71,739	162	83	245	361	86,215	239	361	80,628	233	166,843	462	
” ” år 1892	306	27,267	14,471	19,942	6,057	47,209	20,528	67,737	154	67	221	362	64,852	179	362	52,010	144	116,862	323	
” ” år 1891	302	24,448	11,422	20,026	5,570	44,464	16,992	61,466	147	57	204	362	49,169	136	348	35,503	102	84,672	238	
” ” år 1890	317	20,488	10,268	14,881	5,008	35,369	15,266	50,635	112	48	160	361	71,235	197	—	—	—	—	—	
” ” år 1889	317	18,300	8,800	11,522	3,890	29,822	12,690	32,512	94	40	134	361	63,930	183	—	—	—	—	—	
” ” år 1888	316	16,996	6,738	7,732	2,360	24,728	9,098	33,826	79	28	107	360	47,283	131	—	—	—	—	—	
” ” år 1887	297	19,552	—	7,503	—	20,085	6,970	27,055	68	23	91	338	30,016	89	—	—	—	—	—	
” ” år 1886	270	15,754	—	5,408	—	15,254	5,908	21,162	56	22	78	271	25,732	95	—	—	—	—	—	
” ” år 1885	252	8,437	4,705	2,416	1,187	10,853	5,892	16,745	43	23	66	284	25,502	90	—	—	—	—	—	

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelse.

Tab. N:o 35. Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1884, 1887 och 1890.

	1 8 8 4 (Den 22 september)					Hela staden	1 8 8 7 (Den 15 september)					Hela staden	1 8 9 0 (Den 22 september)					Hela staden
	Valkrets				I		Valkrets				I		Valkrets				I	
	I	II	III	VI			II	III	IV	II			III	IV				
Antal landtdagsmän, som skulle väljas . . .	—	—	—	—	7	—	—	—	—	8	—	—	—	—	10			
Aflemnade röstsedlar	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162			
Af de röstande voro:																		
Arkitekter, artister, ingenjörer, literatörer, tidningsutgivare, läkare, lärare	15	15	19	27	76	15	14	17	29	75	22	26	34	51	133			
Arbetsföreståndare, gesäller & arbetare . . .	—	2	—	—	2	1	4	—	2	7	11	34	21	141	207			
Bokhållare, handelsbetjente	10	11	18	11	50	8	17	15	17	57	6	15	6	11	38			
Bruksägare, landtbrukare & husägare . . .	4	4	7	27	42	2	6	3	32	46	9	10	10	57	86			
Bolags-, korporations-, kommunens tje- nstemän	13	15	21	24	73	17	17	29	17	80	27	27	20	9	83			
Civile & militäre tjänstemän	66	55	49	49	219	55	56	53	51	215	57	49	41	59	206			
Fabrikanter & handlande	30	56	48	44	178	24	51	40	41	156	28	66	33	38	165			
Handtvärkare	24	58	49	65	196	30	57	43	99	229	19	34	33	46	132			
Sakförare, agenter, kommissionärer	3	2	—	1	6	3	—	—	1	4	3	3	1	2	9			
Näringsidkare utom ofvan angifna	9	17	7	16	49	6	14	11	26	57	8	22	10	17	57			
Underbefäl, poliskommissarier & konstup- lar m. fl.	2	1	8	7	18	1	4	11	4	20	12	10	15	6	43			
Obekante	1	1	1	—	3	1	2	1	1	5	—	—	—	3	3			
Summa	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162			
Af de röstande egde:																		
1 röst	6	2	9	5	22	5	6	19	28	61	21	35	28	85	169			
2 röster	7	9	10	13	39	10	19	12	32	73	20	27	14	62	123			
3 "	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4 "	8	10	11	16	45	8	18	10	30	66	14	22	20	34	90			
5 "	12	13	11	21	57	12	14	10	26	62	10	16	8	27	61			
6 "	7	8	8	13	36	7	13	10	13	43	9	20	3	19	51			
7 "	4	15	11	24	54	9	10	10	21	50	6	10	18	40	40			
8 "	4	4	10	16	34	8	7	8	16	39	5	9	8	16	38			
9 "	—	5	5	10	20	1	2	5	9	17	5	1	3	7	16			
10 "	13	17	16	18	64	12	13	23	23	71	15	13	11	22	61			
11 "	1	4	5	5	15	1	4	3	5	13	1	6	3	5	15			
12 "	12	16	13	13	54	5	10	9	13	37	5	10	7	18	40			
13 "	2	—	4	5	11	2	3	3	3	11	—	1	4	7	12			
14 "	1	1	2	2	6	2	—	1	3	6	2	2	1	4	9			
15 "	9	17	10	18	54	8	13	7	11	39	13	18	12	16	59			
16 "	3	4	3	7	17	4	7	3	6	20	1	5	1	6	13			
17 "	4	7	6	5	22	2	4	3	6	15	5	3	3	5	16			
18 "	3	2	1	3	9	6	5	2	2	15	4	4	3	5	16			
19 "	3	5	8	1	17	2	1	3	4	10	1	3	1	2	7			
20 "	11	7	11	7	36	8	10	16	9	43	6	16	9	11	42			
21 "	3	—	4	3	10	2	1	1	4	8	—	1	3	6	10			
22 "	7	5	6	6	24	3	1	2	1	7	2	2	2	4	10			
23 "	1	1	1	2	5	2	2	—	4	8	1	3	2	5	11			
24 "	—	4	—	2	6	—	3	1	4	8	1	1	—	5	7			
25 "	56	80	62	56	254	44	73	62	50	229	55	72	68	51	246			
Summa	177	237	227	271	912	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162			
Högsta röstotal hvarmed landtdagsman blif- vit vald	—	—	—	—	10,125	—	—	—	—	8,853	—	—	—	—	9,096			
Lägsta d:o d:o	—	—	—	—	6,416	—	—	—	—	7,257	—	—	—	—	7,694			
Dens röstotal som varit närmast att väljas	—	—	—	—	6,356	—	—	—	—	5,223	—	—	—	—	5,451			
Antal personer som erhållit röster	—	—	—	—	50	—	—	—	—	49	—	—	—	—	40			
" " " " " " mindre än 100 r.	—	—	—	—	31	—	—	—	—	29	—	—	—	—	18			

Källa: Magistratens protokoll och vallängderna.

Tab. N:o 36. Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1885—1890.

	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Konkursmål	45	78	56	101	87	99	130	127	141	226
Mål angående boskilnad	—	—	2	—	2	3	8	5	—	5
Vexelmål	213	284	323	416	375	501	439	544	535	788
Sjörättsmål	11	3	9	3	8	4	5	1	5	6
Lagfartsärenden	55	63	47	38	84	120	137	166	285	173
Inteckningsärenden	307	323	319	356	402	520	611	613	641	629
Förmynderskapsärenden	54	82	83	96	98	81	128	116	103	140
Äktenskapsförordsärenden	18	13	14	16	13	33	39	46	25	32
Öfriga civila mål och ärenden	707	812	634	911	433	361	1,193	1,166	1,504 ¹⁾	2,106 ¹⁾
Summa	1,410	1,658	1,487	1,937	1,502	1,722	2,690	2,734	3,239	4,105

Källa: Prokuratorsombetets i Kejsarliga Senaten tryckta årsberättelser och särskildt meddelade uppgifter.

¹⁾ Inclusive samtliga ansöknings- och anmälningsärenden.

Tab. N:o 37. Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1883—1892.

	1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892	
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren
Antal mål:																				
äldre	53	—	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—
nya	799	1,361	946	1,723	1,324	1,770	1,118	1,759	1,312	1,585	1,369	1,273	1,503	1,613	1,363	1,737	1,231	2,318	1,107	2,273
Summa	852	1,361	1,003	1,723	1,402	1,770	1,219	1,759	1,396	1,585	1,403	1,273	1,552	1,613	1,455	1,737	1,301	2,318	1,173	2,273
Af dessa afgjorda . . .	795	1,361	925	1,723	1,301	1,770	1,135	1,759	1,362	1,585	1,354	1,273	1,460	1,613	1,385	1,737	1,235	2,318	1,117	2,273
uppskjutna	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—
Antalet angifna personer:																				
män	680	1,586	896	1,927	1,309	1,953	1,068	1,828	1,181	1,903	1,264	1,400	1,419	1,919	1,398	2,250	1,245	2,602	1,075	2,264
kvinnor	234	136	316	172	422	208	384	114	387	60	328	66	354	82	318	99	260	117	276	116
Summa	914	1,722	1,212	2,099	1,731	2,161	1,452	1,942	1,568	1,963	1,592	1,466	1,773	2,001	1,716	2,349	1,305	2,719	1,351 ³⁾	2,380
Af dessa sakfälde . . .	530	1,507	789	1,998	942	2,052	814	1,883	1,049	1,834	1,091	1,376	1,181	1,902	1,010	2,233	926	2,533	826	2,323
frikände ¹⁾	325	215	324	101	631	109	533	59	476	129	445	90	477	99	609	116	379	91	165	57
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit.	59	—	99	—	158	—	105	—	43	—	56	—	115	—	97	—		5 ⁵⁾	360 ⁴⁾	—

Källa: Prokuratorsambetets i Kejsleriga Senaten tryckta årsberättelser och för åren 1891 & 1892 särskildt lemnade uppgifter.

¹⁾ Innefattande dem, som ej kunnat åt saken fällas. — ²⁾ Förrviste till annan domstol. — ³⁾ I de mål, i hvilka utslag fallit år 1892. — ⁴⁾ De anklagade, emot hvilka åtalet ej fullföljts.

Tab. N:o 38. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1883—1892.

Årsberättelse för 1893.

	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892
Gröfre brott:										
Majestätsbrott	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Mord eller dråp	—	—	—	1	2	—	4	3	4	—
Barnamord eller fosters lönläggning	1	1	1	—	2	3	2	2	2	4
Rån	—	1	—	—	1	1	3	3	2	4
Mordbrand	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—
Stöld och inbrott	151	193	169	155	174	176	196	133	188	154
Kyrkotjufnad eller annan kvalificerad stöld ¹⁾	—	—	34	19	18	28	32	39	55	35
Förskingring af anförtrödda medel eller gods	—	—	6	2	4	8	5	15	—	5
Väld å militärvakt, patrull eller brandvakt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillverkning eller utprämling af falskt mynt	1	2	2	—	—	1	4	2	—	—
Förfalskningsbrott	9	3	6	9	6	7	9	18	13	10
Mened eller falskt vittnesmål	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—
Falsk angivelse, ärekränkning, smädelse och förolämpning	6	9	2	2	—	1	3	4	5	5
Tidslag eller försök därtill	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Blodskam	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Hor	—	—	—	4	13	10	2	11	3	12
Väldtäkt	—	—	—	2	—	1	1	2	1	—
Koppleri eller skörlefnad	1	4	5	5	7	1	1	1	—	6
Fridsbrott	—	—	—	—	1	1	—	2	3	—
Ocker	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Vårdslöshet eller lättsinnighet mot borgenärer	—	—	—	—	1	3	3	11	7	10
Düdsvällande	—	4	—	2	—	2	—	3	2	2
Misshandel å person	—	35	—	8	13	—	—	20	11	23
Summa sakfälda för gröfre brott	169	253	225	210	244	249	267	274	296	270
Mindre brott:										
Fylleri	43	62	76	125	203	261	279	355	320	229
Lurendrejari, tullförsnillnings eller seglationsbrott	3	11	3	2	2	1	—	6	13	6
Andra förbrytelser	1,822	2,461	2,690	2,361	2,433	1,956	2,537	2,557	2,830	3,226
Summa sakfälda för mindre brott	1,868	2,534	2,769	2,488	2,638	2,218	2,816	2,918	3,163	3,461
Summa	2,037	2,787	2,994	2,698	2,882	2,467	3,083	3,192	3,459	3,731

Källa: Prokuratörsombetets i Kejs. Senaten tryckta årsberättelser och för åren 1891 och 1892 särskildt meddelade uppgifter.

¹⁾ Under de tidigare åren äro kvalificerade stöldbrott ej afskiljda från öfriga stölder och äfven i öfrigt är indelningen af brotten något olika under olika år.

Tab. N:o 39. Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1892—93, jemfördt med åren 1889—1891.

Målens beskaffenhet	Såvidt på fattigsakförarens åtgärd ankommer slutligen afgjorda och afförda								Summa afgjorda och afförda	Icke slutligen afgjorda					Summa återden	Summa berående
	Afgjorda genom förlikning	Af särskilda orsaker lemnade	Afgjorda genom rättegång	Vägradt biträde	Mål, i hvilka inlagor gifvits	Hänvisade till aktor	Mål, i hvilka bref afhäts för mera än 3 månader ²⁾ sedan	Mål, i hvilka stämning uttagits för mera än 3 månader ²⁾ sedan		Berående			Mål, i hvilka bref afhäts efter den 1/10 1893	Mål, i hvilka stämning uttagits efter den 1/10 1893		
										på återvid	på rättegång	på inlämning af uppsyngear				
Ersättningstvister	2	2	3	—	—	—	8	1	16	—	—	—	—	—	—	16
Twister om arbetslön	13	6	8	2	—	—	27	8	64	—	—	—	—	—	4	68
Andra fordringsmål	22	11	7	1	—	—	21	8	70	—	—	—	3	5	8	78
Arfstvister	—	—	1	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Twister med husbonde eller arbetsgifvare	23	21	2	5	—	—	38	5	94	—	—	—	3	—	3	97
Hyrestvister	11	8	5	3	—	—	21	—	48	—	1	—	1	—	2	50
Åktenskapstvister	5	4	5	—	—	—	3	5	22	—	—	—	—	—	—	22
Barnfödomål	13	7	12	1	—	—	18	18	69	—	1	—	1	4	6	75
Misshandel och ärekränkning	7	6	4	3	—	—	12	5	37	—	—	—	—	1	1	38
Andra brottmål	4	5	1	2	—	1	4	3	20	—	1	—	—	—	1	21
Återfående af egendom	9	6	5	1	—	—	5	3	29	—	—	—	—	1	1	30
Besvärinlagor, ansökningar m. m.	1	—	—	—	57	—	—	—	58	—	—	—	—	—	—	58
Redovisningstvister	1	2	1	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Diverse	5	6	1	—	3	—	5	—	20	—	—	—	—	—	—	20
Summa år 1892—1893	116	84	55	19	60	1	162	56	553	—	3	—	10	13	26	579
” ” 1891 ¹⁾	20	34	7	6	4	1	6	6	84	4	3	18	9	17	51	135
” ” 1890	28	14	10	3	13	1	—	8	186	—	1	19	—	—	20	206
” ” 1889	40	17	12	7	15	1	56	21	225	—	5	13	—	—	18	243

Källa: Fattigsakförarens årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna för 1891 omfatta endast tiden från den 1 juni—31 Dec., hvaremot uppgifter för årets fem första månader saknas. —
²⁾ T. o. m. 1893 för mera än ett år sedan.

Tab. N:o 40. Antalet af de personer som blifvit tagna i fängsligt förvar samt hållna i läns- och stadshäktet i Helsingfors, äfvensom orsaken till deras hållande i häkte, under åren 1885--1890.

Orsaken till häktandet	1885	1886	1887	1888	1889	1890
Under ransakning för:						
majestätsbrott	—	—	—	—	—	2
mord och dråp	26	29	12	13	14	26
barnamord	11	14	15	14	14	12
förgiftning	—	1	—	—	—	—
tidelag	1	2	—	—	1	1
hor och koppleri	14	18	11	2	1	2
våldtäkt	1	2	—	—	—	—
blodskam	1	1	1	3	2	—
mordbrand	3	4	6	3	2	10
rån och rövveri	13	15	2	3	6	1
stöld	368	351	289	256	277	252
förfalskningsbrott	15	12	9	12	17	10
tillverknings och utprämling af falskt mynt	4	7	3	3	4	1
falsk angifvelse	—	1	—	—	1	1
kronobalans	—	—	1	1	—	1
edsöre och fridsbrott	—	2	—	3	—	—
misshandel	44	29	12	8	3	15
andra förbrytelser	34	49	1	9	4	3
Bysättningsfångar	32	29	47	60	40	75
Insatta till böters försonande och fängelsestraff	612	623	823	649	610	525
Rymmare och lösdrivare	450	459	490	489	375	401
Tukthus- och arbetsfångar	3	10	82	76	116	78
Summa	1,632	1,658	1,804	1,604	1,487	1,412
däraf män	1,168	1,234	1,303	1,162	1,080	1,057
„ kvinnor	464	424	501	442	407	355

Källa: Prokuratorsembetets i K. Senaten tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 41. Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1893.

År	Antal brott	Upptäckta brott		Antalet brottslin- gar	Förkom- men egen- dom	Tillrättaskaffad	
		Antal	% af de anmälda			egendom Fmk.	% af den förkomna
1889	1,426	822	57.64 %	575	46,225	33,419	72.12 %
1890	1,409	796	56.49 %	566	47,538	33,379	70.22 %
1891	1,986	997	50.20 %	698	84,790	51,379	60.59 %
1892	1,809	957	52.90 %	659	125,471	96,224	76.70 %
1893	1,697	1,006	59.22 %	621	172,719	140,877	81.56 %

Källa: Poliskammarens tryckta årsberättelser.

Tab. No 42. Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1890—1893.

	1890				1891				1892				1893			
	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Öfverkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa
Vid årets ingång voro anstälde	11	92	9	112	11	92	9	112	11	92	22	125	10	92	14	116
Af dessa afgingo under året:																
genom döden	—	2	—	2	—	1	—	1	1	1	—	2	—	—	1	1
afsked på egen begäran	1	15	2	18	2	15	3	20	—	7	3	10	1	3	—	4
" för olämplighet ell. dåligt uppförande	—	2	5	7	—	10	2	12	—	15	7	22	—	4	3	7
Däremot antogos eller befordrades under året	1	21	28	50	2	25	39	66	—	49	3	52	1	9	21	31
Vid årets utgång voro därför anstälde	11	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116
Yrke före inträdet i polistjänst:																
militärer	5	60	4	69	4	59	10	73	4	68	3	75	5	49	11	65
handtvärkare	3	27	2	32	1	4	2	7	—	8	5	13	3	13	—	16
sjömän	—	2	—	2	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3	—	3
landtbrukare	1	1	—	2	1	2	—	3	1	4	1	6	—	4	1	5
bro- eller skallfogdar	1	—	1	2	1	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1
särskilda andra yrken	1	2	2	5	4	24	7	35	4	35	6	45	1	23	2	26
Summa	11	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116
Åtnjuten undervisning:																
vid universitetet	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" lyceum eller gymnasium	—	2	—	2	—	1	2	3	—	3	—	3	1	—	—	1
" elementar- eller realskola	—	4	1	5	1	5	2	8	—	3	—	3	—	2	—	2
" högre folkskola	6	33	6	45	8	29	7	44	6	38	7	51	4	28	3	35
" lägre "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" ambulatorisk skola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" söndagsskola	3	41	2	46	2	41	4	47	4	57	7	68	4	51	10	65
" yrkesskolor, privatundervisning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" underofficers- eller militärskola	2	9	—	11	—	16	4	20	—	17	1	18	1	11	1	13
utan skolundervisning ¹⁾	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	11	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116
Ålder:																
mellan 20 och 25 år	—	8	1	9	—	9	8	17	—	20	4	24	1	4	7	12
" 25 " 30 "	2	31	7	40	1	25	9	35	1	35	8	44	1	25	3	29
" 30 " 35 "	2	25	1	28	3	31	2	36	3	33	3	39	2	37	2	41
" 35 " 40 "	3	8	—	11	3	9	—	12	3	11	—	14	2	7	1	10
" 40 " 45 "	1	10	—	11	1	7	—	8	1	7	—	8	2	7	—	9
" 45 " 50 "	1	7	—	8	2	5	—	7	—	4	—	4	—	4	—	4
öfver 50 år	2	3	—	5	1	6	—	7	2	8	—	10	2	8	1	11
Summa	11	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116
Familjeförhållanden:																
gifte	10	67	3	80	9	66	7	82	9	82	6	97	9	68	5	82
ogifte	1	22	6	29	2	22	12	36	1	34	8	43	1	19	9	29
enklingar	—	3	—	3	—	4	—	4	—	2	1	3	—	5	—	5
Summa	11	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116
Antal tjänsteår vid polisrättningen:																
1 år	—	13	8	21	—	17	17	34	—	36	13	49	1	3	12	16
2 "	—	12	1	13	—	7	1	8	—	22	1	23	—	19	1	20
3 "	1	11	—	12	—	7	—	7	—	8	—	8	—	—	—	—
4 "	1	11	—	12	2	10	1	13	—	5	—	5	—	16	—	16
5 "	1	10	—	11	—	12	—	12	—	4	—	4	1	4	—	5
5—10 år	1	19	—	20	1	20	—	21	3	26	1	30	—	1	—	1
10—15 "	4	10	—	14	5	13	—	18	3	10	—	13	1	27	—	28
15—20 "	1	4	—	5	1	5	—	6	2	6	—	8	3	14	—	17
20—25 "	1	2	—	3	2	1	—	3	2	1	—	3	2	5	—	7
25—30 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	6
30—35 "	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	10	92	9	112	11	92	19	122	10	118	15	143	10	92	14	116

Källa: Anteckningar förda vid polisrättningen.

¹⁾ Alla dock läs- och skrifkunnige.

Tab. N:o 43. Prostitutionen i Helsingfors år 1893.

	A.	B.	C.	Summa
A. offentligt prostituerade, hvilka undergå regelbunden besigtning.				
B. offentligt prostituerade, hvilka blott tidtals besigtigas.				
C. kvinnor, hvilka vederligen utöfva prostitution, utan att hafva underkastats besigtning ¹⁾ .				
<i>Antal</i> vid utgången af året	63	351	554	968
<i>Ålder</i> under 17 år	—	16		
medan 17 och 21 år	24	127		
" 21 " 40	39	197		
öfver 40 år	—	11		
<i>Ålder</i> vid inskrifningen hos de inom landet födda:				
under 17 år	—	25		
mellan 17 och 21 år	8	128		
" 21 " 40 "	34	180		
öfver 40 år	—	11		
<i>Nationalitet:</i>				
infödda	42	344		
svenskor	20	2		
ryssinnor	—	4		
judinnor	—	1		
danskor	1	—		
<i>Af de inom landet födda</i> äro inflyttade:				
från andra städer	17	65		
" landsorten	8	107		
<i>Familjeförhållanden:</i>				
ogifta	63	329		
hustrur	—	15		
enkor	—	7		
<i>Af de ogifta</i> hafva födt barn:				
före inskrifningen	28	43		
efter "	9	5		
<i>Från allmog- eller arbetarehem</i> hafva utgått	51	348		
" mera bildade hem	12	3		
<i>Yrke</i> uppgifvet eller eljes känt:				
tjenstehjon	10	14	89	113
butikbiträden	4	1	29	34
uppasserskor	17	5	77	99
sömmerskor	6	18	66	90
fabriksarbeterskor	3	3	32	38
baderskor	1	11	100	112
idkare af andra yrken	22	299	161	482
utan känt eller uppgifvet yrke				
<i>Tiden:</i> för prostitutionens utöfvande:				
mindre än 1 år	12	165		
från 1 till 3 år	23	79		
" 3 " 6 "	9	57		
" 6 " 9 "	10	34		
" 9 " 12 "	9	16		

Källa: Uppgifter från polisinspektionen.

¹⁾ Uppgifterna angående gruppen C., äro själfallet endast approximativa.

Tab. N:o 44. Antalet personer hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1884—1893.

	Första polisdistriktet ¹⁾		Andra polisdistriktet ²⁾		S u m m a		Summa personer
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
1884	2,265	55	2,396	453	4,661	508	5,169
1885	2,679	90	3,147	288	5,826	378	6,204
1886	2,479	77	3,136	412	5,615	489	6,104
1887	2,031	81	3,182	352	5,213	433	5,646
1888	2,083	146	3,591	320	5,674	466	6,140
1889	2,644	208	3,369	259	6,013	467	6,480
1890	—	—	—	—	5,708	407	6,115
1891	3,151	161	3,060	242	6,211	403	6,614
1892	2,607	159	2,455	224	5,062	383	5,445
1893	2,245	163	2,010	157	4,255	320	4,575

Källa: Anteckningar förda vid polisrättningen.

¹⁾ Omfattande staden norr och öster om esplanaderna och järnvägslinjen. — ²⁾ Omfattande staden söder och väster om esplanaderna och järnvägslinjen.

Tab. N:o 45. Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försålda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats, under åren 1884—1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Inteckningar:										
Beviljade å <i>Fmg.</i>	4,446,182 —	5,515,096 04	6,221,632 52	7,185,986 13	7,433,643 72	13,627,173 40	13,735,713 96	11,964,535 55	11,396,123 44	6,822,693 54
Förnyade " "	1,490,188 56 ¹⁾	1,052,207 97 ²⁾	1,091,708 46 ³⁾	423,524 45 ⁴⁾	702,674 34 ⁵⁾	1,761,174 03 ⁶⁾	2,360,823 08 ¹¹⁾	2,624,042 73	1,550,417 02	2,988,626 27
Dödade " "	1,262,551 45	1,966,400 — ³⁾	2,495,510 27 ³⁾	3,077,402 — ⁷⁾	2,031,724 43	2,730,764 25 ¹⁰⁾	4,206,106 47 ¹²⁾	2,929,669 22	2,850,924 94	5,998,577 24
Lagfarter:										
Beviljade å fastigheter till ett värde af <i>Fmg.</i>	2,912,385 94	3,234,511 45	2,349,220 60	3,287,572 71	5,486,075 36	9,344,442 10	9,719,949 03	9,227,281 40	2,613,182 53	2,309,799 11

Källa: Förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Samt 4,200 rubel. — ²⁾ Samt 5,200 rubel. — ³⁾ Samt 2,200 rubel. — ⁴⁾ Samt 6,600 rubel. — ⁵⁾ Samt 4,100 rubel. — ⁶⁾ Samt 7,700 rubel. — ⁷⁾ Samt 16,450 rubel. — ⁸⁾ Samt 8,857 rubel. — ⁹⁾ Samt 24,600 rubel. — ¹⁰⁾ Samt 12,700 rubel. — ¹¹⁾ Samt 12,570 rubel. — ¹²⁾ Samt 6,650 rubel.

Tab. N:o 46. Eldsvådorna i Helsingfors åren 1884—1893.

A: där brandkåren påkallats	1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		Medeltal			
	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	Alla Eldsvådor antal	proc.
Tiden för eldsvådorna:																								
<i>Månad:</i> Januari	3	1	3	—	3	—	3	—	9	2	9	2	3	2	3	2	7	3	7	2	5,0	1,4	6,4	14,78
Februari	4	—	1	—	1	—	3	—	4	1	5	3	2	1	1	1	1	1	5	1	2,7	0,8	3,5	8,08
Mars	2	—	1	—	4	—	3	—	4	—	2	1	2	2	6	1	4	2	6	3	3,4	0,9	4,3	9,93
April	1	—	2	—	3	—	5	—	2	1	6	2	5	—	4	2	6	1	3	1	3,7	0,7	4,4	10,17
Maj	2	—	1	—	1	—	1	—	2	1	2	—	3	1	5	1	—	1	4	1	2,1	0,6	2,7	6,24
Juni	1	—	—	—	4	—	2	—	3	—	9	1	3	—	—	1	—	2	5	1	2,7	0,5	3,2	7,39
Juli	3	—	1	—	—	—	2	—	2	—	2	—	1	—	3	1	—	—	4	—	1,8	0,1	1,9	4,39
Augusti	—	1	4	—	2	—	4	—	3	1	—	—	2	—	3	1	3	—	4	—	2,5	0,3	2,8	6,47
September	2	—	2	—	3	—	—	—	2	1	4	—	2	—	2	—	1	—	2	3	2,0	0,4	2,4	5,54
Oktober	2	—	—	—	2	—	1	—	1	1	1	—	3	1	2	1	1	1	3	3	1,6	0,7	2,3	5,31
November	3	1	4	—	3	—	1	—	2	2	5	—	3	1	6	—	2	1	3	4	3,2	0,9	4,1	9,47
December	5	—	5	—	3	—	—	—	2	3	8	2	2	1	7	3	6	1	5	—	4,3	1,0	5,3	12,23
Summa	28	3	24	—	29	—	25	—	36	13	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	35,0	8,3	43,3	100,00
			31		24		29		25		49		64		41		56		44		70			
<i>Dag:</i>																								
Söndag	5	—	3	—	6	—	6	—	5	1	12	—	1	1	4	4	10	—	8	3	6,0	0,9	6,9	15,93
Måndag	2	—	4	—	7	—	3	—	4	1	7	1	4	2	11	1	2	2	10	3	5,4	1,0	6,4	14,78
Tisdag	10	1	1	—	2	—	4	—	6	5	6	2	6	2	7	2	5	4	9	3	5,6	1,9	7,5	17,32
Onsdag	6	1	5	—	1	—	1	—	4	—	5	—	4	1	2	1	3	2	7	4	3,8	0,9	4,7	10,85
Torsdag	3	—	1	—	7	—	2	—	8	1	5	3	8	2	4	4	4	2	6	—	4,8	1,2	6,0	13,88
Fredag	1	—	5	—	5	—	3	—	4	2	6	1	4	2	10	1	3	2	6	4	4,7	1,2	5,9	13,62
Lördag	1	1	5	—	1	—	6	—	5	3	12	4	4	—	4	1	4	1	5	2	4,7	1,2	5,9	13,62
Summa	28	3	24	—	29	—	25	—	36	13	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	35,0	8,3	43,3	100,00
<i>Timme:</i>																								
kl. 12—3 f. m.	4	—	3	—	2	—	6	—	11	—	4	—	4	—	6	—	8	—	6	—	5,4	—	—	15,43
” 3—6 ”	—	—	4	—	5	—	2	—	3	—	4	—	3	—	6	—	—	—	—	—	2,7	—	—	7,71
” 6—9 ”	2	—	1	—	—	—	1	—	1	—	3	—	1	—	3	—	8	—	8	—	2,6	—	—	7,43
” 9—12 ”	4	—	3	—	3	—	1	—	3	—	11	—	3	—	6	—	2	—	3	—	3,9	—	—	11,15
” 12—3 e. m.	5	—	3	—	3	—	3	—	5	—	10	—	7	—	1	—	5	—	6	—	4,8	—	—	13,71
” 3—6 ”	3	—	3	—	4	—	2	—	4	—	5	—	2	—	8	—	2	—	10	—	4,3	—	—	12,28
” 6—9 ”	5	—	3	—	6	—	5	—	4	—	12	—	4	—	9	—	7	—	8	—	6,3	—	—	18,00
” 9—12 ”	5	—	4	—	6	—	5	—	5	—	4	—	7	—	3	—	1	—	10	—	5,0	—	—	14,29
Summa	28		24		29		25		36		53		31		42		31		51		35,0	—	—	100,00

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 47. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1884—1893.

	Skadans storlek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom som till större eller mindre del skadats						Ersättningen i % af hela försäkrings- beloppet
	för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		
1884	44,611	—	60,142	—	104,752	—	588,900	—	541,600	—	1,130,500	—	9,27
1885	40,050	—	81,159	—	121,209	—	132,000	—	1,299,350	—	1,431,350	—	8,47
1886	47,247	51	100,629	16	147,876	67	251,500	—	1,887,640	—	2,139,140	—	6,41
1887	126,266	54	56,598	—	182,864	54	813,500	—	1,398,989	80	2,212,489	80	8,27
1888	93,395	24	68,664	50	162,059	74	480,725	—	1,766,950	—	2,247,675	—	7,21
1889	46,300	18	93,276	76	139,576	94	—	—	—	—	1,029,620	—	13,55
1890	47,990	36	51,350	37	99,340	73	513,500	—	2,299,800	—	2,813,300	—	3,53
1891	41,554	05	54,264	80	95,818	85	525,625	—	1,152,795	—	1,678,420	—	5,70
1892	35,049	15	31,262	56	66,311	71	412,800	—	987,900	—	1,400,700	—	4,73
1893	32,089	76	60,697	66	92,787	42	433,955	—	3,566,323	—	4,000,278	—	2,32

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 48. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Årsberättelse för 1893.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal bopingshus och andra hus med uppvärmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbyggnader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande											
		sten eller tegel	o. öfre af trä	nedre våning af sten	trä m. m.	Summa	af sten eller tegel	af trä m. m.		Summa	Finska kronan	Ryska kronan	Staden	enskilda							alla andra
														Särskilda korporationer och hoflag	embets- och tjänstemän samt deras enkor	in- och utrikeshandlande	fabrikant- och handverkare	öfriga näringsidkare	sjöfarande	öfriga	
Första	165	174	9	210	393	107	132	239	632	16	3	6	9	28	17	12	2	—	72		
Andra	108	140	13	146	299	70	98	168	467	6	5	5	10	12	14	15	3	1	37		
Tredje	109	93	8	138	239	55	99	154	393	6	—	8	8	16	15	17	—	—	39		
Fjärde	283	157	42	479	678	102	272	374	1,052	4	5	6	37	31	30	49	26	2	93		
Femte	158	80	17	241	338	47	111	158	496	5	—	2	23	16	17	25	13	3	54		
Sjette	96	15	32	171	218	58	53	111	329	—	—	2	5	4	5	9	15	2	54		
Sjunde	121	58	31	148	237	41	76	117	354	4	—	1	5	14	26	14	19	4	34		
Åttonde	12	20	—	6	26	19	14	33	59	3	2	—	1	1	1	1	1	—	2		
Broholmarne	37	5	6	58	69	5	58	63	132	1	—	2	2	15	8	2	1	—	6		
Nionde	12	5	7	12	24	3	12	15	39	—	—	—	—	2	2	1	4	—	3		
Området öster om östra chausséen	20	10	6	48	64	1	66	67	131	2	—	—	1	2	5	2	3	—	5		
” vester om östra chausséen och öster om jernvägen	108	4	34	130	168	7	136	143	311	2	—	4	3	10	21	12	30	—	26		
” mellan vestra chausséen och jernvägen	22	11	5	60	76	7	58	65	141	1	—	2	2	3	4	1	4	—	5		
” vester om vestra chausséen	93	11	16	144	171	7	129	136	307	—	2	1	6	3	23	9	18	2	29		
Holmar och hamnar	24	4	4	52	60	2	55	57	117	1	—	—	3	5	6	3	1	1	4		
Summa	1,368	787	230	2,043	3,060	531	1,369	1,900	4,960	51	17	39	115	162	194	172	140	15	463		

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 49. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Boningshus af sten eller tegel							Boningshus med nedra våningen af sten och öfra af trä	Boningshus af trä				Antal rum med upp- värmingsapparater		
	1 vånings	2 vånings	3 vånings	4 vånings	5 vånings	6 vånings	Summa		1 vånings	2 vånings	3 vånings	Summa	i stenhus	i trähus	Summa
Första	27	71	56	18	2	—	174	9	195	15	—	210	5,226	1,522	6,748
Andra	17	55	46	13	8	1	140	13	141	5	—	146	4,308	1,187	5,495
Tredje	16	41	28	4	4	—	93	8	87	51	—	138	2,223	1,316	3,539
Fjärde	42	63	29	16	6	—	156	42	467	14	—	481	3,945	4,734	8,679
Femte	19	22	23	10	5	—	79	17	235	7	—	242	1,920	1,721	3,641
Sjette	3	5	4	3	—	—	15	32	175	—	—	175	610	1,620	2,230
Sjunde	14	31	8	2	3	—	58	31	146	2	—	148	1,401	1,568	2,969
Åttonde	7	7	5	—	1	—	20	—	6	—	—	6	565	31	596
Nionde	1	4	1	—	—	—	6	6	35	23	—	58	105	710	815
Broholmarne	1	4	—	—	—	—	5	7	8	4	—	12	110	275	385
Området öster om östra chausséen	3	6	1	—	—	—	10	6	41	6	1	48	114	480	594
„ vester om östra chausséen och öster om järnvägen	4	—	—	—	—	—	4	34	66	61	3	130	246	1,912	2,158
„ mellan vestra chausséen och jern- vägen	7	3	1	—	—	—	11	5	57	3	—	60	114	339	453
„ vester om vestra chausséen	7	4	—	—	—	—	11	16	110	33	1	144	133	1,302	1,435
Holmar och hamnar	3	—	1	—	—	—	4	6	43	9	—	52	19	230	249
Summa	171	316	203	66	29	1	786	232	1,812	233	5	2,050	21,039	18,947	39,986

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 50. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra.

Antal boningsrum i lokaler	Antal boningsrum											Summa boningsrum	
	Första stadsdelen	Andra stadsdelen	Tredje stadsdelen	Fjärde stadsdelen	Femte stadsdelen	Sjette stadsdelen	Sjunde stadsdelen	Åttonde stadsdelen	Nionde stadsdelen	Sörnäs med Broholmen	Tölö		Holmarna
1 rum	499	319	232	1,487	452	930	504	17	65	1,500	644	18	6,667
2 "	594	422	256	1,452	544	506	402	28	68	610	342	36	5,260
3 "	411	387	252	732	414	210	366	42	54	180	108	15	3,171
4 "	544	368	320	864	404	172	236	24	76	184	96	8	3,296
5 "	585	495	290	710	315	65	255	5	90	105	105	10	3,030
6 "	552	552	384	648	294	24	234	18	120	78	42	—	2,946
7 "	483	427	259	364	196	7	147	14	63	63	49	—	2,072
8 "	352	344	192	224	112	8	152	16	32	40	32	—	1,504
9 "	261	225	243	198	81	—	99	—	72	18	18	—	1,215
10 "	140	150	100	100	30	—	10	20	70	10	20	—	650
11 "	187	220	99	66	22	22	22	22	22	11	22	11	726
12 "	48	60	60	12	12	—	24	—	12	36	—	—	264
flere än 12 rum	117	338	39	182	26	13	39	52	13	28	28	—	875
Summa	4,773	4,307	2,726	7,039	2,902	1,957	2,490	258	757	2,863	1,506	98	31,676

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 51. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo.

Stadsdel	Antal hushåll, som bebo							Summa hushåll
	Jord- eller källarvåning	1:sta vån- gen	2:ra vån- den	3:dje vån- gen	4:de vån- gen	5:te vån- gen	6:te vån- gen	
Första stadsdelen	108	850	326	166	73	18	1	1,542
Andra "	62	464	267	186	105	64	26	1,174
Tredje "	43	370	238	75	21	29	1	777
Fjärde "	147	2,306	447	157	62	44	—	3,163
Femte "	55	871	184	85	37	15	—	1,247
Sjette "	50	1,014	243	33	25	—	—	1,365
Sjunde "	82	828	166	36	13	9	1	1,135
Åttonde "	—	44	10	12	6	2	—	74
Nionde "	24	145	44	—	—	—	—	213
Sörnäs med Broholmen	69	1,314	738	88	2	—	—	2,211
Tölö	37	678	226	5	—	—	—	946
Holmar och hamnar	—	46	—	—	—	—	—	46
Summa	677	8,930	2,889	843	341	181	29	11,893

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. No 52. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo.

A) Själfständigt boende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af																				Summa hushåll
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 och flere	
	medlemmar																				
1 rum	811	1,219	1,133	1,087	856	606	391	146	70	16	6	3	2	—	—	—	—	—	—	—	6,346
2 "	167	373	387	398	340	300	228	129	75	43	24	5	6	3	—	—	—	—	—	—	2,478
3 "	43	144	157	149	112	116	73	54	34	33	14	14	—	—	1	—	—	—	—	1	945
4 "	15	69	133	157	111	78	68	46	29	27	8	7	3	2	2	4	—	1	—	—	760
5 "	11	31	96	93	89	75	63	50	23	15	18	8	2	5	4	1	—	1	2	—	589
6 "	7	17	44	60	56	74	61	45	41	25	18	18	10	1	3	1	—	1	—	—	482
7 "	2	12	14	25	40	40	38	40	23	22	16	5	7	6	1	—	—	2	—	—	293
8 "	—	7	7	13	8	18	28	15	21	22	15	12	7	6	1	—	1	2	—	—	185
9 "	—	2	1	8	17	10	16	14	21	12	10	10	2	2	1	1	4	1	—	—	135
10 "	—	—	2	1	2	8	7	10	6	6	5	4	5	3	3	1	1	—	—	—	64
11 "	—	—	1	2	6	5	6	4	7	9	10	3	4	3	—	2	1	—	—	—	65
12 "	—	1	—	—	—	—	1	2	4	2	4	2	1	—	—	—	2	—	1	—	22
flere än 12 rum	—	—	1	3	3	2	4	3	4	8	7	2	2	4	3	5	—	3	—	13	67
Summa	1,056	1,875	1,976	1,996	1,640	1,332	984	558	358	240	155	93	51	35	19	15	9	11	3	25	12,431

B) Samboende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af																Summa hushåll
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	medlemmar																
1 rum	364	189	106	81	33	23	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	814
2 "	79	124	106	66	65	37	17	9	3	3	—	—	—	—	—	—	509
3 "	12	18	15	16	15	6	8	5	1	1	2	—	—	—	—	—	99
4 "	—	3	5	6	3	4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	23
5 "	—	—	2	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
6 "	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7 "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 "	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
Summa	455	334	234	170	119	72	40	25	4	4	2	—	2	—	—	1	1,462

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

Tab. No 53. Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1893,
jmfördt med åren 1889—1892.

	Antal	Produktions brutto- värde. Fmk	Arbetspersonal, däri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Mekaniska verkstäder, skeppsdocka och båtvarf	12	4,285,009	1	—	75	—	1,450	—	1,526	—
Stenbrott	1	18,201	—	—	—	—	6	—	6	—
Stenhuggerier	3	84,454	—	—	—	—	47	—	47	—
Kalkbruk	1	75,000	—	—	—	—	10	—	10	—
Kakelfabrik	2	167,000	—	—	2	—	70	14	72	14
Gipsgjuteri	1	600	—	—	—	—	1	—	1	—
Cementgjuterier	2	99,947	—	—	2	—	35	—	37	—
Färgfabrik	1	88,000	—	—	—	—	7	2	7	2
Färgerier	3	21,595	—	—	—	—	8	4	8	4
Smedjor	10	107,908	—	—	—	—	80	—	80	—
Teknokemisk fabrik	2	6,390	—	1	—	—	2	—	2	—
Lack- och polityrfabrik	1	16,700	—	—	1	—	2	—	3	—
Asfaltfabriker	2	795,000	—	—	—	—	76	2	76	2
Gasverk	1	340,053	—	—	—	—	60	—	60	—
Fabrik för elektrisk belysning	1	140,049	—	—	—	—	9	—	9	—
Benmjölsfabriker	1	125,053	—	—	2	—	20	9	22	9
Garfverier	3	80,357	—	—	—	—	29	—	29	—
Sadelmakerier	4 ¹⁾	43,735	—	—	1	—	8	—	9	—
Borstbinderier	2	32,190	—	—	—	—	11	6	11	6
Finsmidierier	2	2,501	—	—	—	—	3	—	3	—
Vaddfabrik	1	39,400	—	—	—	—	1	6	1	6
Repslagerier	2	3,543	—	—	—	—	4	—	4	—
Snörmakeri	2	40,000	1	4	1	3	5	11	7	18
Asfaltfiltfabriker	2	90,300	—	—	—	—	15	—	15	—
Tapetfabrik	1	250,000	—	—	3	1	26	11	29	12
Pås- och kuvertfabriker	2	76,045	—	—	1	—	7	20	8	20
Bokbinderier	14	102,464	—	—	3	11	36	31	39	42
Sågverk	3	810,366	—	—	—	—	159	40	159	40
Ängsnickerier	3	623,478	—	—	11	—	221	3	232	3
Snickerier	27	126,781	—	—	6	—	102	1	108	1
Likkistfabriker	3	42,601	—	—	1	—	9	7	10	7
Svarfverier	5	7,614	—	—	—	—	8	—	8	—
Tunnbinderier	2	15,922	—	—	1	—	4	—	5	—
Korkfabrik	1	?	2	—	1	6	6	6	9	12
Korgmakeri	1	5,500	—	—	2	1	2	2	4	3
Kammakeri	1	500	—	—	—	—	1	—	1	—
Gunmivarufabriker	4	37,883	1	—	3	—	8	2	12	2
Åkdonsfabriker	3	182,465	—	—	6	—	75	1	81	1
Murare- och byggnadsentreprenörer	15	1,040,584	4	—	36	5	497	109	537	114
Målare	34	492,057	5	—	17	—	214	1	236	1
Tapetserare	8	58,847	—	—	8	—	23	3	31	3
Glasmästare	10	38,212	—	—	—	—	10	—	10	—
Skorstensfejare	7	48,730	—	—	1	—	25	—	26	—
Gatläggare	3	41,256	—	—	6	—	81	2	87	2
Pyrotekniskt laboratorium	1	12,000	—	—	—	—	3	—	3	—
Socketbruk	1	5,170,792	—	—	4	—	118	2	122	2
Kaffesurrogatfabrik	1	12,000	—	—	—	—	—	2	—	2
Kopparslagerier	3	81,154	—	—	4	—	25	—	29	—

¹ Arbetareantalet ingår delvis i uppgiften för åkdonsfabrik,

	Antal	Produktionens bruttovärde. Fmk	Arbetspersonal, däri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Bagerier	44	907,026	2	1	13	—	123	75	198	76
Ångbagerier	2	269,570	—	—	5	1	34	20	39	21
Konditorier	4	114,073	—	—	1	—	21	9	22	9
Karamellfabrik	1	34,650	—	—	—	—	3	4	3	4
Slagterier	25	292,173	—	—	—	—	40	—	40	—
Korfmakerier	2	175,000	—	—	1	—	16	11	17	11
Ölbryggerier	2	1,425,424	—	—	1	—	192	16	193	16
Öl- och porterbryggeri	1	116,000	—	—	—	—	12	6	12	6
Sprittfabriker	5	152,542	—	—	1	—	20	—	21	—
Vinfabrik	1	162,300	—	—	1	—	5	—	6	—
Ättiksfabriker	2	59,375	—	—	—	—	5	—	5	—
Mineralvattenfabriker	6	141,593	—	—	—	—	31	9	31	9
Tobaksfabriker	5	1,505,781	—	—	1	3	48	372	49	375
Skjortfabriker	3	45,260	—	—	—	—	3	27	3	27
Skrädderier	54	680,546	3	—	9	—	234	4	246	4
D:o fruntimmers-	7	111,500	—	—	—	5	—	62	—	67
Korsettmakeri	1	695	—	1	—	—	—	1	—	2
Handskmakeri	1	400	—	—	—	—	—	2	—	2
Hattfabrik	1	108,751	—	—	3	—	14	20	17	20
Möss- och hattmakerier	4	9,100	—	—	—	—	5	3	5	3
Paraplymakeri	1	3,500	—	—	—	—	2	1	2	1
Bundtmakerier	4	151,750	—	—	1	1	15	28	16	29
Skomakerier	119	308,148	1	—	13	—	269	9	283	9
Perukmakerier	15	63,385	1	—	3	—	46	4	50	4
Badinrättningar	30	143,945	—	—	—	—	20	109	20	109
Cannabismjölfabrik	1	600	—	—	—	—	—	2	—	2
Boktryckerier	9	1,011,405	4	—	68	40	320	102	392	142
Litografiska tryckerier	3	348,200	—	—	20	8	66	46	86	54
Xylografiska atelieder	2	2,600	—	—	—	—	2	1	2	1
Fotografiska atelieder	5	131,933	—	—	—	1	10	21	10	22
Murbruksfabrik	1	15,000	—	—	—	—	8	—	8	—
Bokbinderifabriker	2	50,000 ¹⁾	—	—	1	5	11	14	12	19
Handelsmjölkvarn	1	34,855	—	—	—	—	8	—	8	—
Vattenledningsverkstad	1	195,000	—	—	4	—	65	2	69	2
Stilgjuteri	1	7,695	—	—	1	—	3	—	4	—
Guld- och silfversmeder	6	106,449	—	—	3	—	33	10	36	10
Gjeltgjuterier	5	9,800	—	—	3	—	10	—	13	—
Förgylleri, försilfreri och förnickleri	4	38,079	—	—	3	—	18	—	21	—
Bleckslagerier	15	275,760	2	—	9	—	90	—	101	—
Urmakerier	11	42,642	1	—	6	—	22	1	29	1
Instrumentmakerier	3	11,700	—	—	2	—	4	—	6	—
Optiker	7	4,200	2	—	1	—	7	1	10	1
Dynamofabrik	1	40,000	—	—	3	—	9	—	12	—
Summa för 1893	637	25,379,571	30	6	372	91	5,421	1,291	5,823	1,388
" " 1892	621	26,722,805	31	6	392	156	5,150	1,420	5,573	1,582
" " 1891	655	29,389,508	117	10	575	180	6,966	1,491	7,658	1,681
" " 1890	553	25,660,853	99	12	511	125	5,779	1,280	6,389	1,417
" " 1889	577	21,565,365	112	21	435	133	5,167	1,128	5,714	1,282

Källa: Industristyrelsens tryckta publikationer.

1) Tillverkningsvärdet m, m. för det andra bokbinderifabrikatet ingår i uppgiften för boktryckerier.

Tab. N:o 54. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1889—1893.

	1889	1890	1891	1892	1893
Anlände passagerare: ¹⁾					
I klass	818	976	805	730	616
II „	23,846	28,347	29,369	26,784	25,733
III „	92,085	121,594	126,703	115,308	108,569
Summa	116,749	150,917	156,877	142,822	134,918
Afgångne passagerare: ¹⁾					
I klass	807	982	892	711	599
II „	24,297	25,670	26,210	25,399	24,775
III „	96,895	113,404	120,292	113,505	107,643
Summa	121,999	140,056	147,394	139,615	113,017
Summa person- kilometer för anlände och afgående passagerare	27,718,062	32,408,114	39,097,609	35,463,070	29,433,879
hvilket af samtliga statsjernvägars	190,989,700	229,136,080	273,881,102	255,917,870	233,561,986
utgör i procent	14,51	14,11	14,27	13,86	12,34
Inkomst af passageraretrafiken å Helsingfors station Fmk	623,454,47	743,113,47	793,816,88	686,233,23	724,925,23
utgörande af samtliga statsjernvägars . . . . . „	4,265,512,43	5,190,981,16	5,474,672,59	4,931,275,64	5,256,634,83
i procent	14,61	14,31	14,49	13,91	13,79

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom trupper och fångar.

Tab. N:o 55. Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1885—1893.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.									
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	30,724	27,172	29,373	35,302	34,761	36,890	36,235	35,736	36,656
” obetalda ”									
{ meteorologiska . . .	712	712	712	712	} 2,815	712	} 3,120	761	795
{ tjänste-	1,832	1,865	2,186	2,080		2,387		2,163	2,388
Summa	33,268	29,749	32,271	38,184	37,576	39,989	39,355	38,660	39,839
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	34,983	34,062	34,557	37,706	38,818	39,884	38,303	40,448	39,361
” obetalda ”									
{ meteorologiska . . .	4,272	4,272	4,272	4,272	} 7,410	4,272	} 7,183	7,717	7,696
{ tjänste-	483	669	3,292	3,339		3,327		219	172
Summa	39,738	39,003	42,121	45,317	46,228	47,483	45,486	48,165	47,057
Telegram till och ifrån utlandet.									
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	7,260	6,957	8,053	9,676	11,510	12,317	12,758	12,683	15,659
” obetalda ”									
{ meteorologiska . . .	356	356	356	356	} 518	356	} 594	449	427
{ tjänste-	79	88	114	139		173		219	172
Summa	7,695	7,401	8,523	10,171	12,028	12,846	13,352	13,351	16,258
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	7,778	7,580	8,172	9,573	11,615	12,819	13,521	15,132	16,873
” obbetalda ”									
{ meteorologiska . . .	712	712	712	712	} 2,128	712	} 2,541	2,302	2,119
{ tjänste	484	486	741	934		1,835		257	244
Summa	8,974	8,778	9,625	11,219	13,743	15,366	16,062	17,691	19,236
<i>Genomgående telegram:</i> emottagna och afgifna å Helsingfors station	114,314	123,468	135,182	157,458	160,700	149,789	150,659	168,468	169,504
Hela antalet telegram	203,989	208,399	227,722	262,349	270,275	265,473	264,914	286,335	291,894

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. No 56. Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1884—1893.

Årsberättelse för 1893.

	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Antal samtal.										
Januari	78,348	115,042	125,112	211,416	303,970	358,688	581,844	549,998	589,938	611,222
Februari	96,568	136,234	126,674	214,456	343,960	376,440	467,110	500,446	597,852	557,364
Mars	111,964	138,040	143,138	240,202	363,230	436,718	522,284	559,750	703,032	612,412
April	106,440	148,754	137,110	244,436	351,990	454,880	510,908	567,568	637,478	633,108
Maj	134,392	153,705	167,402	258,061	398,712	520,002	507,124	602,772	713,588	698,216
Juni	107,411	109,324	134,310	232,958	345,270	420,966	460,030	450,198	589,196	593,702
Juli	116,502	151,875	136,992	223,980	291,002	346,914	468,142	341,312	410,648	338,490
Augusti	124,905	125,498	132,924	232,008	296,564	363,854	360,948	349,882	458,516	340,912
September	127,658	151,785	186,822	280,084	279,888	449,704	515,856	514,962	594,494	536,638
Oktober	132,415	141,524	173,448	270,538	365,262	545,178	523,666	588,788	652,898	644,776
November	111,892	124,888	176,000	296,302	343,260	536,966	517,082	593,002	627,630	644,738
December	125,359	127,524	208,996	229,098	348,916	504,820	546,980	621,218	628,556	690,172
Summa	1,373,854	1,624,193	1,848,928	2,933,539	4,032,024	5,315,130	5,974,974	6,238,896	7,203,826	6,901,750
Antal abonnenter:										
Vid årets början	323	443	597	742	924	1,106	1,402	1,606	1,755	1,864
Tillkomna under året	143	190	200	227	244	373	305	353	294	181
Afgångna under året	23	36	55	45	62	77	101	149	185	151

8 *Källa:* Uppgifter från Telefonföreningen.

Tab. N:o 57. Anmälde resande i Helsingfors åren 1886—1893.

	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Januari	660	854	992	952	942	1,005	911	713
Februari	655	792	726	768	732	993	877	860
Mars	822	923	891	898	976	1,101	1,047	1,090
April	627	726	887	926	1,003	1,129	1,080	1,082
Maj	851	851	923	1,117	1,103	1,079	1,032	1,119
Juni	890	1,020	1,122	1,125	1,486	1,199	1,109	1,448
Juli	923	987	1,119	1,238	1,309	1,218	1,181	1,229
Augusti	988	892	1,250	1,447	1,360	1,379	1,292	1,493
September	1,022	1,175	1,221	1,390	1,469	1,541	1,385	1,476
Oktober	825	840	1,117	1,162	1,142	1,118	1,267	1,377
November	756	733	854	982	988	996	930	1,091
December	754	707	828	845	924	902	843	1,089
Summa	9,773	10,500	11,930	12,940	13,434	13,660	12,954	14,067

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 58. Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän
i Helsingfors åren 1887—1893.

Å r	Hyrkuskar	Landtformän	Sjöformän
1887	364	199	22
1888	387	203	20
1889	410	213	27
1890	419	215	33
1891	468	281	35
1892	378	180	35
1893	423	258	32

Källa: Magistratens notariatförteckningar.

Tab. N:o 59. Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1893,

Månad	Linjelängd	Antal				Inkomster ¹⁾		Antal	
		Trafikdagar	Vagn-dagar	Häst-dagar	Passage-rare			Vagn-kilometer	Häst-kilometer
						Fmk.	ni.		
Januari	8,456,18	31	390	1,770	69,027	9,666	70	45,231	45,231
Februari	8,456,18	28	361	1,708	59,677	8,306	05	41,537,8	41,537,8
Mars	8,456,18	31	403	1,829	86,092	12,083	23	46,738,7	46,738,7
April	8,456,18	30	390	1,770	97,898	13,750	14	45,231	45,231
Maj	8,456,18	31	403	1,829	124,032	17,486	42	47,647,5	47,647,5
Juni	8,456,18	30	390	1,770	130,723	18,496	02	46,749	46,749
Juli	8,456,18	31	403	1,829	126,703	17,897	80	48,307,3	48,307,3
Augusti	8,456,18	31	403	1,829	122,296	17,267	92	48,307,3	48,307,3
September	8,456,18	30	390	1,770	117,236	16,531	80	46,429,5	46,429,5
Oktober	8,456,18	31	403	1,829	110,436	15,517	92	47,062,3	47,062,3
November	8,456,18	30	390	1,770	83,970	12,444	32	44,479,7	44,479,7
December	8,486,53	31	403	1,829	91,255	12,857	12	46,621	46,641
	8,486,18	365	4,729	21,532	1,224,345	172,305	44	554,362,1	554,362,1
<i>Häraf på linien:</i>									
Sörnäs—Lappviksgatan	4,782,48	365	2,548	12,796	775,136	110,048	28	320,346,5	320,346,5
Tölö—Brunnsparken	3,704,05	365	2,181	8,736	249,209	62,257	16	234,015,6	234,015,6
	8,486,53	365	4,729	21,532	1,224,345	172,305	44	554,362,1	524,362,1
1891	8,456,18	365	4,589	22,175	1,392,339	200,375	10	503,655,8	553,643,1
1892	8,456,18	366	4,758	21,656	1,383,079	194,915	62	552,154,8	552,154,6

Källa: Direktionens för Helsingfors Spårvägs- och Omnibusaktiebolags årsberättelse.

¹⁾ Statistiken visar Fmk 801: 36 lägre inkomst än den, hvilken verkligen influtit, och beror detta för-

jmförd med samma trafik åren 1891 och 1892.

Medeltal																	
Vagnar		Hästar			Passagerare pr dag	Inkomster				Genomlupna pr dag							
i trafik	under reparation	i rede	i spann och resor	sjuka		pr vagn och dag	pr häst och dag	pr 100 vagnkilometer	pr 100 hästkilometer	Vagn-kilometer	Häst-kilometer	Kilometer af vagn	Kilometer af häst				
					Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.	Fmk.	ni.					
13	0,2	59	32	4,2	2,301	24	78	5	40	21	37	21	37	1,459	1,459	116	25,5
13	0,7	61	29,7	2,9	2,131	23	01	4	86	20	—	20	—	1,483,5	1,483,5	115	24,3
13	0,4	59	31,2	4,7	2,777	29	98	6	61	25	85	25	85	1,508	1,508	116	25,6
13	0,6	59	31,7	4,1	3,263	35	26	7	77	30	40	30	40	1,508	1,508	116	25,6
13	0,9	59	33,6	3,8	4,001	43	39	9	56	36	70	36	70	1,537	1,537	118,2	26
13	1	59	33,2	4,1	4,357	47	43	10	45	39	52	39	52	1,558	1,558	119,8	26,4
13	0,1	59	34,5	3,4	4,078	44	41	9	78	37	05	37	05	1,558,3	1,558,3	119,8	26,4
13	0,7	59	33,2	4,5	3,945	42	85	9	44	35	75	35	75	1,558,3	1,558,3	119,8	26,4
13	0,6	59	31,2	6,9	3,908	42	39	9	34	35	60	35	60	1,547,6	1,547,6	119	26,3
13	0,5	59	34,7	6,3	3,562	38	50	8	48	32	97	32	97	1,534,2	1,534,2	116,8	25,7
13	0,5	59	34	4,6	2,966	31	91	7	03	27	98	27	98	1,469,3	1,469,3	114	25,1
13	0,3	59	35,3	4,7	2,944	31	90	7	03	37	56	37	56	1,521	1,521	115,7	25,5
13	0,6	59	32,9	4,5	3,354	36	43	8	—	31	08	31	08	1,518,8	1,518,8	117,2	25,7
7	0,4	35	22,1	2,5	2,123	43	19	8	60	34	35	34	35	877,6	877,6	125,7	25
6	0,2	24	10,8	2	1,231	28	54	7	13	26	60	26	60	641,2	641,2	107,3	26,8
13	0,6	59	32,9	4,5	3,354	36	43	8	—	31	08	31	08	1,518,8	1,508,8	117,2	25,7
13	0,8	61	22	6	3,822	43	67	9	34	39	78	36	37	1,380	1,506,8	109,7	25,8
13	0,9	59	29,6	5,7	3,779	40	97	9	—	35	30	35	30	1,508,6	1,508,6	116	25,5

hållande deraf, att icke alla försålda rabattbiljetter vid årets slut återkommit till bolaget.

Tab. N:o 60. Godsrörelsen å Helsingfors och

	1 8 8 9			1 8 9 0		
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram . . .	178,857,757	100,564,574	279,422,331	238,506,721	84,036,784	322,543,505
Afgånget " " . . .	26,994,385	24,906,951	51,901,336	30,601,996	24,694,280	55,299,276
Summa tonkilometer för ankommet gods	13,707,035	12,566,195	26,273,230	17,309,583	10,184,429	27,494,012
Summa tonkilometer för afsändt gods	4,029,336	2,846,169	6,875,505	4,636,082	2,747,357	7,383,439
Summa	17,736,371	15,412,364	33,148,735	21,945,665	12,931,786	34,877,451
hvilket af samtl. statsjernvägars utgör i procent	—	—	194,864,770	—	—	206,322,086
	—	—	17,01	—	—	16,90
Inkomst af godstrafiken . . . . . <i>Fmç</i>	431,668,52	151,951,41	583,619,93	481,133,70	153,520,02	634,653,72
hvilket af samtliga statsjernvägars . . . . . <i>Fmç</i>	—	—	6,079,840,93	—	—	6,487,147,78
utgör i procent	—	—	9,60	—	—	9,78
Totalinkomsten ¹⁾ . . . . . <i>Fmç</i>	1,065,021,74	155,615,55	1,220,637,29	1,236,690,62	159,232,64	1,395,923,26
hvilket af samtl. statsjernvägars utgör i procent	—	—	10,489,326,60	—	—	11,796,717,65
	—	—	11,63	—	—	11,83

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Omfattande såväl inkomsten från person- och godstrafiken som diverse inkomster utom trafiken.

Tab. N:o 61. Rörelsen vid Helsingfors

	1 8 8 9				1 8 9 0			
	inrikes		internationela		inrikes		internationela	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
Fribref och paket	114,202	32,134	— ⁴⁾	— ⁴⁾	13,851 ³⁾	111,559	— ⁴⁾	— ⁴⁾
Enkla privata bref	— ⁴⁾	482,716	232,868	106,444	101,712 ³⁾	902,434	198,536	105,170
Postkort	— ⁴⁾	61,074	24,388	29,068	17,966 ³⁾	60,196	31,018	17,446
Bandförsändelser ⁵⁾	— ⁴⁾	170,170	108,004	57,278	7,670 ³⁾	171,886	115,700	16,246
Prenumererade tidningar o. tidskrifter (antal n:r) ⁶⁾	90,406	— ⁴⁾	116,480	314,879	145,539	4,077,752	93,309	40,868
Rekommenderade och assurerade försändelser	69,030	40,214	29,536	35,962	25,240 ³⁾	98,553	20,186	39,425
Varupaket	6,193	16,266	7,259	945	520 ³⁾	10,286	7,436	988
Innehållet i afgångna assurerade försändelser	<i>Fmç</i> 31,148,408,35				<i>Fmç</i> 12,972,950,76			
utgörande af i landet afsända	" 103,961,251,48				" 61,119,868,74			
i procent	28,58				21,22			
Uppböörden ¹⁰⁾	<i>Fmç</i> 325,727,12				<i>Fmç</i> 385,895,04			
utgörande af totaluppböörden i procent	" 1,414,055,91				" 1,609,444,25			
	23,03				23,97			

Källa: Poststyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förlutot bref utan angifvet värde. — ²⁾ Endast sådana utan angifvet värde. — ³⁾ Endast ryska — jemte underlydande poststationer samt tidningsexpeditionen vid poststyrelsen. — ⁴⁾ För detta år saknas uppgift fattar Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt poststyrelsen. — ⁵⁾ Deraf lokalbref 92,040.

Sörnäs jernvägsstationer åren 1889—1893.

	1 8 9 1			1 8 9 2			1 8 9 3		
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa
242,301,311	65,951,374	308,252,685	155,819,402	73,552,431	229,371,833	136,089,853	78,161,444	214,251,297	
31,268,930	31,122,348	62,391,278	35,533,146	29,782,222	65,315,368	38,428,794	35,241,103	73,669,897	
17,386,115	8,034,017	25,420,132	13,175,773	8,776,425	21,952,198	11,988,341	9,947,913	21,936,254	
5,216,722	4,481,461	9,698,183	5,912,853	4,700,868	10,613,721	6,518,012	6,512,168	13,030,180	
22,602,837	12,515,478	35,118,315	19,088,626	13,477,293	32,565,919	18,506,353	16,460,081	34,966,434	
—	—	238,444,038	—	—	252,177,298	—	—	291,004,826	
—	—	14,73	—	—	12,89	—	—	12,02	
512,561,04	210,886,53	723,447,57	563,264,11	234,952,45	798,216,56	588,892,46	279,441,54	868,334,00	
—	—	6,827,348,87	—	—	7,067,902,47	—	—	7,989,854,13	
—	—	10,59	—	—	11,15	—	—	10,80	
1,355,535,41	213,653,73	1,569,189,14	1,285,684,47	238,916,40	1,524,600,87	1,326,376,81	284,379,59	1,610,756,40	
—	—	12,669,975,18	—	—	12,286,373,64	—	—	13,404,258,88	
—	—	12,38	—	—	11,92	—	—	12,02	

postkontor åren 1889—1893.

	1 8 9 1				1 8 9 2				1 8 9 3			
	inrikes		internationela		inhemska		öfriga		inhemska		öfriga	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomn.	afsända	ankomna	afsända	ankomn.	afsända	ankomna	afsända
— ⁴⁾	110,018	11,443 ³⁾	13,435 ³⁾	— ⁴⁾	128,235	15,694 ³⁾	13,328 ³⁾	— ⁴⁾	138,519	19,270 ³⁾	15,698 ³⁾	
— ⁴⁾	638,534	275,444	241,956	— ⁴⁾	908,912	261,456	194,142	— ⁴⁾	946,828 ¹¹⁾	410,284	269,684	
— ⁴⁾	65,650	35,412	44,720	— ⁴⁾	138,856	35,100	22,438	— ⁴⁾	162,190	47,894	43,910	
— ⁴⁾	153,042	168,324	70,746	— ⁴⁾	297,897	139,828	45,838	— ⁴⁾	378,392	262,744	64,700	
— ⁴⁾	— ⁴⁾	— ⁴⁾	311,760 ³⁾	32,234	— ⁴⁾	1,358	321,176 ³⁾	106,180	4,241,408	124,819	362,549	
— ⁴⁾	52,620	39,769	52,198	—	55,579	40,982	52,993	— ⁴⁾	57,610	40,454	55,738	
— ⁴⁾	26,187	6,403	969	—	22,047	6,166	937	— ⁴⁾	26,837	5,708	946	
<i>Fmç</i> 10,434,820,96					<i>Fmç</i> 10,537,309,64					<i>Fmç</i> 12,341,915,78		
" 56,739,757,65					" 60,417,115,21					" 63,197,782,58		
" 18,39					" 17,44					" 19,53		
<i>Fmç</i> 348,853,10					<i>Fmç</i> 348,648,64					<i>Fmç</i> 361,313,60		
" 1,738,824,01					" 1,808,899,87					" 1,900,038,94		
" 20,05					" 19,27					" 19,02		

⁴⁾ Uppgift saknas. — ⁵⁾ Utom prenumererade periodiska skrifter. — ⁶⁾ Uppgiften omfattar Helsingfors kontor från tidningsexpeditionen. — ⁸⁾ Endast assurerade bref. — ⁹⁾ Endast rekommenderade bref. — ¹⁰⁾ Uppgiften om-

Tab. N:o 62. Värdet af Helsingfors stads

	1 8 9 1			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.
Importerade varor:				
Apoteksvaror och färdiga läkemedel	77,374	216	1,438	79,028
Asfalt	192,168	—	—	192,168
Barnleksaker	28,978	349	4,021	33,348
Benmjöl	90	24,147	—	24,237
Boktryckeristilar och svärta	148,190	—	—	148,190
Bomull och bomullsvadd	56,159	1,932	3,715	61,806
Cement	223,360	3	—	223,363
Cikorie	6	56,707	—	56,713
” rötter	37,854	18,659	—	56,513
Fajans och porslin	64,684	13,603	4,077	82,364
Fisk, inlagd	41,183	21	—	41,204
” färsk och torkad äfvensom gräsidor eller sey	65,972	72	7,288	73,332
” saltad eller rökt	211,991	16,893	1,645	230,529
Fruktar och bär	482,672	63,591	28,491	574,754
Frö, alla slag	27,641	6,445	108	34,194
Färger och färgämnen samt krita	822,949	48,816	1,059	872,824
Garn, alla slag	409,744	3,721	19,514	432,979
Glas- och kristallarbeten	256,094	1,806	11,047	268,947
Guano och öfriga ej särskildt nämnda gödnings- ämnen	50,384	—	—	50,384
Gummi, kåda och hartz	123,850	31,354	60,064	215,268
Hudar, råa	61,578	—	—	61,578
” beredda och tillverkningar	218,827	3,203	41,041	263,071
Jern: bleckplåt och jerntråd	26,452	1,815	—	28,267
” arbeten af do do	73,648	3,560	3,247	80,455
” gröfre arbeten af gjut- och smidjern samt plåt	574,802	450	110	575,362
” filadt smide, finsmedsarbeten och klenare gjutgods	488,462	3,709	7,180	499,351
” jern och stålplåt	504,388	620	50	505,058
” jernmalm och tackjern	289,647	—	—	289,647
” jernvägsskenor	1,876,629	—	—	1,876,629
” spik	52,059	4,716	2,573	59,348
” stångjern, finjern, tuber och rör	452,321	36	20	452,377
” öfriga jern- och stålartiklar	9,552	248	1,410	11,210
Kaffe	2,328,834	—	—	2,328,834
Kemikalier	304,877	1,694	467	307,038
Kläder, färdiga	803,546	9,132	425,768	1,238,446
Kryddor	453,279	3,889	4,965	462,133
Literatur och konst samt skrifmaterial	438,008	2,025	11,615	451,648
Ljus	5,637	134,506	1,502	141,645
Maltdrycker	5,296	100	—	5,396
Manufaktur-, korta- och galanterivaror	2,247,175	21,177	772,916	3,041,268
Maskinfilt och pressduk	174,798	—	—	174,798
Maskiner äfvensom jordbruks- och brandredskap	1,554,437	3,113	4,174	1,561,724
Metaller samt arbeten däraf utom jern	570,343	2,537	59,581	632,461
Oljekakor och mjöl däraf	8,736	16,116	—	24,852
Oljor och fettarter	264,606	231,528	15,826	511,960
Ost	22,625	25,050	19,363	67,038
Papper, papp, tapeter och andra papperstillverk- ningar	176,104	3,559	18,161	197,824
Petroleum	718	444,547	29,308	474,573
Rep och tåg	13,407	45,961	799	60,167
Salt	206,755	—	—	206,755
Skoplagg	228,698	105,552	94,706	428,956

import och export under åren 1891—1893.

	1 8 9 2				1 8 9 3			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.	Fmy.
	73,465	—	792	74,257	79,207	111	3,657	82,975
	81,619	20	22	81,661	79,155	—	—	79,155
	30,975	225	4,621	35,821	25,496	—	11,904	37,400
	—	35,518	—	35,518	—	30,352	—	30,352
	150,612	—	—	150,612	105,706	—	—	105,706
	202,429	1,754	7,994	212,177	244,374	1,278	3,584	249,236
	141,681	—	—	141,681	233,133	—	—	233,133
	44	42,642	6,167	48,853	—	68,729	10,765	79,494
	—	12,568	26	12,594	—	12,150	146	12,296
	55,235	—	6,099	61,334	49,394	25,867	6,118	81,379
	67,165	391	952	68,508	53,541	1,751	2,015	57,307
	56,279	170	6,048	62,497	88,651	30	5,066	93,747
	293,968	3,213	999	298,180	394,150	1,600	42,326	438,077
	283,689	56,987	31,866	372,542	432,170	61,936	24,413	518,519
	114,415	5,373	974	120,762	139,798	4,838	16,850	159,426
	658,884	5,403	502	664,789	596,180	14,926	97	611,203
	248,895	11,807	89,078	349,780	207,285	1,969	33,167	242,421
	218,293	17,246	19,871	255,410	130,796	2,464	14,877	148,137
	57,577	10	46,611	104,228	60,914	11,267	3,527	75,708
	263,406	172,976	97,780	534,162	35,683	8,527	3,044	47,254
	59,619	—	—	59,619	34,873	—	—	34,873
	360,369	3,032	120,651	484,052	111,380	6,761	22,287	140,428
	17,127	2,092	2,422	21,641	20,776	1,118	5	21,899
	84,339	—	—	84,339	69,176	—	—	69,176
	137,945	—	1,470	139,415	466,168	774	2,699	469,641
	909,095	—	3,589	912,684	107,004	3,056	4,078	114,138
	509,747	288	—	510,035	474,592	—	—	474,592
	212,199	1,310	—	213,509	272,629	—	—	272,629
	1,825,409	—	—	1,825,409	885,970	—	—	885,970
	26,190	8,902	903	35,995	21,999	2,776	671	25,446
	613,984	8,655	39	622,678	26,861	—	—	26,861
	2,174	3,536	15,238	20,948	83,487	149	4	83,640
	1,911,410	—	—	1,911,410	2,548,180	—	—	2,548,180
	480,016	4,257	8,810	493,083	299,301	3,863	5,365	308,529
	351,014	1,672	644,097	1,026,783	472,213	1,425	236,736	710,374
	103,819	1,284	2,185	107,288	78,143	2,575	1,895	82,613
	355,016	4,403	17,231	376,650	551,170	4,135	19,605	574,910
	1,916	115,748	20,160	137,824	—	105,164	1,366	106,530
	2,558	—	—	2,558	3,683	—	3	3,686
	1,673,793	28,228	1,584,757	3,286,778	1,514,913	228,189	553,610	2,296,712
	—	52,668	—	52,668	—	36,288	—	36,288
	1,253,807	631	13,008	1,267,446	757,226	23,215	7,170	787,611
	396,349	3,169	42,921	442,439	384,885	1,307	24,366	410,558
	3,000	2,867	6,776	12,643	8,224	27,238	4,886	40,348
	304,735	224,404	61,820	590,959	476,162	166,475	12,249	654,886
	14,251	13,008	46,382	73,641	15,675	14,301	17,443	47,419
	169,949	9,862	44,174	223,985	140,399	4,931	17,388	162,718
	1,214	457,515	43,487	502,216	640	700,984	44,648	746,272
	12,100	27,848	16,441	56,389	12,369	34,552	513	47,434
	165,827	53	—	165,880	163,323	—	21	163,344
	—	—	171,640	171,640	67,303	2,240	38,528	108,071

Fortsättning.

	1 8 9 1			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Socker, rå-	1,723,643	—	—	1,723,643
” raffineradt	678,508	—	3,717	682,225
” sirap	35,276	1,268	1,114	37,658
” tillverkningar	10,152	64,391	119,827	194,370
Spanmål, råg	—	113,381	—	113,381
” korn	361,995	239,742	—	601,737
” hafre	—	10,194	—	10,194
” ärter	5,540	27,607	2,375	35,522
” öfriga slag	5,046	253,111	281	258,438
” malen, hveten	11,863	1,564,293	2,100	1,578,256
” ” råg och malt	628,501	702,393	—	1,330,894
” ” korn och malt	—	—	—	—
” ” hafre	330	—	—	330
” ” majs	—	—	—	—
” ” öfriga slag	163	13	16	192
” ” kli	—	151,570	4,976	156,546
” ” gryner, ris och hirs	8,354	5,875	—	14,229
” ” öfriga slag	119,511	124,833	7,723	250,067
Spirituosa i fat	226,611	—	—	226,611
” i buteljer	152,509	33	114	152,656
Stenkol	819,067	—	—	819,067
Stenkolstjära	73,016	1,152	—	74,168
Tegel, lera och dräneringsrör	145,397	116,157	—	261,554
Thé	89,910	—	—	89,910
Tobak, oarbetad	136,941	131,557	28,219	296,717
” arbetad	61,031	334	27,838	89,203
Träarbeten	171,128	39,664	32,646	243,438
Tvål och såpa	11,945	497	52	12,494
Urmakeriarbeten	314,969	175	1,200	316,344
Viner, ej mousserande, i fat	737,640	1,939	5,947	745,526
” ” ” i buteljer	59,358	294	1,779	61,431
” ” mousserande i buteljer	82,390	50	—	82,440
Ångfartyg	1,550,000	—	—	1,550,000
Ägg	7	96,696	117,028	213,731
Öfriga varor	1,441,733	407,813	149,276	1,998,822
Summa	27,418,121	5,412,210	2,163,477	34,993,808

	1 8 9 2				1 8 9 3			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1,954,736	—	—	1,954,736	2,272,782	—	—	2,272,782	
705,609	—	16,512	722,121	578,942	—	1,320	580,262	
33,150	1,495	568	35,213	37,616	1,031	690	39,337	
6,183	55,658	275,896	337,737	7,619	49,778	135,093	192,490	
408,345	354,373	—	762,718	101,974	30,170	—	132,144	
498,654	239,220	—	737,874	217,023	185,872	—	402,895	
1	235	—	236	486	7,609	1,320	9,415	
59,253	55,676	581	115,510	41,956	22,591	27,984	92,531	
261,561	110,981	2,008,512	2,381,054	223	129,133	—	129,356	
91,012	1,226,888	304,589	1,622,489	1,191,497	1,342,074	382,263	2,915,834	
901,075	1,545,077	30,195	2,476,347	1,674,551	1,180,724	62,088	2,917,363	
—	—	—	—	—	—	—	—	
847	—	—	847	879	—	—	879	
—	—	—	—	—	—	—	—	
3,119	70	41	3,230	15,839	16,957	128	32,924	
—	114,841	56,430	171,271	—	153,820	50,048	203,868	
90,113	5,355	—	95,468	82,663	3,161	1,362	87,186	
63,910	123,472	58,273	245,655	144,888	61,910	8,325	215,123	
189,428	—	—	189,428	176,070	129	—	176,199	
158,253	24	—	158,277	145,242	327	—	145,569	
726,158	—	—	726,158	589,282	—	—	589,282	
44,834	280	24	45,138	49,093	104	—	44,197	
100,411	105	—	100,516	68,462	—	—	68,462	
56,897	—	17,462	74,359	104,126	—	62,849	166,975	
107,368	131,381	51,925	290,674	122,771	139,157	23,203	285,131	
52,057	60	42,420	94,537	44,057	—	38,006	82,063	
79,851	39,850	26,911	146,612	141,255	13,478	28,524	183,257	
5,456	720	724	6,900	2,739	614	64	3,417	
451,803	545	10,509	462,857	117,740	—	—	117,740	
818,714	4,653	10,407	833,774	569,084	1,782	2,801	573,667	
58,731	1,254	2,157	62,142	31,251	741	1,947	33,939	
69,515	—	470	69,985	45,160	—	—	45,160	
582,053	—	—	582,053	—	—	—	—	
7	92,321	124,514	216,842	—	92,312	107,573	199,885	
549,478	374,164	625,005	1,548,647	695,507	262,943	179,206	1,137,656	
24,168,852	5,767,765	6,852,758	36,789,375	22,350,806	5,279,440	2,259,838	29,890,084	

Fortsättning.

	1 8 9 1			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>
Exporterade varor:				
Bly och blyarbeten	7,520	—	158	7,678
Böcker	57,462	280	13,926	71,668
Djur och kreatur, levande	960	—	460	1,420
Fajans och porslin	230	4,039	186,701	190,970
Fisk	490	163,205	2,910	166,605
Garn och väfnader	20,818	434,344	30,079	485,241
Hattar	60	—	3,936	3,996
Hudar, läder och tillverkningar	5,572	560	1,535	7,667
Höfrö	—	127	—	127
Instrumenter	3,460	—	5,160	8,620
Jern, stål och arbeten däraf	2,323	33,655	5,235	41,213
Kläder	2,360	2,200	36,440	41,000
Kummin	—	—	—	—
Kött och fläsk	6,074	21	5,045	11,140
Lim	—	36,856	8,478	45,334
Lingon	6,278	—	—	6,278
Maskiner, jordbruks och mejeriredskap	32,191	15,991	6,808	54,990
Papper, papp och trämassa	671,861	62,155	17	734,033
Smör	117,216	866	10,913	128,995
Spanmål: hafre	54,555	—	—	54,555
” råg	45,154	21	3,765	103,495
Säckar, toma	—	—	—	—
Tjära	—	5,859	—	5,859
Trådullar	65,864	383	—	66,247
Trämassa	6,077	—	—	6,077
Trävaror	3,500,788	—	—	3,500,788
Tunnbindare- och snickarearbeten	—	—	—	—
Åkdon	—	500	5,174	5,674
Ång- och segelfartyg	—	3,000	—	3,000
Diverse varor	100,576	36,039	392,508	529,123
Summa	1,207,101	800,101	719,248	6,227,238

	1 8 9 2				1 8 9 3			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		Sjöledes	Per jernväg			Sjöledes	Per jernväg	
	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>Fmf.</i>
	—	—	—	—	—	—	—	—
	70,207	1,230	12,024	83,461	—	—	—	—
	60	320	11,380	11,760	5,160	—	5,500	10,660
	—	—	562	562	62	46,861	169,980	216,903
	4,189	42,729	8,175	55,093	15,065	35,270	4,435	49,770
	41,664	383,725	170,770	596,159	21,161	296,711	191,919	509,791
	—	—	1,100	1,100	—	—	—	—
	25,830	—	8,063	33,893	12,921	6,159	27,390	46,470
	1,803	605	—	2,408	—	500	—	500
	7,102	30	15,342	22,474	4,935	—	10,990	15,925
	—	—	13,679	13,679	2,572	56,010	16,526	75,108
	222	2,740	54,150	57,112	3,390	6,333	31,100	40,823
	—	—	—	—	41,114	3	498	44,615
	—	1,937	7,810	9,747	751	103	4,703	5,557
	72	26,000	21,496	47,568	—	28,000	10,019	38,019
	1,458	—	—	1,458	2,460	1,322	—	3,782
	22,550	23,939	15,816	62,305	17,993	39,815	84,132	141,940
	989,384	58,392	20,136	1,067,912	1,203,384	45,225	25,540	1,274,149
	80,862	—	14,936	95,798	92,228	473	836	93,537
	1,311	114,108	10,516	125,935	27,502	—	—	27,502
	—	—	—	—	4,415	—	36	4,451
	1,268	4,634	603	6,505	27,020	8,036	—	35,056
	114,000	5,062	—	119,062	157,282	975	—	158,257
	34,632	328	—	34,960	—	—	—	—
	—	—	—	—	4,548,655	—	—	4,548,655
	—	—	—	—	158,444	1,889	16,576	176,909
	—	250	16,704	16,954	1,100	3,500	3,212	7,812
	40,000	—	—	40,000	—	50	920	970
	203,541	91,818	403,145	698,504	235,769	159,433	116,337	511,539
	1,640,155	757,847	806,407	3,204,409	6,586,433	732,574	719,693	8,038,700

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

Anm. Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, gäller för importen cif-pris, för exporten

fob-pris.

Tab. N:o 63. Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit

	1882	1883	1884	1885	1886
Bräder, tolfter	1)	1)	1)	1)	34,055
Kalk, tunnor ²⁾	57,579	60,203	90,595	84,775	81,987
Strömning, tunnor ²⁾	8,245	6,403	7,685	8,851	10,069 ^{1/2}
Tegel, antal	3,185,534	3,143,946	6,175,550	4,792,950	3,798,855
Ved, famnar	24,504	27,436	27,338	24,805	30,061 ^{1/2}

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Uppgift saknas. — 2) För 1892 och 1893 är måttet angifvet i hektoliter.

Tab. N:o 64. Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid

	Import		Export		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
1874	148,130,526	41,086,764	93,319,393	9,684,887	12,032,228	3,572,582
1875	157,670,673	50,009,378	85,379,658	8,161,493	12,755,510	3,732,030
1876	140,001,211	38,788,881	98,691,376	9,056,205	12,344,719	3,419,375
1877	149,202,342	38,291,690	104,582,405	8,507,296	13,326,759	3,124,652
1878	128,349,782	35,593,051	88,347,123	10,600,268	10,910,353	2,741,199
1879	114,627,564	28,068,591	94,114,270	6,002,152	10,154,643	2,332,565
1880	138,764,650	35,512,808	123,075,627	8,000,665	12,980,338	2,643,367
1881	154,842,529	37,403,203	107,270,449	7,922,272	13,598,734	3,318,937
1882	167,054,388	40,066,065	119,873,130	10,897,130	15,319,519	3,655,971
1883	148,106,864	34,188,392	115,673,544	6,864,903	15,151,200 ¹⁾	3,721,424

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Förutom Rbl 165,043:30. — 2) D:o d:o 178,388:07. — 3) D:o d:o 76,014:72. — 4) D:o d:o 121:60.

till Helsingfors från inhemska orter under åren 1882—1893.

1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
3,260	11,234	20,579	16,123 ^{1/2}	17,733 ^{1/2}	11,514 ^{1/2}	10,953
79,190	78,175	65,872	79,832	81,123	85,304	26,300
8,164 ^{1/2}	9,964 ^{1/2}	8,590	10,162	8,649	12,966	12,841
5,617,750	5,990,300	7,558,200	9,369,900	10,946,500	4,330,100	2,527,700
37,010 ^{1/2}	38,429	35,005	35,495 ^{1/2}	34,227	36,957	37,213

dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1874—1893.

	Import		Export		Tulluppbörden	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>Fmy.</i>
1884	137,701,413	28,707,226	112,746,805	6,249,628	16,577,476 ²⁾	3,732,936
1885	108,775,775	24,687,409	89,852,956	5,021,431	15,495,931 ³⁾	3,636,366
1886	98,300,355	25,370,857	77,368,230	4,546,286	14,996,936 ⁴⁾	3,756,260
1887	185,865,873	24,605,247	77,066,434	4,957,511	16,403,869 ⁵⁾	4,795,087
1888	112,218,884	27,264,795	90,484,386	6,572,688	18,818,953 ⁶⁾	4,821,816
1889	133,479,685	32,620,965	102,737,123	7,596,728	20,016,521 ⁷⁾	5,814,109
1890	140,602,428	32,489,016	92,420,941	5,944,614	23,301,253 ⁸⁾	6,501,951
1891	146,526,720	34,993,808	104,198,133	6,227,238	22,466,653	6,201,292
1892	145,650,569	34,800,948	93,683,125	6,216,790	20,109,086	5,871,612
1893	126,244,000	29,890,084	114,777,000	8,038,700	19,687,124	5,438,774

— 5) D:o d:o 73:01. — 6) D:o d:o 56:56. — 7) D:o d:o 27:24. — 8) D:o d:o 25:44.

Tab. N:o 65. Helsingfors stads trävaruexport¹⁾ under åren 1892—1893.

Till	1 8 9 2							Värde <i>Fr.</i>
	Sågtillverkningar					Sågtimmer o. osågad virke		
	Af minst 2 m. längd	Stäf	Plank- och brädstump	Björk- och furu- käppar	Ribbor	Hålländsk hjälk	Props	
	Kub. mtr.	Kub. mtr.	Kub. mtr.	Kub. mtr.	Kub. mtr.	Kub. mtr.	Kub. mtr.	
England	27,806	3,381	6,869	1,483	2,821	—	414	923,669
Frankrike	7,062	—	—	—	—	765	7,576	235,572
Spanien	30,364	4	146	114	—	—	—	809,726
Italien	838	—	1	—	—	—	—	22,214
Belgien	15,478	—	—	—	—	—	1,195	416,261
Holland	8,417	—	—	—	—	920	389	242,491
Tyskland	7,076	—	28	—	—	—	—	187,711
Danmark	4,555	—	—	—	—	259	—	126,665
Sverige	—	—	—	2,904	—	—	—	9,149
Brasilien	523	—	—	—	—	—	—	13,859
Afrika	871	—	—	—	—	—	—	23,082
Ryssland	18	—	—	202	77	—	—	1,982
Summa	103,008	3,385	7,044	4,703	2,898	1,944	9,574	—
Värde <i>Fr.</i>	2,729,714	57,545	42,690	65,625	34,776	30,850	51,181	3,012,381
								<i>Fr.</i> 3,012,381

Till	1 8 9 3								Värde <i>Fr.</i>
	Sågtillverkningar					Sågtimmer och oså- gad virke			
	Af minst 2 m längd.	Stäf	Plank- och bräd- stump	Björk- och furu- käppar	Ribbor	Hålländsk hjälk	Props	Bränn- ved	
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	
Afrika	582	—	—	—	—	—	—	—	17,169
Belgien	23,689	338	475	—	229	—	—	—	709,691
Danmark	3,998	—	2	—	—	—	—	—	117,955
England	41,175	3,416	6,010	6,536	787	—	495	—	1,536,397
Frankrike	25,526	15	14	—	333	—	1,365	—	734,790
Holland	8,723	2	10	—	—	—	—	—	257,428
Italien	1,477	—	—	—	—	—	—	—	43,572
Ryssland	1	—	—	—	64	—	—	4,699	14,403
Spanien	31,805	—	124	233	—	—	—	—	947,240
Sverige	—	—	—	—	—	759	387	—	16,445
Tyskland	5,184	—	97	—	—	—	—	—	153,535
Summa	141,160	3,771	6,732	6,769	1,413	759	2,247	4,699	—
Värde <i>Fr.</i>	4,164,220	54,680	36,348	236,915	16,956	11,010	14,921	13,605	4,548,655
									<i>Fr.</i> 4,548,655

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export, m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, afser fob-pris.

Tab. N:o 66. Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under år 1893, jemfördt med åren 1885—1892.

Årsberättelse för 1893.

	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster									Summa antal		
													betalande för resa					
	à 20 p. pr ton		à 40 p. per ton		à 60 p. pr ton								à 20 p. pr ton		à 40 p. pr ton		à 60 p. pr ton	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal					
Januari	—	—	—	—	—	—	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Februari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
April	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Maj	294	6,267	41	2,246	27	9,739	9	782	18	4,419	12	5,647	—	—	—	92	493	
Juni	594	24,003	166	8,999	35	14,886	15	307	67	19,803	15	6,303	—	—	—	92	984	
Juli	546	21,435	192	15,442,4	33	8,720	23	3,095	68	20,623	16	6,987	—	—	—	43	921	
Augusti	546	18,734	138	16,191	40	14,559	20	277	66	19,130	16	7,827	—	—	—	7	833	
September	489	18,637	130	15,119	29	10,432	24	913	51	14,928	12	6,307	1	117	—	9	745	
Oktober	542	19,272	173	13,637	27	10,596	23	457	54	15,246	13	6,312	1	170	—	—	833	
November	335	10,115	107	6,425	25	7,904	16	2,090	42	11,631	14	6,455	11	2,914	—	—	550	
December	40	2,116	14	1,850	10	3,853	9	7,702	2	438	11	4,833	15	6,812	—	1	102	
Summa för år 1893	3,387	120,594	961	79,909,4	226	80,691	140	15,639	368	106,218	109	50,671	28	10,013	244	—	5,463	
" " " 1892	3,552	124,273	1,122	89,008	230	85,183	106	12,694	303	87,194	119	52,863	30	10,864	266	—	5,728	
" " " 1891	4,245	122,721	1,167	135,677	241	79,637	190	21,052	151	26,362	90	41,431	30	9,356	295	—	6,409	
" " " 1890	4,680	123,460	1,270	154,963	230	78,073	202	14,694	126	21,021	91	38,883	29	9,172	303	—	6,931	
" " " 1889	4,768	114,043	1,086	137,825	225	79,799	272	13,559	120	27,551	84	33,000	25	7,366	198	—	6,778	
" " " 1888	4,506	103,460	1,022	113,639	200	70,659	187	14,538	108	25,842	55	20,991	26	6,665	232	—	6,336	
" " " 1887	4,891	104,880	1,110	118,356	211	69,162	210	11,765	108	26,623	49	17,481	23	277	223	—	6,825	
" " " 1886	U	p	p	g	i	f	t	e	r	s	a	k	n	a	s			
" " " 1885	4,866	85,213	957	108,323	174	58,952	297	10,637	79	17,892	41	15,120	22	233	190	—	6,626	

10

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab N:o 67. Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1885—1893.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1885	33	3,069,58	20	2,271,38	53	5,340,96
1886	32	3,127,45	18	2,376,17	50	5,503,62
1887	36	4,071,99	22	2,462,30	58	6,534,29
1888	40	6,613,99	18	1,673,06	58	8,287,05
1889	43	6,819,00	12	1,673,00	55	8,492,00
1890	48	8,609,00	32	2,387,00	80	11,496,00
1891	35	11,020,23	38	2,583,12	93	13,603,35
1892	60	11,495,51	45	2,870,44	105	14,365,96

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab. N:o 68. Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1891—1893.

	1891						1892						1893					
	Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa	
	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons
Franska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	137	1	137
Ryska	8	3,081	79	5,708	87	8,789	12	4,843	21	1,311	33	6,154	12	5,673	23	2,259	35	7,932
Tyska	35	11,644	7	1,263	42	12,907	47	16,718	11	2,615	58	19,333	48	18,042	3	713	51	18,755
Svenska	14	5,976	33	5,168	47	11,144	5	1,892	27	5,065	32	6,957	17	5,810	20	5,614	37	11,424
Norska	7	4,083	31	9,592	38	13,675	15	6,735	21	6,785	36	13,520	14	5,680	26	8,913	40	14,593
Engelska	34	26,323	5	1,075	39	27,398	38	32,077	2	597	40	32,674	35	27,237	2	228	37	27,465
Danska	3	2,182	16	2,797	19	4,979	8	5,264	9	1,433	17	6,697	6	4,940	13	2,264	19	7,204
Holländska	4	2,878	3	641	7	3,519	3	1,864	2	1,917	5	3,781	—	—	—	—	—	—
Belgiska	—	—	—	—	—	—	1	348	—	—	1	348	1	409	—	—	1	409
Italienska	—	—	2	944	2	944	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spanska	—	—	—	—	—	—	1	947	—	—	1	947	1	881	—	—	1	881
Österrikiska	—	—	3	1,798	3	1,978	—	—	2	1,035	2	1,031	—	—	—	—	—	—
Från Caplandet	—	—	1	656	1	656	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederländska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2,664	4	1,886	7	4,550
Persiska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	47	—	—	1	47
Summa	105	56,167	180	28,986	285	85,153	130	70,688	95	20,754	225	91,442	138	71,383	92	22,014	230	93,397

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 69. Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1893, jemförd med den under åren 1889—1892.

	A f g i f t e r																				
	Våg-		Kokhus-		Hamn-		Bro-		Närings-		Marknads-		Fiske-		Ballast-		Beviljad		Summa		
	<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		<i>Fmy.</i>		
Januari	218	—	—	—	3	20	1,866	94	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2,092	14
Februari	233	77	—	—	—	—	4,337	30	—	—	—	—	45	—	—	—	—	—	—	4,616	07
Mars	234	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	246	45
April	186	06	—	—	3	—	410	80	—	—	—	—	499	—	—	—	—	—	—	1,098	86
Maj	171	45	13	40	13,399	40	379	17	57	—	—	—	1,127	—	8	—	2,531	20	12,624	22	
Juni	131	66	19	40	29,188	20	853	10	905	—	—	—	71	—	53	—	6,381	04	24,840	32	
Juli	126	09	26	05	28,799	36	1,105	29	576	20	—	—	28	—	111	—	6,725	78	24,046	21	
Augusti	177	51	14	65	31,369	20	974	25	143	07	—	—	14	—	165	—	6,449	32	26,403	36	
September	280	07	27	20	25,998	75	839	25	134	50	—	—	12	—	122	—	5,944	04	21,469	73	
Oktober	282	43	20	35	25,669	30	1,031	49	318	50	—	—	—	—	111	—	5,644	36	21,788	71	
November	341	12	10	55	18,715	90	643	76	250	—	—	—	—	—	75	—	3,991	96	16,044	97	
December	280	24	2	75	9,114	40	2,852	73	86	50	—	—	1	—	10	—	1,155	84	11,191	78	
Summa år 1893	2,662	85	134	35	182,260	71	15,294	08	2,470	77	—	—	1,813	—	655	—	38,823	54	166,467	83	
år 1892	2,813	64	195	05	182,651	40	7,810	18	3,130	57	—	—	1,380	—	656	—	38,924	16	159,712	68	
år 1891	3,670	79	219	10	167,909	40	9,823	21	1,769	65	2,384	40	1,175	—	615	40	30,817	12	156,749	83	
år 1890	2,751	78	219	95	169,876	80	9,520	81	1,162	94	1,586	80	1,160	60	408	80	30,435	52	156,303	96	
år 1889	2,485	53	191	15	160,653	10	8,386	28	863	43	1,515	60	738	—	740	—	29,834	96	145,752	13	

Källa: Uppgifter från Hamnkoretet.

Tab. N:o 70. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1886—1893.

År	Insättningar		Uttagningar		Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarens fordran vid årets utgång			
	Antal nya böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	Antal infösta böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>Fmk.</i>	Antal böcker	Belopp i <i>Fmk.</i>				
1886	2,001	963,795	1,141	714,048	69	249,746	31	—	7,946	3,650,214	37	
1887	2,020	1,108,849	1,139	744,156	57	364,692	43	—	8,827	4,166,542	67	
1888	2,218	1,171,259	1,407	923,335	52	247,923	48	—	9,638	4,583,572	30	
1889	2,326	1,268,635	1,550	988,094	20	288,540	—	—	10,414	4,056,093	51	
1890	2,366	1,332,561	1,623	1,127,208	97	205,352	03	—	11,157	5,460,522	25	
1891	2,039	1,232,640	2,127	1,509,823	78	—	—	277,183	78	11,069	5,393,369	67
1892	1,840	1,103,168	2,104	1,649,033	88	—	—	545,865	88	10,769	5,046,548	77
1893	2,661	1,546,388	1,739	1,117,204	62	429,183	38	—	—	11,601	5,734,847	84

Källa: Sparbankens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 71. Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1884—1893.

År	För beredande af kapital		För beredande af lifränta		Delegatarernas behållning vid årets utgång <i>Fmk.</i>	Ränterinst. å delegatarernas medel	Arvsinst. å insättningar utan förbehåll	
	Med förbehåll	Utan förbehåll	Med förbehåll	Utan förbehåll				
	om medlens återbetalning vid dödsfall		om medlens återbetalning vid dödsfall					
1884	17,377	1,387	6,290	11,301	325,611	40	5,4 %	0,9 %
1885	24,486	765	3,453	11,938	376,038	02	5,4 "	0,7 "
1886	24,956	2,288	4,504	11,117	418,932	64	5,4 "	0,3 "
1887	25,981	1,441	3,614	11,966	473,957	74	5,3 "	0,2 "
1888	21,247	915	3,233	10,780	513,960	23	5,5 "	0,4 "
1889	30,247	745	3,731	8,231	560,851	50	5,4 "	0,3 "
1890	32,269	1,271	3,297	6,575	613,711	88	5,4 "	0,5 "
1891	29,874	1,022	4,545	7,410	661,892	67	5,4 "	1,0 "
1892	22,990	1,561	5,875	7,303	694,851	65	5,4 "	1,1 "
1893	21,951	1,670	4,685	8,094	732,041	79	5,2 "	0,1 "

Källa: Anstaltens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 72. Helsingfors stads gator och allmänna platser jemte dertill hörande gångbanor, fördelade efter de underhållsskyldige, samt huruvida de äro stenlagda eller ej, enligt förhållandet år 1886.

	Gator och allmänna platser		Gångbanor		Summa kv. fot	I procent af hela arealen
	Stenlagda kv. fot	Olagda kv. fot	Stenlagda kv. fot	Olagda kv. fot		
Underhållna af kommunen	1,816,479	521,274	73,994	70,192	2,481,939	35,43
" " finska statsverket	422,009	76,602	61,588	11,204	581,403	8,30
" " ryska kronan	98,831	11,750	14,916	3,560	129,057	1,84
" " enskilda tomter	3,153,820	366,414	187,851	105,484	3,813,569	54,43
Summa	5,491,139	976,040	348,349	190,440	7,005,968	100

Källa: Stfgs utskottsbetänkande i fråga om gatunderhållets i staden ombesörjande genom kommunens försorg (Stfgs tryckta handl. N:o 37 för 1887.)

Fortsättning.

N a m n	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings-																
			1883		1884		1885		1886										
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.									
133) Vestra Hamngatan	114,31	23,75	—	30,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
134) Vestra Kajen med kajarmarne	—	—	231,620	—	—	*11,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135) Vilhelmsgatan mellan Mikaelsg. och Jernvägsområdet	338,76	14,85	24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
135) mellan Fabians- och Mikaelsg.	—	—	33,050	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
136) Villavägen	293,93	4,75	—	*15,840	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
137) Vinkelgatan	153,20	11,88	20,640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
138) Vätvaregatan	147,92	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
139) Vladimirsgatan	1,128,54	14,85	142,610	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
140) Öppna platsen mellan Simonsg. och Ryska kasernen	145,48	—	—	78,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	44,744,12	—	5,542,087	2,079,604	163,744	11,100	308,400	98,688	16,800	51,020	—	—	—	—	—	—	—	—	—

eller planeringsytornas arealer.																	
1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		Total areal			
st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	plan.		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,715,02	
—	—	—	—	11,100	—	—	26,550	26,550	—	—	—	—	—	23,736,15	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,028,96	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*1,396,29		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,819,42	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	958,63	1,237,19		
—	—	—	—	—	10,875	—	14,035	10,875	—	—	—	—	—	14,301,41	1,782,00		
—	—	—	—	—	39,845	—	—	—	—	1,730,34	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,910,96		
28945	89525	40510	279866	396685	464,196	233,941	386,601	340,842	253,608	9,016,98	4,176,55	9,762,60	21,048,50	648,758,50	228,571,41		

Fortsättning.

	Glacerade lerrör						Murade kanaler typ					Af beton och släpplöggl	Grästens-kanaler	Träkanaler	Infällsprunnar	
	152mm	203mm	228mm	305mm	381mm	457mm	610mm	B.	C.	G.	E.					F.
81) Sandvikskajen, norra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	185,56	—	—	—
d:o ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39,00	—	—	—
82) Sandvikstorget	—	—	—	—	—	—	—	—	239,01	—	—	—	—	—	—	—
83) Simonsgatan	—	—	—	108,36	136,58	—	—	38,60	—	—	—	—	—	—	—	1
84) Sjömansgatan — Skepparebrinken	—	—	—	157,36	215,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
85) Sjömansgatan & Dockstorg	—	—	—	430,50	—	80,00	—	—	—	—	—	—	—	100,00	—	3
86) Skarpskyttegatan	—	—	—	197,44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
87) Skepparegatan	—	—	—	174,70	—	—	—	—	95,01	—	—	—	—	—	—	1
88) Skilnaden & Trekanten	—	47,50	15,44	120,24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
d:o ¹⁾	—	—	45,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
89) Smedsgatan	—	—	—	210,80	—	—	—	—	118,76	—	—	—	—	—	—	3
90) Sofiegatan	—	—	—	71,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91) Strandgatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
92) Stenhuggaregatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
93) Styrmansgatan	—	—	—	100,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94) Unionsgatan	—	—	—	192,99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	59,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96) Västra kajen	—	—	—	241,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
97) Vilhelmsgatan	—	—	—	77,78	—	—	—	92,04	—	—	—	—	—	—	—	7
98) Vinkelgatan	—	—	192,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
99) Vladimirsgatan	—	—	184,08	561,74	235,74	—	—	—	195,95	—	—	—	—	—	—	11
d:o & Gräsvikskajen	—	—	35,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100) Väfvaregatan	—	—	—	41,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
101) Östra Chausséen	—	—	—	151,42	—	—	—	103,92	—	—	—	—	—	—	—	2
102) Berghäll, 2:dra linjen	—	—	—	537,91	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	2
103) d:o 3:dje linjen & Tavastgt. till 2:dra linjen	—	—	—	106,88	344,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
104) Berghäll, 4:de linjen	—	—	—	270,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
105) d:o Porthansgatan	—	—	—	—	182,59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
106) d:o Lönnrotsgatan	—	—	—	51,96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa löpande fot	69,77	856,55	2,989,27	17,836,82	2,567,89	1,003,82	192,99	2,335,13	4,327,32	513,64	274,63	62,35	355,20	640,36	662,09	223

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Kloaker utförda under år 1893.

Tab. N:o 75. Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1893.

År	Anslutningarnes antal	Medeltal af årliga bruttokonsten per anslutning			Medeltal timmar i dygnet för pumparnes verksamhet		Medeltal af pump- parnes slag i minuten		Medeltal uppfordradt vatten i dygnet kubikmeter			
		<i>Fråk.</i>	<i>7i.</i>	<i>m³</i>	Gamla pump- verket	Ångpump- verket	Gamla pump- verket	Ångpump- verket	Gamla pump- verket	Ångpump- verket	Summa	
1879	171	250	72	4,68	10 tim. 20 m.	—	—	—	—	801	—	801
1880	247	230	74	4,14	12 " 10 "	—	8,06	—	—	1,023	—	1,023
1881	354	205	06	4,39	15 " 32 "	—	9,41	—	—	1,555	—	1,555
1882	429	212	13	4,03	19 " 5 "	—	8,70	—	—	1,728	—	1,728
1883	520	200	24	3,57	24 " 40 "	—	8,09	—	—	1,858	—	1,858
1884	609	197	77	3,66	26 " 40 "	—	8,05	—	—	2,228	—	2,228
1885	693	202	71	3,10	25 " 35 "	—	8,05	—	—	2,151	—	2,151
1886	770	208	81	3,01	27 " 28 "	—	8,06	—	—	2,314	—	2,314
1887	837	218	99	2,96	26 " 47 "	—	8,86	—	—	2,478	—	2,478
1888	923	211	26	3,68	33 " 48 "	—	9,05	—	—	3,393	—	3,393
1889	1,012	226	96	3,88	36 " 21 "	—	10,33	—	—	3,930	—	3,930
1890	1,089	236	53	3,52	26 " 28 "	4 tim. 40 m.	10,31	21,01	—	2,848	986	3,834
1891	1,143	260	54	3,52	20 " 56 "	1 " 18 "	14,20	19,02	—	3,777	250	4,027
1892	1,180	263	87	3,07	21 " 2 "	1 " 10 "	12,36	19,51	—	3,407	218	3,625
1893	1,207	284	64	3,64	25 " 58 "	0 " 20 "	12,88	19,09	—	4,335	62	4,397

Källa: Vattenledningsingenjörens årsberättelser.

Tab. N:o 76. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1893.

År	Inkomsten oafkortad.				Drift och underhållskostnad.			Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaden.				
	Totalbelopp		per m ³	% af anläggning- kapitalet	Totalbelopp		pr m ³	Totalbelopp		pr m ³	% af anläggning- kapitalet	
	<i>Fråk.</i>	<i>7i.</i>	<i>7i.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>7i.</i>	<i>7i.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>7i.</i>	<i>7i.</i>			
1879	42,872	90	14,88	—	32,400	—	—	10,472	90	—	—	
1880	56,994	87	15,22	—	24,435	35	5,42	32,559	72	9,80	—	
1881	72,591	10	14,04	6,2	22,792	36	3,64	50,158	74	10,40	4,2	
1882	91,002	26	16,02	7,6	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40	5,4	
1883	104,127	53	13,83	8,1	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07	6,5	
1884	120,440	05	14,70	9,1	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17	7,5	
1885	140,480	26	17,81	10,0	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79	7,8	
1886	160,782	12	18,95	11,1	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80	9,3	
1887	183,294	48	20,17	11,9	21,711	51	2,39	161,582	97	17,78	10,5	
1888	194,992	84	15,70	11,6	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37	9,2	
1889	229,681	08	16,01	11,9	46,826	23	3,26	182,854	85	12,75	9,5	
1890	257,576	03	18,41	10,8	63,302	20	4,52	194,273	83	13,89	8,1	
1891	297,792	87	20,26	11,8	126,029	73	8,57	171,763	14	11,69	6,8	
1892	311,372	40	23,47	11,6	129,036	85	9,73	182,335	55	13,74	6,8	
1893	343,555	32	21,41	12,8	159,162	31	9,92	184,393	01	11,49	6,9	

Källa: Vattenledningsingenjörens årsberättelser.

Årsberättelse för 1893.

Tab. N:o 77. Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1882—1893.

	Privat.	Gatubelysningen,	Summa
	kub. fot	kub. fot	kub. fot
Januari	3,173,994	1,705,770	4,879,764
Februari	2,406,972	1,251,648	3,658,620
Mars	2,002,338	1,148,219	3,150,557
April & Maj	2,676,537	853,345	3,529,882
Juni, Juli & Augusti	1,893,417	638,322	2,531,739
September	1,930,469	1,099,189	3,019,658
Oktober	2,858,525	1,473,307	4,331,832
November	3,818,419	1,699,104	5,517,523
December	4,421,587	1,899,035	6,320,622
Summa för år 1893	25,182,258	11,757,939	36,940,197
” ” ” 1892	25,514,782	11,650,560,99	37,165,342,99
” ” ” 1891	26,572,977	10,121,923,36	36,694,900,36
” ” ” 1890	25,400,962	8,696,099,69	34,097,061,69
” ” ” 1889	25,591,661,15	7,749,162,54	33,340,823,69
” ” ” 1888	24,960,477,12	6,861,293,04	31,821,770,16
” ” ” 1887	21,701,238,18	6,660,317,31	28,361,555,49
” ” ” 1886	20,527,651,38	6,281,506,56	26,809,157,94
” ” ” 1885	19,873,333,14	5,701,569,17	25,574,902,31
” ” ” 1884	20,266,105,07	5,353,522,19	25,619,627,26
” ” ” 1883	20,461,233,59	5,188,533,31	25,649,766,90
” ” ” 1882	19,157,513,40	4,828,284,87	23,985,798,27

Källa: Gasbelysningsaktiebolagets årliga uppgifter till stadsmyndigheterna.

Tab. N:o 78. Lysgasens medelljusstyrka i Helsingfors under lysåren 1884—1893.

	1884—1885 normalljus ¹⁾	1885—1886 normalljus ¹⁾	1886—1887 normalljus ¹⁾	1887—1888 normalljus ¹⁾	1888—1889 normalljus ¹⁾	1889—1890 normalljus ¹⁾	1890—1891 Hefnerljus ²⁾	1891—1892 Hefnerljus ²⁾	1892—1893 Hefnerljus ²⁾
Augusti . . .	11,80	11,80	12,22	12,19	12,40	12,38	15,03	13,10	14,33
September . .	11,88	11,40	11,53	11,40	11,84	12,46	14,55	13,39	14,39
Oktober . . .	11,41	11,89	11,75	11,48	11,25	11,81	14,11	13,46	14,37
November . .	11,46	10,98	11,81	11,16	11,26	11,44	15,12	13,18	13,77
December . .	10,91	11,73	11,42	10,66	11,17	10,50	14,37	13,96	13,75
Januari . . .	11,54	11,00	11,83	9,85	10,70	11,89	14,18	13,63	13,70
Februari . . .	11,34	11,54	11,70	10,71	11,41	13,03	14,26	13,45	13,27
Mars	11,90	11,70	12,49	10,26	12,77	12,53	13,68	13,62	13,86
April	11,53	11,48	12,51	9,92	12,05	12,37	15,04	13,78	13,66
Maj (förra hälften	—	11,16	12,35	11,00	11,55	12,47	14,69	14,75	13,66
Medelljusstyrka för året	11,53	11,48	11,94	10,86	11,46	12,07	14,49	13,57	13,89

Källa: Gaskontrollörens årsberättelse.

¹⁾ Enligt gaslysningskontraktet var ljus af $\frac{1}{16}$ skålp. vikt och 13 tum långd samt förtärande $\frac{3}{5}$ lod vax i timmen. Vid kontrollen användas dock med bolagets bifall såsom normalljus engelska spermacetilljus. — ²⁾ Enligt tillägg till gaslysningskontraktet af år 1891 användes för mätande af ljusstyrkan s. k. Hefnerljus, eller v. Hefner-Altenecks amylnacetatlampa.

Tab. N:o 79. Antalet personer intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1884—1893, fördeladt efter månader.

	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Summa	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	män	kv.
Från 1 till 10 års ålder . . .	13	9	12	8	10	10	14	5	10	7	12	9	7	13	4	6	6	5	5	6	8	9	10	12	111	99
” 10 ” 20 ” ” . . .	26	11	26	10	29	10	30	11	25	10	27	11	27	9	24	7	22	7	23	7	21	8	23	7	303	108
” 20 ” 40 ” ” . . .	62	28	61	29	67	30	58	27	39	24	30	25	33	28	35	26	36	27	42	28	47	29	56	30	566	331
” 40 ” 50 ” ” . . .	53	17	53	17	54	19	49	23	42	18	36	18	32	18	31	18	32	16	37	12	45	12	55	13	519	201
” 50 ” 70 ” ” . . .	94	45	96	45	94	48	88	47	64	42	51	43	51	44	50	43	52	41	59	42	70	47	77	48	846	535
” 70 ” 80 ” ” . . .	29	22	27	19	26	17	25	16	25	15	24	15	24	14	23	14	23	15	25	14	26	13	27	14	304	188
Öfver 80 år	2	10	2	11	2	9	2	9	2	8	2	9	2	10	2	11	2	9	2	9	2	10	2	9	24	114
Summa för år 1893	279	142	277	139	282	143	266	138	207	124	182	130	176	136	169	125	173	120	193	118	219	128	250	133	2,673	1,576
” ” ” 1892	222	134	236	143	235	133	220	133	212	135	182	118	184	128	191	132	203	123	217	123	245	128	264	131	2,611	1,561
” ” ” 1891	221	117	213	127	210	124	207	122	179	114	154	110	154	103	147	107	153	109	154	116	171	114	185	116	2,148	1,379
” ” ” 1890	198	105	190	101	212	105	207	110	186	105	178	100	151	95	163	102	173	98	190	111	220	118	220	119	2,288	1,269
” ” ” 1889	152	91	159	93	158	93	158	94	156	90	151	95	148	82	140	85	147	90	155	99	157	105	169	111	1,850	1,128
” ” ” 1888	141	83	151	81	148	83	142	88	133	84	128	96	125	76	132	77	128	79	137	82	134	89	139	84	1,638	1,002
” ” ” 1887	130	99	133	98	138	99	136	92	129	96	126	96	114	104	116	100	118	95	122	95	130	102	134	104	1,526	1,180
” ” ” 1886	138	84	139	81	139	80	131	84	113	85	114	82	109	70	109	70	106	74	116	83	128	88	135	86	1,477	967
” ” ” 1885	136	75	139	86	137	85	139	88	133	78	123	82	113	75	104	72	109	71	112	71	114	76	131	83	1,490	942
” ” ” 1884	134	75	138	82	137	87	134	73	122	78	116	76	81	76	102	70	109	73	113	75	127	81	131	79	1,444	925

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 80. Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1876—1893.

År	Inom staden		På landet		Summa	
	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn
1876	8	73	69	103	77	176
1877	8	61	69	112	77	173
1878	7	61	78	101	85	162
1879	6	61	91	95	97	156
1880	5	52	100	85	105	137
1881	5	44	104	86	109	130
1882	6	57	112	104	118	161
1883	8	55	119	100	127	155
1884	10	69	140	117	150	186
1885	7	74	162	136	169	210
1886	12	79	154	140	166	219
1887	15	73	141	121	156	194
1888	17	73	134	131	151	204
1889	18	92	130	140	148	232
1890	16	104	146	149	162	253
1891	26	113	161	170	187	283
1892	25	112	162	173	187	285
1893	37	105	202	227	239	332
Summa	236	1,358	2,274	2,290	2,510	3 648
Medeltal för åren 1876—1893	13	75	126	127	139	202

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 81. Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1876—1893.

År	Antal intagna personer i arbets- och fattiggården				Antal understödstagare				Kosthållning <i>Fmg.</i>		Understöd		Fattigvårdens samtliga ordinarie utgifter <i>Fmg.</i>			
	Totalantalet	Högsta antalet på en gång	I medeltal	Minsta antalet på en gång	som sjelfre fått uppbära sina understöd	utackorderade i staden	utackorderade på landet	tillfälligt som erhållit hjälp			ständiga <i>Fmg.</i>	tillfälliga <i>Fmg.</i>				
1876	211	120	112	100	305	81	172	262	16,279	70	39,182	80	2,677	07	98,790	80
1877	211	128	114	98	307	69	181	253	17,187	79	37,375	31	3,040	22	109,734	53
1878	246	141	110	97	298	68	179	252	17,494	74	37,744	51	3,130	—	95,293	35
1879	270	171	142	118	285	67	186	241	17,688	27	39,169	03	3,477	30	95,134	61
1880	258	164	135	112	284	57	185	229	17,987	61	37,090	46	2,433	80	93,629	29
1881	238	172	146	120	237	49	190	293	21,453	53	42,178	53	3,078	30	106,810	71
1882	318	174	147	123	309	63	216	332	20,851	42	40,316	33	3,780	—	105,622	09
1883	354	186	160	145	301	63	219	289	17,906	59	44,171	80	3,936	17	108,251	43
1884	402	205	181	158	331	79	257	287	19,848	11	47,232	93	4,323	12	112,141	99
1885	398	209	180	160	351	81	298	314	20,761	27	50,012	70	5,166	07	115,160	60
1886	395	212	192	172	385	91	294	321	19,336	66	51,295	41	5,439	12	118,102	04
1887	390	220	202	184	457	88	262	370	17,337	77	52,680	14	6,668	17	122,656	40
1888	358	223	200	185	557	90	265	397	16,540	93	57,884	59	6,355	—	128,164	11
1889	426	227	205	184	588	110	270	434	19,535	73	60,672	51	7,643	50	149,255	40 ¹⁾
1890	442	281	248	215	580	120	295	475	21,330	73	64,053	12	8,404	76	184,794	36
1891	439	278	249	220	727	139	331	599	26,225	20	73,059	85	10,314	75	214,207	31
1892	554	309	280	250	853	137	335	1,053	33,494	22	85,306	18	20,270	52	244,665	57
1893	562	307	280	252	906	142	429	1,135	37,479	73	101,396	04	25,799	50	272,364	22

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

¹⁾ Incl. 3,145 mk 64 p. organisationskostnader för arbetsinrättningen.

Tab. N:o 82. Uppgift öfver de för kosthållningen i Helsingfors stads område skördade produkter under 1893, jemte beloppet af och

	Sötmylk	Råmjölk	Skerfvt mjölk till skalkmjölk	Gröfmjölk	Afvälingsmjölk	Gryn				
						Korn		Härb		Bakvete
						Hl.	Lit.	Hl.	Lit.	
Balans från 1892	—	450	80,50	—	—	—	—	3	—	133
Dels levererade, dels uppköpt under 1893	70,821	48,393	2,978,50	5,000	1,942	37	—	79	50	3,395,50
Skördat å fattiggårdens område 1893	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dito diverse grönsaker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aflönningar: Hushållerskan och 2:ne pigor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	70,821	48,843	3,059	5,000	1,942	37	—	82	50	3,528,50
Genom afvel tillkommit under 1893	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Afgår för försålda 20 st. svinkreatur, affall och 4 svin för kosthållet till jul (1 dog)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Balans till 1894:										
Vid 1894 års ingång i förrådet	—	1,200	80,50	—	80,50	2	—	3	50	60

	Antal utdelade dagportioner	
1893	118,587	¹⁾
1892	114,548	
1891	100,252 ^{3/4}	
1890	98,509 ^{1/2}	²⁾
1889	72,573 ^{1/2}	
1888	70,505	
1887	68,596	
1886	64,810	
1885	64,510	
1884	59,216 ^{1/2}	

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården årsredogörelser.

¹⁾ Af dessa levererades till arbetsinrättningen 20,034 helportioner, hvilka med hänsyn till kraftigare till i det närmaste 29,50 penni. — ²⁾ Af dessa levererades 10,944 dubbelportioner till den nyanlagda, från

arbets & fattiggård levererade, uppköpta och från fattiggårdens jordkostnaden för utdelade dagportioner under åren 1884—1893.

Färskt kött	Färsk	Arter		Svin	Potäter	Saltströmming	Saur			Kallmjölk	Kålrotter	Morötter	Diverse krydder	Malte	Salt		Finskt mynt						
		Hl.	L.				Kgr.	Kgr.	Hl.						säck.	Fmk.	7 ^{1/2}						
		Kgr.	gr.				Kgr.	gr.	Hl.						St.	Hl.	Hl.	Kgr.	Kgr.	Hl.	säck.	Fmk.	7 ^{1/2}
—	—	2	—	7	75	40	—	—	—	20	15	—	81	1	1	1,814	60						
8,669	3	—	—	48	—	—	—	—	—	—	—	—	30	6,127	45	7	36,488	48					
—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	2,000	25	24	—	—	—	—	—	662	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	960	—				
8,669	3	—	—	50	—	7	749,18	183,54	—	757	—	—	2,000	45	39	30	6,208	46	8	39,975	08		
—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	687	40	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Summa	39,287	68
—	—	—	—	2	12	4	55,27	—	—	—	—	25	18	4	150	2	1	1,807	95	—	—	—	
																Summa kostnad	37,479	73					

Summa kostnad	Kostnaden för hel dagportion
Fmk.	7 ^{1/2}
37,479	73
47,363	35
33,166	10
26,146	49
19,535	73
16,540	93
17,337	77
19,336	66
20,761	27
19,848	11

kost och rikligare dagportioner beräknades till 41,69 penni stycket, medan kostnaden för de öfriga uppskattades årets början i verksamhet varande arbetsinrättningen.

Tab. No 83. Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1893.

Hela antalet intagna hjon	187	Dagliga medeltalet hjon	65
<i>Hjonens ålder:</i>		Högsta antalet på en gång	104
Från 15 till 20 år	9	Lägsta " " " "	26
" 20 " 30 "	26	<i>Utspisningskostnaden</i>	<i>Smk</i> 9,955: 01
" 30 " 40 "	42	I medeltal dagligen för hvarje hjon	41,96 pi
" 40 " 50 "	45	Hela <i>underhållskostnaden</i>	<i>Smk</i> 29,926: 61
" 50 " 60 "	41	I medeltal dagligen för hvarje hjon	1: 21
" 60 " 70 "	22	motsvarande för hela året	399. 02
" 70 " 80 "	<u>2</u> 187		

Antalet utgjorda dagsverken	Dagsverken	Vinst af hjonens dagsverke						Medel- värde pr dag	
		Influtit i kontant		Utförda till arbetsinrätt- ningen och fattiggården		Summa			
		<i>Smk</i>	<i>pi</i>	<i>Smk</i>	<i>pi</i>	<i>Smk</i>	<i>pi</i>	<i>Smk</i>	<i>pi</i>
Skomakarearbeten	2,628	4,711	20	1,102	05	5,813	25	2	21
Skräddare- "	1,118	195	75	457	25	653	—	—	58
Snickare- "	2,205	1,199	95	543	80	1,743	75	—	79
Smed- "	2,277	2,862	76	583	24	3,446	—	1	51
Målare- "	1,001	923	99	523	65	1,447	55	1	45
Jord- och diverse arbeten	7,393	965	56	2,671	55	3,637	11	—	49
Summa	16,622	10,859	12	5,881	54	16,740	66	1	01
Antal sjukdagar	91								
" arrestdagar	50								
Behållningen i materialier och oförsålda till- verkningar	—	—	—	—	—	1,968	06	—	—

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse samt Inspektorns för Arbets- och fattiggården redogörelse.

Tab. N:o 84. Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1893.

	Debet- sedel- avgift		Tolag		Trafik- avgift		Mättnings- avgift		Transito- magasins- hyra		Summa debiterade avgifter		Summa uppburna avgifter	
	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.
Januari	22	56	4,788	58	1,817	83	514	61	61	10	7,204	68	6,684	49
Februari	13	60	4,087	45	846	93	—	—	11	—	4,958	98	4,705	59
Mars	15	36	4,061	38	984	05	—	—	105	90	5,166	69	5,717	68
April	36	48	6,025	95	4,230	56	—	—	72	50	10,365	49	9,991	71
Maj	88	60	11,046	47	30,298	10	203	77	21	20	41,658	14	37,913	06
Juni	104	28	10,310	11	41,480	22	1,180	14	32	30	53,107	05	51,209	57
Juli	82	76	7,207	63	27,457	12	—	—	62	09	34,809	60	35,636	83
Augusti	85	40	16,379	43	34,798	80	—	—	158	23	45,421	86	44,308	13
September	98	—	9,338	53	30,172	12	81	74	95	73	39,786	12	40,229	69
Oktober	111	28	11,243	53	53,307	48	273	—	82	40	65,017	69	60,627	98
November	109	56	12,014	36	36,069	65	402	36	211	56	48,807	49	48,520	50
December	76	24	11,122	71	38,729	47	—	—	103	96	50,032	38	55,820	94
Summa	844	12	101,626	13	300,192	33	2,655	62	1,017	97	406,336	17	401,366	17

Källa: Trafikkontorets berättelse.

Tab. N:o 85. Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1884—1893.

	1884		1885		1886		1887		1888	
	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.
Tolag (nedsatt till 2% under 1883)	72,919	18	67,954	05	69,252	41	79,739	66	98,350	56
Trafikavgift	179,488	75	189,279	59	191,333	82	231,152	55	229,544	79 ¹⁾
Mättningsavgift	2,688	27	2,972	50	3,002	68	1,233	30	2,815	43
Hamnavgift	87,100	41	93,400	79	106,008	28	108,919	73	110,832	63
Broavgift	6,324	49	5,778	59	7,111	86	7,348	56	8,421	76
Ballastavgift	601	40	706	—	574	—	881	40	722	—
Summa	349,122	50	360,091	52	377,283	05	429,275	25	450,869	57
	1889		1890		1891		1892		1893	
	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.	Smk.	ri.
Tolag	109,250	14	124,180	07	119,762	97	115,962	37	106,157	54
Trafikavgift	270,519	84	286,670	48	288,879	79	288,424	31	300,192	33
Mättningsavgift	3,380	93	3,357	68	3,141	86	2,270	25	2,655	62
Transitomagasinshyra	—	—	—	—	—	—	—	—	1,017	97
Hamnavgift	130,870	02	139,441	28	137,092	28	143,727	24	143,437	17
Broavgift	8,386	28	9,520	81	9,823	21	7,810	18	15,294	08
Ballastavgift	740	—	408	80	615	40	656	—	655	60
Summa	523,147	21	563,579	12	559,315	51	558,850	53	569,410	31

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

¹⁾ Ny taxa med nedsatta satser tillämpad hela detta år.

Fortsättning.

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående		
	för fastighet	för råning	för lön eller annan inkomst	Summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören				för fastighet	för råning	för lön eller annan inkomst
					för fastighet	för råning	för lön el. annan inkomst	Summa			
	Å r										
Första stadsdelen	2,901	5,039	8,575	15,932	64	79	117	258	2,837	4,960	8,458
Andra "	3,869	8,843	5,897	18,045	53	506	141	699	3,816	8,337	5,756
Tredje "	1,980	4,271	4,236	10,088	29	269	104	404	1,951	4,002	4,132
Fjärde "	3,253	3,854	6,768	12,743	—	27	68	98	3,253	3,827	6,700
Femte "	1,640	2,199	2,880	6,270	17	10	120	149	1,623	2,189	2,760
Sjätte "	645	609	533	1,551	—	26	—	27	645	583	533
Sjunde "	1,126	1,620	2,788	5,119	15	2	36	54	1,111	1,618	2,752
Åttonde "	153	48	468	652	—	—	5	5	153	48	463
Nionde "	343	415	1,202	1,908	—	—	2	2	343	415	1,200
Villor och holmar	1,686	2,669	5,010	8,710	8	2	5	16	1,678	2,667	5,005
Summa	17,596	29,567	38,357	81,018	186	921	598	1,712	17,410	28,646	37,759
	Å r										
Första stadsdelen	3,004	5,922	9,055	17,358	1	162	186	349	3,003	5,760	8,869
Andra "	4,107	9,346	6,198	19,133	94	403	142	640	4,013	8,943	6,056
Tredje "	2,106	4,030	4,525	10,308	35	103	96	230	2,071	3,927	4,429
Fjärde "	3,383	3,955	7,267	13,388	23	12	152	193	3,360	3,943	7,115
Femte "	1,673	2,527	2,980	6,715	10	4	12	25	1,663	2,523	2,968
Sjätte "	838	622	859	1,935	7	—	3	9	831	622	856
Sjunde "	1,148	1,660	2,471	4,842	5	50	34	90	1,143	1,610	2,437
Åttonde "	154	51	460	640	—	—	2	2	154	51	458
Nionde "	357	447	1,405	2,163	—	—	—	—	357	447	1,405
Villor och holmar	1,797	2,837	1,979	5,856	4	9	63	78	1,793	2,828	1,916
Summa	18,567	31,397	37,199	82,338	179	743	690	1,619	18,388	30,654	36,509
	Å r										
Första stadsdelen	3,047	5,102	9,588	17,182	110	187	114	414	2,937	4,915	9,474
Andra "	4,240	9,375	6,372	19,577	54	898	219	1,172	4,186	8,477	6,153
Tredje "	2,287	4,356	5,517	11,842	93	146	203	444	2,194	4,210	5,314
Fjärde "	3,621	4,370	8,244	15,055	72	312	301	688	3,549	4,058	7,943
Femte "	1,802	2,460	3,527	7,352	27	49	57	134	1,775	2,411	3,470
Sjätte "	921	793	907	2,224	50	15	10	72	871	778	897
Sjunde "	1,192	1,584	2,885	5,370	7	51	36	94	1,185	1,533	2,849
Åttonde "	164	44	516	704	—	—	8	8	164	44	508
Nionde "	352	296	1,183	1,785	—	—	11	12	352	296	1,172
Villor och holmar	1,851	2,856	2,144	6,145	74	86	108	271	1,777	2,770	2,036
Summa	19,477	31,236	40,883	87,236	487	1,744	1,067	3,309	18,990	29,492	39,816
	Å r										
Första stadsdelen	2,879	4,418	10,353	17,066	49	108	411	563	2,830	4,310	9,942
Andra "	4,123	9,005	6,476	19,180	113	352	159	628	4,010	8,653	6,317
Tredje "	2,228	4,632	8,319	14,833	55	205	349	612	2,173	4,427	7,970
Fjärde "	3,554	3,607	7,400	13,765	133	212	260	610	3,421	3,395	7,140
Femte "	1,856	2,732	3,877	8,125	99	77	87	266	1,757	2,655	3,790
Sjätte "	828	686	751	2,030	41	16	44	102	787	670	707
Sjunde "	1,054	1,258	2,833	4,859	24	28	40	92	1,030	1,230	2,793
Åttonde "	127	6	560	672	—	—	7	7	127	6	553
Nionde "	335	396	1,352	2,026	16	21	111	148	319	375	1,241
Villor och holmar	1,757	4,288	1,930	7,473	51	245	31	326	1,706	4,043	1,899
Summa	18,741	31,028	43,851	90,029	581	1,264	1,499	3,354	18,160	29,764	42,352

Skattören				Uttaxerad belopp								Tomtören		Debetsedelafgiften		Summa	
Summa				å privilegierade skattören		å kvartering befrjade skattören		å från in-kvartering befrjade skattören		å privilegierade skattören		Summa		Fm ζ	M ζ	Fm ζ	M ζ
privilegierade	kvartering befrjade	från in-kvartering befrjade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade	öprivilegierade						
1 8 9 0																	
229	109	15,336	15,674	1,919	02	1,071	47	153,360	—	156,350	49	346	09	47	80	156,744	38
288	420	16,638	17,346	2,413	44	4,128	60	166,380	—	172,922	04	312	22	46	84	173,281	10
119	70	9,495	9,684	997	22	688	10	94,950	—	96,635	32	204	58	32	68	96,872	58
167	33	12,445	12,645	1,399	46	324	39	124,450	—	126,173	85	643	66	73	68	126,891	19
85	8	6,028	6,121	712	30	78	64	60,280	—	61,070	94	293	62	31	12	61,395	68
—	—	1,524	1,524	—	—	—	—	15,240	—	15,240	—	162	80	14	12	15,416	92
—	—	5,065	5,065	—	—	—	—	50,650	—	50,650	—	234	23	27	36	50,911	59
—	—	647	647	—	—	—	—	6,470	—	6,470	—	6	26	1	96	6,478	22
23	—	1,883	1,906	192	74	—	—	18,830	—	19,022	74	—	—	5	84	19,028	58
—	—	8,694	8,694	—	—	—	—	86,940	—	86,940	—	—	—	39	88	86,979	88
911	640	77,755	79,306	7,634	18	6,291	20	777,550	—	791,475	38	2,203	46	321	28	794,000	12
1 8 9 1																	
206	106	16,697	17,009	2,043	52	1,171	30	187,006	40	190,221	22	340	18	50	28	190,611	68
288	387	17,818	18,493	2,856	96	4,276	35	199,561	60	206,694	91	307	98	46	32	207,049	21
115	70	9,893	10,078	1,140	80	773	50	110,801	60	112,715	90	204	58	31	—	112,951	48
172	33	12,990	13,195	1,706	24	364	65	145,488	—	147,558	89	642	33	79	16	148,250	38
65	8	6,614	6,687	644	80	88	40	74,076	80	74,810	—	292	29	32	96	75,135	25
—	—	1,926	1,926	—	—	—	—	21,571	20	21,571	20	162	80	21	20	21,755	20
—	—	4,752	4,752	—	—	—	—	53,222	40	53,222	40	234	23	27	92	53,484	55
—	—	638	638	—	—	—	—	7,145	60	7,145	60	6	26	2	16	7,154	02
—	—	2,163	2,163	—	—	—	—	24,225	60	24,225	60	—	—	5	76	24,231	36
—	—	5,778	5,778	—	—	—	—	64,713	60	64,713	60	—	—	4	88	64,757	48
846	604	79,269	80,719	8,392	32	6,674	20	887,812	80	902,879	32	2,190	65	340	64	905,410	61
1 8 9 2																	
228	106	16,434	16,768	2,302	80	1,127	84	176,829	84	180,260	48	337	14	49	04	180,646	66
266	380	17,759	18,405	2,686	60	4,043	20	191,086	84	197,816	64	312	22	43	44	198,172	30
109	51	11,238	11,398	1,100	90	542	64	120,920	88	122,564	42	204	58	31	52	122,800	52
138	27	14,202	14,367	1,393	80	287	28	152,813	52	154,494	60	651	06	81	44	155,227	10
36	8	7,174	7,218	363	60	85	12	77,192	24	77,640	96	299	79	33	72	77,974	47
—	—	2,152	2,152	—	—	—	—	23,155	52	23,155	52	199	07	22	76	23,377	35
—	—	5,276	5,276	—	—	—	—	56,769	76	56,769	76	231	83	23	72	57,025	31
—	—	696	696	—	—	—	—	7,488	96	7,488	96	6	26	2	12	7,497	34
9	—	1,764	1,773	90	90	—	—	18,980	64	19,071	54	—	—	5	60	19,077	14
—	—	5,874	5,874	—	—	—	—	63,204	24	63,204	24	—	—	43	28	63,247	52
786	572	82,569	83,927	7,938	60	6,036	08	888,442	44	902,467	12	2,241	95	336	64	905,045	71
1 8 9 3																	
221	81	16,201															

Tab. N:o 87. Helsingfors stadskassas inkom-

Inkomster:	1884		1885		1886		1887	
	Räntor	68,180	64 ¹⁾	43,577	55	22,391	29	23,559
Tomtlösen	27,164	45	1,544	15	53,434	33	241,819	40
Stadens fasta egendom	139,922	80	150,059	96	167,735	40	171,946	72
Tomtören	1,924	55	1,930	77	1,924	47	—	—
Inkomstgifvande rättigheter	392,913	51	470,045	75	425,279	20	487,808	22
Diverse och inkomster utom budget	51,276	83	51,454	80	39,855	97	43,888	93
Ersatt inkvartering	—	—	—	—	—	—	244,756	29
Statsbidrag	139,397	51	141,863	03	147,595	24	145,897	57
Vattenledningen	120,576	80	140,480	26	160,782	12	183,294	43
Uttaxering	767,676	08	652,683	46	689,966	58	677,109	22
Lån	1,550,000 ²⁾	—	—	—	—	—	633,303	93 ³⁾
Summa	3,259,033	17	1,653,639	73	1,708,964	60	2,853,383	85
Utgifter:								
Stadens skulder	172,799	63	172,927	45	189,604	34	211,499	20
D:o embetsverk	159,768	37	196,090	83	173,744	24	169,746	86
Kommunalförvaltningen	128,415	21	126,560	57	135,594	53	144,094	75
Gatubelysningen	77,607	23	72,639	89	78,846	31	78,820	57
Brandverket	57,220	72	54,522	98	54,849	73	63,206	57
Polis- och fångvården	147,568	22	150,946	93	164,092	23	164,649	41
Sundhets- och sjukvården	36,712	60	39,559	93	40,966	75	38,395	22
Fattigvården	112,735	66	115,632	16	119,529	04	125,515	40
Undervisningsväsendet	187,345	35	205,834	43	251,605	96	283,290	78
Staden åliggande allmänna onera	6,419	04	6,449	04	6,449	04	250,203	33
Vattenledningen	58,455	29	67,101	93	48,229	27	180,507	47
Saluhallen	—	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna arbeten	304,700	57	297,415	38	1,121,483	28 ⁴⁾	748,446	—
Pensioner	2,806	67	4,006	68	3,706	68	4,540	01
Diverse	267,373	27 ⁵⁾	242,156	98	145,838	09	357,898	13 ⁶⁾
Summa	1,719,990	83	1,751,845	23	2,534,539	49	2,820,813	70

Källa: Årliga revisionsberättelserna jemte uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Innefattande jemväl räntor å några donerade fonder, hvilka annars icke ingå i räkenskaperna. — deles upptagande lån. — ²⁾ Därå för arbetsinrättningen *Smk* 22,694:66. — ³⁾ Därå bland kostnaderna för Därå bland byggnad för brandverket med *Smk* 294,000:— samt kajarbeten med 249,800:— ⁴⁾ Därå bland — ⁵⁾ Därå bland för inlösen af f. d. Laguska gården *Smk* 132,000:— samt för regleringsarbeten till ge- arbeten.

ster och utgifter under åren 1884—1893.

1888		1889		1890		1891		1892		1893	
40,805	14	54,689	37	63,753	23	66,521	26	103,840	40	115,085	41
856,613	98	526,974	48	484,740	99	139,070	14	303,173	12	121,332	—
179,299	36	191,607	07	205,988	29	206,815	47	222,614	39	228,296	58
1,795	56	1,900	—	1,901	72	2,203	46	2,190	65	2,241	95
508,699	28	580,399	99	630,943	80	640,432	39	644,439	97	630,085	32
79,837	88	84,052	37	184,832	95	70,965	24	156,118	03	117,898	07
247,822	39	248,132	87	255,156	90	242,762	94	249,806	89	203,492	29
156,838	76	173,936	38	166,375	51	172,273	35	166,860	—	214,376	44
194,992	84	229,681	08	257,576	03	297,792	87	310,676	83	343,358	48
613,788	02	611,615	65	706,623	65	789,592	21	902,698	29	901,051	94
—	—	452,054	70 ⁸⁾	1,449,270 ⁹⁾	—	193,300	— ³⁾	—	—	984,000	— ¹⁰⁾
2,880,493	21	3,155,043	96	4,407,163	07	2,821,729	33	3,062,418	57	3,861,218	48
212,472	32	216,721	—	253,544	25	406,115	54	467,603	63	425,628	55
168,523	17	168,886	85	171,796	17	169,648	77	183,103	52	179,796	64
140,336	72	151,518	01	155,080	97	160,906	33	161,680	73	162,367	10
90,079	28	98,111	27	102,061	61	112,236	97	139,932	98	138,477	65
56,527	05	65,384	59	70,021	34	80,180	25	83,585	88	81,071	32
164,102	90	157,731	37	159,056	07	158,304	97	181,326	90	204,944	35
41,987	37	41,026	85	63,124	69	71,396	48	78,352	05	170,882	49
128,961	61	145,994	76	184,829	21 ⁴⁾	222,292	76	250,275	59	273,314	72
296,118	15	319,834	01	353,795	73	396,052	63	423,425	76	443,193	12
260,320	58	252,641	96	266,771	24	253,775	98	260,966	53	214,433	21
52,243	42	579,468	96	595,842	67	435,621	83	188,128	34	171,507	28
—	—	2,162	28	9,524	71	7,051	55	8,448	55	9,377	12
318,017	74	553,195	87	1,324,489	07 ⁶⁾	741,819	87	778,133	05	1,187,818	84 ¹¹⁾
4,306	68	4,026	68	5,376	69	6,975	01	6,621	68	9,755	—
540,028	85 ⁷⁾	132,944	53	255,064	14	250,907	76	208,647	40	218,619	16
2,474,025	84	2,889,648	99	3,970,378	56	3,473,286	70	3,420,282	59	3,891,191	55

²⁾ 1882 års nybyggnads- och reglerings-lån. — ³⁾ Förskottade utgifter, bestämda att täckas genom fram- folkskolhuset vid Malmgatan med *Smk* 306,409:41 samt nya proviantmagasinet med *Smk* 422,597:32. — ⁴⁾ kostnader för 1882 års obligationslån *Smk* 34,864:78. — ⁵⁾ Incl. inlösen af Brunsparken med *Smk* 287,000. — ⁶⁾ 1887 års stadsplan *Smk* 272,288:30. — ⁷⁾ 1892 års obligationslån. — ⁸⁾ Ingår hamnbyggnads-

Tab. N:o 88. Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1893.

Å r	Antal betalande skattören	Uttaxering per skattöre ¹⁾		Summa uttaxering	
1884	62,818	12	22	767,402	36
1885	63,613	10	26	652,357	62
1886	62,745	11	—	689,651	10
1887	61,396	11	—	674,857	40
1888	65,961	9	45	622,186	83
1889	68,458	9	10	622,065	18
1890	72,776	9	76	707,879	84
1891	79,306	10	—	791,475	38
1892	80,719	11	20	902,879	32
1893	86,675	13	61	1,179,009	44

Medeltal uttaxering per skattöre¹⁾ åren 1884—1893 *Smc* 10: 76.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Afser opriviligieradt skattöre.

Tab. N:o 89. Helsingfors stads consoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1884—1893.

Å r	Obligations lån		Andra lån		Summa	
1884	3,190,350	—	173,064	66	3,363,414	66
1885	3,160,300	—	158,369	64	3,318,669	64
1886	3,142,131	25	143,364	24	3,285,495	49
1887	3,106,218	75	128,114	33	3,234,333	08
1888	3,067,447	50	114,961	08	3,192,408	58
1889	3,028,781	25	101,453	02	3,130,234	27
1890	2,983,332	50	887,573	94	3,870,906	44
1891	2,939,878	75	2,087,256	78	5,027,135	53
1892	7,388,640	—	58,634	17	7,447,274	17
1893	7,304,900	—	43,537	17	7,348,437	17

Källa: De årliga revisionsberättelserna.

Tab. N:o 90. Helsingfors stadskassas utgifter och inkomster år 1893, jämförda med fastställd stat.

Utgifter:	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
I. Stadens skulder.				
Å lånet för stadens reglering, amortering	5,288	5,288	—	—
Å lånet för chausséerna, amortering 4,677: 98				
ränta 822: 02	5,500	5,500	—	—
Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, amortering 5,131: 02				
ränta 868: 98	6,000	6,000	—	—
Å chausséobligationerna, amortering . . . . . 5,000: —				
ränta . . . . . 3,960: —	8,960	8,960	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, amortering . . . . . 16,600: —				
ränta . . . . . 70,360: —	86,960	86,960	—	—
Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882, amortering . . . . . 34,500: —				
ränta 59,793: 75	94,293 75	94,293 75	—	—
Å obligationslånet af 1892, amortering . . . . . 15,500: —				
ränta 202,151: 25	217,651 25	217,651 25	—	—
Provisioner & kursdifferencer	600	975 55	375 55	—
II. Stadens embetsverk.				
Rådstufvurätt och magistrat, aflöningar	169,000	168,999 48	—	52
expenser samt för renskrifning af protokoll i hemställda mål och åt aktörerna	12,200	10,797 16	—	1,402 84
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktiges kansli	11,400	13,687 —	2,287 —	—
Drätselkammaren, aflöningar	23,300	23,059 97	—	240 03
expenser	6,000	6,698 89	698 89	—
Drätselkontoret, aflöningar	26,960	27,434 80	474 80	—
expenser	3,700	3,696 44	—	3 56
Trafikkontoret, aflöningar	18,900	18,246 42	—	653 58
arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	500 —	—	—
mätarearvoden	800	1,223 46	423 46	—
expenser	1,200	320 65	—	879 35
Hamnkontoret, aflöningar	25,060	26,414 58	1,354 58	—
expenser m. m.	400	500 25	100 25	—
ångslupslega för inspektionsresor	200	87 75	—	112 25
extra tillsyn öfver ångbåtstrafiken	1,600	400 —	—	1,200 —
Byggnadskontoret, aflöningar	23,620	29,953 15	333 15	—
extra ingenjör- och ritarebiträden	3,000	2,638 75	—	361 25
material och handlangare dagsverken vid mätningar och materialvakter	7,000	4,336 72	—	2,663 28
skogvaktarebiträden och skogskultur	2,000	1,972 65	—	27 35
expenser	1,000	1,195 62	195 62	—
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysning	95,660 05	94,326 84	—	1,333 21
Petroleumbelysning	40,239 —	43,235 81	2,996 81	—
Elektrisk belysning	2,486 01	915 —	—	1,571 01
Transport	907,478 06	906,269 94	9,240 11	10,448 23

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	907,478 06	906,269 94	9,240 11	10,448 23
V. Brandverket.				
Afönningar m. m.	60,260 —	60,260 04	— 04	— —
Brandstallet	7,504 50	6,461 16	— —	1,043 34
Eldning och belysning	5,541 —	5,611 33	70 33	— —
Redskap och inventarier	5,300 —	5,254 52	— —	45 48
Diverse	3,350 —	3,484 27	134 27	— —
VI. Polisnrättningen	205,756 —	204,944 35	— —	811 65
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Läkarepersonal	27,900 —	27,899 88	— —	— 12
Helsovårdsnämnden	5,100 —	5,041 07	— —	58 93
Kommunala sjukhuset	17,423 —	19,328 51	1,905 51	— —
Provisoriska epidemisjukhuset	16,120 —	14,283 12	— —	1,836 88
Kolera baracker, sanitetsstation m. m.	77,016 70	77,016 70	— —	— —
Underhåll af en poliklinik	3,000 —	3,000 —	— —	— —
Sundhetsinspektören och helsopolisen	18,980 —	18,234 78	— —	745 22
Undersökningsstationen för lifsmedel	6,270 —	6,078 43	— —	191 57
VIII. Fattigvården.				
Fattigvårdsstyrelsen	9,160 —	8,766 42	— —	393 58
Fattiggården	56,040 —	55,026 53	— —	1,013 47
Arbetsnrättningen	28,440 —	24,683 22	— —	3,756 78
Understöd, ständiga	75,000 —	100,354 74	25,354 74	— —
Do tillfälliga	28,500 —	27,828 30	— —	671 70
Sjuk- och dävårdskostnader samt läkemedel	31,000 —	49,984 94	18,984 94	— —
Diverse	7,000 —	6,670 57	— —	329 43
IX. Undervisningsväsendet.				
Navigationsskolan	2,800 —	2,824 80	24 80	— —
Realskolan	11,900 —	10,989 72	— —	910 28
Handverksskolor	19,682 —	18,711 42	— —	970 58
Handelsinstitutet	4,000 —	4,000 —	— —	— —
Skolan för andesvaga barn	4,500 —	4,500 —	— —	— —
Blindanstalten	2,000 —	1,200 —	— —	800 —
Folkskolorna, afönningar	298,705 37	281,634 20	— —	17,071 17
hyror	21,740 —	21,638 33	— —	41 67
undervisningsmaterial	6,300 —	6,339 77	39 77	— —
material för handarbeten	3,900 —	3,230 29	— —	669 71
ny skolmöbel och reparation af gammal	2,500 —	3,015 05	515 05	— —
ved och vedhuggning	11,800 —	16,837 70	5,037 70	— —
belysning	11,200 —	7,720 08	— —	3,479 92
beklädnadshjelp	7,900 —	9,378 30	1,478 30	— —
renhållning	8,000 —	7,109 17	— —	890 83
underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar och hyrda lokaler	5,400 —	8,734 09	3,334 09	— —
expenser och oförutsodda utgifter	1,600 —	1,897 88	297 88	— —
bidrag till pensionering af folkskollärarepersonalen	4,360 —	4,140 —	— —	220 —
Folkbiblioteket och läsesalen	20,850 —	22,372 32	1,522 32	— —
Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs	6,860 —	6,860 —	— —	— —
Transport	2,058,136 63	2,079,675 94	67,939 85	46,400 54

Fortsättning.

	Anslag on- ligt stat		Utgift onligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	2,058,136	63	2,079,675	94	67,939	85	46,400	54
X. Staden åliggande allmänna onera.								
Skjutshållning	2,960	—	2,959	92	—	—	—	08
Kronoutlagor	53	04	53	04	—	—	—	—
Utskylder för Mejlans hemman	700	—	118	46	—	—	581	54
Inkvarteringen	279,388	—	203,756	79	—	—	75,631	21
Inkvarteringsnämnden	7,550	—	7,550	—	—	—	—	—
XI. Vattenledningen.								
<i>Förvaltning och drift.</i>								
Affianingar	20,335	—	20,392	56	57	56	—	—
Driftkostnad för pumpverket	6,000	—	5,014	70	—	—	985	30
Do för filterna	7,000	—	8,093	77	1,093	77	—	—
Afläsning och kontroll af vattenmätare	5,500	—	5,795	40	295	40	—	—
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500	—	514	74	—	—	985	26
Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsing- kommun	1,700	—	1,157	35	—	—	542	65
Resemodell	400	—	—	—	—	—	400	—
Expensemedel	2,000	—	2,563	34	563	34	—	—
Kostnader för Distribuering och indrifning af de- betsedlar och räkningar	500	—	283	30	—	—	216	70
Kostnader för privata anslutningar och uppsättning af vattenmätare	25,000	—	83,484	72	58,484	72	—	—
<i>Underhåll och remont.</i>								
Remont och underhåll af vattenledningens bygg- nader, hägnader, dammar, maskiner och rörrät Reparation och justering af vattenmätare	15,000	—	19,567	23	4,567	23	—	—
Omläggning af vattentaket i gamla pumphuset	1,500	—	1,779	74	279	74	—	—
Utsträckning af rörrätet samt inköp af vatten- mätare:	700	—	515	46	—	—	184	54
Vattenledning under Albertsgatan från Boulevards- gatan till adress N:o 27	2,700	—	2,466	88	—	—	233	12
Vattenledning under Malmgatan från Fredriks- gatan till tomt N:o 24	7,500	—	7,796	38	296	38	—	—
Inköp af vattenmätare	10,000	—	9,577	82	—	—	422	18
<i>Diverse mindre arbeten.</i>								
2 st. bevattningsposter å gamla kyrkogården	1,400	—	1,339	—	—	—	61	—
1 st. do å Hafstorget	500	—	493	07	—	—	6	93
1 st. vattenvärmsapparat å hästbon å Brohol- men	700	—	671	82	—	—	28	18
XII. Saluhallen	10,900	—	9,377	12	—	—	1,522	88
XIII. Allmänna arbeten.								
<i>Byggnader och lägenheter.</i>								
A) Remont och underhåll.								
Nytt vattentak och yttre målning af Brunnshuset	6,800	—	6,618	13	—	—	181	87
Remont i Folkbiblioteket	1,500	—	1,531	72	31	72	—	—
Do af folkskolan å Berghäll	5,300	—	5,185	66	—	—	114	34
Brädfodring af instrument- och kontorsrummet å stadens materialgård	950	—	703	15	—	—	246	85
Transport	2,484,172	67	2,489,037	21	133,609	71	128,745	17

Fortsättning.

	Anslag onligt stat	Utgift onligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	2,484,172 67	2,489,037 21	133,609 71	128,745 17
Inredning af badstuga i Brandverkshuset	2,800 —	3,131 31	331 31	— —
Omläggning af golfvet i Gammelstadskvarnens subassemontsvåning	3,400 —	3,286 42	— —	113 58
Diverse reparationer	15,000 —	20,018 78	5,018 78	— —
<i>B) Nybyggnader.</i>				
Resterade köpeskilling för rådhusannexet	180,000 —	180,000 —	— —	— —
De nya kommunala sjukhusbyggnaderna	565,000 —	565,000 —	— —	— —
<i>Gator och allmänna platser.</i>				
<i>A) Remont och underhåll.</i>				
Anskaffande af nubben för omläggning af Salutorget	10,000 —	9,999 62	— —	— 38
Omläggning af Vestra Henriksgatan från Simonsgatan till Vestra Chausséen	9,500 —	11,703 66	2,203 66	— —
Diverse reparationer	9,000 —	7,717 80	— —	1,282 20
<i>B) Planering och nyläggning.</i>				
Nyläggning af Malmgatan mellan Malmbrinken och Kampmalmen	2,700 —	2,453 30	— —	246 70
<i>Regleringsarbeten.</i>				
Planering af Kyrkogårdsgatan från Lappviksgatan till Gräsviken	9,500 —	9,860 78	360 78	— —
<i>Kanaler och afloppsdiaken.</i>				
<i>A) Remont och underhåll.</i>				
Kompletteringsarbeten	3,000 —	3,102 83	102 83	— —
Diverse underhåll	9,000 —	9,783 71	783 71	— —
<i>B) Nyanläggningar.</i>				
Afloppskanal under Albertsgatan från södra hälften af tomt N:o 7 vid Albertsgatan i kvarteret N:o 72 till Boulevardsgatan	900 —	235 57	— —	664 43
Afloppskanal under Albertsgatan från N:o 10 vid Båtsmansgatan till Smedsgatan	1,530 —	1,542 17	12 17	— —
Afloppskanal under Nikolaigatan från folkskoletomten N:o 10 vid Nikolaigatan	800 —	800 —	— —	— —
<i>Vägar.</i>				
<i>A) Remont och underhåll.</i>				
Ombyggnad af vägen å Mejlans vestra udde	750 —	748 25	— —	1 75
Diverse reparationer	10,000 —	10,220 28	220 28	— —
<i>Chausséer.</i>				
<i>A) Remont och underhåll.</i>				
Chausséerna i Brunnsparken	500 —	237 79	— —	262 21
Diverse underhåll	15,000 —	21,374 59	6,374 59	— —
Transport	3,332,552 67	3,350,254 07	149,017 82	131,316 42

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat	Utgift enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	3,332,552 67	3,350,254 07	149,017 82	131,316 42
B) Nyanläggningar.				
Fortsättning af chausséen genom Djurgården från östra till vestra chausséen	4,000 —	4,009 23	9 23	— —
<i>Hamnar.</i>				
A) Remont och underhåll.				
Muddring i hamnarne	5,000 —	5,028 76	28 76	— —
Nytt brolock å Magasinskajen	3,500 —	2,239 18	— —	1,260 82
Remont af 5 st. mudderpråmar	2,000 —	2,293 64	293 64	— —
Diverse reparationer	7,000 —	5,272 69	— —	1,727 31
B) Nyanläggningar.				
Tillbyggnad till Magasinskajen	136,000 —	136,000 —	— —	— —
Fördjupning af Södra hamnen utanför sagda kaj	15,000 —	14,326 19	— —	673 81
Duc d' albe för kompassjustering	2,500 —	2,500 —	— —	— —
Broar öfver isrännorna i hamnarna	800 —	343 56	— —	456 44
<i>Brunnar.</i>				
A) Remont och underhåll.				
Diverse reparationer	200 —	379 34	179 34	— —
<i>Planteringar.</i>				
A) Remont och underhåll.				
Underhåll af planteringar och trädskolor	42,000 —	43,872 14	872 14	— —
Underhåll af hägnader	1,000 —			
B) Nyanläggningar.				
Planteringsarbeten å Observatoriibergen	5,000 —	5,099 48	99 48	— —
Planteringar och dräneringsarbeten i Brunnsparken	4,000 —	4,060 64	60 64	— —
Fredrikstorget, jordfyllning till skvärerna	750 —	750 09	— 09	— —
Inköp af träd och buskar	1,500 —	1,500 —	— —	— —
Inköp af soffor	1,000 —	1,000 —	— —	— —
<i>Renhållningsväsendet.</i>				
Remont och underhåll.				
Underhåll af afstjelningsplatser, bryggor och pråmar	4,000 —	3,762 72	— —	237 28
Vaktors och prämkarlars aflöning samt tömning af pråmar	5,000 —	3,722 60	— —	1,277 40
Latriners och pissoirers underhåll	10,000 —	10,908 24	908 24	— —
Renhållning af stadens allmänna platser och gatu- andelar	40,000 —	42,971 35	2,971 35	— —
Rengöring af hamnar och kajer	500 —	350 —	— —	150 —
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte Östra och Vestra chausséen	3,000 —	4,423 01	1,423 01	— —
Ombyggnad af tvenne afstjelningspråmar	5,600 —	5,748 71	148 71	— —
<i>Arbetsredskap.</i>				
Diverse inköp och remont	7,000 —	6,374 89	— —	625 11
Transport	3,638,902 67	3,657,190 53	156,012 45	137,724 59

Fortsättning

	Anslag enligt stat		Utgift enligt böckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	3,638,902	67	3,657,190	53	156,012	45	137,724	59
<i>Diverse.</i>								
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar, samt diverse oförutsedda utgifter	5,000	—	5,626	86	626	86	—	—
XIV. Pensioner	10,046	67	9,755	—	—	—	291	67
XV. Diverse.								
Taxerings- och Pröfningsnämndens sekreterare	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—
Expenser	900	—	851	27	—	—	48	73
För revision af stadens räkenskaper	2,100	—	2,100	—	—	—	—	—
Eldning och lysningsämnen	10,000	—	15,619	86	5,619	86	—	—
Anslag för signalering af middagstimmen	300	—	300	—	—	—	—	—
För stormvarningstelegram	250	—	60	—	—	—	190	—
Brandstodsafgifter	6,500	—	4,702	69	—	—	1,797	31
Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000	—	2,000	—	—	—	—	—
D:o för byggnadsinspektör	3,000	—	3,000	—	—	—	—	—
Arvode åt en elektrotekniker	1,200	—	1,200	—	—	—	—	—
Bidrag till Lämfängelsets ombyggnad	10,000	—	10,000	—	—	—	—	—
Utskrifning af vallängden jemte register dertill	1,000	—	1,000	—	—	—	—	—
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500	—	2,499	96	—	—	—	04
Anslag till arbetshusen för fattiga barn	5,000	—	5,000	—	—	—	—	—
Anslag till Fängelseföreningens skyddsherberge	600	—	600	—	—	—	—	—
Omkostnader för hundskatten	200	—	93	75	—	—	106	25
Inventarier till särskilda stadens hus	4,000	—	3,014	08	—	—	985	92
Telefonafgifter	3,500	—	3,611	50	111	50	—	—
Afkortning och restitution af uttaxerade medel och andra inkomster	75,000	—	53,957	94	—	—	21,042	06
<i>För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande:</i>								
III. Kommunalförvaltningen.								
Anslag till sekreterare arvode m. m. för utskottet i och för ordnande af utminuterungen af spritdrycker	1,000:	—	400	—	—	—	600	—
V. Brandverket.								
Anslag för vikarie åt underbrandmästaren	300:	—	300	—	—	—	—	—
VI. Polisnärningen.								
Anslag för inköp af en häst	500:	—	500	—	—	—	—	—
VII. Sundhets- och sjukvården.								
Anslag för inköp af en sjuktransportvagn	1,200:	—	1,200	—	—	—	—	—
Anslag för aflönande af stadsläkarevikarie	4,033:	37	4,033	37	—	—	—	—
D:o för provisoriskt epidemisjukhus	4,000:	—	4,118	74	118	74	—	—
D:o för kolerafarotsens bekämpande	46,433:	33	46,433	33	—	—	—	—
D:o för polikliniken	4,000:	—	4,000	—	—	—	—	—
D:o åt Fabrikanten V. v. Wright för desinfektion af stall	146:	02	146	02	—	—	—	—
IX. Undervisningsväsendet.								
Anslag till reseunderstöd åt Folkskol-lärarinnan M. Friberg	250:	—	250	—	—	—	—	—
Tillskottsanslag för folkskolornas hyror	766:	67	766	67	—	—	—	—
Transport	3,783,999	34	3,846,331	57	162,489	41	162,786	57

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat		Utgift enligt buckerna		Anslaget öfverskridet		Besparing å anslaget	
Transport	3,783,999	34	3,846,331	57	162,489	41	162,786	57
XI. Vattenledningen.								
Tillskottsanslag för remont af byggnader m. m.	8,000:—	—	8,000	—	—	—	—	—
D:o för drift af filterna	2,000:—	—	2,000	—	—	—	—	—
XIII. Allmänna arbeten.								
Tillskottsanslag för planering af Kyrkogårdsgatan	5,000:—	—	5,000	—	—	—	—	—
Anslag för nödhjälpsarbeten å Berghäll, 1:sta linien	7,500:—	—	7,499	98	—	—	—	02
D:o för d:o å Berghäll, 3:e linien . . .	7,500:—	—	7,500	—	—	—	—	—
XIV. Pensioner.								
Anslag för pension åt förre Auktionskassören J. W. Nygren	2,000:—	—	2,000	—	—	—	—	—
D:o för pension åt Auktionskassörskan F. V. Lindman	140:—	—	140	—	—	—	—	—
D:o för pension åt Brandkonstapelserkan G. Hukkanen	120:—	—	120	—	—	—	—	—
D:o för pension åt förre extra Stadsfogden M. Lindberg	300:—	—	300	—	—	—	—	—
D:o för pension åt Drätselkammarsekretären O. Ehrströms enka och barn	300:—	—	300	—	—	—	—	—
XV. Diverse.								
Anslag åt bestyrelsen för arbetshusen	3,000:—	—	3,000	—	—	—	—	—
D:o åt Frivilliga brandkåren	9,000:—	70,000	9,000	—	37,489	39	—	—
<i>Från föregående år balanserade konti m. m.</i>								
Rådhusets ombyggnad	—	—	1,980	05	1,980	05	—	—
Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af d. 9 Mars 1893 angående ändringar i stadens räkenskapsväsende afföras här saldot å tomtlösen	890,149:83	—	—	—	—	—	—	—
med afdrag af förfallna annuiteter . . .	187,744:28	—	702,405	55	—	—	—	—
Tomtlösen från Brunnsparksområdet	—	—	169,073	96	—	—	—	—
Icke förfallna löseskilling för byggnader:	—	—	—	—	—	—	—	—
å holmen Knekten	—	—	1,000	—	—	—	—	—
å Mejlans hemman	—	—	7,452	90	—	—	—	—
Förfallna, oinlösta obligationer	—	—	17,157	50	—	—	—	—
Summa	3,853,999	34	4,790,261	51	201,958	85	162,786	59

Fortsättning.

	Inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Inkomster:				
Behållning från år 1892	—	98,040 70	—	—
I. Räntor.				
Å chausséeobligationer	2,000	2,628 30	}	4,085 41
” tomtlösen	40,000	66,826 99		
” arrendetomtlösen i Brunnsparksområdet	6,500	6,855 61		
” donationsfonder, hvilkas räntor tillfalla staden	12,500	14,315 81		
” bankräkningar	50,000	24,458 70		
” diverse	—	—	—	—
II. Tomtlösen.				
För arrende och odisponerade tomter	121,000	121,332	—	332
III. Stadens fasta egendom.				
Räntor och arrenden för donerade hemman	14,000	14,101 81	—	101 81
Arrenden för byggnader och tomter samt mindre platser inom staden	17,500	17,149 19	350 81	—
D:o för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom staden	112,000	113,500 53	—	1,500 53
D:o från Brunnsparksområdet	11,500	11,528 37	—	28 37
Hyra för försäljningsplatser å salu- och kasern-torgen	17,000	17,980	—	980
Hyra för lokaler i Folkbiblioteket	2,400	2,750	—	350
Hyra för bodar och diskar	6,000	5,125 80	874 20	—
Hyra för stånd i saluhallen	36,500	36,264	236	—
Sinhusafgifter	500	548	—	48
Fiskevattens afgifter	1,100	1,813	—	713
Hötägt	100	217	—	117
Mullbetesafgift	200	151	49	—
Tillfälliga arrenden och planhyror	7,000	7,167 88	—	167 88
IV. Tomtören				
	2,200	2,241 95	—	41 95
V. Inkomstgivande rättigheter.				
Tolags- och trafikafgifter m. m.	366,700	410,023 46	—	43,323 46
Hann- och vågafgifter m. m.	149,300	164,654 82	—	15,354 82
Auktionsprovision	1,400	3,609 13	—	2,609 13
Biljardafgifter	700	608	92	—
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	32,000	28,699 80	331 59	—
Bouppteckningsprocenter, stadens fattigas andel	8,000	10,968 61		
Kollektmedel	300	328 98	—	28 98
Sakören	3,000	3,333 97	—	333 97
Böter för försummad betalning af kronoutskylder	1,400	1,377 30	22 64	—
Diverse böter	700	536	164	—
Arrende för Gammelstads kvarnen	3,500	3,500	—	—
Fattigafgifter af i Ryssland vistade personer	1,800	1,852 35	—	52 35
Börsprovision	100	592 84	—	492 84
VI. Diverse.				
Personel fattigafgift	28,000	28,109 50	—	109 50
Sjukvård i kommunala sjukhuset	1,500	1,683 80	—	183 80
Inkomst från desinfektionsinrättningen	150	471	—	321
Fattigvårdens diverse inkomster	8,800	18,798 94	—	9,998 94
Transport	1,066,950	1,244,145 20	1,769 43	80,923 93

Fortsättning.

	Inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Transport	1,066,950	1,244,145	1,769	80,923
Elevers i folkskolorna afgifter	4,000	4,628	—	628
Elevers i folkskolorna handarbeten	400	600	—	200
Boklån	3,000	3,960	—	960
Hundskatt	4,500	5,072	—	572
Afgifter från klosettarna	9,000	3,671	5,328	—
D:o för spillningsafstjelpning	700	282	417	—
Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184	184	—	—
Bidrag till underhåll af Riddarhuskvären	300	300	—	—
Bidrag till underhåll af planteringarna kring Ständerhuset	600	600	—	—
Bidrag till gatubelysningen: af Finlands bank . . . . . 275:— " Ständerhuset . . . . . 525:—	800	800	—	—
Ersättning för elektroteknikerns aflöning	1,200	1,200	—	—
Ersatta inkvarteringskostnader	279,388	203,492	75,895	—
VII. Statsbidrag.				
Till folkskolorna	95,000	77,333	17,666	—
" polisnrättningen	102,480	102,480	—	—
" gatubelysningen	15,170	15,170	—	—
" brandverket	8,210	8,210	—	—
Stadens andel af bränvinsskatten	10,000	11,183	—	1,183
VIII. Vattenledningen.				
Vattenkonsumtions afgifter	248,000	242,602	5,397	—
Förhöjning vid sentida inbetalning af d:o	300	968	—	668
Ersättning för verkställda anslutningar m. m.	25,000	99,787	—	74,787
IX. Lån.				
Å 1892 års obligationslån anvisadt: För tillbyggnad till Magasins kajen 319,000:— För fördjupning af södra hamnen 15,000:—	334,000	334,000	—	—
Ytterligare lån: För reglering af köpeskillingen för rådhussannexet . . . . . 180,000:— För nya kommunala sjukhusbyggnader 565,000:—	745,000	650,000	95,000	—
X. Uttaxering.				
Kommunala utskylder	899,816	901,051	—	1,235
<i>Från föregående år balanserade anslagsbelopp hvilka ej kommit till användning eller insparats.</i>				
Uppförande af simhus i Gräsviken	—	2,400	—	2,400
Salutorgets mellan Sofie- och Katrinegatorna omläggning	—	10,941	—	10,941
Skepparegatans nyläggning	—	650	—	650
Smedsgatans d:o	—	721	—	721
Planteringar vid Brandverkskhuset	—	—	—	27
Provisorisk lastbro i Brobergs hamnen	—	1,921	—	1,921
Strandgatans planering	—	2,009	—	2,009
Transport	3,853,999	3,933,488	201,475	182,924

Fortsättning.

	Inkomst enligt budget		Inkomst enligt böckerna		Brist		Öfverskott	
Transport	3,853,999	34	3,933,488	95	201,475	24	182,924	15
Anslag åt Helsevårdsnämnden för undersökningar beträffande renhållningsväsendet	—	—	1,000	—	—	—	1,000	—
Anslag för höjdmätningar	—	—	1,500	—	—	—	1,500	—
Skogsvaktarebiträden och skogskultur	—	—	2,223	20	—	—	2,223	20
<i>Inkomster, ej i budgeten observerade:</i>								
Afgifter från hästhoarne	—	—	196	84	—	—	196	84
Skogsafverkning i stadens skog	—	—	1,304	94	—	—	1,304	94
Ersättning för vanhäfd i Djurgården	—	—	311	55	—	—	311	55
Do do do å Sofielund och Gumtäck	—	—	941	83	—	—	941	83
Försålda byggnader å Tallholmen	—	—	40	—	—	—	40	—
Diverse räntor	—	—	171	09	—	—	171	09
Praeskriberade chausselånekuponger	—	—	10	80	—	—	10	80
Do vattenledningslånekuponger	—	—	50	—	—	—	50	—
Som utgift under tidigare år bokförda vattenledningsarbeten, hvilka ersättas med lånemodell	—	—	44,507	66	—	—	44,507	66
Summa	3,853,999	34	3,985,746	86	201,475	24	235,182	06
Saldo till 1894	—	—	804,514	65	—	—	—	—
Summa	3,853,999	34	4,790,261	51	201,475	24	235,182	06

Sammandrag af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1893.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat		Enligt böckerna	
Utgifter.				
I. Stadens skulder	425,253	—	425,628	55
II. Stadens embetsverk	181,200	—	179,796	64
III. Kommunalförvaltningen	162,640	—	162,367	10
IV. Gatuhelysningen	138,385	06	138,477	65
V. Brandverket	81,955	50	81,071	32
VI. Polisnärningen	205,756	—	204,944	35
VII. Sundhets & sjukvården	171,809	70	170,882	49
VIII. Fattiggården	235,140	—	273,314	72
IX. Undervisningsväsendet	455,997	37	443,193	12
X. Staden åliggande allmänna onera	290,651	04	214,438	21
XI. Vattenledningen	109,935	—	171,507	28
XII. Saluhallen	10,900	—	9,377	12
XIII. Allmänna arbeten	1,174,280	—	1,187,818	84
XIV. Pensioner	10,046	67	9,755	—
XV. Diverse	200,050	—	218,619	16
Från föregående år balanserade konti	—	—	899,069	96
Summa <i>Finf.</i>	3,853,999	34	4,790,261	51

Fortsättning.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat		Enligt böckerna	
Inkomster.				
Behållning från år 1892	—	—	98,040	70
I. Räkter	111,000	—	115,085	41
II. Tomtlösen	121,000	—	121,332	—
III. Stadens fasta egendom	225,800	—	228,296	58
IV. Tomtören	2,200	—	2,241	95
V. Inkomstgifvande rättigheter	568,500	—	630,085	32
VI. Diverse	342,522	46	273,855	65
VII. Statsbidrag	230,860	—	214,376	44
VIII. Vattenledningen	273,300	—	343,358	48
IX. Lån	1,079,000	—	984,000	—
X. Uttaxering	899,816	88	901,051	94
Från föregående år balancerade anslags belopp, som besparats	—	—	26,487	68
Inkomster ej observerade i staten	—	—	47,534	71
Saldo till år 1894	—	—	804,514	65
Summa <i>My</i>	3,853,999	34	4,790,261	51

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. No 91. Helsingfors stadskassas ställning den 31 December 1893.

	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Aktiva.		
Kassa	38,568 94	
Å löpande räkning i Föreningsbanken	19,381 57	
Trafikkontorets uppbördskonto	1,577 60	59,528 11
Obligationer	96,000 —	
Byggnadsmaterialier	73,698 11	
Vattenledningsmaterialier	176,459 91	346,158 02
Olyftade statsbidrag och lån:		
Inkvarteringskostnader	32,407 37	
Hamnbanobyggnaden	536,500 —	
Lån för nya kommunala sjukhusbyggnaderna o. Rådhusansexet	650,000 —	1,218,907 37
Förskotter mot redovisningsskyldighet.		
Furubjelm, Elis	232 45	
Malmberg, Wilh.	956 28	
Forsell, Artur	1,085 95	
Lindqvist V. L.	40 —	2,314 68
Utestående rester.		
Ersättning för elektroteknikerns aflöning	300 —	
Afgifter för boklån	435 56	
Kollektmedel	328 98	
Ersättning för sjukvård i kommunala sjukhuset	1,192 40	
Arrende för Gammelstadskvarnen	875 —	
Tomtlösen	84,719 10	
Do från Brunnsparksområdet	1,251 45	
Vattenledningens ersättningar för väckställda anslutningar m. m.	15,351 09	
1893 års vattenkonsumtionsavgifter	65,834 93	
1893 års tolags- och trafikavgifter	4,818 62	
Ersättningar för vägaunderhåll i Brunnsparken	637 21	
Diverse rester	106,397 26	310,403 02
Diverse debitorer.		
Förskottrade inkvarteringskostnader	2,580 74	
Vattenledningens tullavgifter	1,789 46	
Åbo stads andel i kostnaderna för undersökning af kustbanan H:fors—Åbo	20,000 —	
Sjöblom F. t. f. underbrandmästare	25 —	24,395 20
Bestridna utgifter för hvilka medel anvisats i 1894 års siat.		
Uppförande af statsbyggnad å Forsby hemman	75 —	
Köpeskillingen samt organisationskostnader för Gumtäckt	500,033 50	
Kassakreditiv provision	1,000 —	
Remont af plan- och stenläggningen å kajarmarna i Södra hamnen	1,304 40	
Af H:fors utminuterings aktiebolags vinstmedel för 1893 redan utbetalta anslag	6,000 —	508,412 90
Saldo till år 1894, brist	— —	804,514 65
Summa <i>Fmg.</i>	— —	3,274,633 95

Fortsättning.

	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Passiva.		
Utelöpande, förfallna obligationer.		
Till Vattenledningslånet af år 1876	7,405 —	
„ Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	3,230 —	10,635 —
Utelöpande, förfallna kuponger.		
Till Chausséelånet	181 80	
„ Vattenledningslånet af 1876	4,497 50	
„ Nybyggnads- och regleringslånet af 1882	3,588 75	8,268 05
Olyftade anslag.		
Anslag för poliklinik	1,500 —	
Omläggning af körbanan norrom Åbo kasern	6,090 75	
Munkholmsgatans nyläggning	3,816 —	
Planteringar och strandskoning vid dammarne i Kaisaniemi	379 07	
Anslag för jernvägsundersökning mellan Helsingfors och Åbo	10,000 —	
Tillbyggnader till Magasinskajen	116,346 78	
Do till kommunala sjukhuset	434,922 80	
Badhusgatans expropriationer	21,556 63	
Duc d' albe för kompassjustering	1,754 84	
Ritningar och undersökning af platser för saluhallar	1,339 25	
Anslag för uppgörande af ny tomtbok	535 —	
Anslag åt orkesterföreningen	3,600 —	
„ åt svenska teatern	4,000 —	
„ åt finska teatern	2,400 —	
„ åt arbetareföreningen	500 —	
Inlösen af Brunnsparken	11,299 45	
Anslag för Polisinsrättningens utredningspersedlar	590 —	
„ för kolerafarsotens bekämpande	33,187 36	
„ för flyttning af spårvägen å vestra chausséen	4,000 —	657,817 93
Diverse kreditorer.		
Chausséobligationslånets amorteringsfond	38,690 —	
Odisponerade lånemedel	1,759,951 98	
Uttaxerade landtdagskostnader	365 41	
1893 års olikviderade räkningar	188,133 99	
Zilliacus, Allan	85 35	
Smirnoff, S.	1,668 98	
Åberg, E.	893 35	
Loo, Edv.	34 10	
Rosenberg, J. G.	200 —	
Fattigvårdens förskotts konto	2,852 31	
Föreningsbanken i Finland lån	375,000 —	
Nordiska Aktiebanken, kassakreditiv	101,000 —	
Bonsdorff, Hj. von. lån	125,000 —	
Förskottsbetalningar	4,037 50	2,597,912 97
Summa <i>Fmg.</i>	—	3,274,633 95

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 92. Helsingfors stads donerade fonder år 1893.

A) Under Drätselverkets förvaltning stående fonder.	Balans från	Balans till	Under redogörelseåret 1893			
	år 1892	år 1894	Inftutit	Utbetalt		
1. Till förmån för fattigvården donerade fonder.						
J. Sederholms arfvingars fond	2,057 14	2,057 14	}	}		
N. Heidenstrauchs fond	1,028 57	1,028 57				
C. J. Nordenstams fond	1,142 86	1,142 86				
J. D. Weckströms fond	4,800 —	4,800 —				
Finska Frimurarlogernas fond	8,160 —	8,160 —				
Medborgarekassans fond	4,828 57	4,828 57				
Helsingfors Kyrkofattigkassas fond	2,148 57	2,148 57				
Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetsinrättnings fond	8,022 86	8,022 86				
L. Sederholms fond	571 43	571 43				
C. O. af Forselles fond	1,142 86	1,142 86				
J. Mobergs fond	1,708 57	1,708 57				
J. A. Ehrenströms fond	1,142 86	1,142 86				
H. K. M:t Nikolai Is fond	22,800 —	22,800 —				
D. K. M:ter Nikolai Is och hans gemåls fond	9,142 86	9,142 86				
C. C. Schulins fond	2,000 —	2,000 —				
A. Ekholms fond	3,702 85	3,702 85				
K. Nyströms fond	4,000 —	4,000 —				
Å dessa fonder upplupna räntor	3,058 —	3,058 —				
2. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.						
H. K. H. Nikolai Alexandrowitsch's fond	10,000 —	10,000 —	}	}		
E. Soltikoffs fond	2,500 —	2,500 —				
Å dessa fonder upplupna räntor	687 50	687 50			687 50	687 50
3. Till förmån för folkskolorna donerade fonder.						
Wilh. Elgs fond för en fattigskola	34,200 —	34,200 —	}	}		
Lancasterskolefonden	9,200 —	9,200 —				
Å dessa fonder upplupna räntor	1,881 —	1,881 —			3,161 —	3,161 —
4. Fattigvårdens fonder utan uppgifvet ändamål.						
C. G. Hanells fond	5,200 —	5,200 —	}	}		
G. C. Brobergs fond	571 44	571 44				
Paul Demidoffs fond	2,765 71	2,765 71				
O. Palmblads fond	1,451 43	1,451 43				
L. Oikelins fond	452 —	452 —				
M. C. Mattheiszons fond	4,000 —	4,000 —				
C. Othmans fond	159 42	159 42				
Å dessa fonder upplupna räntor	811 95	813 93			813 93	811 95
5. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.						
Wilh. Elgs fond pour pauvres honteux	10,300 —	10,300 —	}	}		
C. Sierckens fond	2,800 —	2,800 —				
E. M. Lampas fond	10,370 —	10,500 —				
H. C. Gripenbergs fond	11,200 —	11,200 —				
Alexandras understödsfond	4,309 20	4,341 —				
Lovisa Gardbergs fond	1,000 —	1,000 —				
A. F. Siercks fond	7,000 —	7,000 —				
Å dessa fonder upplupna räntor	2,577 01	2,645 60			2,807 40	2,577 01
6. I. P. Chrogelii barnhusinrättningsfond						
Upplupen ränta	2,300 —	2,300 —	138 56	138 46		
Transport	138 46	138 56	—	—		
	207,331 12	207,565 59	13,866 39	13,633 92		

Fortsättning.

	Balans från		Balans till		Under redogörelseåret 1893			
	år 1892		år 1894		Influtit	Utbetalt		
Transport	207,331	12	207,565	59	13,866	39	13,633	92
7. Cronstedts, Gustoffskys och Nybergs fond . . .	2,900	—	2,900	—	161	56	328	62
Upplupen ränta	1) 328	62	161	56				
8. Hedvig Arnells fond	18,300	—	18,300	—	1,013	21	1,011	16
Upplupen ränta	1,011	16	1,013	21				
9. Fonder, donerade till en asyl för vanartade barn.								
H. C. Gripenbergs fond	2,500	—	2,500	—	4,276	75	3,362	68
Helsingfors Utskänkningsaktiebolags fond	47,500	—	47,500	—				
Helsingfors Utminuterings aktiebolags fond	25,000	—	25,000	—				
Upplupna räntor	5,359	29	6,273	36				
10. Alexander II:s stipendiifond för folkskolorna .	28,000	—	28,000	—	1,706	52		
Upplupen ränta	3,553	90	5,260	42				
11. Klara Wilhelmina Törmäläs fond	33,857	72	35,693	05	1,835	33		
12. Fonden för dygdigt tjänstefolks belöande . .	10,100	—	10,100	—	556	13	560	—
Upplupen ränta	13	87	10	—				
13. Realskolans stipendiifonder	4,300	—	4,300	—	241	38	237	20
Upplupna räntor	237	20	241	38				
14. Anna Sara Arosins testamentsfond	64,950	—	64,950	—	3,668	57	3,036	—
Upplupen ränta	2,618	01	3,250	58				
15. J. A. J. Pippingskiölds fond	20,000	—	100,000	—	3,808	30	1,059	98
Upplupen ränta	1,059	98	3,808	30				
Kapitaltillskott inbetalt af utredningsmännen i Prof. Pippingskiölds sterbhus	—	—	—	—	80,000	—		
16. Axel Fredrik Laurells stipendiifond	3,088	86	3,088	86	115	57	118	34
Upplupen ränta	115	34	112	57				
17. K. Rosengrens fond	11,065	25	11,675	64	610	39		
18. Helsingfors aftonskolas fond	18,250	—	18,250	—	1,023	68	876	96
Upplupen ränta	1,014	29	1,161	01				
19. Alexandra Kiseleffs fond	10,000	—	10,000	—	550	—	550	—
Upplupen ränta	550	—	550	—				
20. Maria Charlotta Olanders fond	63,633	34	66,839	38	3,156	04		
Transport	586,689	95	678,504	91	116,589	82	24,774	86

1) Denna summa representerar 2 års ränta.

Fortsättning.

	Balans från		Balans till		Under redogörelseåret 1893	
	år 1892		år 1894		Influtit	Utbetalt
Transport	586,689	95	678,504	91	116,589	82 24,774 86
21. Senatorskan Julie Thiléns fond	231,577	83	244,806	34	13,628	51 400 —
22. Makarna Silfvius' donationsfond	87,000	—	87,000	—	5,250	73 5,409 31
Upplupen ränta	5,409	31	5,250	73		
23. F. J. von Beckers fond	71,345	20	309,262	32	63,449	35 10,200 —
Upplupen ränta		6 49	3,798	72		
Sterbhusets fastighet, värderad till	—	—	—	—	188,460	—
24. Adolf Holmgrens donationsfond	20,000	—	20,000	—		
Upplupen ränta	1,300	73	1,512	29	1,211	56 1,000 —
25. Understödsfonden för aflidne polisers enkor och barn	77,469	67	88,538	73		
Upplupen ränta, influtna böter m. m.	—	—	—	—	13,789	06 2,720 —
26. E. O. Gustafsons och A. V. Ingmans donationsfond	—	—	4,988	42	4,876	—
Upplupna räntor	—	—	—	—	112	42
Summa <i>Små</i>	1,080,799	18	1,443,662	46	407,367	45 44,504 17
B) Under Folkskoldirektionens förvaltning stående fonder.						
Aurore Karamzins hemgiftsfond	58,988	38	62,162	81	4 362	95 1,188 52
Hemgiftsbrefsfonden	28,714	24	28,214	29	2,000	— 2,500 —
J. H. Lindroos beklädnadsfond	19,646	43	19,528	17	982	32 1,100 58
J. E. Ollonqvists beklädnadsfond	11,540	96	11,471	49	577	05 646 52
Mindre handelsborgaresocietetens beklädnadsfond	4,514	55	4,487	38	225	73 252 90
Helsingfors sparbanks stipendiifond	6,226	09	6,080	84	311	30 456 55
Helsingfors utskänkningsaktiebolags stipendiifond	15,593	27	15,229	48	779	66 1,143 45
Tidningskolportörernas julklappsfond	428	82	450	26	21	44 — —
Förfallna räntor å hemgiftsbelopp	822	32	928	04	105	72 — —
Summa <i>Små</i>	146,475	11	148,552	76	9,366	17 7,288 52
C) Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning stående fonder.						
Maria Bergmans testamentsfond	10,000	—	10,000	—		
Upplupen ränta	194	44	194	44	500	— 500 —
Helena Kristina Åkermans fond	8,510	20	8,941	18		
Upplupen ränta	—	—	—	—	430	98
Summa <i>Små</i>	18,704	64	19,135	62	930	98 500 —

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut och Revisionsberättelsen.

Tab. N:o 93. Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1893.

År	Fonder, förval- tade af Drätsel- verket		Fonder, förval- tade af Fattig- vårdsstyrelsen		Fonder, förval- tade af Folksko- ledirektionen ¹⁾		Summa	
1883	301,749	27	—	—	148,315	61	450,064	88
1884	370,099	69	10,096	12	146,314	28	526,510	09
1885	373,530	51	10,150	—	120,362	22	504,042	73
1886	388,473	16	10,150	—	123,331	59	521,954	75
1887	416,542	87	10,150	—	125,720	95	552,413	82
1888	440,659	88	10,194	44	126,793	05	577,647	37
1889	481,638	75	17,576	07	130,472	88	629,687	70
1890	740,929	55	17,912	50	138,477	11	897,319	16
1891	882,275	50	18,113	34	139,221	82	1,039,610	66
1892	1,049,067	07	18,510	20	146,475	11	1,214,052	38
1893	1,443,662	46	19,135	62	148,552	76	1,611,350	84

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ I uppgifterna beträffande dessa fonder ingår äfven den vid årsskiftet upplupna ränta.

Tab. No 94. Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1882—1893.

	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Löner och arvoden	97,079 50	104,754 29	113,645 84	127,436 66	143,294 22	168,198 16	183,365 56	200,187 26	215,679 50	250,927 48	270,047 31	281,634 20
Undervisningsmateriel	3,097 36	2,492 87	4,754 54	691 06	8,349 80	11,101 77	7,703 83	6,911 49	8,139 61	5,303 68	6,827 66	6,339 77
Material för handarbeten	721 60	1,000 30	1,005 57	934 70	378 80	1,369 27	2,193 54	3,716 16	1,801 24	2,514 16	3,372 84	3,230 29
Möbler och inventarier	1,421 35	3,144 80	3,898 50	3,559 40	8,940 70	3,301 03	4,248 94	6,079 54	7,161 35	4,269 05	5,205 54	3,015 05
Beklädnad åt medellösa elever	1,775 75	2,560 05	3,001 85	14,571 67	4,011 71	4,710 25	4,471 10	5,017 20	5,922 65	6,668 —	7,818 23	9,378 30
Hyror	6,916 67	8,292 50	10,955 83	3,496 16	14,728 35	12,968 34	14,213 13	17,533 —	20,310 —	20,123 33	21,890 —	22,865 —
Ved och belysning	5,758 20	6,145 35	7,103 75	7,456 44	11,118 85	12,847 30	15,435 20	15,789 50	19,752 70	17,183 72	18,582 10	24,557 78
Renhållning	— —	— —	— —	2,154 77	4,682 98	4,669 77	4,548 38	5,117 60	5,513 61	4,931 06	6,620 19	7,109 17
Remont af skolornas egna gårdar och hyrdalokaler	4,883 48	5,209 17	7,504 21	5,330 52	17,148 88	4,876 07	6,437 21	4,078 33	6,371 43	5,105 67	7,479 48	8,734 09
Pensioner	— —	— —	— —	666 67	800 —	1,860 —	4,270 —	3,500 —	3,590 —	3,920 —	5,160 —	4,140 —
Diverse	— —	— —	— —	1,609 74	900 —	— —	— —	— —	845 30	1,550 65	912 65	1,897 88
Summa	121,653 91	133,599 33	151,870 09	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,087 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53
Deraf betäckta:												
1) genom statsbidrag	26,000 —	26,000 —	32,000 —	32,000 —	32,000 —	32,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	77,333 34
2) genom räntor å donerade medel	2,042 76	1,532 07	1,532 07	1,532 07	3,285 —	1,532 07	1,532 07	3,059 —	2,594 84	2,516 75	3,310 —	3,161 —
3) genom inbet. skolaafgifter	3,282 50	3,618 25	3,610 05	3,756 90	4,017 25	4,346 85	4,415 05	4,857 35	5,050 85	5,179 25	4,866 75	4,628 75
4) genom försälda handarbeten	304 —	249 75	302 80	409 35	390 38	393 41	291 49	406 62	489 73	451 90	583 74	600 85
5) genom uttaxerade medel	90,024 65	102,199 26	114,425 17	130,209 47	174,661 66	187,329 63	188,648 28	207,607 11	234,951 97	262,351 91	293,155 51	287,177 59
Summa	121,653 91	133,599 33	151,870 09	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,087 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 95. Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1893 jemte uppgift å försäkringsgifvarne.

Byggnaden	Försäkrings- belopp	Försäkringsgifvare
Rådhusbyggnaden	262,000 —	Städ: Allm. Brandstodsbol. i Finland.
Kaisaniemibyggnaderna	21,000 —	D:o d:o
Gamla packhuset	57,200 —	D:o d:o
Kapellet	40,000 —	D:o d:o
D:o	100,000 —	Försäkrings Aktiebolaget Skandia.
Byggnaderna å Hesperia	35,000 —	Städ: Allm. Brandstodsbol. i Finland.
Narinkbodarna	31,000 —	D:o d:o
Folkskolegården N:o 7 Kaserngatan	100,400 —	D:o d:o
D:o N:o 10 Nikolaigatan	16,650 —	D:o d:o
D:o N:o 8 & 10 Rödbergsgatan	40,200 —	D:o d:o
Folkbiblioteksbyggnaden	176,500 —	D:o d:o
D:o	75,000 —	Försäkrings Aktiebolaget Skandia.
Södra brandtornet	300,000 —	Städ: Allm. Brandstodsbol. i Finland.
Norra brandtornet	20,850 —	D:o d:o
Arbets- & fattiggården å villan Edet	374,000 —	D:o d:o
Vattenledningens pumphus	29,000 —	D:o d:o
Kommunala sjukhuset	70,000 —	D:o d:o
Gammelstadskvarnen	20,000 —	D:o d:o
Varuskjulen å vestra kajen	27,000 —	D:o d:o
Folkskolehuset vid Malmgatan	310,000 —	D:o d:o
Byggnader i Brunnsparcken	28,500 —	D:o d:o
Desinfektionshuset	10,000 —	D:o d:o
Tull- och packhuset	180,000 —	D:o d:o
Skogvaktarebostaden å Grejus	5,000 —	D:o d:o
Östra parkvaktstugan i Djurgården	4,500 —	D:o d:o
Vestra d:o i d:o	2,500 —	D:o d:o
Obduktionshuset å villan Lugnet	4,500 —	D:o d:o
Vestra chausséuppbördshuset	4,000 —	D:o d:o
Brandstationen vid östra chausséen	6,000 —	D:o d:o
Politiekarlsbostaden	4,800 —	D:o d:o
Kokhusbyggnaden	4,000 —	D:o d:o
Brunns huset	79,900 —	Brandförsäkrings Aktiebolaget Fennia.
Badhusbyggnaden i Brunnsparcken	70,000 —	D:o d:o
Kolerabaracken å Sandnäs	35,000 —	D:o d:o
Saluhallen	170,000 —	Försäkrings Aktiebolaget Skandia.
Afträde i Teateresplanaden	9,000 —	D:o d:o
Folkskolehuset å Berghäll	77,000 —	D:o d:o
Växthuset i Fabriksparcken	8,300 —	D:o d:o
Pump- och ångpannehuset i Gammelstaden	37,800 —	D:o d:o
Brandredskapslider i Tölö	1,000 —	D:o d:o
Materialgården å Kampnalm	22,000 —	D:o d:o
Summa	2,846,600 —	

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 96. Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1885—1893.

	1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893	
Rådhuset	29,463	94	29,232	44	31,908	38	37,976	27	39,348	07	42,097	67	41,114	72	44,146	32	46,412	73
Trafikkontoret	—	—	—	—	—	—	8,557	66	9,967	01	9,999	16	12,570	56	13,001	08	13,533	38
Tolagskontoret	1,988	—	2,537	—	2,810	—	2,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hamnkontoret, våg- och kokhuset	4,965	11	4,971	06	5,002	31	5,725	06	6,108	06	6,285	35	5,555	30	3,103	—	2,900	—
Byggnadskontoret	146,851	21	142,446	95	166,938	39	180,337	32	237,734	94	378,337	49	289,952	54	270,647	57	276,355	72
Vattenledningskontoret													338,452	79	318,052	40	347,274	10
Brandverket	67,734	66	69,293	86	71,853	91	77,057	31	78,678	31	79,145	81	72,948	85	77,718	85	79,269	05
Andra polisvaktkontoret	3,480	—	3,516	—	3,472	25	3,677	25	3,978	—	4,178	50	3,903	—	3,921	—	4,033	75
Tülü vaktkontor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	254	25	254	25	265	95
Sörnäs d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	314	—	333	—	333	75
Kommunala sjukhuset	10,279	36	11,373	16	11,016	88	10,795	13	10,546	33	9,917	86	11,979	01	11,391	56	15,126	36
Obduktionshuset	57	75	49	55	49	55	49	55	49	55	47	65	47	65	47	65	50	90
Undersökningsstationen för lifsmedel	2,443	17	2,535	65	2,687	40	2,980	50	3,883	45	3,960	46	3,933	87	4,109	53	4,212	58
Fattigvården	28,294	27	28,084	41	30,022	31	30,602	53	40,087	29	45,266	05	48,509	48	51,476	27	54,007	49
Realskolan	3,398	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	2,522	40
Folkskolorna	20,720	—	30,821	90	32,700	90	33,192	90	38,623	65	41,277	15	41,277	15	45,940	10	49,325	55
Folkbiblioteket	8,565	65	8,877	05	8,935	90	10,130	55	10,114	55	10,370	55	10,307	10	10,582	—	11,845	75
Inkvarteringsnämnden	2,032	77	1,819	96	1,747	26	1,687	09	1,647	32	1,565	71	1,523	43	1,480	25	1,278	04
Brunnsparken	—	—	14,278	36	13,572	11	10,835	32	10,835	32	10,835	32	10,835	32	6,874	75	6,874	75
Auktionskammaren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411	05	425	85	418	55
Gaspröfningsrummet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,160	20	1,235	20	1,260	20
Summa	330,274	29	353,254	75	386,134	95	419,834	84	495,019	25	646,702	13	897,898	67	868,727	03	917,328	—

Källa: Inventeringslängderna.

Sakregister.

	Sid.
<i>Aflopsdike</i> genom villan Alkärr	130.
<i>Aflopskanaler</i> , statistik öfver	86*.
<i>Allmänna arbeten</i>	119.
" " inskränkning i	36.
<i>Allmänna onera</i> , utgifter för staden åliggande	74.
<i>Ambulatoriska handeln</i> med tidningar m. m. frågan om ordnande af	81.
<i>Anstalten „Turva“</i> , bidrag till	43.
<i>Arbetsanstalt för qvinnor</i> , anslag till provisorisk	42.
<i>Arbetareföreningen</i> , bidrag till Helsingfors	43.
<i>Arbetarepensionskassor</i> , utlåtagande i anledning af författningsförslag	102.
<i>Arbetets vänner</i> , bidrag till föreningen	43.
<i>Arbetshem och nattherberge</i> , bidrag till Helsingfors	44.
<i>Arbetshus för barn</i> , anslag för tillfälligt	42.
" " " bidrag till underhåll af	56.
<i>Arbets- och fattiggården</i> , statistik öfver personer intagna i	91*.
" " " " " kosthållningen i	94*, 95*.
<i>Arbetsinrättningens</i> verksamhet, statistik öfver	96*.
<i>Arrendefria platser</i>	114.
<i>Arrenden</i> från stadens jordlägenheter	76.
<i>Asylen i Mörskom</i>	162.
" å Waanila, för vanartiga gossar	162.
<i>Auktionstvånget</i> , fråga om upphäfvande af	79.
<i>Badhuset i Brunsparken</i> , remont af	37.
<i>Badhusgatan</i> , utvidgning af trottoir till	38.
<i>Barnkrubban i Sörnäs</i> , bidrag till	43.
<i>Bevakning af stadens hamnar</i> , till förekommande af kolera	49.
<i>Bevakande</i> af stadens rätt	153.
<i>Berghäll</i> , villaegarenes deri anhållan om arrendenedsättning	13.
<i>Boningsrum</i> , statistik öfver	50*, 51*.
<i>Borgesförbindelser</i> , godkända	117.
<i>Botaniska trädgården</i> , promenadväg längs stranden af	18.
<i>Brandförsäkring</i> af stadens löseegendom	147.
" af å sjukhusen intagna personers kläder	147.

<i>Brandkommissionens</i> sammanträden	175.
<i>Brandmanskapets</i> hälsotillstånd	175.
" plikter	175.
" premier	175.
" öfningar	174.
<i>Brandverks</i> huset, planteringen vid	143.
<i>Brandtelegrafen</i>	174.
<i>Broholmen</i> , utarrendering af ett område å stora	10.
<i>Broholmsgatan</i> , " " tomt N:o 10 vid	9.
<i>Brottmål</i> , statistik öfver	41*, 43*.
<i>Brunnar</i>	122.
<i>Brunnsparken</i> , nyanläggningar i	142.
<i>Brunnsvattenundersökningar</i> , statistik öfver	28*.
<i>Budget</i> för år 1894	34.
<i>Byggnader</i> och lägenheter	119.
<i>Byggnadskontoret</i>	119.
<i>Byggnadsritningar</i> , godkända	117.
<i>Byggnadsordning</i> för stadens fabriksomter	90.
<i>Chausséer</i>	122.
<i>Chausséen</i> genom Djurgården, makadamisering af	39.
<i>Chaussée-viadukten</i> , " " körbanan å	22.
<i>Consoliderade gäld</i> , statistik öfver stadens	104*.
<i>Desinfektion</i> , af ett stall	57.
<i>Disponibla medel</i> och påtänkta låneoperationer	69.
<i>Diverse</i> anslagsposter	75.
" inkomster	77.
<i>Djurgården</i> , utarrendering af ett område för vaccinberedningsanstalt	8.
" " " plats för velocipedbana	9.
<i>Donerade fonder</i> , berättelse öfver	151.
" statistik öfver	118*, 121*.
<i>Donerade räntor</i> , utdelning af till fattigvården	161.
<i>Dryckenskap</i> , statistik öfver personer tillvaratagna för	46*.
<i>Drätselkammarens</i> medlemmar	153.
" sammanträden m. m.	153.
<i>Duc d'albe</i> för kompassjustering	23.
<i>Dygdigt tjenstefolk</i> , belömind åt	66.
<i>Dårvårdsbyggnaden</i> vid Fattiggården	123.
<i>Döde</i> , statistik öfver	14*, 15*, 16*.
<i>Dödsorsakerna</i> , statistik öfver	17*, 18*, 19*.
<i>Eldsläckningsmaterialen</i>	175.
<i>Eldsvådor</i> , antalet alarmeringar och verkliga	173.

<i>Eldsvådor</i> , värdet af genom dem skadad egendom	174.
” statistik öfver	47*.
<i>Elektrisk belysning</i> å Broholmen	146.
” ” af Nikolaikyrkans tornur	129.
” ” i Saluhallen	146.
<i>Enke- och pupillkassa</i> , ifrågasatt för stadens tjänstemän och betjente	102.
<i>Fabriker</i> , statistik öfver	53*.
<i>Fabrikstomter</i> , byggnadsordning för	90.
<i>Farled</i> till Gräsviken	29.
<i>Fartygsslip</i> å holmen Pannkakan	19.
<i>Fartyg</i> , statistik öfver i Helsingfors hemmahörande	74*.
” ” ” inklarerade	73*.
” ” ” staden besökande utländska	74*.
<i>Fastighetsboken</i> , komplettering af	152.
<i>Fattigsakföraren</i> , statistik öfver mål, behandlade af	42*.
<i>Fattige</i> , antal som vårdats på kommunens bekostnad	154.
” intagna i Fattiggården	155.
” statistik öfver	91*, 92*, 93*.
<i>Fattighjonens arbeten</i> , värdet af	161.
<i>Fattiggården</i> , anslag för	73.
” begränsning af	74.
<i>Fattigvårdens</i> arbetsinrättning, deri intagna personer	160.
” budget och faktiska utgifter, jemförelse mellan	158.
” inkomster och utgifter	156.
” ” ” ” jemförda med 1892 års	158.
” understödsbelopp, storleken af	162.
” utförda arbeten	164.
” ökade utgifter, orsaken till	159.
<i>Fattigvårdsinspektorens</i> afgifna handlingar, förteckning öfver	164.
<i>Fattigvårdsstyrelsens</i> medlemmar och tjänstemän	154.
” tillskottsanslag	46.
<i>Filteranläggning</i> , nytt system för	35.
<i>Finska teatern</i> , bidrag till	43.
<i>Fjelldal</i> , inköp af ett folkskolehus å	7.
<i>Fredrikstorget</i> , planering å	143.
<i>Friare dispositionsrätt</i>	117.
<i>Friberg</i> , Maria, folkskollärarinna, reseunderstöd åt	58.
<i>Frivilliga brandkåren</i> , bidrag till underhåll af	53.
<i>Fruentimmersföreningen</i> , Alice Borgström, bidrag till	43.
<i>Folkbiblioteket</i> , salarnas förändrade inredning	177.
” statistik öfver anlitaudet af	37*.
<i>Folkbibliotekets</i> bokföråd	177.
” inkomster	178.

<i>Folkbibliotekets</i> läsesalar och styrelse	178.
" lånerörelse	176.
" styrelse	178.
" utgifna bok- och tidningskataloger	177.
" öppenhållande	176.
<i>Folkhögskola i Helsingfors</i> , ifrågasatt	103.
<i>Folkmängd</i> , kyrkskrifven och mantalsskrifven	7*.
" ekonomisk och faktisk	8*.
<i>Folkskoledirektionen</i>	172.
<i>Folkskolegården</i> vid Kaserngatan, byggnadsförändringar	23.
<i>Folkskolelokaler</i> , tillskottsanslag för upphyrande af	45.
<i>Folkskoleväsendet</i> , statistik öfver	34*, 35*, 36*, 122*.
<i>Folkskolorna</i> , elevernas uppförande och helso tillstånd	172.
" förändringar inom lärarepersonalen	171.
" gåfvor och premier åt eleverna	172.
" läsårets längd vid	170.
<i>Folkskolornas antal</i>	170.
<i>Fortsättningsskolor</i> för gossar och flickor	172.
<i>Föreningen för lyttas bistånd</i> , bidrag till	43.
<i>Förlikningsnämnden</i>	182.
<i>Förmyndareförordnanden</i>	169.
<i>Förmyndarenämndens</i> arbetsfördelning	169.
<i>Förmyndare och kuratorer</i> , antalet af	169.
<i>Förmyndares redovisningsskyldighet</i>	169.
<i>Försäkringsbelopp</i> , statistik öfver brandskadad egendom	48*.
" " " kommunens assurerade fastigheter	123*.
<i>Försäljningsplatser</i> , mindre	114.
<i>Födde och döde</i> , statistik öfver	10*, 11*.
Garantiförbindelse , för utsträckning af vattenledningen, annulerad	30.
<i>Gasbelysningen</i> , statistik öfver	90*.
<i>Gator, torg och allmänna platser</i> , statistik öfver	78*.
<i>Gatuarbeten</i> , statistik öfver	77*.
<i>Gatubelysning</i> med petroleumlyktor, nytt kontrakt	145.
<i>Godsvörelsen</i> vid Helsingfors bangård, statistik öfver	62*.
<i>Gräsväxt</i> , utlegning af rätt att afberga	118.
<i>Gumtäck</i> , disposition af	5, 115.
" förvaltning af	6, 115.
" köpeskilling för	36.
" inköp af	4, 115.
" organisationskostnader för	36.
" ränta å lånet för inköp af	71.
<i>Gårdar</i> , statistik öfver i staden befintliga	49*.

<i>Halmförbränningsugn</i> , upplåtande af plats för	15.
<i>Hammagifter</i> , uppbörd af	75*.
<i>Hamnar</i>	122.
<i>Hamnbanebyggnaden</i>	124.
<i>Hamnbanebyggnadsstyrelsens</i> ledamöter, arvoden åt	64.
<i>Hamnbyggnads delegationen</i>	27.
<i>Hamnkaptensens och hamnkontorsbokhållarens</i> aflöning, reglering af	105.
” ” ” ” ” uppbördsprocent	150.
<i>Hamnkontorets</i> uppbörd	150.
<i>Handeln</i> med spritdrycker	109.
” ” salt fisk i Saluhallen	152.
<i>Handtverkerier</i> , statistik öfver	53*.
<i>Helsopolisen</i> , statistik öfver syner m. m. verkställda af	25*.
<i>Hesperia park</i> , nytt plank emot	40.
<i>Hufvudtitlarna II—VI</i> i budgeten	71.
<i>Hundskatt</i> , förslag till förändring i förordningen angående	78.
<i>Hushåll</i> , statistik öfver	51*, 52*.
<i>Hygienisk exposition</i> i St: Petersburg	93.
<i>Hygieniskt museum</i>	140.
<i>Hyrkuskar</i> , statistik öfver	59*.
<i>Hyror och arrenden</i> , inkomstgifvande	76.
<i>Hägnader och trädskolor</i> , anslag för	40.
<i>Hörneberg N:o 23 a</i> , förlängning af arrendet af	13.
<i>Import</i> , statistik öfver	64*, 71*.
<i>Inflyttade och utflyttade</i> , statistik öfver	13*.
<i>Inkomster</i> (i budgetförslaget)	75—77.
<i>Inkomstgifvande rättigheter</i>	76.
<i>Inkvarteringsstariff</i>	91.
<i>Inkvarteringsnämndens</i> antal ärenden m. m.	165.
” diverse kostnader och sammandrag af dem	168.
” ledamöter och tjänstemän	165.
” utanordnade hyresmedel	166.
<i>Instruktion</i> för förste stadsläkaren	97.
” ” andra ”	100.
” ” revisorerne af stadens räkenskaper	87.
<i>Inteckningar</i> , statistik öfver	46*.
” utverkade	118.
<i>Inventariibokens</i> komplettering	147.
<i>Inventarier</i> , försäljning af förslitna	147.
<i>Inventeringar</i> af stadskassan	151.
<i>Kajbyggnader</i>	25.
” i Sandvikshammen	39.

<i>Kajbyggnader</i> i Södra hamnen	39.
<i>Kajsaniemi</i> , dammen i	143.
" svandam, anslag till strandskoning kring	40.
<i>Kanaler och aftoppsdiken</i>	121.
<i>Kassakreditiv</i>	147.
" provision och ränta å	71.
<i>Klappbryggan</i> i Sandviken	129.
<i>Kloakledning</i> till folkskolehuset vid Folkskolgatan	130.
<i>Koivula uppföstringsanstalt</i>	162.
<i>Kokt vatten</i> , anslag för utdelning af	50.
<i>Kolerabarackerna</i> , brädfodring af	22.
<i>Koleraepidemi</i> , anslag till åtgärder i syfte att förekomma	49.
<i>Koleraläkare</i> , ersättning ur statsmedel åt anstälde	51.
<i>Kommunala sjukhuset</i> , beställning af särskilda persedlar till	59.
" " förvaltning af	106.
" " nybyggnader	20, 123.
" " " arvoden	21.
" " " tillskottsanslag för	37.
" " " provisorisk stat för	107.
<i>Kommunalberättelse</i> för åren 1891 och 1892, anslag gör uppgörande af	47.
<i>Kommunal statistik</i> , fråga om utförligare	105.
<i>Kosthållningen</i> vid Fattiggården och arbetsinrättningen.	156.
" " " " " statistik öfver	94*, 95*.
<i>Kransystem</i> m. m. utsände tekniker för studerande af	109.
<i>Kustbanan mellan H:fors och Åbo</i> , undersökning af	60.
<i>Kyrkogårdsgatan</i> , planering af	38.
<i>Lagfarter</i> , statistik öfver	46*.
<i>Landtdagsmannavalen</i> , statistik öfver	38*.
<i>Landtformän</i> , statistik öfver	59*.
<i>Lenngren</i> , E. K., enkofru, afträdande af områden, disponerade af	1.
<i>Likstation</i> , upplåtande af plats för	13.
<i>Lokaler</i> för medellösa patienter, anslag för upphyrande af	45.
<i>Lossningsbryggor</i> , provisoriska	123.
<i>Låneoperationer</i> , påtänkta	69.
<i>Lånet</i> på 650,000 mark, ränta å	71.
<i>Läroverket för gossar och flickor</i> , afstående af tomt till	3.
<i>Löseghendom</i> , statistik öfver värdet af kommunens	124*.
<i>Mariaföreningen</i> , bidrag till	43.
<i>Marias asyl</i>	180.
" revisionsberättelse	181.
<i>Matserveringskjud</i> vid Sörens hamn	114.
<i>Medborgarrätt</i> , beviljande af	109.

<i>Medeltemperatur, luftens, statistik öfver</i>	6*
<i>Mejlans, utarrendering af villalotterna N:ris 12 och 14</i>	11.
" försäljning af särskilda byggnader å	16.
<i>Mindre platser, utarrenderade</i>	113.
<i>Mulbetesmark, utlegning af</i>	118.
<i>Musikestrad i Teaterbus esplanaden</i>	19.
<i>Narinkbodas och diskas, uthyrning af</i>	118.
<i>Natura inqvarteringens kostnad</i>	167.
<i>Natura qvarter för inqvarterad militär</i>	166.
<i>Nikolaikyrkans tornur, elektrisk belysning af</i>	129.
<i>Normer för pensionering af stadens tjänstemän</i>	103.
<i>Näringsrätt, beviljande af</i>	109.
<i>Obligationer, utlottning af</i>	148.
<i>Observatoriibergen, anslag till försköning af</i>	44.
" nyanläggningar å	142.
<i>Olycksfallsförsäkring, utlåtande i anledning af författningsförslag</i>	101.
<i>Området mellan Broholmogatan och tomt N:o 9 vid samma gata</i>	114.
" " Östra chausséen och Norra hamnen, indelning till stadsplan af	17.
" " " " " tomt N:o 1 vid 4:de linien Berghäll	114.
<i>Ordinarie brandkårens reorganisaton, fråga om</i>	54.
<i>Orkesterföreningen i Helsingfors, bidrag till</i>	43.
<i>Pannkakan, fartygsslip å</i>	19.
<i>Parmmätare, packare och vråkare</i>	150.
<i>Passagerarverörelsen å Helsingfors bangård, statistik öfver</i>	55*.
<i>Pensioner</i>	64, 75.
<i>Petroleumcistern, utarrendering af ett område för</i>	8.
<i>Polikliniken i Helsingfors, anslag för</i>	46.
<i>Polisinrättningen, anslag för uppköpande af en häst för</i>	47.
" förslag till förordning angående	94.
" " " stat för	95.
" statistik öfver	44*.
<i>Poströrelsen, statistik öfver</i>	62*.
<i>Prostitution, statistik öfver</i>	45*.
<i>Pulsometer, anskaffande af</i>	37.
<i>Qvarntomten, afträdande af</i>	1.
<i>Realskolebyggnads anslaget, användning af</i>	21.
<i>Redovisning af fröken Bergmans och bokhållarenskan Åkermans testamentsfonder</i>	161.
<i>Renhållningen af skärgårdsfartyg</i>	152.
" af stadens allmänna platser och gatuandelar	40.

<i>Renhållningsväsendet</i>	122.
" ifrågasatt ändring i förslaget till ny byggnadsordning	108.
<i>Resande</i> , statistik öfver anmälda	58*.
<i>Revisorer</i> , instruktion för och antalet af	87, 89.
<i>Revision</i> af 1892 års räkenskaper	41.
<i>Rötsepidemi</i> å Forsby hemman, åtgärder till hämmande af	33.
<i>Råholmen</i> , utarrendering af norra delen af	12.
<i>Räkenskapsväsendet</i> , reorganisation af stadens	83.
<i>Räntor</i> från donerade hemman	76.
<i>Salubref</i> , utfärdande af	111.
<i>Sammanbyggda tomter</i>	29.
<i>Sedmigradskys</i> småbarnsskola	179.
" " revisionsberättelse	181.
<i>Simhusen</i> , uthyrning af	118.
<i>Simskola</i> och simmättning, upplåtande af plats för	14.
<i>Sjukdomsfall</i> , statistik öfver	20*, 21*, 22*, 23*, 24*.
<i>Sjukkasor</i> , utlåtan i anledning af författningsförslag	101.
<i>Sjnktransportvagn</i> , anslag till en	46.
<i>Sjöformän</i> , statistik öfver	59*.
<i>Sjömanshem</i> , bidrag till ett	43.
<i>Skattören</i> , statistik öfver	104*.
<i>Skjutshållningen</i> i staden	151.
<i>Skogssådd och plantering</i>	143.
<i>Skolhuset</i> vid Folkskolgatan, anslag till planteringar invid	40.
<i>Snickareföreningens</i> anhållan om arbetsförtjenst	60.
<i>Sofielund</i> , återgång till staden af	5.
<i>Sommarkoloni</i> för arbetande bvninnor, bidrag till	44.
<i>Soppkokningsanstalt</i> , anslag för	42.
<i>Sparbanksrörelsen</i> , statistik öfver	76*.
<i>Spritdrycker</i> , handeln med	109.
<i>Spårvägstrafiken</i> , statistik öfver	60*.
<i>Sqvär å Senatstorget</i>	29.
<i>Stadens jordlägenheter</i> , ny hufvutitel i budgeten	36.
<i>Stadens planteringar</i>	39.
" " antal arbetare vid	145.
" " drifbänkar för	141.
" " hägnader ikring	143.
" " mullförrådet	141.
" " plantering af träd och buskar	143.
" " plantskolor för	141.
" " underhåll af	140.
<i>Stadsfullmäktige</i> , hvilka voro	110.
<i>Stadsfullmäktiges</i> arbetsordning, motion om förändring i	90.

<i>Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref . . . . .</i>	110.
<i>Stadskassan, statistik öfver dess inkomster, utgifter och ställning . . . . .</i>	102*, 105*, 116*.
<i>Stadskassans utgifter och inkomster . . . . .</i>	147.
<i>Stadsläkaren, arvode åt tjänstförrättande . . . . .</i>	48.
<i>Stadsläkaretjänsten, omregling af . . . . .</i>	96.
<i>Stadsplan, ändringar i . . . . .</i>	28, 29.
<i>Statsbidrag för folkskolorna, ökad . . . . .</i>	44, 77.
<i>Statsjernvägarnes bangård i Helsingfors, utvidgning af . . . . .</i>	116.
<i>Stengård, nedsättning af arendet för villan . . . . .</i>	116.
<i>Stenkummel å Uttern och Uttergrundet . . . . .</i>	16.
<i>Sterbhus och onyndiga barn, antalet af . . . . .</i>	169.
<i>Stighus m. m., för brandverkets hufvudstation . . . . .</i>	175.
<i>Sumpen Igrai, ersättning åt besättningen på . . . . .</i>	57.
<i>Sundhetsinspektör, tillförordnande af tjänstförrättande . . . . .</i>	57.
<i>Sundhetsinspektörs tjänsten, omreglering af . . . . .</i>	96.
<i>Sundhets- och sjukvården, ökad och minskad anslag för . . . . .</i>	72, 73.
<i>Svenska teatern, bidrag till . . . . .</i>	43.
<i>Syner, föranstaltade . . . . .</i>	118.
<i>Säkerhetshandlingar, granskning af . . . . .</i>	152.
<i>Sörnäs, utarrendering af ett område för petroleumcistern . . . . .</i>	8.
" " " området N:o 1 af lägenheten N:o 17	8.
" " " upplagsplatser N:ris 2 och 11 å lägenheten N:o 21	11.
<i>Tallholmen, utarrendering af stadens andel af . . . . .</i>	12.
<i>Taxeringen för kommunala utskylder, statistik öfver . . . . .</i>	98*.
<i>Teaterhus esplanaden, musikestrad i . . . . .</i>	19.
<i>Telefonrörelsen, statistik öfver . . . . .</i>	57*.
<i>Telegramväxling å Helsingfors telegrafstation, statistik öfver . . . . .</i>	56*.
<i>Testamente, fröken Lina Bergströms . . . . .</i>	67.
" handlanden Sopanens	66.
<i>Tillbyggnad till ekonomibyggnaden å Fattiggården, anslag till . . . . .</i>	37.
<i>Tolagsafgiften, grunderna för beräkning af . . . . .</i>	89.
<i>Tolags- och trafikafgifter . . . . .</i>	148.
<i>Tolag för varor till uppstad . . . . .</i>	150.
<i>Tomter, försäljning af . . . . .</i>	111.
<i>Tomtlösen, inkomster i . . . . .</i>	75.
<i>Tomtplats för Lotsverket, ifrågasatt . . . . .</i>	34.
<i>Trafikafgifter, uppbörden af . . . . .</i>	97*.
<i>Trafik- och hamntaxorna, ifrågasatt revision af . . . . .</i>	78.
<i>Trafikkontorets debitering . . . . .</i>	149.
" rester	150.
" uppbörd	150.
<i>Trävaruexport, statistik öfver . . . . .</i>	72*.
<i>Tulluppbörden, statistik öfver . . . . .</i>	71*.

„Turva“, bidrag till anstalten	43.
Tölö park, utarrendering af ängslotterna N:ris 6 och 7 i	10.
<i>Undersökningsstation</i> för livsmedel, statistik öfver undersökningar å	24*.
<i>Undervisningsväsendet</i> , förändringar rörande	74.
<i>Undsättningsarbeten</i>	58, 123.
<i>Utarrenderade lägenheter</i>	111.
<i>Utminuterungen och utskänknigen</i> , ordnande af	92.
<i>Utdelning</i> af till fattiggården donerade räntor	161.
<i>Utgifts- och inkomstförslag</i> , för 1894	68.
<i>Utminuterings aktiebolagets</i> vinstmedel för 1892, fördelning af	42.
<i>Uttern och Uttergrundet</i> , stenkummel å	16.
<i>Vaccinberedningsanstalt</i> , utarrendering af ett område för	8.
<i>Vallgård</i> , tomt N:o 9 vid Östra chausséen, utarrendering af	9.
<i>Varfsbolag</i> , Helsingfors', afträdande af områden, disponerade af	1.
<i>Vattenledningen</i> , arbeten å rörnätet	135.
” diverse	135.
” filtreringen	134.
” förvaltning och drift af	132.
” konsumtion	138.
” kontors arbeten	133.
” inkomst per m ³ vatten	138.
” priset per m ³ vatten	137.
” provisoriska vattenposter	139.
” pumparnes verksamhet	134.
” remont och drift	20.
” rörnätets utsträckning	131.
” statistik öfver	87*.
” vattenborgen	135.
” vattenmätare	135.
” vattenuppfordringen	133.
<i>Vattenledningens</i> förorenande, åtgärder till förekommande af	30.
” utsträckning till villorna N:ris 4—6 i västra Brunnsparken	34.
” utvidgning	130.
<i>Vattenledningsfilter</i> , nya	35.
<i>Vattenledningskonferensen</i> i Moskwa	93.
<i>Vattenledningskontrakt</i> , nya	152.
<i>Vattenledningsreglemente</i> , anmärkningar mot	81.
<i>Vattenledningensvatten</i> , statistik öfver undersökningen af	26*, 27*.
<i>Vattenledningsverkstaden</i>	136.
<i>Vattenpost</i> vid Petersgatan	22.
<i>Vattenvärmningsapparat</i> , å hästbon på Jernvägstorget	36.
<i>Vedgård invid Fabriksparken</i>	114.

<i>Velocipedbana</i> , utarrendering af plats för	9.
<i>Viks ladugård</i> tillhörigt område, arrendering af	32.
<i>Vården af fosterbarn</i> i Helsingfors, fråga om	104.
<i>Väderleksförhållanden</i> , statistik öfver	4*, 5*.
<i>Vägar</i>	122.
<i>Värnepligtiges hustrur och barn</i> , understöd åt	65.
<i>Yrkeslärlingar</i> , undervisning åt	91.
<i>Yttnnehåll</i> , statistisk öfver	3*.
<i>Ångbåt</i> för befordran af koleraläkare till fartyg	52.
<i>Ångbåtstrafiken</i> , extra tillsyn öfver	48.
<i>Äktenskap</i> , statistik öfver	12*.
<i>Ändring i stadsplan</i>	28, 29.
<i>Öfverbalansering</i> till 1894 af för mycket anvisade Utminuteringsbolagets vinstmedel	44.
<i>Öfverlåtelse</i> af arrenderätt	114.
<i>Öl och andra maltdrycker</i> , försäljningsrätt till	110.
<i>Östra chausséen</i> , makadamisering af	38.

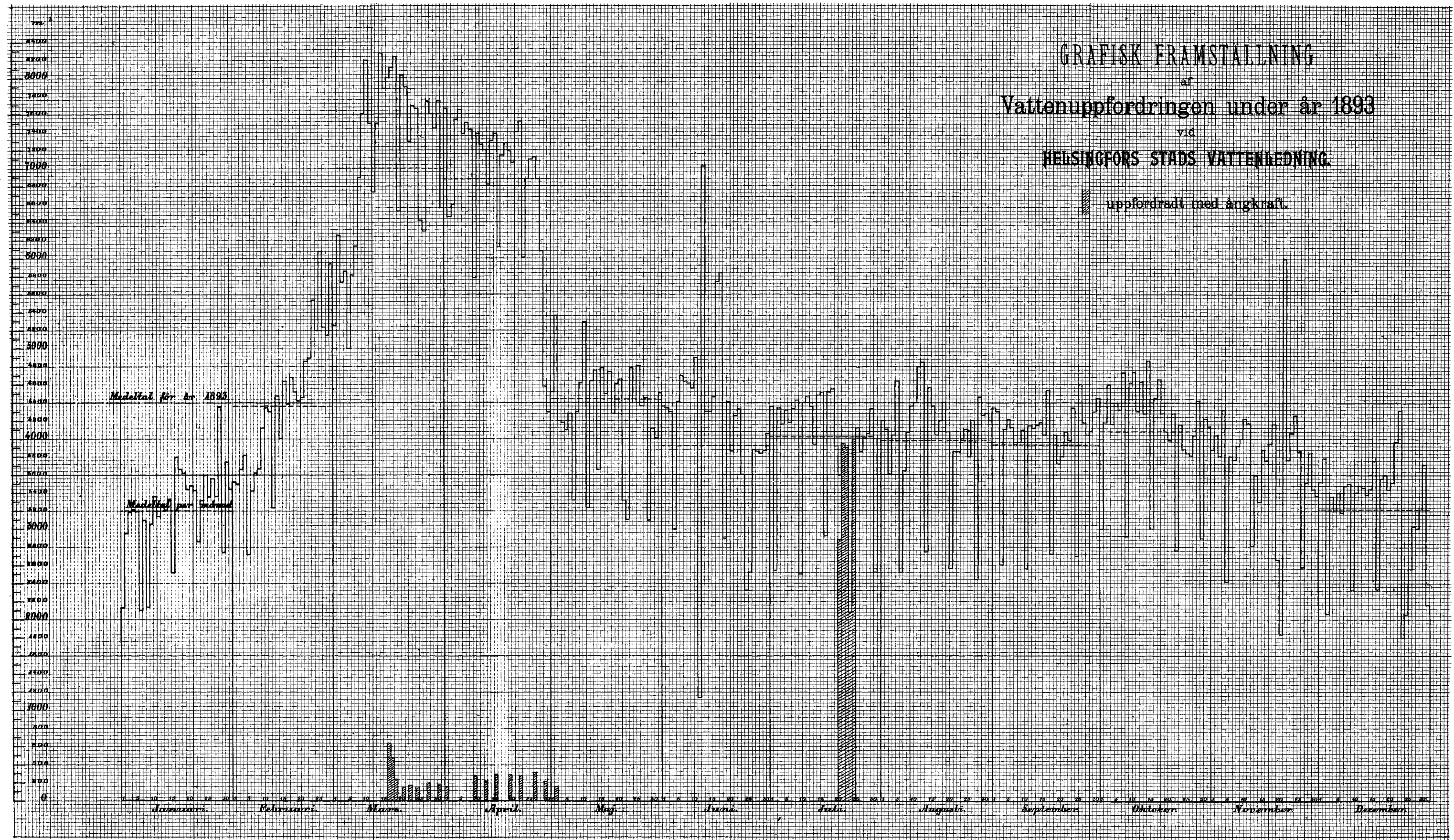
RÄTTELSE:

Sid.	1 rad	3 nedifrån	<i>står:</i>	dem;	<i>läs:</i>	den.
„ 6	„ 16	„	„	„	„	„
				„ proposition;		„ proportion.
„ 20	„ 11	„	„	„ afgifvits;		„ afgiftsfritt.
„ 21	„ 26	„	„	„ solidaritet;		„ soliditet.
„ 47	„ 10	„	„	„ nedifrån		„ afledna.
„ 81	„ 13	„	„	„ uppfifrån		„ Kammarén, som såsom;
„ 85	„ 21	„	„	„ beräkningar;		„ bankräkningar.
„ 149	„ 4	„	„	„ nedifrån		„ 1872.
„ 169	„ 13	„	„	„ uppfifrån		„ omfattade;
„ 14*	„ 1	„	„	„ 1888;		„ 1884.
„ 39*	„ 2	„	„	„ 1885—1890;		„ 1883—1893.

GRAFISK FRAMSTÄLLNING
 af
 Vattenuppfordringen under år 1893
 vid
 HELSINGFORS STADS VATTENLEDNING.

uppfordradt med ångkraft.

GRAFISK FRAMSTÄLLNING

af

Medelkonsumtionen i dygnet och antalet konsumenter

vid

HELSINGFORS STADS VATTENLEDNING.

